

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ZŠ BRIGÁDNÍKŮ, 3. VERZE S DODATKEM,
Č. J. 254/2017
PLATNÝ OD 1. 9. 2017

ZŠ, Praha 10, Brigádníků 14/510
Brigádníků 14/510
Praha 10 – Strašnice
www.zsbrigadniku.cz

	OBSAH	2
1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3.	CHARAKTERISTIKA ŠVP	6
	3.1 Zaměření školy	6
	3.2 Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy	8
	3.3 Zabezpečení výuky žáků se specifickými vzdělávacími potřebami	10
	3.3.1 Zabezpečení výuky žáků znevýhodněných	13
	3.3.2 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	14
	3.4 Přehled začlenění okruhů PT	16
4.	UČEBNÍ PLÁN	19
	4.1.1 Učební plán pro 1. stupeň	19
	4.1.2 Učební plán pro 2. stupeň	20
	4.2 Poznámky k učebnímu plánu	21
5.	UČEBNÍ OSNOVY	22
	5.1 Učební osnovy pro 1. stupeň	22
	5.1.1 Český jazyk - 1. stupeň	22
	5.1.2 Anglický jazyk - 1. stupeň	35
	5.1.3 Matematika - 1. stupeň	44
	5.1.4 Informatika- 1. stupeň	59
	5.1.5 Člověk a jeho svět - 1 . stupeň	65
	5.1.6 Umění a kultura - 1 . stupeň	88
	5.1.7 Tělesná výchova - 1. stupeň	106
	5.1.8 Člověk a svět práce - 1. stupeň	120
	5.2 Učební osnovy pro 2. stupeň	131
	5.2.1 Český jazyk - 2. Stupeň	131
	5.2.2 Anglický jazyk - 2. stupeň	148
	5.2.3 Francouzský jazyk, Ruský jazyk - 2. stupeň	160
	5.2.4 Matematika - 2. stupeň	185
	5.2.5 Informatika - 2. stupeň	210
	5.2.6 Člověk a společnost - 2. stupeň	221
	5.2.7 Člověk a příroda - 2. stupeň	252
	5.2.8 Umění a kultura - 2. stupeň	311
	5.2.9 Člověk a zdraví - 2. stupeň	332
	5.2.10 Člověk a svět práce - 2. stupeň	345
	5.2.11 Závěrečná práce - 2. stupeň	351
6.	HODNOCENÍ A AUTOEVALUACE	354
	6.1 Hodnocení žáků	354
7.	Přílohy	357
	Nepovinné předměty - Čeština pro cizince – 2. stupeň	357
	Volitelné předměty – Konverzace v angl. jazyce, Umělecká výchova, Zeměpisná praktika	361

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program Základní školy Brigádníků

zpracovaný podle RVP ZV
verze 3. s dodatkem, č.jedn. 254/2017

Předkladatel

Název školy: ZŠ, Praha 10, Brigádníků 14/510

Adresa: Brigádníků 14/510, 100 00 Praha 10

Kontakty: tel. 274 820 795-6
fax. 274 820 795
mail. brigadniku@seznam.cz

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 476 118 98

IZO: 047611898

RED IZO: 600041077

Ředitel: Mgr. Alena Polanská

Koordinátor ŠVP: Mgr. Veronika Dobišová

Zřizovatel

Název: Městská část Prahy 10

Adresa: Vršovická 68/1429, 101 38 Praha 10 – Vršovice

Platnost dokumentu

1. 9. 2017

Účinnost dokumentu

1. 9. 2017

Razítko

Podpis ředitele

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Jedná se o úplnou základní školu (první a druhý stupeň) se školní družinou a klubem. Přízemní pavilónová škola obklopená zelení se nachází nedaleko stanice metra Strašnická, v blízkosti jsou i stanice tramvaje a autobusu. Budova školy má bezbariérový přístup a navštěvují ji i zdravotně postižení žáci. V současnosti školu navštěvuje kolem 350 žáků.

V každém ročníku jsou zpravidla dvě třídy, podle potřeby a prostorových možností zřizujeme i tzv. mikrotřídy pro žáky se specifickými poruchami učení, které vedou zkušeni speciální pedagogové.

Materiální úroveň školy je na vysoké úrovni: dvě kompletně nově vybavené PC učebny (zvláštní pozornost škola věnuje vyučování informatiky a výpočetní techniky, formou povinně volitelných předmětů, nepovinných předmětů a zájmových kroužků mají žáci možnost získat vědomosti a dovednosti při používání programů Word, Excel, grafických programů - např. Zoner Callisto 5, ve zpracování digitálních fotografií a skenování), počítače ve třídách obou stupňů a kabinetech, interaktivní tabule, tiskárny, kopírky, dataprojektory, audiovizuální technika, ... Škola získala titul SMART school, od roku 2010 jsme pilotní školou v projektu „Počítačová hnízda pro prvňáčky“. Využíváme školní classmaty pro individualizovanou i pro skupinovou výuku. Od páté třídy vyučujeme povinně informatiku.

Škola disponuje školním skleníkem, dílnou, kuchyňkou, zahradou, tělocvičnou, hřištěm na sport a pro školní družinu. Máme velmi dobré vybavení pro výuku většiny předmětů: pro fyziku a chemii odbornou učebnu s přístrojovým vybavením a interaktivním systémem, jazykovou pracovnu, při výtvarné výchově můžeme využívat hlubotiskového lisu a keramické pece. Většina tohoto vybavení se používá také pro mimoškolní činnosti žáků. Všechně se snažíme i nadále zlepšovat vybavení školy.

V pedagogickém sboru převažují ženy, sbor je vesměs kvalifikovaný, nekvalifikovaní si doplňují vzdělání na vysokých školách. O děti se specifickými poruchami učení celoročně pečují speciální pedagožka. Spolupracujeme úzce i s PPP pro Prahu 10, paní psycholožka pravidelně navštěvuje školu a konzultuje problémy přímo na místě. Těžiště pedagogické práce všech učitelů spočívá vedle klasického vyučování i ve využití netradičních metod (např. kooperativní vyučování, projektové vyučování). Učitelé využívají mnoha možností dalšího vzdělávání učitelů a snaží se o zkvalitnění výuky podle současných moderních trendů. Výuka matematiky probíhá na škole nejen v tradičním pojetí, ale žáci mají možnost se vyučovat i dle inovátorského přístupu prof. RNDr. Hejného. Žákům, kteří mají problémy, nabízíme přímo ve škole i možnost navštěvovat kurzy Feuersteinovy metody instrumentálního obohacování.

Do školy přicházejí žáci ze spádové oblasti, asi čtvrtina žáků je odjinud (jejich rodiče ovlivnil při výběru charakter naší školy). Jsou mezi nimi také děti s poruchami učení, zdravotně postižení, děti nadané, které se každoročně umísťují na předních místech ve vědomostních, výtvarných a sportovních soutěžích - <http://www.zsbrigadniku.cz/>

Naše škola udržovala kontakt se skovlundskou školou z předměstí Kodaně, který se ale od r. 2009 přerušil. Pořádáme však zájezdy do zahraničí, aby žáci měli možnost protrénovat znalosti z cizích jazyků. Výuka cizích jazyků probíhá na škole povinně již od prvního ročníku, kde začínáme s anglickým jazykem. Jako další cizí jazyk nabízíme od školního roku 2013/2014 ruský a francouzský jazyk.

Škola pořádá pro veřejnost akce, na nichž prezentuje, co se žáci naučili, co vytvořili či vymysleli. Jsou to hlavně Den otevřených dveří, Den Země a Vánoční tržnice s kavárnou, setkávání s předškoláky a obhajoba závěrečných prací žáků 9. ročníků. Tyto akce mimo jiné pomáhají navázat hlubší vztahy mezi rodiči a školou.

Samozřejmostí je úzká spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou či se speciálním pedagogickým centrem, školskou radou a dalšími subjekty.

Škola se snaží přispět i k plnohodnotnému využití volného času dětí a v odpoledních hodinách pořádá sama nebo prostřednictvím přizvaných agentur řadu zájmových kroužků sportovních, uměleckých, intelektuálních nebo i manuálně zaměřených. (judo, florbal, keramiku, zpívání, cvičení, angličtinu, tvořivou práci s počítačem či sportovní hry, šachy, práce ve skleníku apod.). - <http://www.zsbrigadniku.cz/>

Nemalou pozornost škola věnuje charitativní činnosti, neboť se pedagogové domnívají, že naučit žáky nebýt lhostejný k osudu druhého a umět pomoci tam, kde je třeba, patří také k výchovným úkolům školy. Žáci se těchto činností účastní s ochotou a mají radost z adopce chlapce z Indie, pomoci společnosti CHRPA zabývající se hipoterapií, spolupráce s kojeneckým ústavem v Krči, a dalších akcí, které organizuje školní parlament.

Škola je zapojena do řady projektů různých organizací: Jazyky bez bariér, Noc s Andersenem, Mléko do škol, Ovoce do škol, Kompas, Kompostování, Zdravé zuby, Recyklohraní apod. (více informací viz [www.zsbrigadniku.cz /index.php?action=projekty](http://www.zsbrigadniku.cz/index.php?action=projekty)). Zúčastňujeme se řady ekologických akcí, žáci jsou od první třídy vedeni k environmentálnímu citění.

Shrneme-li .... Škola se snaží vést své žáky k zodpovědnosti za své výsledky, jednání a přístupu k životu. Je založena na demokratických principech, a proto zde od roku 2007 pracuje žákovský parlament, do kterého se každý rok konají volby. Chceme, aby žáci čas strávený ve škole nepovažovali za zbytečný a na každý školní den se těšili .... A to je úkol, jak jistě uznáte, nadmíru náročný.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Zaměření školy stojí na dvou hlavních pilířích:

ROZMANITOST

- spolupráce s mnoha odborníky, SMART vzorová škola, počítačová hnízda
- získávání informací z různých zdrojů, účast žáků ve vědomostních soutěžích, vedení dětí k samostatnosti a k odpovědnosti, vybavené odborné učebny
- rovnoměrné rozvíjení dovedností pro život, mimoškolní aktivity, spolupráce s dobrovolníky
- různé metody, postupy a přístupy, speciální pedagog, asistenti ve výuce, Feuersteinova metoda
- podmínky i pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, integrace žáků, tvorba IVP a spolupráce s PPP a SPC

OTEVŘENOST

- projekty, diskuse, přednášky, exkurze, prostor pro různé názory
- spolupráce s rodiči
- podpora charitativních projektů, adopce na dálku
- akce pro veřejnost
- bezbariérovost

Základní škola, Praha 10, Brigádníků 14/510

Škola založená na demokratických základech, kde každý má svá práva a povinnosti a zároveň respektuje práva druhých. Škola, která vede žáky k zodpovědnosti.

rozmanitost

otevřenost

spolupráce s
rodiči

projekty, diskuse,
přednášky,
exkurze, prostor
pro různé názory

spolupráce s mnoha
odborníky, SMART
vzorová škola,
počítačová hnízda

získávání informací z různých
zdrojů, účast žáků ve
vědomostních soutěžích,
vedení dětí k samostatnosti a
k odpovědnosti, vybavené
odborné učebny

rovnoměrné
rozvíjení dovedností
pro život,
mimoškolní aktivity,
spolupráce s
dobrovolníky

bezbariérovost

podpora
charitativních
projektů,
adopce na
dálku

různé metody, postupy a
přístupy, speciální
pedagog, asistenti ve
výuce, Feuersteinova
metoda

akce pro
veřejnost

podmínky i pro žáky se
speciálními vzdělávacími
potřebami, integrace žáků,
tvorba IVP a spolupráce
s PPP a SPC

3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI ŠKOLY

Klíčové kompetence	Příklady používaných strategií naší školy
<u>Kompetence k učení</u>	Ověřujeme si pomocí zpětné vazby (kontrolní otázky), zda žáci porozuměli výkladu. Zadávat úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů (internet, encyklopedie, příručky, slovníky, časopisy, muzea, knihovny, regionální mapy, plány apod.). Nabízíme témata pro zpracování projektů, při nichž žáci využívají mezipředmětových vztahů. Zařazujeme metody, kterými dochází žáci k samostatným objevům a Pro větší názornost probíraných poznatků používáme plastické modely, skutečné předměty a multimediální techniku. Již na prvním stupni vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem.
<u>Kompetence k řešení problémů</u>	Umožňujeme žákům osvojovat si postupy řešení problémů - plánování své činnosti, jejich cílů, postupů, prostředků, orientace se mezi informacemi získanými studiem i experimentální činností a vyvození závěrů z nich. Zadávat problémové úkoly, při jejichž řešení žáci používají různé postupy (např. pokusy a omyly) a vyhledávají informace, aby dospěli ke správnému řešení. Vedeme žáky k porovnávání informací a poznatků, které nabízí vyučující, nebo které si žáci shromažďují sami na jedné straně a vlastními přístupy a postoji na straně druhé. Prvostupňové žáky učíme nebát se problémů, prakticky je vedeme k používání techniky a podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
<u>Kompetence komunikativní</u>	Umožňujeme žákům prezentovat svou práci prostřednictvím soutěží, výstav, ale i použitím vlastních výrobků v praktickém životě. Při obhajobě vlastních prací vedeme žáky k odpovídajícímu projevu a vystupování před ostatními. Vedeme žáky k argumentaci (vystupováním před skupinou a třídou), k obhájení vlastního pracovního postupu s možným využitím moderních komunikačních a informačních technologií. Při obhajobě a formulaci hypotéz a názorů vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků a jejich spolupráci na úkolu a pro prozkoumávání různých pohledů a názorů. Seznamujeme žáky s neverbální komunikací a s běžnými značkami a Dbáme na to, aby komunikace byla v rámci pravidel (slušnost, ohleduplnost, sebeovládání). Od 1. třídy vedeme žáky využívat při práci s počítačem logické a algoritmické myšlení. Podporujeme formy komunikace využívání internetové sítě. V komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se zaměřujeme na správné užívání českého jazyka s ohledem na gramatiku.
<u>Kompetence sociální a personální</u>	Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel práce v Vedeme žáky k pochopení potřeby efektivní spolupráce, oceňování zkušenosti druhých a k respektování různých hledisek řešením zadaného úkolu ve skupinách. S pomocí zásad týmové spolupráce (výsledek týmu závisí na práci jednotlivce) vedeme žáky k využívání znalostí, k orientaci a výběru efektivních aktivit, k zodpovědnosti vůči sobě i celku, k adaptibilitě.

	Respektujeme individuální odlišnosti jednotlivých žáků předkládáním úkolů podle jejich individuálních dovedností a schopností, a tím posilujeme jejich sebedůvěru a schopnost vzájemného respektu a úcty. Vytváříme modelové situace k procvičení praktických dovedností (řečnické dovednosti, formulace, přijímání rolí). Již na 1. stupni učíme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami výhodám využívání informačních technologií. Mimořádně nadané žáky vedeme tak, aby získali větší rozhled v oblasti ICT.
<u>Kompetence občanské</u>	Nastolováním vhodných konfrontačních situací vedeme žáky k respektování názorů a vnitřních hodnot druhých lidí. Seznamujeme žáky s tradicemi a kulturním a historickým dědictvím nejen naším, ale i spolužáků z jiných zemí, vedeme je k respektování v celé jejich rozmanitosti. (Projekt "Noc s Andersenem" , integrace žáků cizinců do běžných třídních kolektivů) Poukazujeme na lidové tradice (např. výuka lidových tanců) a dbáme na citlivý vztah k přírodě při hrách i volném pohybu dětí. Realizujeme reciproční zájezdy a návštěvy daných jazykových oblastí. Učíme chránit životní prostředí (Den Země, Exkurze do Toulcova dvora, akce Lesů ČR apod.) Navštěvujeme pravidelně s žáky významné historické památky, výstavy, muzea, kina, odborné přednášky zaměřené na společenská témata (např. drogová prevence, přednášky s policií ČR). Nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících s mezilidskými - partnerskými i rodinnými vztahy (jejich dodržování a narušování) i dostatek modelových situací k prokázání dovedností chránit životní prostředí, pomáhat v krizových situacích, situacích hrubého zacházení, násilí atd. Rozvíjíme samosprávnou demokracii jak v rovině dospělých (způsob komunikace mezi pedagogy, Školská rada,...), tak i na úrovni žáků (Žákovská samospráva). Učíme poskytnout první pomoc při nejjednodušších poraněních (základní první pomoc). Přirozenou součástí našeho školního života je charitativní činnost ve všech možných sférách (adopce „Na dálku“). Od 1. třídy netolerujeme záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům. Monitorujeme chování žáků při práci s internetem včas přijímáme účinná opatření. Škola má své desatero chování na internetu.
<u>Kompetence pracovní</u>	Při zadání konkrétních úkolů vedeme žáky k vhodnému a účinnému výběru materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování určených pravidel a postupů. Vyrábíme s dětmi učební pomůcky (např. dobové zbraně, modely nástrojů, herbář). Dbáme na vědomé dodržování zásad bezpečnosti práce a technologickou kázeň. Samozřejmostí je pomoc žákům při volbě povolání (kontakty se školami, úřadem práce, profítesty apod.). Zadáváním vhodných úkolů vedeme žáky k postupnému rozvoji manuální zručnosti a jejímu využití v praktickém životě. Vedeme žáky na 1. stupni využíváním výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce. Žáky vedeme k šetrné práci s výpočetní technikou, vedeme je k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť.

3.3 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

3.3.1 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami je ten žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření jsou členěna do pěti stupňů. Pro žáky s podpůrnými opatřeními prvního stupně vzdělávání uskutečňujeme bez doporučení pedagogicko psychologické poradny na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Pro žáky s podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně s doporučením pedagogicko psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra je zabezpečení výuky realizováno zpravidla s použitím individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Tento plán vypracovává třídní učitel ve spolupráci se školním speciálním pedagogem, zpravidla před zahájením školního roku nebo podle aktuální potřeby. IVP vychází z vyšetření a doporučení pedagogicko psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra, je konzultován s pracovníky poradenských zařízení a zohledňuje i názor zákonného zástupce, vychází z učebních dokumentů a respektuje potřeby žáka. Na úrovni IVP je možné na doporučení v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP. K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). V IVP žáků s podpůrnými opatřeními třetího stupně a čtvrtého stupně je možno v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit i minimální časové dotace vzdělávacích oblastí. Očekávané výstupy a obsah vzdělávacích oborů mohou být upravovány. Očekávané výstupy a obsah vzdělávacích oborů mohou být upravovány tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a možnostmi žáka a vzdělání směřovalo k dosažení osobního maxima žáka. Upravené očekávané výstupy musí být na vyšší úrovni než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠ. Výše uvedený postup je v souladu se školským zákonem §16.

Obsah PLPP: základní údaje o žákovi, charakteristika žáka a jeho potíží, konkrétní cíle rozvoje, specifické úpravy metod práce se žákem, úpravy v organizaci výuky ve třídě, popřípadě i mimo ni, hodnocení žáka, pomůcky, požadavky na organizaci práce učitele, podpůrná opatření v rámci domácí přípravy, podpůrná opatření jiného druhu, vyhodnocení účinnosti PLPP.

Obsah IVP: základní údaje o žákovi, závěry vyšetření a doporučení z odborného pracoviště, konkrétní cíle, organizace výuky, forma zadávání úkolů, způsob hodnocení a klasifikace, nezbytné kompenzační pomůcky, učebnice, organizace speciálně pedagogické a psychologické péče, návrh na navýšení finančních prostředků, způsob spolupráce se zákonnými zástupci, podíl žáka na řešení problémů, popis projevů žáka ve škole, vyhodnocení účinnosti IVP.

PLPP a IVP jsou vyhodnocovány a upravovány dle potřeb žáka. Kontrola plnění PLPP je po školních čtvrtletích, IVP k pololetí, není-li potřeba dříve.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat: problémy v učení – čtení, psaní, počítání. Nepřesné vnímání času. Obtížné rozlišování podstatného od podružného. Krátkodobá paměť, problémy s porozuměním významu slov, špatné fungování

pracovní paměti, malá představivost, nedostatečná jazyková způsobilost, problémy s řešením problémů, problémy s vnímáním souvislostí.

Za nezbytnou spolupráci s odborným pracovištěm považujeme:

- seznámení všech pedagogů, případně i spolužáků, s daným postižením žáka (možnost přednášek a konzultací vztahujícím se k postižení žáka)
- dohoda se zákonnými zástupci a odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce
- podklady a pomoc při vypracování IVP
- vysvětlení a objasnění způsobu hodnocení žáka (slovní hodnocení, možnosti úlev)
- zabezpečení potřebných kompenzačních a didaktických pomůcek
- zajištění odborné literatury

Podmínky vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními

Postup školy při vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními:

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

TU/učitel předmětu, ve kterém žák vykazuje problémy, provede prvotní diagnostiku žakových obtíží, seznámí s obtížemi speciálního pedagoga školy, dohodne se s ním na dalším postupu, informuje zákonné zástupce se zápisem z jednání, doporučí poradenské zařízení. Podle zprávy, kterou předá výchovnému poradci (ten ředitelství školy), postupuje učitel dle závěrů poradenského zařízení. Za nezbytnou spolupráci s odborným pracovištěm považujeme:

- respektování zvláštností a možností žáka
- utvoření optimálního pracovního prostředí, vstřícné přátelské atmosféry a příznivého klimatu
- užívání speciálních metod a forem při práci
- dodržování zásady všestrannosti (možnost kompenzace poruchy jinými činnostmi, v nichž je dítě úspěšné)
- dodržení zásady soustavnosti
- kladení reálných cílů, s postupným zvyšováním nároků
- podpora snahy žáka a pochvala při zlepšení výkonu
- dodržování střídání činností, střídání pracovního tempa
- odstranění rušivých vlivů při práci
- zařazování relaxačních cvičení
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- při vzdělávání žáka sluchově nebo zrakově postiženého nebo žáka, který při komunikaci využívá prostředků alternativní či augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá vzdělávacím potřebám daného žáka
- třídní učitel zajistí seznámení všech pedagogů s poruchou žáka a s jejími specifiky
- TU společně se speciálním pedagogem zajistí dohodu se zákonnými zástupci na spolupráci
- TU seznámí spolužáky s rozdílným způsobem hodnocení žáka a možnostmi úlev

- Škola zajistí reedukaci vedenou speciálním pedagogem školy-dle podnětu poradenského zařízení
- Škola zajistí specifické učební materiály a pomůcky, které jsou v jejích možnostech
- případná pomoc asistenta pedagoga

Zásady pro práci s dětmi s podpůrnými opatřeními:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činnosti a při stanovování forem, obsahu i forem výuky
- nastolení pravidelné spolupráce se zákonnými zástupci žáků a odborným pracovištěm
- prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků pro žáky uvedené v §16 odst.9 školského zákona
- odlišování délky vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (v odůvodněných případech). V odůvodněných případech uplatňování dělení a spojování vyučovacích hodin.

3.3.2 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SOCIÁLNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného. Hlavní problém bývá zpravidla i nedostatečná znalost vzdělávacího jazyka.

Pozornost je potřeba při práci s těmito dětmi věnovat nejen osvojení českého jazyka, seznámení se s českým prostředím, kulturními zvyklostmi a tradicemi, ale ve shodě se školským zákonem umožnit těmto dětem budování jejich vlastní identity, která bude vycházet z jejich původního prostředí.

Zásady pro práci s dětmi se sociálním znevýhodněním:

- v přípravě potřeby vypracování individuálních vzdělávacích plánů
- zajištění skupinové nebo individuální péče, nabízíme kroužek češtiny pro cizince
- snížení počtu žáků ve třídě
- zajištění specifických učebnic a pomůcek
- volba odpovídajících metod a forem práce
- případná pomoc asistenta pedagoga
- nastolení pravidelné spolupráce s rodinou a odborným pracovištěm
- vytvoření příznivého klimatu pro tyto žáky ve školním prostředí

3.3.2 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Identifikace

Nadaní a mimořádně nadaní žáci vykazují tyto charakteristiky: žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky; problematický přístup k pravidlům školní práce; tendence k vytváření vlastních pravidel; sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní; vlastní pracovní tempo; vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu; malá ochota ke spolupráci v kolektivu; rychlá orientace v učebních postupech; záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi oboru; přeceňování svých schopností u žáků s pohybovým nadáním; kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů; vhléd do vlastního učení; zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte; potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí.

Jsme si vědomi, že se uvedené charakteristiky mohou různě kombinovat, proto věnujeme pozornost identifikace znaků nadání a mimořádně nadání spojeného školními i mimoškolními činnostmi. Základem je pozorování žáků při výuce, rozbor výsledků práce žáka a rozhovory s žákem, případně s rodiči a specializovanými institucemi.

Postupy

- Při práci s mimořádně nadanými používáme vedle běžných postupů¹ tyto přístupy:
- nabídka kroužků (např. šachový kroužek, keramika apod.);
  - individuální přístup:
    - přípravy na soutěže a olympiády (i mimo vyučovací hodiny),
    - zadávání specifických úkolů, projektů,
    - účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy,
    - vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
    - podpora žáků v oblasti jejich zájmu,
    - obohacování normální výuky (enrichment) – rozšiřování, prohlubování učební látky,
    - vyšší náročnost výuky.
  - individuální vzdělávací plán pro mimořádně nadaného žáka
  - plán pedagogické podpory pro nadaného a mimořádně nadaného žáka

Obsah PLPP: základní údaje o žákovi, charakteristika žáka, konkrétní cíle rozvoje, specifické úpravy metod práce se žákem, úpravy v organizaci výuky ve třídě, popřípadě i mimo ni, hodnocení žáka, pomůcky, požadavky na organizaci práce učitele, vyhodnocení účinnosti PLPP.

---

¹ Viz kapitola 3.2 Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy

Obsah IVP: základní údaje o žákovi, závěry vyšetření a doporučení z odborného pracoviště, konkrétní cíle, organizace výuky, forma zadávání úkolů, způsob hodnocení a klasifikace, organizace speciálně pedagogické a psychologické péče, návrh na navýšení finančních prostředků, způsob spolupráce se zákonnými zástupci, popis projevů žáka ve škole, vyhodnocení účinnosti IVP.

Rizika

Jsme si vědomi rizik spojených se vzděláváním mimořádně nadaných žáků. Výše popsané postupy se snaží uspokojovat zvýšené vzdělávací potřeby žáků. Právě neuspokojování těchto potřeb je jedním z rizik. Další riziko vidíme ve vyčleňování nadaných ze sociální skupiny, na kterou je zvyklý. Proto podporujeme zařazení nadaných do heterogenních skupin, kde mohou rozvíjet i sociální dovednosti.

3.4 PŘEHLED ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

PT	Tématický okruh	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSV	Rozvoj schopností poznávání						F/INT Př/INT	F/INT Př/INT	F/INT Př/INT	Př/INT
	Sebezpoznání a sebepojetí	Čj/INT M/INT	Čj/INT	Čj/INT P/INT		Př/INT	Vv/INT	Aj/INT Vv/INT	Vv/INT Ov/INT	Vv/INT
	Seberegulace	P/INT							Ch/INT	Zp/INT
	Psychohygiena	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Ov/INT Tv/INT	Tv/INT
	Kreativita	Vv/INT	Vv/INT	Vv/INT	Vv/INT Pě/INT	Vv/INT Pě/INT	Tv/INT Vv/INT Hv/INT Čj/INT Aj/INT Fj/INT Rj/INT	Tv/INT Vv/INT Hv/INT Čj/INT Aj/INT Fj/INT Rj/INT	Tv/INT Vv/INT Hv/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT	Tv/INT Vv/INT Hv/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT
	Poznávání lidí						Ov/INT	Ov/INT	Tv/INT Ov/INT	Tv/INT Ov/INT
	Mezilidské vztahy	P/INT	P/INT	P/INT		VI/INT	Ov/INT	Ov/INT	Ov/INT	Ov/INT
	Komunikace	Aj/INT Čj/INT	Aj/INT Čj/INT	Aj/INT Čj/INT	Aj/INT	I/INT	Čj/INT Ov/INT	I/INT Ov/INT Čj/INT Aj/INT Fj/INT Rj/INT	I/INT Ov/INT Aj/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT	Čj/INT Aj/INT Ov/INT Zp/INT Fj/INT Rj/INT
	Kooperace a kompetice	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Aj/INT Tv/INT	Tv/INT Fj/INT Rj/INT	Tv/INT Fj/INT Rj/INT	Tv/INT F/INT Fj/INT Rj/INT
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M/INT	Pě/INT			I/INT	Čj/INT Aj/INT M/INT	Aj/INT M/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT	Aj/INT M/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT	M/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT
	Hodnoty, postoje, praktická etika							Čj/INT	Čj/INT I/INT	Čj/INT I/INT
VDO	Občanská společnost a škola					Aj/INT	Ov/INT	Aj/INT		
	Občan, občanská společnost a stát							Ov/INT	D/INT Ov/INT	Aj/INT Ov/INT
	Formy participace občanů v politickém životě							Ov/INT	Ov/INT	Ov/INT
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI/INT	VI/INT			Ov/INT	Ov/INT D/INT
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Aj/INT	Aj/INT	Aj/INT	Aj/INT	VI/INT Aj/INT	Hv/INT	Čj/INT Hv/INT Fj/INT Rj/INT	Čj/INT Z/INT Hv/INT M/INT Fj/INT Rj/INT	Čj/INT Ov/INT Hv/INT Fj/INT Rj/INT
	Objevujeme Evropu a svět						Aj/INT	Aj/INT Fj/INT Rj/INT	Aj/INT Fj/INT Rj/INT	Aj/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT
	Jsme Evropané							Fj/INT Rj/INT	Z/INT Fj/INT Rj/INT	D/INT Fj/INT Rj/INT

MKV	Kulturní diference	Aj/INT	Aj/INT	Aj/INT	Aj/INT	Aj/INT	Čj/INT Vv/INT	Čj/INT Aj/INT Vv/INT Fj/INT Rj/INT	D/INT Aj/INT Hv/INT Vv/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT	D/INT Aj/INT Vv/INT Hv/INT Fj/INT Rj/INT
	Lidské vztahy	P/INT	P/INT	P/INT			D/INT	D/INT	D/INT	D/INT Ov/INT Z/INT
	Etnický původ								Hv/INT	D/INT Hv/INT Z/INT
	Multikulturalita	P/INT	P/INT	P/INT			Čj/INT	Čj/INT Fj/INT Rj/INT	Fj/INT Rj/INT	Fj/INT Rj/INT
	Princip sociálního smíru a solidarity									Ov/INT
Environmentální výchova	Ekosystémy				Pří/INT Aj/INT		Pří/INT Z/INT	Pří/INT Z/INT	Z/INT	Z/INT
	Základní podmínky života				Pří/INT	Pří/INT	Z/INT	Z/INT	Ch/INT Z/INT	Z/INT Ch/INT Pří/INT
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRO	PRO	PRO	PRO	PRO	PRO	PRO	PRO	PRO
	Vztah člověka k prostředí	P/INT	P/INT	P/INT			Z/INT Tv/INT Čj/INT	Ov/INT Čj/INT Tv/INT Z/INT	Z/INT Čj/INT Aj/INT Ov/INT Pří/INT Tv/INT	Ov/INT Pří/INT Tv/INT F/INT Z/INT Čj/INT
Mediační výchova	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení						Čj/INT	M/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT	Čj/INT Fj/INT Rj/INT	Aj/INT Aj/INT F/INT Fj/INT Rj/INT
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					I/INT	Z/INT M/INT	M/INT I/INT Z/INT	Z/INT I/INT	I/INT F/INT Zp/INT
	Stavba mediálních sdělení					I/INT	I/INT	I/INT	I/INT	I/INT
	Vnímání autora mediálních sdělení						Čj/INT	Hv/INT Čj/INT	Hv/INT I/INT Čj/INT	Hv/INT I/INT Čj/INT
	Fungování a vliv médií ve společnosti				Čj/INT Aj/INT	Čj/INT Aj/INT	D/INT Vv/INT M/INT Čj/INT	M/INT Vv/INT I/INT D/INT Čj/INT	Aj/INT Vv/INT I/INT Čj/INT D/INT	Vv/INT D/INT Čj/INT
	Práce v realizačním týmu							I/INT	I/INT	I/INT
	Tvorba mediálního sdělení						Čj/INT Vv/INT	Čj/INT Vv/INT	Čj/INT Vv/INT I/INT	Vv/INT I/INT Čj/INT Aj/INT

Vysvětlivky

PT	průřezová témata
OSV	osobnostní a sociální výchova
VDO	výchova demokratického občana
VMEGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MKV	multikulturní výchova
INT	integrace tématu do předmětu
PRO	realizace formou projektu
Čj	předmět český jazyk
Aj	předmět anglický jazyk
Fj	předmět francouzský jazyk
Rj	předmět ruský jazyk
M	předmět matematika
P	předmět prvouka
Pří - 1. stupeň	předmět přírodověda
Př - 2. stupeň	předmět přírodopis
Vl	předmět vlastivěda
Vv	předmět výtvarná výchova
Pč	předmět pracovní činnosti
Hv	předmět hudební výchova
Tv	předmět tělesná výchova
ČsP	předmět člověk a svět práce
I	předmět informatika
F	předmět fyzika
Ch	předmět chemie
Z	předmět zeměpis
D	předmět dějepis
Ov	předmět občanská výchova
Zp	předmět závěrečná práce
Stand	standardy

Vedle průřezových témat vnímáme, ještě několik oblastí, jejichž témata jsou v dnešní době aktuální. Jedná se o tyto oblasti.

1. rizikové chování: Žáci se pravidelně účastní na 1. stupni výukových přednášek s Policií ČR, žáci 2. stupně zase projektu Život s drogou? NE! (institut Filia), témata rizikového chování jsou také integrována do předmětů. Věnuje se jim zejména Občanská výchova (např. v tématech mezilidské vztahy, sebepoznání, vandalismus, extremismus) a dějepis v 9. ročníku.
2. čtenářská gramotnost - téma se prolíná celou výukou předmětu Český jazyk a literatura a je mu věnován prostor i v ostatních naukových předmětech (jsou zařazovány práce s textem, jeho interpretací anod.)

Do výuky také zařazujeme mnoho dalších aktuálních problémů (živelné pohromy a situace po nich apod.), protože vnímáme, že reflexe těchto skutečností je v dnešní době zásadní. Z těchto důvodů hodláme tato témata do výuky nadále zařazovat.

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 TABULACE UČEBNÍHO PLANU

4.1.1 UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět	1.sloupců					
			1.	2.	3.	4.	5.	I
			Časová dotace					
Jazyka jazyková	Český jazyk	Český jazyk	7	8	9	8	8	40
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	11
Matematika a její aplikace		Matematika	5	5	5	5	5	25
Informační a komunikační		Informatika					1	1
Člověka jeho svět		Prvouka	2	2	2			14
		Vlastivěda				2	2	
		Přírodověda				2	2	
Umění a kultura kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12
	Výtvarná	Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	
Člověk a zdraví		Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celková časová dotace			21	22	24	25	26	118

4.1.2 UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ

platí pro školní rok 2018 - 2019

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět	2.stupeň				
			6.	7.	8.	9.	suma
			Časová dotace				
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Český jazyk	5	4	4	5	18
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12
		Francouzský jazyk, Ruský jazyk	0	2	2	2	6
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	5	4	17
Informační a komunikační technologie		Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	8
	Výchova k občanství	Občanská výchova	2	2	2	2	8
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1	2	2	2	7
	Chemie	Chemie	0	0	2	2	4
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	2	2	8
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	2	8
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví		0	0	0	0	0
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce		Člověk a svět práce	2	1	0	0	3
Závěrečná práce			0	0	0	1	0
Celková povinná časová dotace			29	30	31	32	122

4.2.3 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

Zařazení průřezových témat do obsahu jednotlivých předmětů je vymezeno v obsahovém, časovém a organizačním vymezení jednotlivých vyučovacích předmětů.			
Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň			
1. Z tabulky učebního plánu pro 2. stupeň je patrné, že vzdělávací obor Výchova ke zdraví nemá odpovídající časovou dotaci. V našem ŠVP jsou výstupy a obsahy oboru integrovány do ostatních předmětů. Časová dotace je 3 hodiny - 1 hodina je pro Přírodopis, 2 hodiny pro Občanskou výchovu			
V předmětu Občanská výchova jsou naplňovány tyto výstupy z RVP v daném pořadí: 1., 2., 4., 6., 9., část výstupu 11., 13., 14., 16.			
V předmětu Přírodopis jsou naplňovány tyto výstupy z RVP v daném pořadí: 3., 7., 8., část výstupu 11., 12., 15.			
V předmětu Tělesná výchova jsou naplňovány tyto výstupy z RVP v daném pořadí: 5., 10. obsahem, který určují osnovy předmětu.			
Výstup 14. je naplňován v předmětu Český jazyk v rámci komunikační a slohové výchovy, jak dokládají osnovy předmětu.			
2. Tématické okruhy Digitální technologie a Svět práce vzdělávacího oboru Člověk a svět práce budou naplňovány v rámci předmětu Informatika s časovou dotací 1 hodina.			
3. V učebním plánu 2. stupně se nově zařazují vyučovacích předměty Francouzský jazyk a Ruský jazyk v 7. , 8.a 9. ročníku v hodinové dotaci 2 hodin.			
Další cizí jazyk si žáci zvolí od 7. ročníku			
Žáci se SVP mohou na základě žádosti si povinně zvolit Anglickou konverzaci.			
Ve školním roce 2013/2014 si žáci 7. A 8. ročníku povinně vyberou z těchto vyučovacích předmětů Francouzský jazyk, Ruský jazyk, tak aby byl odlišný od cizího jazyka , kterému se již učí. Povinnost vybrat si jeden z nabízených cizích jazyků se ve školním roce 2013/2014 netýká žáků 9. ročníku.			
4. Standardy, jejichž smyslem je účinně napomáhat při dosahování cílů stanovených ŠVP, se stávají přílohou.			

Český jazyk, 1. stupeň

1. ročník

Práce s Živou abecedou. Hlášky a písmena. Přípravná cvičení zraková a sluchová.

Rozpočítadla, říkadla, poslech.

Činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní. Kresebné cviky velkých tvarů.

Písmo tiskací, psací.

Hlasité čtení ukázek ve Slabikáři.

Dramatizace pohádky.

Dodržování správného pořadí písmen, úplnost slova. Čitelnost a úhlednost. Základy rukopisu.

Sdělování krátkých zpráv. Pravidla komunikace v rozhovoru.

Převod mluveného v psané a obráceně. Diktát, autodiktát.

Básně o dětech.

Loutkové a maňáskové divadlo.

Srozumitelná mluva, rozvoj znělého hlasu.

Prosba, poděkování, omluva, blahopřání.

Pohádkové postavy, postavy z povídek ze života lidí. Čtení souvislejších textů

Hodnocení vlastností postav.

Psaní krátkých vět. Psaní velkého počátečního písmena u vlastních jmen, prvního slova věty.

Vyjádřit pocity z četby. Recitace.

Spisovatel, kniha, časopis, ilustrace. Literární texty pro mládež.

Čitelnost a úhlednost psaného projevu při zachování základních hygienických návyků.

Čtení prvních knih.

2. ročník

Jazyková výchova

Věta, slovo slabika. Vlastní jména. Písmena tiskací, psací. Psaní jednoduchých vět.
Abeceda. Řazení písmen, slov.
Pořádek vět. Tvoření vět.
Druhy vět podle postoje mluvčího. Psaní vět s náležitými znaménky.
Pořádek slov ve větě. Význam slov. Slova souznačná, protikladná, nadřazená, podřazená souřadná. Slova mnohoznačná. Slova citově zabarvená.
Slovo, slabika, hláska, písmeno. Dělení slov na konci řádku. Rozdělení hlásek. Hlásková stavba slov. Slabiky se slabikotvorným r, l.
Psaní u, ú, ů.
Tvrdé a měkké souhlásky. Psaní i, í, y, ý, po měkkých a tvrdých souhláskách.
Psaní souhlásek uvnitř a na konci slov. Spodoba.
Slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě.
Slovní druhy, seznámení.
Psaní velkých písmen- vlastní jména, místní jména.

Komunikační a slohová výchova

Základní formy společenského styku.
Oslovení, prosba, poděkování.
Pořádek vět v příběhu. Děj- základ vypravování. Porozumění textu.
Jednoduchý popis osoby, zvířete, věci.
Vzkazy, SMS zprávy.
Jednoduchá vyprávění. Dodržování posloupnosti dějů.
Pořádek vět v příběhu.
Dopis, adresa.

Čtení a literární výchova

Plynulé čtení jednoduchých vět. Poslech poezie, prózy.
Užívání správného slovníku. Orientace v pohádkách.
Hlasité a tiché čtení s porozuměním.
Poezie: báseň, verš, rým, přízvuk, přednes básní.
Uplatnění přirozené intonace.
Spojování obsahu textu s ilustrací.
Vyprávění pohádek a povídek pro děti.
Řešení hádanek a slovních říček
Dramatizace pohádky a povídky.
Knihy o přírodě.
Próza: vyprávění, vypravěč, příběh, děj.
Divadlo: jeviště, herec, divák, maňásek, loutky.
Výtvarný doprovod- ilustrace, ilustrátor

3. ročník

Jazyková výchova

Třídění slov podle významu, slova protikladná, podobná, opačná, mnohoznačná, jednoznačná, spisovná, nespisovná.

Nauka o slově, slovo a skutečnost.

Slabičná stavba slov.

Předložky-čtení se slovem dohromady. Slovní přízvuk.

Osvojení psaní souhlásky uvnitř slova.

Slovní základ, kořen předpona, přípona.

Vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z. Pamětné zvládnutí vyjmenovaných slov, jejich použití v textu, pravopis i, í, y, ý po obojetných souhláskách.

Slovní druhy ohebné, neohebné., poznávání a rozlišení.

Podstatná jména - rod mužský, ženský, střední. Rozlišování čísla jednotného, množného. Pád.

Slovesa, pojmenování děje. Číslo jednotné množné, trojí osoba, čas přítomný, minulý budoucí. Infinitiv, zvrtná slovesa. Časování sloves.

Stavba věty jednoduché, základní skladební dvojice. Souvětí, spojování vět do souvětí.

Komunikační a slohová výchova

Vyprávění podle obrázků. Rozvoj fantazie. Jazykové prostředky (výběr vhodných slov).

Vyprávění, nadpis, členění projevu, souvislé jazykové projevy. Pořadí vět v příběhu, vyprávění podle osnovy.

Společenský jazyk a jeho formy, uvítání návštěvy, rozloučení se s návštěvou. Pozvánka, dopis, pohlednice.

Popis předmětů, činností, zvířete, využití jednoduché osnovy.

Reprodukce textu. Otázky a odpovědi k textu.

Informace, umět požádat o informaci, podat stručnou informaci (i po telefonu).

Svátky a obyčej. Sdělování přání, pozdravů.

Literární výchova

Plynulé čtení, členění textu. Rychlé čtení, tiché a hlasité čtení. Četba jako zdroj poznatku.

Besedy o knihách, knihy do knihovničky.

Využití poezie, prózy, divadla, literatury umělecké a dětské.

Divadlo: dějství, herec.

Práce s literárním textem.

Četba jako zdroj poznatku.

Próza: pověst, povídka, postava, děj, prostředí.

Poezie: práce s dějem přirovnání.

Přednes básně, úryvku prózy.

Výtvarný doprovod: ilustrace, ilustrátor.

Skutečnost a její umělecké vyjádření, autor a jeho fantazie.

4. ročník

Jazyková výchova

Význam slova a jeho hlásková podoba

Vyjmenovaná slova, slova příbuzná-opakování a procvičování.

Stavba slova. Kořen, předpona, přípona. Předložky, předpony.

Psaní skupin bě/ bje, vě/vje, pě.

Zdvojené souhlásky(např. oddíl, poddůstojník).

Slovní druhy ohebné, neohebné-poznávání.

U podstatných jmen určit pád, číslo, rod. Vzory rodu středního, ženského, mužského.

Psaní i, í, y, ý podle vzorů podstatných jmen.

Slovesa, osoba, číslo, čas, infinitivy, časování sloves.

Věta jednoduchá, souvětí. Podmět a přísudek. Shoda podmětu a přísudku.

Řeč přímá, nepřímá.

Komunikační a slohová výchova

Pracovní postup. Popis postupu děje, činnosti.

Porozumění textu, přihláška do kroužku, jazykové prostředky(výběr vhodných slov).

Telefonický rozhovor, SMS zpráva, dopis. Vhodné oslovení, adresa.

Charakteristika postavy. Popis rostlin, zvířat a věcí.

Vyprávění příběhu podle obrázkové osnovy. Osnova, nadpis, členění projevu.

Dějové složky vyprávění.

Formy společenského styku, blahopřání, pozvánka. Vyplnění jednoduchých formulářů.

Literární výchova

Rozvoj techniky čtení. Porozumění textu.

Výběr četby podle osobního zájmu. Práce s knihou. Čtenářský deník.

Texty umělecké a populárně naučné. Poezie. Próza. Divadlo. Film.

Kulturní život regionu.

Domýšlení literárních příběhů.

5. ročník

Jazyková výchova

Synonyma, antonyma

Slova citově zabarvená, jednoznačná, mnohoznačná, spisovná, nespisovná

Odvozování slov předponami a příponami. Části slova. Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene.

Zdvojené souhlásky. Předpony s-, z-, vz-. Předložky s, z.

Skupiny bě, bje, vě, vje.

Pravopis i, í, y, ý po obojetných souhláskách

Mluvnické kategorie podstatných jmen.

Druhy přídavných jmen. Pravopis i, í, y, ý měkkých a tvrdých přídavných jmen.

Zájmena a jejich druhy. Zájmena osobní.

Číslovky, druhy číslovek.

Slovesa-mluvnické kategorie. Podmiňovací způsob.

Skladba, základní a rozvíjející větné členy. Podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný.

Přísudek slovesný. Shoda podmětu a přísudku. Psaní i, í, y, ý v koncovkách přičestí minulého.

Věta jednoduchá a souvětí. Vhodné spojovací výrazy. Pravidla interpunkce.

Interpunkce u řeči přímé a nepřímé. Správné psaní vět uvozovacích.

Komunikační a slohová výchova

Vypravování. Dějové složky, osnova, tvorba nadpisu. Užívání plnovýznamových sloves, užívání spojek, souvětí.

Popis obrázku, popis postupu děje, činnosti

Popis zvířat, rostlin, věcí, místnosti, krajiny. Práce s atlasem rostlin a zvířat.

Reklama. Kritické čtení. Diskuse nad reklamami uveřejněnými v jednotlivých médiích.

Práce s naučným textem. Cizí slova. Doplnění vhodných slov do vět.

Psaní zpráv, dopisů, e-mailů, SMS zprávy, telefonování. Vyplňování jednoduchých formulářů.

Komiks.

Literární výchova

Výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů.

Předčítání textu, recitace-rým, verš, sloka.

Volná reprodukce přečteného textu. Dramatizace, scénky.

Besedy o knihách. Filmová a divadelní představení. Televizní tvorba.

Texty věcné i odborné literatury.

Poezie: lyrika, epika, přenášení významů, přirovnání.

Próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč autora, řeč postav.

Divadlo: konflikt a jeho řešení-komické, tragické.

Film: loutkový, kreslený, hraný. Televizní inscenace-scénář.

Kulturní život regionu, kulturní instituce.

Osnovy

Český jazyk - 1. stupeň, 1. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
I. plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Žák přechází k plynulému čtení textu čte s porozuměním nahlas i potichu	krátké pohádky Čtení hlasitě a tiché	1.-3.	
II. porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	umí naslouchat textu	převyprávění přiměřeného textu	1.-3.	
III. respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování požádá o informaci podá stručné informace (i telefonicky) uvítá návštěvu a rozloučí se sděluje přání, pozdravy píše pohlednice, dopis,SMS napíše krátký dopis, adresu	Sloh: Společenský styk a jeho formy	1.-3.	
IV. pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	užívá správný slovní přízvuk	Jednoduchý popis	2.-3.	
V. v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	je schopen delšího souvislého kultivovaného projevu	Mluvené projevy	3.	
VI. volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	pojmenuje předměty a jejich vlastnosti	Základní formy společenského styku	1.-3.	
VII. na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Reprodukuje vlastní zážitky	Vypravování	1.-3.	
VIII. zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	uvolňuje si ruku nacvičuje správné držení těla nacvičuje správné držení psacího náčiní	Příprava na psaní	1.	
IX. píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	poznává jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám rozlišuje písmo tiskací a psací pozná dlouhé samohlásky píše správné tvary písmen spojuje písmena a slabiky píše interpunkční znaménka dodržuje správné pořadí písmen píše podle diktátu slova a jednoduché věty dodržuje úhlednost písma zachovává hygienické a pracovní návyky na konci vět píše tečku píše písmena a číslice podle normy psaní správně spojuje písmena a slabiky odstraňuje nedostatky píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle provádí kontrolu vlastního projevu	Písmo psací a tiskací Psaní – písmeno, slabika, slovo Diktát slov, jednoduchých vět Velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty Interpunkční znaménka na konci věty Tvary písmen abecedy Upevňování správných tvarů písmen Úprava zápisu	1. 1.-2. 1.-2. 1.-2. 1.-2. 2.-3.	
X. píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	je schopen využít a vytvořit jednoduchou osnovu napíše krátký dopis, adresu vyplní lístek, telegram.	Osnova Kontrola vlastního projevu Dopis, adresa Vyplňování formulářů	3. 1.-3. 2.-3. 3.	
XI. seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje dodržuje posloupnost děje na základě pozorování spojuje obsah textu s ilustrací	Recitace Plynulé čtení jednoduchých textů	1.-3. 1.-3.	

Osnovy

Český jazyk - 1. stupeň, 1. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	vypravuje podle obrázků	Vypravování	1.-3.	
XII. rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	žák skládá a rozkládá slova podle sluchu skládá a čte všechny druhy slov plynule čte slova ve větách rozlišuje sluchem i zrakem správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice používá znaménka ve slovech i větách čte správně dlouhé a krátké samohlásky rozlišuje písmo psací a tiskací zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b – p, d – t, d' – t', z – s, ž – š, v – f, h – ch správně dělí slova na konci řádku používá znaménka ve slovech i větách rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik	Písmena malá, velká, tiskací, psací Hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací Uspořádání slov ve větě Interpunkční znaménka Délka samohlásek, tvrdé a měkké slabiky (dy, ty, ny, di, ti, ni) Porozumění přečteným větám Nadpis, článek, řádek, odstavec Poslech, vyprávění, dramatizace Psaní prvků písmen a číslic Znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov Význam slabiky pro dělení slov Spojování písmen, slabik	1. 1. 1.-3. 1.-2. 1. 1. 2.-3. 1.-3. 1. 2.-3. 1.-2.	OSV-sebepoznání a sebezpojení: vypravování o mně, mé rodině, vztahy v rodině.
XIII. porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	určí nadřazenost a podřazenost slov třídí slova podle významu vyhledává slova souznačná a protikladná žák užívá různé podoby slova rozlišuje slova podle významu rozpozná slova spisovná a nespisovná poznává slova citově zabarvená – slova mazlivá a hanlivá	Pořadí vět v textu Věta, slovo – slovo souřadné, nadřazené, podřazené Nauka o slově – slovo a skutečnost, synonyma, opozita, slova příbuzná Nauka o slově, hlásková podoba slova význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná slova spisovná a nespisovná slova citově zabarvená	2.-3. 2.-3. 2.-3. 1.-3. 1.-3. 2.-3. 1.-3.	
XIV. porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	pojmenovává předměty a děje	Souvislé jazykové projevy	1.-3.	OSV-Komunikace: nácvik empaticky a aktivně naslouchat druhým, pozitivně komunikovat.
XV. rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	určuje ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky sezná se s názvy slovních druhů, poznává podstatná jména, slovesa a předložky v textu určuje ve větě podstatná jména, přídavná jména, slovesa, předložky, pozná všechny slovní druhy	Stavba slova Slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky Slovní druhy – ohebné, neohebné	2.-3. 3. 3.	
XVI. užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední, rozlišuje pády určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti	Podstatná jména Slovesa – pojmenování děje, tvary sloves, časování Popis	3. 3. 2.-3.	
XVII. spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	volí vhodné jazykové prostředky	Vypravování a popis, písemná i ústní forma.		
XVIII. rozlišuje v textu druhy vět podle	správně odpovídá na kontrolní otázky			

Osnoy

Český jazyk - 1. stupeň, 1. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	rozpozná členění textů rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací řadí věty podle děje řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl procvičuje slovosled vytvoří nadpis a člení projev tvoří otázky	Druhy vět Pořádek slov ve větě Sloh: Stylizace a kompozice Členění jazykového projevu Otázky a odpovědi	2. 1.-3. 2.-3. 3. 1.-3.	
XIX. odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty, rozlišuje obecná a vlastní jména, procvičuje pravopis vlastních jmen osob a zvířat rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě uvědoměle praktikuje pravopis, psaní jmen měst, vesnic, hor, řek	Vlastní jména osob a zvířat Slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek Písmeno ě ve slovech Umísťování diakritických znamének Opis, přepis Vlastní jména měst, vesnic, hor a řek	1.-2. 2.-3. 3. 3. 1.-3. 2.-3.	
XX. čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla recituje básně žák čte plynule věty a souvětí, člení text čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti	Společná četba vybrané knihy Čtení hlasitě a tiché	1.-3. 1.-3.	
XXI. vyjadřuje své pocity z přečteného textu		Vyprávění, dramatizace pohádek a povídek Báseň, verš, rým Individuální četba Beseda o knihách	1.-3. 1.-3. 2.-3. 2.-3.	
XXII. rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	žák čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich žák se seznamuje s poezií, prózou, divadlem, literaturou uměleckou a dětskou, výtvarným doprovodem i ilustracemi	Soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy Text a ilustrace Základy literatury	1.-3. 1.-3. 3.	
XXIII. pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy chápe četbu jako zdroj informací vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému žák orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize, vede si záznamy o kulturních akcích, které navštívil návštěvy knihovny, tematicky zaměřené besedy	Slovní přízvuk Četba jako zdroj informací a vědomostí Plynulé čtení, členění textu Rychlé čtení, tiché a hlasité Četba jako zdroj poznatku o přírodě současnosti a minulosti Práce s literárním textem Besedy o knihách a kulturních akcích	1.-3. 3. 2.-3. 2.-3. 3. 2.-3.	

Osnovy

Český jazyk 1. stupeň, 2. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	žák čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle přirozeně intonuje používá správný přízvuk slovní i větný člení věty frázuje dbá na barvu a sílu hlasu čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů žák čte plynule, s porozuměním, nahlas a potichu přiměřeně náročné vyjádří své pocity z předčteného textu a názory o něm, národní hrdost	Rozvoj techniky čtení Tiché čtení s porozuměním Výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů	4.-5. 4.-5. 4.-5.	
2. rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících využívá poznatků z četby v další školní činnosti vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, umí vyhledávat na internetu využívá poznatků z četby v další školní činnosti individuálně využívá možnosti knihovny ke zpracování daného tématu rozumí přiměřeně složitému sdělení zapamatuje si jeho smysl reprodukuje text rozlišuje podstatné od méně podstatného vviadňuje své názory tvoří literární text na dané téma orientuje se v odborných textech, včetně tabulek a grafů využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet	Čtení textů uměleckých a populárně naučných Návštěva knihovny Volná reprodukce přečteného textu Porozumění různým druhům textů věcné i odborné literatury	5. 4.-5. 4.-5. 4.-5.	
3. posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	je schopen vytvořit a zhodnotit obsah jednoduchého sdělení	Vytvoří pozvánku s informacemi o školní akci.	5.	
4. reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	je schopen vytvořit osnovu a reprodukovat podle ní obsah přiměřeně složitého sdělení	na základě přečteného textu vytvoří osnovu a obsah podle ní převypráví	4.-5.	
5. vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	sestavuje telegram telefonuje píše dopis a adresu kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu	Vyjadřování v běžných komunikačních situacích	4.-5.	
6. rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	rozlišuje podstatné a marginální informace v jednotlivých mediálních sděleních	ověřování informací obsažených v reklamních textech	4.-5.	Mediální výchova: fungování a vliv médií ve společnosti: diskuse nad informacemi, zprávami a reklamami uveřejněnými v jednotlivých médiích
7. volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	dokáže souvisle vypravovat	Vypravování	4.-5.	
8. rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	vhodně reaguje na odpovídající komunikační situaci, je schopen souvislého spisovného mluveného i psaného projevu	Komunikační situace		
9. píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	užívá vhodných jazykových prostředků docvičuje různé popisy § je schopen napsat dopis – jeho části umí napsat a poslat jednoduchý e-mail seznámí se s telegramem § používá tiskopisy a dokáže je vyplnit	Osnova, nadpis, členění projevu Dopis Elektronická pošta, telegram Tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací listky	4. 4. 4.-5. 4.	
10. sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce dodržuje následnost dějové složky § sestavuje osnovu textů, odlišuje tvrzení od mínění § zvládá vlastní popis	Stylizace a kompozice Reprodukce jednoduchých textů Popis předmětu, děje, pracovního postupu	4.-5. 4. 4.	
11. porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	dokáže rozpoznat synonyma, antonyma, homonyma a vhodně je použít podle jejich významu	Nahrazování slov v textu vhodnými výrazy	4.-5.	
12. rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	rozlišuje část předponovou, příponovou, kořen slova	Stavba slova – kořen, předpona a přípona	4.-5.	

Osnovy

Český jazyk 1. stupeň, 2. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	rozpoznává předpony a předložky, pravopis jejich psaní správně rozdělí slovo na konci řádku určuje kořen, předponu a příponu vyznačuje slovo tvorné základy vyznačuje jak byla slova odvozena cvičí pravopis – užívá správné koncovky doplňuje předpony a přípony podle smyslu	Předložky Stavba slova – odvozování slov předponami a příponami, částí slova, kořen – společný pro všechna příbuzná slova	4. 4.	
13. určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	poznává slovní druhy neohebné skloňuje podstatná jména, vytváří správné tvary podle vzorů, píše i, / y, ý podle vzorů podstatných jmen vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací získává dovednosti užívat v praxi skupiny bě – bje, vě – vje, pě, mě – mně seznamuje se s učivem	Slovní druhy – ohebné, neohebné Vzory podstatných jmen Infinitiv sloves, určité slovesné tvary Slovesné způsoby Zdvojené souhlásky – předpony s, z, vz Předložky s, z	4. 4. 4. 4. 5. 5.	
14. rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	osvojuje si užívání a určování slovních druhů určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru rozpozná druhy přídavných jmen, píše i, / y, ý podle měkkého a tvrdého vzoru přídavných jmen rozezná mluvnické kategorie sloves vštěpuje si do paměti správné tvary podmiňovacího způsobu nahrazuje podstatná jména zájmen, vyhledává zájmena v textu vyhledává je v textu, zná správné tvary os. zájmen já, ty, píše správné tvary osobního zájmena já	Tvarosloví – slovní druhy Mluvnické kategorie podstatných jmen Přídavná jména, tvrdá a měkká přídavná jména Slovesa Podmiňovací způsob Zájmena Druhy zájmen, zájmena osobní Číslovky	4. 4. 5. 4.-5. 5. 5. 5. 5.	
15. vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	určuje podmět a přísudek určuje podmět a přísudek, seznámí se s termínem ZSD určuje základní větné členy, rozvíjející skladební dvojice umí graficky znázornit stavbu souvětí vyhledává různé podměty užívá několikanásobných podmětů ve větách	Podmět a přísudek Skladba – základní a rozvíjející větné Podmět vviádřený a nevviádřený Podmět několikanásobný	4. 4.-5. 4. 4.	
16. odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy určuje věty jednoduché spojuje věty v souvětí	Stavba věty Věta jednoduchá, souvětí Věta jednoduchá a souvětí	4.-5.	
17. užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Vytváří souvětí a užívá vhodné spojovací výrazy	Mluvený a psaný projev-vypravování	4.-5.	
18. píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	uvědoměle používá i - y po obojetných slouhláskách ovládá pravopis i-y v přítčstí minulém používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin osvojuje si základní význam předpon dovede používat dovednosti o vyjmenovaných slovech v praktických cvičeniích píše správně i-y v koncovkách přítčstí minulého Žák je schopen aplikovat příslušná pravidla psaní i, y v závislosti na stavbě slova.	Vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z Shoda podmětu s přísudkem Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene Přídavná jména odvozená od podstatných jmen, zakončena na s – ský – ští Skupiny bě – bje, vě – vje, pě, mě – mně (bje, vje – tam, kde se setkává předpona ob, v, s kořenem na je) Přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem	4. 4. 4. 5. 4. 4.-5.	
19. zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	používá předložky v praxi	předložkové vazby	4.-5.	
20. vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	rozhovory o knihách, besedy o ilustracích, vyjadřuje své pocity z četby využívá školní knihovnu, vede čtenářský deník	Práce s dětskou knihou	4.-5.	
21. volně reprodukuje text podle svých	dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, maňáskv, domšlí literární	Tvořivá práce s literárním textem	4.-5.	

Osnovy

Český jazyk 1. stupeň, 2. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	dramatizuje povídky, pohádky, využívá maňásky, loutky			
22. rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	čte procítěně s prvky uměleckého přednesu předčítá texty recituje básně vyhledává a vymýšlí rýmy orientuje se v dětské literatuře zaujímá postoj k literárním postavám pozná záměr autora a hlavní myšlenku porovnává ilustrace různých výtvarníků	Výrazné čtení s prvky uměleckého Předčítání textu, recitace – rým, verš. Dramatizace, scénky	5. 5. 4.-5.	
23. při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	rozumí literárním pojmům. samostatně vytváří přiměřeně dlouhé literární útvary vede čtenářský deník vhodně používá základní literární pojmy	Divadelní a filmová představení Základy literatury - poezie: lyrika, epika, rytmus - próza: pověst, povídka Zápis textu, tvorba vlastních textů Základy literatury - poezie: lyrika, epika, přenesení významů, přirovnání - próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč	4.-5. 5. .5. 4.-5. 5. 5.	

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 UČEBNÍ OSNOVY PRO 1. STUPEŇ

5.1.1 ČESKÝ JAZYK – 1. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je realizován v každém ročníku a je vzato 7 disponibilních hodin. Celkový počet hodin na 1. stupni je 42. V 1., 4. a 5. ročníku osm hodin a ve 2. a 3. ročníku devět hodin. Daný předmět zahrnuje výuku čtení a psaní, jazykového vyučování, slohu a literární výchovy a realizuje se v příslušných učebnách a kulturních zařízeních (divadla, kina, výstavy...).

Jazykové vzdělávání je základem pro kvalitní osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Využívá se široké spektrum výukových forem od frontálního vyučování přes skupinovou práci, projektové vyučování, dramatizaci apod.

Ve výuce realizujeme tato průřezová témata: OSV, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie - Český jazyk - 1. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Ověřujeme si pomocí zpětné vazby (kontrolní otázky), zda žáci porozuměli výkladu. Probranou látku upevňujeme pomocí doplňujících materiálů (doplňovací cvičení, interaktivní hry na počítači s okamžitou zpětnou vazbou). Vedeme žáky k aktivnímu používání Pravidel českého pravopisu, přehledů gramatiky apod. Vedeme žáky k vyhledávání vlastních chyb a chyb spolužáků a uvědomování si jich a k jejich zdůvodňování (např. zastavováním diktátu).
<u>řešení problémů</u>	Využíváme příklady z uměleckých děl (četba, divadlo, film, výtvarné umění), abychom žákům poskytli vzory pro řešení problémových životních situací. Na základě konkrétních životních událostí nebo předem připravených problémových situací vedeme žáky k jejich samostatnému řešení, případně k vyhledání účelné pomoci (odborná literatura, internet, konzultace s odborníkem).
<u>komunikativní</u>	Při zadávání některých typů úkolů umožňujeme žákům vyměňovat si zkušenosti, porovnávat výsledky, respektovat různé postupy a názory. Motivujeme žáky vhodným osobním příkladem k tolerantní komunikaci s ostatními.
<u>sociální a personální</u>	Laskavým a vstřícným přístupem (k žákům i kolegům) přispíváme k přátelské atmosféře. Podporujeme sebedůvěru žáků vhodnou motivací, pochvalou a cíleným povzbuzováním. Pomocí her učíme řešit konflikty.
<u>občanská</u>	Využíváme příklady z uměleckých děl (četba, divadlo, film, výtvarné umění), abychom žáky vedli k úctě ke kulturnímu dědictví. Pravidelným zadáváním domácích úkolů a jejich kontrolou vedeme žáky k plnění povinností.
<u>pracovní</u>	Opakováním ustálených postupů vedeme žáky k jejich využívání při samostatném řešení úkolů. Pravidelnými postupy při řešení složitějších úkolů (jejich rozložením na jednotlivé dílčí části) upevňujeme v žácích schopnosti analyticko syntetického myšlení.

ZŠ BRIGÁDNÍKŮ
ŠVP
PRIMA 10
ŠTĚPÁNKA

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	rozumí základním pokynům a otázkám při vstupu stručně pozdraví a představí se pojmenuje běžné předměty ve třídě a doma a zeptá se na ně rozumí otázkám a výrazům používaných při běžných činnostech klade jednoduché otázky týkající se osob a předmětů v okolí neverbální formou reaguje na otázky neverbální formou popisuje osoby, věci, zvířata, předvádí situace odpoví na otázky učitele a spolužáků sestaví krátký dialog předvede krátký dialog	pokyny učitele, základní otázky pozdravy, představení se odpovídající slovní zásoba, otázky "Who's this?, What's this? Who are you? What's your name? How many? What colour is...? Is it a...? Where's...? Can you see...? Do you like...? How old are you?" odpovídající slovní zásoba, stručné odpovědi jednoduché otázky pochopení otázky, pantomima komunikace neverbální formou pochopení otázky, stručné odpovědi stavba věty - otázka, odpověď vedení rozhovoru	1,2 1,2 1 2 1,2 1,2 1,2 1,2 1,2 1,2 1,2	OSV - komunikace (dialog) OSV - komunikace (dialog)
2. zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	opakuje slovní zásobu po učiteli a podle zvukové nahrávky opakuje slovní spojení a fráze z příběhů opakuje slovíčka a fráze z jednoduchých písniček a říkanek zaspívá písničky, zopakuje říkanky zahraje scénku popřeje k Vánocům, Velikonocům popřeje k narozeninám popíše obrázek pomocí jednoduché slovní zásoby	slovní zásoba: rodina, barvy, číselky 1-10, geometrické tvary, narozeniny, hygienické potřeby zvířata, oblečení, hračky, školní pomůcky slovesa pohybu, nábytek, jídlo, nápoje, části obličeje, slovesa smyslového vnímání, místnosti v domě, počasí, slovesa činnosti, přídavná jména, dějství kreslené příběhy písničky, říkanky memorování písniček, říkanek dramatizace příběhu, scénky slovní zásoba: Vánoce, Velikonoce slovní zásoba: narozeniny slovní zásoba k probíraným tématům	1 1,2 2 1,2 1,2 1,2 1,2 1,2 1,2 1,2	MKV - kulturní difference VMEGS - Evropa a svět nás zajímá
3. rozumí obsahu jednoduchého krátkého	kreslí obrázky podle textu	slovní zásoba probíraných témat	2	

Osnoy

Anglický jazyk - 1. stupeň 1. období (1. - 2. třída)

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	přiřadí obrázky podle textu rozumí jednoduchému textu na základě obrázků rozumí kreslenému příběhu interpretuje napsaný příběh seřadí obrázky pomocí vizuální nápovědy	pochopení textu s vizuální oporou pochopení textu s vizuální oporou čtení, překlad textu pochopení a převyprávění příběhu pochopení textu s vizuální oporou	2 2 2 2 2	
4. rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí jednoduchým pokvňm sestaví a předvede jednoduchý dialog interpretuje a předvede scénku zakreslí význam slova seřadí obrázky podle slyšeného příběhu rozpozná hlavní postavy slyšeného příběhu určuje počet a barvy předmětů kreslí obrázky podle mluveného slova	~~pokvny učitele~~ jednoduché dialogy týkající se všech témat převyprávění a dramatizace scénky pochopení významu slovní zásoby pochopení textu s vizuální oporou vyhledání hlavních postav příběhu barvy, čísla 1-10, odpovídající slovní zásoba pochopení slova, textu	1,2 1,2 1,2 1,2 1,2 1,2 1,2	OSV - komunikace (dialog)

Osnovy

Anglický jazyk - 1. stupeň 1. období (1. - 2. třída)

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
5. přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	doplňuje chybějící písmena do slov	abeceda, odpovídající slovní zásoba	2	
	naučí se říkat hlásky anglické abecedy	abeceda, hláskování	2	
	přečte napsaná slova a jednoduchý text	zvuková a grafická podoba jazyka, základní	2	
	rozpozná rozdíl mezi psanou a vyslovovanou podobou slova	výslovnostní návyky	2	
6. píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	určí libovolnou hlásku z vysloveného slova	vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	2	
		abeceda, hláskování		
	vybírá správné slovo podle obrázku		2	
	doplňuje slova do textu	grafická podoba slova s vizuální oporou	2	
	doplňuje věty podle vizuální předlohy	odpovídající slovní zásoba	2	
	seřazuje a čísluje obrázky	stavba věty	2	
	doplňuje slova na základě vizuální, sluchové a textové předlohy	pochopení textu s vizuální oporou	2	
		vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov		
	doplňuje jednoduché křížovky a rébusy		2	
	přiřazuje slova k obrázkům	grafická podoba slova	2	
	napíše slova podle obrázků	grafická podoba slova s vizuální oporou	2	
	určuje, zda je tvrzení pravdivé či nikoli	grafická podoba slova s vizuální oporou	2	
	nakreslí obrázek a popíše ho	použití výrazů "Yes, No"	2	
		grafická podoba slova		

Osnovy

Anglický jazyk - 1. stupeň 2. období (3. - 5. třída)

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
4. zapojí se do jednoduchých rozhovorů	klade otázky a odpovídá na ně tvorí krátké rozhovory na probíraná témata dává pokyny a reaguje na ně	tázací výrazy, otázky v přítomném čase, slovesa "be, have", sloveso "can", kladné a záporné odpovědi procvičování probrané slovní zásoby, tvorby vět rozkazy a zákazy základní výslovnostní návyky	3,4,5 3,4,5 3,4,5 3,4,5	OSV - komunikace OSV - kooperace a kompetice
5. sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	pohovoří stručně o sobě, své rodině, domově, škole, volném čase, pocitech, zdraví tvorí jednoduché popisy osob, zvířat a věcí popíše obrázek hoví o některých významných svátcích ve Velké Británii <u>popisuje dekorace vztahující se k probíraným tématům</u>	slovní zásoba daných tematických okruhů, sloveso "be, have", přítomné časy, přídavná jména, dny v týdnu, zájmena osobní, přivlastňovací nesamostatná podstatná jména jednotné a množné číslo, přídavná jména, slovesa činnosti, přítomný čas prostý a průběhový, sloveso "can" vazba "there is/are", sloveso "be, have" svátky Halloween, Christmas, Easter, St. Valentine's Day <u>rozšiřující slovní zásoba</u>	4,5 4,5 3,4,5 3,4,5 5	OSV - komunikace OSV - kreativita MKV - kulturní diference
6. odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	reaguje na otázky, pokyny, příkazy, zákazy klade otázky a odpovídá na ně ptá se na každodenní činnosti a hovoří o nich představí se a zeptá se spolužáka na osobní informace	stavba věty, tázací výrazy, krátké odpovědi, příkazy, zákazy stavba věty ve větě tázací a oznamovací, klad a zápor sloves "be, have, can" přítomný čas prostý a průběhový probíraná témata pozdřavky, oslovení, osobní údaje, tvorba	3,4,5 3 4,5 4,5 3,4,5	OSV - komunikace OSV - kooperace a kompetice
7. vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	vyhledává neznámá slova v textu orientuje se v textu a vyhledá potřebné informace odpovídá na otázky podle textu rozdělí pravdivé a nepravdivé informace rozšiřuje si vědomosti týkající se probíraných témat seznámí se s reáliemi Velké Británie	použití anglicko-českého a česko-anglického slovníku, zvuková a grafická podoba iazvka. práce s textem slovosled vět tázacích a oznamovacích používá výrazy "True, False" rozšiřující slovní zásoba zzeměpis, počasí, kultura zemí Velké Británie, města, vlajky	3,4,5 3,4,5 4,5 3,4,5 3,4,5 4,5	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (čtení, poslech - život Evropanů, a styl života v evropských rodinách, důležitá města)
8. rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	chápe obsah čteného textu	čtení a překlad textu, rozšiřující slovní zásoba	3,4,5	

Osnovy

Anglický jazyk - 1. stupeň 2. období (3. - 5. třída)

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	pracuje s obrázkem	popis vzhledu, pocity, nálady, přídavná jména, vazba there is, there are, zájmena osobní a	3,4	OSV - kreativita
	vymyslí příběh podle obrázků	přivlastňovací přivlastňovací nář. slova	5	
	využívá doprovodné materiály ke své práci	rozšiřující slovní zásoba, stavba věty	4,5	
	získá informace z četby	popis podle obrázků, fotografií, využití časopisu, počítače, interaktivní tabule	4,5	
	čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	rozšíření znalostí z různých oblastí života	3,4,5	
	využije dřívější znalosti k roztřídění informací	fonetické znaky, základní výslovnostní návyky	3,4,5	
	seřadí obrázky podle přečteného textu	slovní zásoba probíraných témat	4,5	OSV - komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, cvičení pozorování a aktivního naslouchání)
9. rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	reprodukuje obsah čteného textu	vyjádření hlavní myšlenky textu, popis postav	4,5	
	slovně popíše obrázek	podstatná jména, zájmena osobní, přivlastňovací nesamostatná, přídavná jména, sloveso "be, have, can"	3,4,5	
	na základě příběhu sestaví rozhovor, zahraje scénku	přítomný čas prostý, průběhový komunikační situace, tvorba dialogu, pozdravy, žádost, poděkování, tázací výrazy	4,5	
	reprodukuje a obměňuje mikrodialogy podle obrázku rozumí, o čem je text	tvorba dialogu, memorování základních obrátů	3,4,5	
	vymyslí příběh podle obrázků	reprodukuje čtený text podle obrázku	4,5	
	vyžádá si a podá jednoduchou informaci	žádost, poděkování, tázací výrazy	4,5	
	umí z paměti recitovat básničky a zpívat písničky	memorování říkanek a píniček	3,4,5	
	posoudí pravdivost tvrzení	používá výrazy True, False	3	
	získá určité informace z četby	odpovídá na otázky týkající se textu		
	hovoří o škole na základě rozvrhu hodin	hodiny, školní předměty, dny v týdnu, klad,		
		zápor, sloveso "have got", slovesa "like" a		
		"don't like"		
	mluví o městě, kde jsou místa ve městě, žádá a udává směry na základě plánu	názvy budov, vazba "there is, there are", rozkazovací způsob, otázky na zjištění polohy,	4,5	OSV - kreativita
	města	předložky místa		
	mluví o televizních programech, zda je má/ nemá rád	směrování, orientace ve městě		
		druhy TV programů, sloveso "like" a	4	
		"don't		
		like, určování času, orientace v programu, tázací výrazy		
	popíše dům a byt na základě plánu	místnosti a zařízení bytu	3,4	OSV - kreativita
		umístění věcí, vazba "there is/are", přídavná		
		jména, předložky místa		
	vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	probírané tematické okruhy, fonetické znaky,	3,4,5	
		hláskování		

Osnovy

Anglický jazyk - 1. stupeň 2. období (3. - 5. třída)

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního	sestaví jednoduchý krátký text o sobě, rodině	grafická podoba jazyka, osobní údaje, členové rodiny, přídavná jména, sloveso "be", "am", "is"	4,5	OSV - kreativita
	písemně sestaví otázky a odpovědi	tázací výrazy, slovosled věty tázací a oznamovací	3,4,5	
	popíše k Vánocům, narozeninám (napíše pohlednici)	měsíce, slovesa činnosti, rodina, zájmena	4,5	
	doplňuje slova do vět (podle obrázku)	slovní zásoba	3,4,5	
	doplňuje a tvoří věty	stavba věty, slovosled	3,4,5	
	napíše pokyny podle obrázku	rozkazovací způsob, příkazy, zákazy	4,5	
	zakroužkuje správná slova	slovní zásoba, využití obrázku	3,4,5	
	popíše svou dovolenou, rozvrh, školu	hodiny, dny, měsíce, slovesa činnosti, přítomný čas prostý a průběhový	4,5	
	doplňuje v textu chybějící slova	slovní zásoba k probíranému tématu	3,4,5	
	podle textu doplní názvy na obrázku	slovní zásoba k probíranému tématu	3,4,5	
	popíše obrázek, osoby, zvířata, věci	vazba "there is/are", členy, přídavná jména, slovesa "be", "have"		
11. vyplní osobní údaje do formuláře	vyplní formulář, osobní kartu	osobní údaje, jméno, adresa, věk, záliby, přídavné jméno "favourite"	3,4,5	
	doplňuje informace do tabulky	přídavná jména, slovní zásoba na probíraná témata	3,4,5	
	napíše adresu na pohled, dopis	jméno, adresa, směrovací číslo	5	

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK – 1. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení pro vyučování anglického jazyka

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Cizí jazyk, tj. AJ se vyučuje v 1. a 2. ročníku 1 hodinu týdně od 3. do 5. ročníku 3 hodiny týdně. Výuka cizích jazyků se dělí v rámci ročníku na skupiny, které nesmí přesáhnout počet 24 žáků. Výuka se realizuje ve třídách, jazykové učebně s interaktivní tabulí a počítačových učebnách se speciálními výukovými programy pro cizí jazyky.

Požadavky na vzdělání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2. (Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se daného jazyka bezprostředně týkají. Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh. Má velkou zásobu písniček a říkanek motivujících k učení.)

V cizích jazycích se realizují průřezová témata OSV (sebepoznání a sebepojetí, kreativita, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti), VDO (občanská společnost a škola, občanská společnost a stát), VMEGS (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět), MKV (kulturní difference), EV (ekosystémy, vztah člověka k prostředí) a MV (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení).

Výchovné a vzdělávací strategie - Anglický jazyk - 1. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Vedeme žáky k vyhledávání a třídění gramatických jevů a reálií daného Vedeme k využívání prostředků masmediální komunikace (VHS, PC, tisk). Vedeme k zájmu o literaturu a kulturní dění dané jazykové oblasti a dopisování.
<u>řešení problémů</u>	Volíme vhodné způsoby k řešení problémů jako např.: doplňování textů, návodné otázky, vyhledávání v jazykových příručkách. Vedeme k analýze problémů, systematicky vysvětlujeme, odůvodňujeme a vyhodnocujeme.
<u>komunikativní</u>	Nabízíme prostředky (skupinové úkoly, dialogy, diskuse, komunitní kruh) vedoucí k vzájemné komunikaci. Vedeme k formulování vhodných názorů a komunikativních reakcí. Vysvětlujeme důležitost prezentace výsledků vlastní práce (dialogy, čtení, odpovědi na otázky, reprodukce, mluvnická a lexikální cvičení, projektové zpracování...).
	Za účelem dovést jazykové schopnosti dětí na úroveň schopnosti dorozumívání se v cizím jazyce používáme dialogy, komunikační moduly.
<u>sociální a personální</u>	Zadávat úkoly úměrné schopnostem a zájmům (sport, hudba) dětí tak, aby si uvědomili růst svých jazykových schopností. Při prezentaci výsledků práce dbáme na hodnocení individuální a týmové. Získané výsledky porovnáváme a hodnotíme z hlediska individuálních schopností žáků.
<u>občanská</u>	Nabízíme zábavné formy, při kterých vedeme ke zdravému a harmonickému rozvoji dítěte (kvízy, soutěže, písničky, korespondence, hry, použití PC). Propagujeme kulturní hodnoty dané jazykové oblasti (aktuální dění, vyhledávání materiálů na internetu, informace učitele). Realizujeme reciproční zájezdy a návštěvy daných jazykových oblastí. Učíme chránit životní prostředí (Projekt Dánsko, Den Země, návštěva přírodních rezervací v Rakousku).
<u>pracovní</u>	Vedeme k osvojení pracovních postupů při nácviu jednotlivých dovedností (výslovností cvičení, poslech, domácí příprava, referáty). Ukazujeme možnosti a rizika podnikatelského chování (vyplňování formulářů, telefonické hovory).

Matematika, 1. stupeň

1.ročník

Číslo a početní operace

Žák zná:

Číselná řada, vztahy větší, menší, rovnost, sčítání a odčítání i s přechodem do 20 přes desítku

Sčítání tří čísel

Číselná osa. Zobrazení čísla na číselné ose

Rozklad čísla

Jednoduché slovní úlohy. Řešení slovních úloh s využitím vztahů o n-méně a o n-více

Řešení slovních úloh na porovnávání čísel. Aplikace početních operací v úlohách

Závislosti, vztahy, práce s daty

Žák umí:

Orientace v prostoru – pojmy vpřed, vzad, za, vpravo, vlevo, nad, pod, před, nahoře dole, hned před, hned za

Orientace v čase a vzdálenosti

Změří svou výšku, výšku svého kamaráda

Práce s informací, používání peněz, kovové mince, finanční gramotnost

Geometrie v rovině a prostoru

Žák zná:

Rovinné obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh), porovnávání předmětů podle velikosti, stavby z krychlí, měření

2.ročník

Čísla a početní operace

Žák umí:

Obor přirozených čísel do 10

Sčítání a odčítání v uvedeném oboru i s přechodem přes desítku

Číselná řada, porovnávání čísel, číselná osa. Číselné sčítací tabulky

Slovní úlohy

Násobení a dělení v oboru do 100 (malá násobilka). Násobení jako opakované sčítání
Tabulka násobků. Názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých
předmětů. Řady násobků daného čísla

Slovní úlohy s využitím vztahů x-krát více, o x méně, více

Závislosti a vztahy, práce s daty

Žák zná:

Orientace v čase

Práce s daty

Statistické údaje

Finanční gramotnost, bankovky, slovní úlohy

Evidence tabulkou

Geometrie v rovině a prostoru

Žák zná:

Lomená čára, druhy čár, přímka, úsečka, délka úsečky. Rýsování úseček dané délky (na
cm, mm)

Jednotky délky (cm, mm, dm)

Trojúhelník, mnohoúhelníky

Modelování těles, užití stavebnic z krychlí. Překlápění krychle

3. ročník

Čísla a početní operace

Žák umí:

Obor přirozených čísel do 1 000

Číselná řada, zápis čísel, číselná osa

Čtení a zápis trojčiferných čísel

Sčítání a odčítání dvojčiferných čísel z paměti

Písemné sčítání a odčítání dvojčiferných a trojčiferných čísel. Písemné algoritmy sčítání a odčítání

Porovnávání čísel, zaokrouhlování čísel na desítky a stovky

Počítání se závorkami

Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání, na násobení a dělení

Jednoduché rovnice

Písemné násobení dvojčiferného a trojčiferného čísla jednociferným

Autimatizace malé násobilky

Dělení se zbytkem. Součin, podíl zbytek. Stovková tabulka

Závislosti a vztahy. Práce s daty.

Žák zná:

Tabulkový záznam dat

Číselný výraz. Náhoda, odhad

Dvojková soustava (orientačně). Rébusy

Geometrie v rovině a prostoru

Žák zná:

Výpočet obvodu – jednotky délky (mm, cm, dm, km)

Přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek (rovnoběžky, různoběžky, průsečík různoběžek). Úsečka. Žák rysuje úsečky s přesností na mm

Rovinné obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník. Strana rovinného obrazce

Kružnice, kruh, části kruhu. Narýsovat kružnici. Práce s kružítkem

Čtvercová síť

Žák rozeznává jednotlivá prostorová tělesa

4. ročník

Číslo a početní operace

Žák zná:

Obor přirozených čísel do 1 000 000

Písemné a pamětné sčítání a odčítání v oboru, rozklad čísla v desítkové soustavě

Velká násobilka. Tabulka násobků. Odhady velkých čísel

Dělitelnost

Násobení a dělení 10, 100

Písemné dělení jednomístným číslem, písemné násobení dvojčíferným číslem

Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce

Slovní úlohy v daném oboru. Finanční gramotnost

Zápis části zlomku, celá čísla

Číselné rovnice, rovnice

Nestandardní aplikované úlohy a problémy

Žák zná:

Římské číslice, sudoku

Sudá a lichá čísla

Závislosti, vztahy, práce s daty

Žák umí:

Práce s daty, jednoduché tabulky a diagramy

Kombinatorika, statistika

Geometrie v rovině a v prostoru

Žák zná:

Rovinné útvary – trojúhelník rovnostranný a rovnoramenný, kruh, kružnice

Kolmost, rovnoběžnost

Obsah a obvod čtverce a obdélníka, jednotky obsahu. Úhlopříčka ve čtverci.

Čtyřúhelníky

Souřadnice, vztahy, závislosti a osa souměrnosti

Povrch a síť kvádra a krychle. Konstrukce trojúhelníka, čtverce, obdélníka. Stavba z krychlí

5. ročník

Čísla a početní operace

Žák zná:

Obor přirozených čísel větších než milion

Posloupnost přirozených čísel. Číselná osa, zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě

Porovnání přirozených čísel

Práce s kalkulačkou. Písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel, písemné odčítání dvou přirozených čísel

Písemné dělení dvojčíferným číslem (i se zbytkem). Odhady výsledků

Roznásobení sčítanců. Pořadí početních výkonů

Užití vlastností početních výkonů

Jednoduché rovnice a jejich řešení

Zlomky a desetinná čísla, smíšená čísla. Zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem. Desetinná čárka, desetina, setina. Sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin, násobení desetinných čísel řádu desetin a setin. Sčítání zlomků se stejným jmenovatelem, porovnávání zlomků

Řešení a vytváření slovních úloh v daném oboru na jeden až dva početní výkony. Písemné algoritmy početních výkonů

Zaokrouhlování čísel, odhady (vzdálenost, četnost atd.)

Aritmetický průměr

Závislosti, vztahy, práce s daty

Žák umí:

Vyhledávání, sběr a třídění dat. Proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná

Grafy, soustava souřadnic, tabulky, sloupkový diagram

Nestandardní aplikované úlohy a problémy

Žák zná:

Slovní logické úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost, Římské číslice

Geometrie v rovině a prostoru

Žák zná:

Grafické sčítání úseček

Obvod mnohoúhelníků

Vzájemná poloha dvou přímek v rovině a v prostoru

Převody jednotek

Konstrukce mnohoúhelníků a pravidelného šestiúhelníku, obdélníku, čtverce, trojúhelníku

Rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem

Úhel, základní poznatky o úhlu

Střed souměrnosti, souměrná tělesa, shodnost geometrických útvarů v rovině

Osově souměrné útvary

Povrch krychle a kvádru

Převody jednotek (jednotky objemu)

Matematika 1. stupeň, 1. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
I. používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	žák zapíše čísla 0-20, rozlišuje číslice tiskací a psací doplní chybějící čísla v řadě spočítá prvky daného souboru do 20 včetně vytvoří skupinu s daným počtem prvků spočítá prvky souboru do 100 (včetně), využívá rozkladu žák čte a píše trojciferná čísla vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na řádovém počítadle písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu dělí dvojciferné číslo jednociferným s použitím rozkladu (93 : 3) dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobek, určí neúplný podíl a zbytek (15:4, 51:6, 40:9, 87:8)	1. Čísla 0-20 a) orientace na číselné ose c) porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno, znaménka $> < = + -$, rozklad čísel d) součet čísel bez přechodu desítky 2. Číselný obor 0-100 a) čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 b) rozklad čísel na jednotky a desítky 2. Číselný obor 0-1000 a) číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách l) sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta m) písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců (popř. odčítáním) n) písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním t) dělení dvojciferného čísla číslem jednociferným (s rozkladem dělence 93 :3, (90 a 3) :3) u) dělení se zbytkem v) součin, podíl, zbytek w) násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel x) užití závorek	1 2 3	OSV- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: hry, soutěže, vzájemné hodnocení
II. čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	podle obrázku rozhoduje o vztahu více, méně porovná čísla do 1000 (porovnání typu 764 a 768, 764 a 784, 764 a 864) řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojciferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojciferných čísel, na vztahy o $x -$ více, o $x -$ méně, užívá v některých případech jednoduché rovnice	b) čtení a psaní čísel c) porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy o) řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic p) odhad a kontrola výsledku	3	
III. užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	doplní chybějící čísla v řadě orientuje se na číselné ose	a) orientace na číselné ose e) součet a rozdíl čísel f) počítání s použitím závorek	1,2,3	

Osno

Matematika 1. stupeň, 1. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na řádovém počítadle zakreslí obraz daného čísla na číselné ose	a) číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách b) znázornění trojčíslných čísel na číselné ose, čtení a zápisy trojčíslných čísel	2,3	
IV. provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	spočítá prvky daného souboru do 20 včetně sčítá a odčítá v oboru 0-10, 10-20 sčítá a odčítá s přechodem přes desítku zaokrouhlí dané číslo na desítky, orientuje se v desítkové soustavě sčítá a odčítá dvojčíslné a jednocíslné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku užívá spoje násobílek dělí v oboru násobílek čte časové údaje na různých typech hodin (i digitálních), sleduje např. délku vyučovací hodiny, přestávky, dobu snídání, oběda, večeře, délku spánku násobí a dělí čísla 10 a 100 užívá spoje všech násobílek, dělí a násobí příklady typu 20 . 8, 240 : 6 násobí z paměti i písemně dvojčíslné číslo jednocíslným v jednoduchých případech (16 . 4, 2 . 17)	c) porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno, znaménka $> < = + -$, rozklad čísel e) rozdíl čísel bez přechodu desítky l) řešení slovních úloh s využitím vztahů o $x - \text{více}$, o $x - \text{méně}$ d) zaokrouhlování čísel na desítky g) sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 m) násobek, činitel, záměna činitelů n) násobík 2 - 10, automatizace násobílek, řady násobků daného čísla, dělení v oboru těchto násobílek q) násobení a dělení 10 a 100 r) násobení a dělení dvojčíslných čísel jednocíslným, násobení násobků deseti jednocíslným číslem (20 . 8); dělení násobků deseti jednocíslným číslem (240 : 6) s) pamětné a písemné násobení dvojčíslného čísla (11 - 19) jednocíslným činitelem (14 . 3)	1 2 2,3 3	OSV- Sebeznání a sebepečet: praktické ukázky ze života
V. řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0-20 bez přechodu desítky řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o $x - \text{více}$, méně, v oboru do 20 řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním s přechodem přes desítku	f) počítání předmětů v daném souboru g) vytvoření souboru s daným počtem prvků h) řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel i) sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku j) komunikativnost sčítání k) řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání m) sčítání a odčítání s přechodem přes desítku	1 1, 2	

Osno

Matematika 1. stupeň, 1. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel do 100 užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 řeší slovní úlohy s využitím vztahů $o\ x - \text{více}$, $o\ x - \text{méně}$, v oboru do 100 řeší slovní úlohy na násobení a dělení řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony (např. násobení, sčítání) řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy $x - \text{krát více}$, $x - \text{krát méně}$ používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojčíferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíferných čísel, na vztahy $o\ x - \text{více}$, $o\ x - \text{méně}$, užívá v některých případech jednoduché rovnice řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojčíferného čísla jednocíferným a dělení dvojčíferného čísla jednocíferným odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů $x - \text{krát více}$, $x - \text{krát méně}$	c) vytváření slovních úloh na porovnávání čísel h) sčítání a odčítání násobků deseti i) řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání j) počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny, finanční gramotnost k) názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů l) násobení jako opakované sčítání o) vztahy mezi násobením a dělením p) řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek q) řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů $x - \text{krát}$, $x - \text{krát více}$, $o\ x - \text{méně}$, více d) řešení slovních úloh na porovnávání trojčíferných čísel e) zaokrouhlování čísel na stovky a desítky f) rozklad čísla v desítkové soustavě g) součet a rozdíl čísel h) sestavení jednoduchých rovnic ("naznačené rovnice") i) sčítání a odčítání násobků sta j) písemné algoritmy sčítání a odčítání k) sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta o) řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic p) odhad a kontrola výsledku y) řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony z) rozlišování sudých a lichých čísel	2, 3 2 3 3	
VI. orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	seznámí se s pojmem čas a s jeho jednotkami rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda	n) orientace mezi veličinami času r) orientace v čase, den – 24 hodin, 1 hodina – 60 minut, 1 minuta – 60 sekund		

Matematika 1. stupeň, 1. období

[illegible]

Očekávané výstupy z RVP		Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti, příklady typu $6\,300 + 7\,500\,000$, $23\,000\,000 - 6\,000$ písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla písemně odčítá dvě přirozená čísla písemně násobí až čtyřciferným činitelem řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi	f) pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel g) pamětné násobení a dělení přirozených čísel h) písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel i) písemné odčítání dvou přirozených čísel j) písemné násobení až čtyřciferným činitelem l) řešení slovních úloh na jeden až dva početní úkony	4	
2. provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	žák počítá do $1\,000\,000$ po statisících, desetitisících, tisících rozkládá čísla v desítkové soustavě např. $3757 = 3 \times 1000 + 7 \times 100 + 5 \times 10 + 7 \times 1$ porovná čísla do $1\,000\,000$ a řeší nerovnice typu $452\,620 < m < 553\,000$ zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0, např. $8400 - 6200$, $9\,000\,000 - 740\,000$ písemně sčítá a odčítá (sčítat alespoň tři čísla, odčítat od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo) násobí a dělí čísla v daném oboru pamětně násobí a dělí čísla do $1\,000\,000$ jednociferným číslem písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem žák porovná přirozená čísla do miliardy a zobrazí je na číselné ose	a) čtení a zápis čísel, číselná osa b) zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících c) porovnávání čísel do $1\,000\,000$, řešení jednoduchých nerovnic d) zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky e) sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 např. $2\,700 + 4\,600$ f) vztahy mezi sčítáním a odčítáním g) násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením h) pamětné násobení a dělení jednociferným číslem i) písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu a) posloupnost přirozených čísel, číselná osa b) zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě c) čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose	5 4,5 4 5	

Očekávané výstupy z RVP		Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti, příklady typu $6\,300 + 7\,500\,000$, $23\,000\,000 - 6\,000$ písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla písemně odčítá dvě přirozená čísla písemně násobí až čtyřciferným činitelem	d) porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic f) pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel g) pamětné násobení a dělení přirozených čísel h) písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel i) písemné odčítání dvou přirozených čísel j) písemné násobení až čtyřciferným činitelem		
3. zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0, např. $8\,400 - 6\,200$, $9\,00\,000 - 740\,000$ provádí kontrolu pomocí kalkulačky písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu násobením i na kalkulačce odhaduje výsledek, posoudí jeho reálnost	d) zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky e) sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 např. $2\,700 + 4\,600$ j) práce s kalkulačkou, provádění kontroly k) písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením l) pořadí početních výkonů e) zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky k) písemně dělit jednociferným a dvojciferným dělitelem m) provádění odhadů a kontroly výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku n) užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) o) jednoduché rovnice, nerovnice v oboru přirozených čísel	4 4 5	
4. řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly v daném oboru, řeší slovní úlohy se vztahy o x – více (méně), x – krát více (méně). Využívá praktické modely desetinných čísel- peníze, hmotnosti, délky.	m) slovní úlohy na porovnání čísel, na početní výkony, na vztahy o x – více, méně, x – krát více, méně	4.-5.	

Očekávané výstupy z RVP		Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
5. modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	využívá názorné obrázky k určování $1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$, $1/10$ celku. Řeší jednoduché slovní úlohy k určování $1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$, $1/10$ celku. Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny.	celek, část, zlomek, číselník, polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina, řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny,	4.-5.	
6. porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	sčítá zlomky se stejným jmenovatelem. Porovnává zlomky se stejným jmenovatelem. Umí řešit slovní úlohy vedoucí k rozdělování celku na části a výpočtu celku z daných částí.	číselník, jmenovatel, zlomková čára, využívá názorné obrázky (např. čtvercové síť, kruhový diagram, číselná	4.-5.	
7. přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života, přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu, porovná desetinná čísla v	desetinné číslo, porovnávání desetinných čísel, využívání názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)	5.	
8. porozumí významu znaku "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100, nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	číselná osa (kladná a záporná část), měření teploty, vyjádření dlužné částky, oteplování	5.	
9. vyhledává, sbírá a třídí data	doplní řady čísel, tabulky, čte a sestaví sloupkový diagram a jednoduchý graf v soustavě souřadnic, proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná.	i) grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupkového diagramu	5	
10. čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram orientuje se v převodech jednotek hmotnosti (kg, q, t) doplní řady čísel, tabulky, čte a sestaví sloupkový diagram a jednoduchý graf v soustavě souřadnic · určí polohu bodu v rovině, znázorní bod v pravoúhlé soustavě souřadnic, přečte z grafu požadované údaje, sestrojí lineární, bodový nebo sloupkový graf s danými údaji	p) diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu v) jednotky hmotnosti - převody kg, q, t i) grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupkového diagramu j) grafy: pravoúhlá soustava souřadnic, určení polohy bodu v rovině, sestrojování a čtení grafů, praktické úlohy - graf v praxi	4 5	
11. narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	narýsuje trojúhelník, čtverec a obdélník pomocí kružítka žák narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník	e) rovnoramenný, rovnostranný a pravoúhlý trojúhelník, úhlopříčka čtverce a obdélníku a) Konstrukce obdélníku a čtverce	4	
12. sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Žák pomocí kružítka nebo proužku papíru zjistí délku daného útvaru, vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením jeho stran.	b) sčítání a odčítání úseček, obvod mnohoúhelníku sečtením jeho stran	4,5	

Očekávané výstupy z RVP		Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
13. sestrojí rovnoběžky a kolmice	určí vzájemnou polohu dvou přímek, sestrojí rovnoběžku s danou přímkou sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce	a) vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku b) kolmice, kolmost, rýsování kolmice, pomocí trojúhelníku s ryskou		
14. určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě nakreslí síť kvádra a krychle, vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě orientuje se v převodech jednotek obsahu vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce převádí jednotky obsahu m ² , dm ² , cm ² , mm ²	f) souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti g) síť kvádra a krychle, modelování kvádra a krychle ze sítě, síť kvádra a krychle rozložením krabíčky h) jednotky obsahu: cm ² , mm ² , m ² b) výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce c) další jednotky obsahu: a, ha, km ² , mm ² d) rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem	5 4 5	
15. rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	pozná a nakreslí souměrný útvar, určí osu souměrnosti překládáním, narýsuje osu souměrnosti	d) osa souměrnosti, určování os souměrnosti, překládání papíru na obrázcích, souměrné tvary	4	
16. řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi odhaduje výsledek, posoudí jeho reálnost řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku, čtverce, povrchu kvádra a krychle	l) řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony m) provádění odhadů a kontroly výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku n) užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) o) jednoduché rovnice, nerovnice v oboru přirozených čísel f) výpočet povrchu krychle a kvádra sečtením obsahů jejich podstav a stěn	4,5 5	

Výchovné a vzdělávací strategie - Matematika - 1. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Vedeme žáky k osvojování si základních matematických pojmů, zadáváme matematické úlohy rozvíjející tvořivost žáků, logické myšlení a úsudek. Vhodným zadáním úkolů vedeme žáky k samostatnosti při řešení matematických operací a slovních úloh.
<u>řešení problémů</u>	Učíme žáky rozpoznat a pochopit problém (např. ve slovních úlohách), najít chybu a správné řešení. Rozvíjíme zkušenosti žáků při řešení úloh a problémových situací, učíme žáky uvědomovat si skutečnosti, že lze k výsledku dospět různými způsoby.
<u>komunikativní</u>	Vedeme žáky k argumentaci (vystupováním před skupinou a třídou), k obhájení vlastního pracovního postupu s možným využitím informačních Nabízíme žákům činnosti, umožňující žákům spolupracovat ve skupinách, vedeme je k vzájemnému porovnávání výsledků (kontrola správnosti).
<u>sociální a personální</u>	Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině (s vrstevníky a pedagogy) na základě vytváření a dodržování týmových pravidel. Podporujeme sebedůvěru žáků tím, že je učíme respektovat individuální pracovní tempo.
<u>občanská</u>	Vedeme žáky k respektování různých pracovních postupů (např. při skupinové práci, problémových úkolech), kterými lze docílit správného Učíme žáky zodpovědnosti za svůj pracovní postup a výsledek.
<u>pracovní</u>	Vedeme žáky k tomu, aby uměli používat pomůcky vhodné k matematice a získané názorné znalosti uplatnili v praxi. Používáme praktické úlohy, které žáky mohou pozitivně ovlivnit v životě (např. odhad vzdálenosti, měření apod.).

Informatika, 1. stupeň

5. ročník

Základní práce s PC

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Hlavním smyslem zařazení vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie**

do základního vzdělávání je dosažení počítačové gramotnosti všemi žáky. Znamená to, aby v průběhu povinného vzdělávání získali všichni žáci základní dovednosti ovládat výpočetní techniku a moderní informační technologie, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se naučili s nimi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Zvládnutí výpočetní techniky a zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“.

Dovednosti získané ve vyučovacím předmětu Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku a informačních zdrojů v celém základním vzdělávání.

Časová dotace je 1 hodina týdně na 1. stupni v 5. ročníku a na 2. stupni 1 hodina týdně v 6. – 9. ročníku. V 8. a 9. ročníku se v rámci předmětu Informatika realizují témata předmětu Svět práce Digitální technologie a Svět práce.

Vyučování probíhá v pracovních ICT eventuálně v učebnách 2. stupně.)

Výuka probíhá v dělených skupinách v jednotlivých ročnících a třídách. Skupiny jsou děleny s přihlédnutím k ostatním předmětům.

Realizovaná průřezová témata: Mediální výchova

Žák zná a umí:

Hardware, software - rozdíly mezi hardware x software, viditelné části PC, žák rozpozná jednotlivé části počítače a popíše jejich základní funkce

Soubory, složky, adresáře (typy, viry)

Základní manipulace se soubory (kopírování, odstraňování, velikost, struktura ukládání, členění,...)

Základní manipulace s adresáři (složkami): vytváření, přejmenování, kopírování, vyjmutí, práce s podadresáři, odstraňování

Zásady bezpečné práce s počítačem – žák rozumí pojmu bezpečná práce s počítačem (zapojování částí počítače, pravidla počítačové učeby, pravidla pro práci s výpočetní technikou)

Internet

Zásady bezpečné práce na Internetu (rizika, základní pojmy, sociální sítě). Práce s prohlížečem a internetovými vyhledávači (google, seznam)

Práce s emailem – odesílání a přijímání zprávy, příloha emailu, bezpečné otevírání příloh

Jednotlivé programy

Dělení programů – freeware, placené programy, autorská práva (rizika stahování, citace zdrojů)

Výukové programy – seznámení s výukovými programy dostupných na školních počítačích – Terasoft,....)

WordPad (seznámení s textovým editorem, příprava na MS Word)

Malování (základní manipulace)

MS Word (základní manipulace – ukládání souborů, základy formátování – písmo, barvy, ohrazení, vložení obrázků a klipartů, zarovnávání textu, odrážky a číslování)

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	žák zapne počítač, přihlásí se na přidělený účet, odhlásí se z účtu a správně softwarově počítač vypne žák uvede jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady uvede základní pravidla pro tvorbu hesla	Základy práce s počítačem - péče o počítač, závady, poruchy - bezpečnost práce a rizika	5	OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: OSV, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: - vyhodn. rizika závady a zvolení postupu
2. využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	žák popíše počítač, vysvětlí funkci počítače, pojmenuje a určí vnitřní součásti a vnější zařízení (periferie) počítače, minimální konfiguraci hardware rozliší a určí, k čemu se využívají přídatná vstupní a výstupní zařízení aktivně pracuje s myší, zvládne klik a dvojklik zadáva vstupní informace pomocí klávesnice, popíše funkci a význam některých kláves (enter, esc, del, shift...) orientuje se v základním uživatelském prostředí (Windows), tzn. pozná a označí základní prvky provádí základní operace s ikonou – označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, otevření ikony do okna, zavření ovládá práci s okny – zavření, minimalizace, maximalizace ovládá pohyb v hlavní nabídce, otevře v ní program, pohybuje se po hlavní nabídce, opustí ji používá internetový prohlížeč (základní funkce - nové okno, zpět, obnovit apod.) žák aktivně pracuje s různými typy výukových programů – spustí, ovládá, zavře	- informatika – základní pojmy - struktura, funkce a popis počítače - přídatná zařízení: vstupní, výstupní - myš, práce s ní - klávesnice – funkce kláves, práce s ní - uživatelské prostředí (Windows) – základní pojmy a prvky (ikony, okna, složky, soubory, hlavní nabídka, plocha, hlavní panel...) Internetový prohlížeč - výukové programy – práce s nimi	5	
3. chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	uloží data na určené místo smaže soubor či složku, zkontroluje a vysype koš uvede základní pravidla pro tvorbu hesla	- principy ovládání – tj. operace s ikonami, s okny, s hlavní nabídkou	5	
4. při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	zná a použije známé vyhledávací webové servery zapíše bezchybně URL adresu používá hypertextové odkazy	Internetové vyhledávače	5	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
5. vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	připojí se na vyhledávací server zadá hledaný pojem, u sousloví použije uvozovky zadá adresu některé z knihoven a otevřených galerií	základy práce s internetovým prohlížečem - vyhledávání informací na Internetu	5	
6. komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	za pomoci učitele založí svou emailovou adresu a napíše e.mail, zná chatovací portály uvede rizika spojená s chatováním	- E-mail, chat	5	OSV, Komunikace - žáci komunikují pomocí e-mailu a chatu
7. pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	otevře jednoduchý grafický program, nakreslí obrázek, uloží a vytiskne jej nakreslí daný obrázek za použití kreslicích nástrojů a nástrojů pro napíše v grafických editorech text napíše jednoduchý text v text.editoru opraví případné chyby, kterých se v textu dopustí textový dokument uloží a vytiskne zformátuje text a stránku zarovná text napíše záhlaví očíslovuje stránku	grafické editory (rastrové, vektorové) základy psaní a formátování textu v textovém editoru	5	

5.1.4 INFORMATIKA – 1. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Hlavním smyslem zařazení vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** do základního vzdělávání je dosažení počítačové gramotnosti všemi žáky. Znamená to, aby v průběhu povinného vzdělávání získali všichni žáci základní dovednosti ovládat výpočetní techniku a moderní informační technologie, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se naučili s nimi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Zvládnutí výpočetní techniky a zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“.

Dovednosti získané ve vyučovacím předmětu Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku a informačních zdrojů v celém základním vzdělávání.

Časová dotace je 1 hodina týdně na 1. stupni v 5. ročníku a na 2. stupni 1 hodina týdně v 6. – 9. ročníku. V 8. a 9. ročníku se v rámci předmětu Informatika realizují témata předmětu Svět práce Digitální technologie a Svět práce.

Vyučování probíhá v pracovních ICT eventuelně v učebnách 2. stupně.

Výuka probíhá v dělených skupinách v jednotlivých ročnících a třídách. Skupiny jsou děleny s přihlédnutím k ostatním předmětům.

Realizovaná průřezová témata: Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie - Informatika

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Vedeme žáky k samostatné práci zadáváním úloh, při kterých žáci používají všech získaných dovedností a znalostí z oblasti ICT. Pro názornost používáme připravené tabulky, texty, bitmapové a vektorové obrázky a pro zpětnou vazbu též dataprojektory.
<u>řešení problémů</u>	Zadáváním problémových úkolů a úloh rozvíjejících tvořivost vedeme žáky k jejich řešení a nebo hledání postupů řešení. Umožňujeme žákům řešit problémy samostatně i ve skupinách pomocí vyhledávání na Internetu a používání vlastního materiálu.
<u>komunikativní</u>	Pomocí otevřené diskuse a vzájemné rady a pomoci mezi žáky navzájem vytváříme příležitosti při skupinové práci pro vzájemnou komunikaci mezi žáky a mezi žákem a učitelem. Při práci individuální žákům umožňujeme vzájemnou komunikaci s cílem rady a pomoci. Učitel zastává roli lektora a odborného poradce.
<u>sociální a personální</u>	Zadáváme úkoly, při kterých musí žáci spolupracovat a pracovat v týmu. Umožňujeme žákům přijmout roli asistenta. Při roli asistenta si žáci posilují sociální citění a učí se pomáhat druhým.
<u>občanská</u>	Zadáváme problémové úkoly a modelové situace vedoucí k zodpovědnému chování a respektu názoru druhých. Zadáváme úkoly vedoucí k vnímání kulturních hodnot a tradic a pomocí prezentace žáci vzájemně na díla regují. Při zpracovávání a hodnocení dbáme na dodržování zákonů a společenských norem.
<u>pracovní</u>	Důsledně vyžadujeme dodržování všech předem stanovených pravidel práce s ICT. Dbáme na dokončování práce v dohodnuté kvalitě a v předem dohodnutém termínu.

5.1.5 ČLOVĚK A JEHO SVĚT – 1. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět zahrnuje tyto vyučovací předměty: **prvouku** v 1. – 3. ročníku, **vlastivědu** a **přírodovědu** ve 4. a 5. ročníku. Pro tyto předměty jsou využity dvě disponibilní hodiny. Celkový počet hodin na prvním stupni je 14, prvouka v 1. – 3. ročníku po dvou hodinách, vlastivěda a přírodověda ve 4. a 5. ročníku po dvou hodinách.

Dané předměty vedou žáka k poznávání okolního světa a sebe sama, respektování rozmanitých životních forem, orientaci v mezilidských vztazích. Využívá se rozmanitých forem práce: skupinové práce, projektové výuky, využití médií (práce s internetem), využití literatury, frontální výuka. Předmět je realizován v učebnách, počítačových učebnách, během vycházek, formou návštěv muzeí, významných památek...

V předmětu prvouka se realizují tato průřezová témata: OSV, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

V předmětu přírodověda se realizují průřezové téma: Environmentální výchova.

V předmětu vlastivěda se realizují tato průřezová témata: OSV, VDO, VMEGS.

Prvouka, 1. stupeň

1.ročník

Místo, kde žijeme

Žák umí:

Prostředí domova a školy, bezpečná cesta do školy, možná nebezpečí v nejbližším okolí, škola, spolužáci, zajímavosti v místě bydliště

Na výletě, v divadle, mezi kamarády, v obchodě, zaměstnání dospělých

Rozmanitost přírody

Žák zná:

Podzim, podzimní měsíce, změny na podzim, přírodniny, barvy podzimu, počasí na podzim, příklady ze života rostlin a živočichů na podzim

Den a noc, změny v přírodě v zimě

Mikuláš, Vánoce

Jarní měsíce, naše zahrada, zvířata na jaře, mláďata. Velikonoce

Léto, letní měsíce. Zvířata a květiny v létě

Lidé a čas

Žák zná:

Den a noc, dny, měsíce, celé hodiny, určování času, kalendář, režim dne

Roční doby

Dny v týdnu

Lidé kolem nás

Žák zná:

Rodina – postavení jedince v rodině, role členů, blízké příbuzenské vztahy, mezigenerační vztah, chování lidí, vlastnosti lidí, pravidla slušného chování

Člověk a jeho zdraví

Žák zná:

Lidské tělo-základní stavba a funkce, péče o zdraví-pitný a pohybový režim, osobní hygiena, zdravá strava, zdraví, nemoc, úraz. Jak lze preventivně předcházet nemocem, úrazům

Osobní bezpečí- ochrana proti zneužívání

2.ročník

Místo, kde žijeme

Žák zná:

Naše škola, školní režim a řád, vhodné prostředí pro práci a vhodné prostředí pro odpočinek, bezpečná cesta do školy

Dopravní značky, dopravní prostředky, důležitá telefonní čísla

Prostředí v okolí bydliště, vztahy v místě bydliště

Naše vlast-Česká republika. Naše obec-významná místa, komunikační síť

Vánoce, vánoční zvyky

Lidé kolem nás

Žák umí:

Příbuzenské vztahy v rodině, život rodiny, významné události v rodině, vztahy mezi členy rodiny

Domácí zvířata chovaná pro radost

Člověk a jeho zdraví

Žák umí:

Naše tělo, biologické rozdíly mezi lidmi, pozorování lidí, zdravý x nemocný, nemoc, úraz, naše zdraví

Lidé a čas

Žák zná:

Svět se mění, kalendář, měsíce, měsíce v jednotlivých ročních obdobích, základní orientace v čase, časové vztahy v rodině, rytmus života

Rozmanitosti přírody

Žák umí:

Podzim: jehličnaté a listnaté stromy, význam lesa, zvířata na podzim, podzimní rybník, výlov rybníka, ryby, stěhovaví ptáci, podzimní zahrada, ovoce, zelenina. Podzimní měsíce

Zima: zvířata v zimě, zimní zahrada. Zimní měsíce

Jaro: květiny a stromy na jaře, jaro u vody a v lese, hospodářská zvířata, statek. Velikonoce.
Jarní měsíce

Léto: léto na louce a v lese, prázdniny. Letní měsíce

3. ročník

Místo, kde žijeme

Žák zná:

Pravidla slušného chování, dopravní výchova, doprava, dopravní síť, důležitá telefonní čísla

Obec, vesnice, orientace v místě bydliště, okolí

Krajina v okolí domova, využití krajiny

Minulost a současnost obce, význačné budovy

Státní symboly, naše vlast

Člověk a jeho zdraví

Žák umí:

Zdraví, naše zdraví, péče o zdraví, naše tělo

Úraz, nemoc, nemocnice, ve městě, osobní bezpečí, bezpečné chování. Dokáže přivolat pomoc, zná důležitá telefonní čísla

Rozmanitost přírody

Žák zná:

Voda v krajině, vodní toky a nádrže

Orientace v krajině, práce s mapou a kompasem. Náš svět

Podmínky života na Zemi, koloběh vody v přírodě, vzduch, teplo, světlo

Živé organismy, houby, rostliny, miniherbář (projekt), kvetoucí a nekvetoucí rostliny, okrasné a užitkové rostliny, polní plodiny, části kvetoucích rostlin

Živočichové, znaky, stavba těla živočichů, bezobratlí živočichové

Chráníme přírodu. Ochrana životního prostředí

Lidé kolem nás

Žák umí:

Povolání, pracoviště

Vánoce, advent, vánoční symboly, Tři králové, Vánoce v jiných zemích

Svět kolem nás, lidské výtvary, zboží, peníze

Velikonoce. Den Matek. Státní svátky

Lidé a čas

Žák umí:

Kalendář, měsíce, týdny, dny, hodina, minuta, sekunda

Osnovy

Prvouka - 1. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
I. vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	popíše svou cestu z bydliště do školy orientuje se v místě svého bydliště určí světové strany orientuje se v jednoduchém plánu svého bydliště vyjmenuje možná nebezpečí ve svém okolí	Místo, kde žijí	1.-3.	
II. začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obsluhného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	vyjádří vlastními slovy pojmy domov, vlast a cizina začlení své město do příslušného kraje popíše polohu města v krajině zhodnotí vliv krajiny na život lidí	Místo, kde žijí	2.	
III. rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a	charakterizuje rozmanitost okolní krajiny, pozná a pojmenuje typické rostliny a živočichy rozliší přírodniny a lidské výtvo	Místo, kde žijí Neživá příroda	3. 3.	
IV. rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem	rozpozná a rozlišuje příbuzenské vztahy popíše role členů rodiny orientuje se v mezigeneračních a příbuzenských vztazích	Domov a lidé kolem nás	1.-3.	
V. odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	pojmenuje a popíše povolání rodičů popíše vztah k práci a jejím výsledkům	Práce lidí	3.	OSV- sebepoznání a sebepojetí:rolové hry
	projeví toleranci ke spolužákům seznámí se s prostředím školy a se školním řádem osvojí si správné pracovní návyky ovládá pravidla slušného chování hodnotí svůj přístup ke spolužákům a svému okolí objasní termín ohleduplnost , kamarádství, šikana projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Dítě a škola Žijí mezi lidmi	1.-3. 1.-3.	OSV- seberegulace:hry vedoucí ke správnému začlenění do kolektivu MKV- lidské vztahy: společenské hry, modelové situace k rozvoji tolerantního chování k druhým MKV- multikulturalita: hry k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy a pochopení jejich
VI. využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientuje se v čase chápe rozdíly mezi minulostí, přítomností a budoucností určí čas, orientuje se v hodinách a minutách rozliší termíny dopoledne, odpoledne, večera, dnes, zítra...)	Náš rok Člověk a čas	2. 2.-3.	
VII. pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	reprodukuje poznatky o našem hlavním městě, poznává historické památky města vyhledává důležitá místa a události naší historie převypráví některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Místo, kde žijí Pověsti a báje	3. 3.	

Osnovy

Prvouka - 1. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
VIII. uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	orientuje se v pracovních činnostech člověka (povolání) pozná české mince a bankovky uvede příklad využití platební karty odhadne cenu základních potravin, celkovou cenu nákupu objasní základní pravidla slušného chování (pozdrav, kouzelná slůvka...) popíše zvyky a tradice popíše role členů rodiny	Lidé kolem nás Náš rok	1.-3. 2.-3.	OSV- mezilidské vztahy- hry zaměřené na projevy slušného chování a naslouchání druhým
IX. pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	charakterizuje znaky ročních období rozpozná život živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích zařadí důležité svátky (Vánoce, Velikonoce...) zhodnotí pozorování přírody - vede si kalendář přírody rozeznává kalendářní a školní rok rozlišuje termíny týden, den, hodina, minuta rozvrhuje si svůj čas (práce, odpočinek) popíše koloběh vody v přírodě	Roční období Náš rok Člověk a čas Neživá příroda	1.-3. 3. 2.-3. 3.	
X. rozřadí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata rozezná lesní , hospodářská zvířata a domácí zvířata pojmenuje a rozřadí zeleninu a ovoce rozezná jehličnaté a listnaté stromy rozlišuje pojmy les, rybník, pole a louka je si vědom důležitosti třídit odpad a aktivně se na něm podíli pomáhá při přežití lesních zvířat v zimním období (sběr kaštanů, krmítka...) vysvětlí pojmy hory, horniny, nerosty, nížiny, vysočiny popíše zemský povrch, rozliší půdu do kalendáře přírody zaznamenává symboly počasí vyjmenuje nezbytné podmínky života zařadí rostliny kvetoucí a nekvetoucí, pojmenuje stavbu těla rostlin vyjmenuje hospodářské a léčivé rostliny vytvoří jednoduchý herbář rozliší hospodářská a domácí zvířata, rozlišuje způsoby jejich využití	Naše příroda Neživá příroda Živá příroda	1.-3. 3. 2.-3.	EV-vztah člověka k prostředí: třídění odpadu
XI. provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	specifikuje základní vlastnosti látek a změny látek (hmotnost, objem, teplo) provede jednoduché pokusy používá nástroje a přístroje k měření veličin	Neživá příroda	3.	
XII. uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	popíše své tělo, určí názvy částí lidského těla a jejich důležitost uvede vztah k osobní hygieně vysvětlí správné návyky zdravé výživy vymezi pojem nemoc, úraz rozpozná měsíce, dny, celé hodiny- orientuje se v čase	Člověk Lidé a čas	2.-3. 2.-3.	

Osnovy

Prvouka - 1. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	popíše prevenci nemocí a úrazů charakterizuje pojem zdraví a zdravý životní styl , správné stravování vyjmenuje důležitá telefonní čísla zdůvodní důležitost správného držení těla rozlišuje smysly člověka popíše stavbu těla člověka a životně důležité orgány popíše správnou volbu oblečení a obuvi osvojí si návyky vhodné pro udržení duševního a fyzického zdraví sebe i druhých	Člověk a zdraví	3.	
XIII. rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval své a zdraví jiných	uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce (2. ročník) a cyklisty (3. ročník) , cíleně je používá určí vhodná místa pro hru a trávení volného času, zhodnotí vhodnost míst pro hru, uvede možná nebezpečí míst pro hru i způsoby, jak jim čelit vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času a volí odpovídající způsoby v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce se elektronickými médii) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany	Člověk a jeho zdraví	1.-3.	
XIV. chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	na demonstračních situacích prokáže schopnost zajistit pomoc rozhodne o chování při setkání s neznámými jedinci použije vysvětlení - omluvu v situaci, která je mu nepříjemná ví, kdy použít čísla tísňového volání - 112, 150, 155, 158 v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňových linek, dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji	Člověk a jeho zdraví	1.-3.	
XV. reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	pochozí jednoduché i složitější přání, příkazy a prosby a odpovídajícím způsobem na ně reaguje	Člověk a jeho zdraví	1.-3.	

Přírodověda, 1. stupeň

4. ročník

Rozmanitosti přírody

Žák zná:

Znaky živé a neživé přírody a jejich zástupce: popis, výskyt a užitek

Houby, rostliny, zvířata

Popis pojmu ekosystém, rozlišovat jednotlivé ekosystémy – lesa, pole, louky, parku, lidských obydlí, rybníků, potoků a řek

Do uvedených ekosystémů zařadit zástupce rostlin a živočichů, jejich vlastnosti, znaky a podle nich zařadit do skupin, např. obratlovci a bezobratlí, savci, ptáci, ...

Potravní vazby v ekosystémech

Znaky neživé přírody – minerály a horniny, vlastnosti látek

Charakter přírody v jednotlivých ročních obdobích

Vztah člověka k přírodě, znát principy ochrany přírody

Jednotky při zjišťování hmotnosti, míry, objemu, času a převody jednotek

5. ročník

Rozmanitosti přírody

Žák zná:

Podmínky života na Zemi, přizpůsobivost rostlin a živočichů

Podnebné pásy

Botanické a zoologické zahrady

Třídění organismů

Člověk a příroda. Vztah člověka k neživé přírodě

Slunce jako zdroj tepla a světla, základní podmínky života

Střídání ročních období

Střídání dne a noci, pohyb Země kolem Slunce, otáčení Země kolem své osy

Měsíc a jeho fáze. Symboly fáze Měsíce v kalendáři, význam těchto symbolů

Slunce a jeho planety

Postavení Země. Model Země-glóbus. Práce s globusem, pohyb planet

Vesmírná tělesa-hvězdy, přirozené družice, planety, komety, meteory, meteority

Souhvězdí, galaxie, sluneční soustava, gravitace, lety do vesmíru

Magnet, magnetismus, magnetická pole Země

Člověk a jeho zdraví

Žák zná:

Člověk, jeho životní podmínky a vztahy k prostředí

Péče o zdraví, správná výživa. Intimní a duševní hygiena

Sociálně patologické jevy

Stavba lidského těla. Funkce některých orgánů a orgánových soustav

Základy lidské reprodukce. Vývoj jedince

Základy sexuální výchovy. Partnerství a rodičovství

Návykové látky. Bezpečné chování v rizikovém prostředí

Situace hromadného ohrožení

První pomoc. HIV/AIDS

Člověk a technika

Žák zná:

Co je to lidský výtvar a výrobek, průmysl

Jednoduché stroje

Energie, zdroje energie. Elektrická energie

Výroba skla, papíru, plastů

Co je to informace a způsoby jejího přenosu. Význam informací pro život

Tisk, rádio, televize, telefon, počítač a jeho funkce

Vlastivěda, 1. stupeň

4. ročník

Lidé a čas

Žák zná a ovládá:

Čas, časová přímka, časová osa

Pravěk, české země v pravěku

Keltové

Příchod Slovanů

Sámův kmenový svaz

Nejstarší české pověsti

Velkomoravská říše, vznik českého státu

Život za vlády 1.přemyslovců. Svatý Václav. Slavníkovci

Přemyslovci – knížata

Románský sloh

Vznik českého království, vláda Přemyslovců

Český stát za vlády Lucemburků.

Rozkvět země za vlády Karla IV.

Život ve středověku

Gotický sloh

Mistr Jan Hus, husitské války, Jan Žižka z Trocnova, boj husitů

České země po husitských válkách

Jiří z Poděbrad

Jagellonci

První Habsburkové, Rudolf Habsburský

Renesance

Místo, kde žijeme

Žák zná:

Naše vlast, poloha, obyvatelé. Členění území ČR

Kraje a krajská města. Způsob řízení našeho státu

Česká republika – demokratický stát

Zákony, státní symboly

Mapy a plány

Měřítko mapy, vysvětlivky na mapě.
Orientace v krajině, orientace podle mapy
Povrch České republiky
Práce s mapou
Vodstvo České republiky, vodní nádrže. Povodí. Řeky, jezera, rybníky
Počasí a podnebí
Půda a zemědělství
Nerostné bohatství, nerostné suroviny. Těžba nerostných surovin
Průmysl
Chráněná území, chráněné oblasti
Cestovní ruch

5. ročník

Lidé a čas

Žák zná:

Orientace v čase, časový řád, určování času. Dějiny jako časový sled událostí. Letopočet
Kalendář, generace

Bitva na Bílé hoře, třicetiletá válka. Život v době pobělohorské, doba temna

Baroko

J. A. Komenský, škola v době J. A. Komenského
Osvícenství. Marie Terezie.

Josef II.

Život na vesnici

Manufaktury a první stroje

Národní obrození. Buditelé českého národa. Vynálezy 19. století, rozkvět kultury a umění v 19.
století.

Revoluční rok 1848

Stroje, tovární výroba. Proměny způsobu života v Praze. Absolutismus, dualismus. Národní
divadlo, Sokolové. Hospodářský růst v českých zemích

Češi a Němci. Bydlení, denní předměty v historickém vývoji

1. světová válka

Odpor proti Rakousku-Uhersku

Vznik československé republiky

1.prezident T. G. Masaryk, 1. republika ČSR

Občané ČSR. Život za první republiky

Mnichovská dohoda

Cesta zániku ČSR, nástup fašismu

2. světová válka

Poválečné Československo. Únor 1948, padesátá léta, období komunistické vlády

Pražské jaro 1968. 21. srpen 1968 – okupace Československa

Normalizace, život v normalizaci

Sametová revoluce 1989, vznik ČR

Česká republika-současnost

Místo, kde žijeme

Žák umí:

Česká republika

Kraj, v němž žijeme

Hlavní město Praha, současnost města, Praha-středisko kultury a vzdělanosti, město historických památek. Česká státnost, státní symboly

U každého kraje žák zná povrch, vodstvo, podnebí, města, hospodářství, cestovní ruch

Středočeský kraj

Jihočeský kraj

Plzeňský kraj

Karlovarský kraj

Ústecký kraj

Liberecký kraj

Královéhradecký kraj

Pardubický kraj

Kraj Vysočina

Jihomoravský kraj

Olomoucký kraj

Moravskoslezský kraj

Zlínský kraj

ČR – demokratický stát, ČR na mapě světa. Orientační seznámení s polohou světadílů a oceánů na Zemi

Poloha, vznik, obyvatelstvo Evropy. Rostliny a živočichové Evropy. ČR na mapě Evropy

ČR – součást společenství hospodářsky vyspělých států

Evropská unie

Sousední státy ČR, jejich poloha, přírodní podmínky, hospodářská a společenská vyspělost, oblasti cestovního ruchu na území sousedních států

Slovenská republika

Polská republika

Spolková republika Německo

Rakouská republika

Významná evropská města a střediska cestovního ruchu. Evropská unie, „evropský dům.“

Cestujeme po Evropě, vzájemné vztahy mezi ČR a jejími sousedy

Chráněná území ČR

Lidé kolem nás

Žák zná:

Základní globální problémy. Jak bychom zlepšili životní prostředí našeho města.

Osnovy

Vlastivěda - 1. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	popíše polohu ČR, regionů i sousedních států, orientuje se v nejbližším okolí, dokáže popsat polohu bydliště, školy, významných budov v obci	rozdělení podle regionů	4.roč	
2. určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	vyjmenuje hlavní a vedlejší světové strany vysvětlí pravidla orientace pomocí směrové růžice, určí svět. strany pomocí kompasu pojmenuje značení na mapě užívá mapu jako zdroj informací o určitém území	světové strany práce s mapou mapa ČR	4 4,5 4,5	
3. rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	načrtne plán na základě pozorování objasní značení na mapě odhadne vzdálenosti na mapě a porovná je se pojmenuje rozdíly na mapě a ve skutečnosti, sestaví seznam zajímavých míst ČR, regionu některá popíše polohu ČR v Evropě popisuje polohu ČR, regionů i sousedních států určí na mapě evropské státy, významná evropská města, státy EU, vysvětlí polohu Evropy a ČR v ní na mapě světa-polokoulí	orientace v místní krajině plán okolí školy práce s mapou poloha, hist.země,povrch,počasí podnebí,půda,zemědělství,prů vodstvo,města,živ.prostředí mapa ČR Evropa rozdělení podle evropské státy, hl.města sousedních států	4. 4. 4 4 4 4 4 4 5 5 5,	VMEGS, Evropa a svět nás zajímá-referáty, práce s encyklopediemi, slepé
4. vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska	užívá mapu jako zdroj informací o určitém území, vysvětlí regionální rozdíly, navštíví dostupná zařízení (př. Národní a Zeměd. muzeum) a objasní význam a rozdíly mezi svým a ostatními	mapa ČR povrch, počasí, podnebí, půda, zemědělství, průmysl, vodstvo, města živ. prostředí	4	

Osnovy

Vlastivěda - 1. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
5. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	pomocí referátů a fotodokumentace porovnává přírodní rozdíly, rozdíly v gastronomii, každodenní život kulturu a tradice vypráví o vlastních zkušenostech s cestováním	mapa ČR, atlas světa ...	5 4,5	
6. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	vysvětlí státoprávní uspoř. ČR, základy státního zřízení, politického systému, státních symbolů	státoprávní uspořádání, dem. stát, prezident parlament, senát, vláda, zákony, armáda ČR	4,5 4,5	VDO, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - práce s
7. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině,	používá pravidla správného chování, vysvětlí význam rodiny, vztahy ve třídě, rodině, ... formuluje pravidla soužití ve skupině, je ohleduplný, zvládá vlastní emocionalitu, předchází	rodina, mezilidské vztahy, principy demokracie	4,5	
8. rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení	aplikuje své životní postoje v modelových situacích a při řešení konkrétních problémů, dokáže využít získané poznatky pro bezproblémové začlenění do používá argumenty při obhajování svých názorů	rodina, mezilidské vztahy	4,5	
9. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	rozlišuje protiprávní jednání, rozumí pojmu korupce, právní ochrana používá zásady tolerance v kolektivu, zvládá rizikové situace, předchází konfliktům obhájí své názory při konfliktních situacích	protiprávní jednání a korupce, ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci postavení jedince, role členů rodiny, funkce rodiny, mezinárodní vztahy komunikace	5 5 4	OSV, mezilidské vztahy - výtvarné ztvárnění členů rodiny, fotografie,

Osnovy

Vlastivěda - 1. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	je schopen bezkonfliktního soužití v kolektivu, přijímání kritiky a snahy o nápravu	ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení	4,5	
10. orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	plánuje a realizuje nákup, uvede hodnoty bankovek a mincí, zná příjmy a výdaje domácnosti, ví, jaký je rozdíl mezi hotovostní a bezhotovostní platbou, rozliší formy vlastnictví, zná pojem úspora, půjčka, zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení, vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správcem peněz porovnává svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, sestaví jednoduchý osobní rozpočet, objasní, jak řešit situaci, když jsou příjmy menší, na příkladech objasní rizika půjčování peněz, uvede příklady	hospodářství, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	4.,5.	
11. poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	doloží rozdíly na mapě a ve skutečnosti, sestaví seznam zajímavých míst ČR, regionu, některá navštíví, vyjádří vlastními slovy nutnost šetření energiemi, třídění odpadů a ochranu přírody	ČR, půda, zemědělství, průmysl, vodstvo, města, živ. prostředí	5	porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi
12. pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	vytvoří jednoduchou přímku vývoje objasní sled nejdůl. období významných pro naši popíše vývoj. etapy historie naší vlasti	přímka vývoje historie naší vlasti	4 4	sestaví jednoduchý osobní rozpočet objasní, jak řešit situaci, na příkladech objasní rizika půjčování peněz
13. využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí	,pracuje s informacemi z dostupných zdrojů, členů rodiny, blízkého okolí a navštěvuje sbírky regionu, knihovny, muzea a další kulturní a přírodní památky	kultura	4	uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti

Osnovy

Vlastivěda - 1. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	rozšiřuje své znalosti v různých oblastech kultury s využitím vhodných institucí			na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží
14. rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím	orientuje se ve změnách, které se udály v průběhu života generace, staletí, tisíciletí seřadí vývojové etapy historie naší vlasti uvede některé reálie naší	historie naší vlasti, Česká republika	4,5	
15. srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	popisuje způsob života lidí v různých vývojových etapách lidstva, národní hrdost po návštěvách muzeí (hl. města Prahy...) vysvětlí proměny způsobu života, bydlení a práce v dějinách a současnosti regionu	život Slovanů, Velká Morava Cyril a Metoděj Přemyslovci, Karel IV., husitství Habsburkové, doba temna ČSSR, ČR, současný vývoj	4,5	
16. objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných	objasní sled nejdůl. období významných pro naši popíše význam nejdůl. období naší historie	historie naší vlasti	5	

Výchovné a vzdělávací strategie - Člověk a jeho svět - 1. stupeň

zahrnuje přístupy pro předměty (prvouka, vlastivěda, přírodověda)

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Ověřujeme si pomocí zpětné vazby (kontrolní otázky), zda žáci porozuměli výkladu. Probranou látku upevňujeme pomocí doplňujících materiálů (doplňovací cvičení, interaktivní hry na počítači s okamžitou zpětnou vazbou). Vedeme žáky k aktivnímu používání map, herbářů apod. Vedeme žáky k vyhledávání vlastních chyb a chyb spolužáků a uvědomování si jich a k jejich zdůvodňování (např. zastavováním diktátu).
<u>řešení problémů</u>	Využíváme příklady z uměleckých děl (četba, divadlo, film, výtvarné umění), abychom žákům poskytli vzory pro řešení problémových životních situací.
<u>komunikativní</u>	Při zadávání některých typů úkolů umožňujeme žákům vyměňovat si zkušenosti, porovnávat výsledky, respektovat různé postupy a názory. Motivujeme žáky vhodným osobním příkladem k tolerantní komunikaci s ostatními.
<u>sociální a personální</u>	Laskavým a vstřícným přístupem (k žákům i kolegům) přispíváme k přátelské atmosféře. Podporujeme sebedůvěru žáků vhodnou motivací, pochvalou a cíleným povzbuzováním. Pomocí her učíme řešit konflikty.
<u>občanská</u>	Využíváme příklady z uměleckých děl (četba, divadlo, film, výtvarné umění), abychom žáky vedli k úctě ke kulturnímu dědictví. Pravidelným zadáváním domácích úkolů a jejich kontrolou vedeme žáky k plnění povinností.
<u>pracovní</u>	Opakováním ustálených postupů vedeme žáky k jejich využívání při samostatném řešení úkolů.

5.1.6 UMĚNÍ A KULTURA – 1. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura v sobě zahrnuje vyučovací předměty výtvarná výchova a hudební výchova. Celková dotace na prvním stupni je 12 hodin. Hv ve všech ročnících po jedné hodině, Vv v 1. a 2. ročníku po dvou hodinách, ve 3. – 5. ročníku po jedné hodině.

Předmět Hudební výchova napomáhá k lepší orientaci ve světě hudby a umění formou poslechu, návštěvou výstav, koncertů a divadelních představení. Výtvarná výchova využívá různých výtvarných technik k individuálnímu vyjádření vlastních pocitů, dojmů a zážitků. Výuka probíhá ve třídách, na vycházkách, při návštěvě hudebních a divadelních představení, výstav apod.

V obou předmětech se realizuje průřezové téma: OSV.

Hudební výchova, 1. stupeň

1.ročník:

Vokální činnost, nácvik písní

Žák zná:

Zvuk – tón, správné tvoření tónu, tón dlouhý a krátký, hluboko – vysoko,
pomalu – rychle, silně – slabě, vesele – smutně

Správné dýchání a výslovnost, rozlišování hlasů při poslechu, ukolébavka,

Pochod

Instrumentální činnost

Žák zná:

Hra na Orffovy nástroje, nástroje rytmické a melodické

Hudebně – pohybové činnosti

Žák zná:

Taneční pohyb, držení ve dvojici, improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu

2. ročník

Vokální činnost, nácvik písní

Žák zná:

Zvuk – tón, tón dlouhý – krátký, správné tvoření tónu, hluboko – vysoko, silně – slabě, pomalu – rychle, vesele – smutně. Správné tvoření tónu, dýchání, výslovnost

Melodie stoupá, klesá. Lidová píseň, píseň vytvořená skladatelem pro děti

Státní hymna

Instrumentální činnost

Žák zná:

Rytmický doprovod, instrumentální hry

Hudebně – pohybové činnosti

Žák zná:

Taneční pohyb, držení ve dvojici, improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu

3.ročník

Vokální činnost, nácvik písní

Žák zná:

Zásady hlasové hygieny, intonační a rytmické schopnosti, sjednocení hlasového rozsahu c1-a1. Zpěv s rytmickým doprovodem, s oporou učitelova hlasu. Zpěv sólo, skupiny.

Rytmizace a melodizace textů, rytmizace a melodizace v 2/4 a 3/4 taktu

Hudební dialog a kánon, práce s písněmi v dur a moll

Seznámení s pojmy z hudební nauky

Žák zná:

Nota celá, půlová a osminová. Notová osnova, houslový klíč, pomlky

Instrumentální činnost

Žák zná:

Používání improvizovaných hudebních nástrojů, rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu, instrumentální hry

Hudebně pohybové činnosti

Žák zná:

Pochod, improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu. Taneční kroky, základy tance

Poslechové činnosti

Žák zná:

Hudební žánry, základní hudební nástroje, pochod, polka, valčík. Státní hymna

4.ročník

Vokální činnost, nácvik písní

Žák zná:

Zásady hlasové hygieny, intonační a rytmické schopnosti, zpěv sólo, skupiny, sboru

Správné dýchání, rozezpívání, hlasová hygiena

Hudební kánon, dynamika, tempo, hra na dirigenta. Dvojhlas, prvky pěvecké techniky

Instrumentální činnost

Žák zná:

Používání improvizovaných hudebních nástrojů. Instrumentální hry

Seznámení s pojmy z hudební nauky

Žák zná:

Notová osnova, nota celá, půlová, čtvrtková, osminová, houslový klíč. Noty s tečkou, nota šestnáctinová

Hudebně pohybové činnosti

Žák zná:

Taneční pohyb, držení ve dvojici. Taktování na 2,3,4 doby. Pomlky, tóny c1-a1, zápis a orientace v notovém zápisu

Improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu, hra na tělo, vzestupná a sestupná řada

5.ročník

Vokální činnost, nácvik písní

Žák zná:

Zásady hlasové hygieny, zpěv sólo, skupiny, sboru. Intonační a rytmické schopnosti

Sjednocení hlasového rozsahu c1 – a1, zpěv

Hudební kánon, dynamika, tempo, hra na dirigenta

Nácvik písní, dvojhlas, prvky pěvecké techniky

Instrumentální činnosti

Žák zná:

Rytmizace textů, rytmická cvičení

Používání improvizovaných hudebních nástrojů

Seznámení s pojmy z hudební nauky

Žák zná:

Notová osnova, nota celá, půlová, osminová, šestnáctinová, nota s tečkou, orientace v notovém zápisu. Pomlky, zápis not

Hudebně pohybové činnosti

Žák zná:

Taneční pohyb, držení ve dvojici, taktování na 2,3,4 doby

Pohybové hry, hra na tělo, pochod. Improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu

Poslechové činnosti

Žák zná:

Skladby B. Smetany, A. Dvořáka, W.A. Mozarta, J. S. Bacha, L. Janáčka, V. Nováka, J. J. Ryby

Hudební žánry, hudební nástroje

Osnoy

Hudební výchova - 1. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Zapívá sborově písně v durových i mollových tóninách, některé zná z paměti. Zpívá také ve skupině nebo sólo. Dokáže používat vokální dovednosti získané v nižších ročnících (samostatně, s připomínkou učitele). Dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamika. Osvojuje si rytmus ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. Pokouší se o dvojhlas. Zapívá stupnici C dur jmény not i pomocí solmizačních slabik.	- Práce s písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) - Další pěvecké techniky - Sjednocování hlasového rozsahu - Počátky dvojhlasu - Stupnice - Rytmická cvičení	.1.-5. 4.-5. 3.-5. 5. 3. 3.-5.	
2. orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	Dokáže ve sboru z paměti zapívat hymnu ČR, uvede základní údaje o jejím vzniku, prokáže správné chování při hymně. Uvědoměle používá vokální dovednosti získané v nižších ročnících (samostatně, s připomínkou učitele) Zapívá písně, poslouchá skladby. Čte a píše noty, zapisuje je správně do notové osnovy v rozsahu stupnice C dur.	- Hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie, chování při hymně - Hudební značky - Sjednocování hlasového rozsahu	4.-5. 4.-5. 4.-5.	
3. využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Technicky správně a rytmicky vhodně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře, vyrábí si jednoduché hudební nástroje Dokáže zvládnout jednoduchá rytmičká cvičení.	- Práce s písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) - Doprovod pomocí Orffových nástrojů - Upevňování získaných dovedností z nižších ročníků - Hra doprovodů, improvizace	1.-5. 1.-5. 3.-5. 5.	OSV- kreativita: výroba jednoduchých hudebních nástrojů
4. rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Získává postupně povědomí o významnosti vybraných hudebních skladatelů. Malá písňová forma ABA. Rozumí značkám běžně používaným v notových zápisech z 1. – 5. ročníku, reaguje na ně při hudební produkci	Významní čeští a světoví hudební skladatelé hudební značky - Práce s pojmem intervalu	5. 3.-5. 5.	
5. vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Zapojuje se do taneční produkce, vyjadřuje pohybem hudbu, zvládá jednoduché lidové tance a taktování ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu.	Prezentace populární hudby - Procvičování pohybových prvků z nižších ročníků	4.-5. 3.-5.	
6. rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových	Správně taktuje k hudební produkci na 2, 3, 4 doby.	- Taktování na 4 doby	5.	

Osnovy

Hudební výchova - 1. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	V klidu, ale aktivně vyslechne krátké symfonické, komorní nebo nástrojové koncertní skladby. Je tolerantní k hudebním žánrům(hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.). Rozumí značkám běžně používaným v notových zápisech z 1. – 5. ročníku, reaguje na ně při hudební produkci. Pojmenuje základní hudební interval.	Poslechové činnosti - Práce s poslechovými skladbami v dur i v moll rozlišení různých druhů kapel a hudební značky - Práce s pojmem intervalu	1.-5. 5. 3.-5. 5.	
7. ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Zapojí se do hudebně pohybových her nebo tanců, zvládá základní kroky polky a mazurky. Používá pohybové improvizace při poslechu populární hudby. Zapojí se do taneční produkce nebo improvizace, používá dovednosti získané v nižších ročnících.	- Práce s hudebně pohybovými hrami nebo tanci Prezentace populární hudby - Procvičování pohybových prvků z nižších ročníků	3.-5. 4.-5. 3.-5.	

Výchovné a vzdělávací strategie - Hudební výchova - 1. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Učíme žáky užívat hudební terminologii (hudební značky, stupnice, takt...). Pěstujeme v žácích vztah k hudbě (poslech, zpěv), různým žánrům, k hudebním nástrojům a jejich použití (Orffovy nástroje).
<u>řešení problémů</u>	Při zpěvu žáky povzbuzujeme a učíme je vzájemné ohleduplnosti vzhledem k jejich odlišnému hudebnímu nadání.
<u>komunikativní</u>	Vedeme žáky ke kultivovanému projevu při zpěvu, v hodinách zařazujeme prvky dramatické výchovy. Pomáháme žákům objevovat jejich hudební schopnosti a dovednosti.
<u>sociální a personální</u>	Vytváříme ve třídě příjemnou pracovní atmosféru a učíme děti přijímat nové role (hudební hry a sluchové vnímání). Podporujeme harmonický vývoj dítěte prostřednictvím budování sebedůvěry (např. skupinový zpěv, zviditelňování hudebních dovedností...).
<u>občanská</u>	Zapojujeme žáky do různých hudebních programů (společné koncerty, poslech, soutěže, vystupování na veřejnosti). Budujeme v žácích vztah ke kultuře, a to nejen hudební vnímání, ale také společenské chování a vystupování (koncerty, divadlo...). Seznamujeme děti s hudbou různých etnik a regionů, s národními tradicemi a zvyky, projevy státnosti (např. státní hymna).
<u>pracovní</u>	Vytváříme pracovní podmínky k výuce (klidné prostředí, vybavenost pracovními pomůckami - zpěvníky, hudební nástroje, audiovizuální technika...). Motivujeme žáky k jejich dalšímu hudebnímu vzdělávání a rozvoji (začlenění do pěveckých a instrumentálních těles, popř. profesní příprava).

Výtvarná výchova, 1. stupeň

1.ročník

Rozvíjení smyslové citlivost

Žák umí:

Symbolické funkce barev

Výtvarné využití vzniklých náhodností a představ

Práce dekorativní a prostorová, poznávání vlastností barev

Poznávání různých druhů linií, ověřování a kultivace vedení linie

Barvy základní, podvojně, barevný kontrast, harmonie

Uplatňování subjektivity

Žák umí:

Rozvíjení dětské představivosti.

Výtvarné umění a životní prostředí, práce s ilustracemi.

Výtvarné vyjádření skutečnosti, vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě prožitku dítěte

Ověřování komunikačních účinků

Žák umí:

Výtvarné vyprávění, od popisu děje k charakteristice postav, vyjádření prostoru

Hodnocení výkresů

2. ročník

Rozvíjení smyslové citlivosti

Žák umí:

Symbolické funkce barev, výtvarné využití vzniklých náhodností a představ

Práce dekorativní a prostorová, poznávání vlastností barev

Barvy základní, podvojně, barevný kontrast, harmonie

Poznávání různých druhů linií, ověřování a kultivace vedení linie

Uplatňování subjektivity

Žák umí:

Výtvarné vyjádření skutečnosti, vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě prožitku dítěte

Rozvíjení dětské představivosti

Výtvarné umění a životní prostředí, práce s ilustracemi

Ověřování komunikačních účinků

Žák umí:

Výtvarné vyprávění, od popisu děje k charakteristice postav, vyjádření prostoru

Hodnocení výkresů

3. ročník

Rozvíjení smyslové citlivosti

Žák umí:

Poznávat různé druhy tvarů, porovnat jejich vlastnosti, podobnost, odlišnost, vztahy

Poznávat různorodé přírodní a umělé materiály

Seznámení s rozličnými postupy, technikami, nástroji

Využívat a kombinovat vizuálně obrazné elementy a prostředky

Rozlišovat neobvyklé materiály a nástroje např. (ruka, dřívko, nit, kůra písek, kov, kůže)

Míchání a překrývání barev, teplé, studené, světlé, tmavé

Experimentování s barvami

Uplatňování subjektivity

Žák umí:

Fantazijní představy, hra s barvou, prostorové a plošné vyjádření

Vliv činnosti žáka na okolí

Výstava prací

Ověřování komunikačních účinků

Žák umí:

Zdůvodňovat a obhajovat výtvarné pojetí, vést dialog

Vyjadřovat se k své tvorbě i tvorbě druhých

Tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih

Inspirace tvorbou svého spolužák

4. ročník

Rozvíjení smyslové citlivosti

Žák umí:

Kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru

Výrazové možnosti akční tvorby, fotografie, video, volba vhodných prostředků k danému námětu

Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, rozlišení typů obrazného vyjádření (hračky, ilustrace textů, volná malba, comics, fotografie)

Fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků

Uplatňování subjektivity

Žák umí:

Pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředích

Pozorování projevů života až po vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užité tvorby, plošné kompozice

Vlastní portfolio

Účast na instalaci třídní výstavy

Práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění

Ověřování komunikačních účinků

Žák umí:

Účinek uměleckého díla současnosti a minulosti

Porovnání vlastní interpretace s všeobecně uznávanými pravidly

Výtvarné hodnocení, zdůvodnění, obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních

Tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření

Vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření, proměny komunikačního obsahu

5. ročník

Rozvíjení smyslové citlivosti

Žák umí:

Kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru

Výrazové možnosti akční tvorby, fotografie, video, volba vhodných prostředků k danému námětu

Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, rozlišení typů obrazného vyjádření (hračky, ilustrace textů, volná malba, comics, fotografie)

Fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků

Uplatňování subjektivity

Žák umí:

Pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředích

Pozorování projevů života až po vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užité tvorby, plošné kompozice

Hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků

Práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění

Účast na instalaci třídní výstavy

Vlastní portfolio

Ověřování komunikačních účinků

Žák umí:

Účinek uměleckého díla současnosti a minulosti

Porovnání vlastní interpretace s všeobecně uznávanými pravidly

Hledání, rozlišování, vytváření obrazových znakových prostředků pro vyjádření reality

Výtvarné hodnocení, zdůvodnění, obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních

Tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření

Vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření, proměny komunikačního obsahu

Osnoy

Výtvarná výchova - 1. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, pozná různorodé přírodní a umělé materiály seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů experimentuje s kompozičními přístupy a principy členění, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a praktickém užití samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce)	pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užité tvorby, architektury, plošné kompozice, komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, vlastní portfolio,	1.-5. 4.-5. 1.-5.	
2. užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařství; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu	záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování) tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy rozezná teplé a studené, světlé a tmavé	fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních	1.-5.	OSV- Kreativita:konkrétní náměty
3. při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	ověřuje si vliv své činnosti na okolí vystavuje své práce podílí se na zlepšení prostředí školy	rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výtvarných děl a jejich v	5.	

Osnoy

Výtvarná výchova - 1. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	seznamuje se s možnostmi akční tvorby používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek	výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, volba vhodných prostředků k danému námětu	5.	
4. nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání vnímá událost různými smysly uvědomuje si podíl zraku na vnímání události rozliší reálný a duchovní prostor uplatňuje své fantazijní představy vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle porovnává rozdíly výtvarných děl rozlišuje vhodnost použití obrazných elementů pro jednotlivá vizuálně obrazná vyjádření	souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vtvorených a nreiatých obrazových účinek uměleckého díla současnosti a minulosti, porovnání vlastní interpretace s všeobecně uznávanými pravidly, hledání, rozlišování a vytváření obrazných znakových prostředků pro vviádření iak statického tak	1.-5. 1.-5. 4.-5.	
5. osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů	rozliší reálný a duchovní prostor uplatňuje své fantazijní představy vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření	uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vtvorených a nreiatých obrazových	1.-5.	
6. porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, , vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu hodnotí, zdůvodňuje a obhájí svoji výtvarnou výpověď ,	kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku nové kontexty pro uplatnění samostatně vtvorených i přejatých obrazových znaků, výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných	2.-3. 1.-5.	

Osnoy

Výtvarná výchova - 1. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	vyjadřuje se k tvorbě ostatních hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření			
7. nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí vede dialog vyjadřuje se k tvorbě své a druhých toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí tvorí jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů experimentuje s kompozičními přístupy a principy členění, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce) hodnotí, zdůvodňuje a obhajuje svoji výtvarnou výpověď , vyjadřuje se k tvorbě ostatních hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření	tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užité tvorby architektury, plošné kompozice. komunikační obsah obrazových znaků nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků, výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných	2.-5. 4.-5. 5. 4.-5.	

Výchovné a vzdělávací strategie - Výtvarná výchova - 1. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Na základě obecně užívaných termínů, znaků a symbolů vedeme žáky k interpretaci uměleckého díla a zároveň výtvarnému vyjádření vlastních pocitů, nálad, prožitků prostřednictvím různých výtvarných technik. Postupujeme od jednodušších výtvarných a pracovních technik k složitějším vyžadujícím plánování postupu realizace.
<u>řešení problémů</u>	Nastolením vhodných problémových úkolů nebo situací vedeme žáky k promýšlení a plánování způsobů jejich řešení s využitím vlastních. Zadáváním přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k trpělivosti a hledání vhodných způsobů řešení a k zodpovědnosti při dokončení práce.
<u>komunikativní</u>	Vedeme žáky k vyjádření vlastních pocitů z uměleckého díla a výtvarnému vyjádření vlastního pohledu na svět. Umožňujeme žákům prezentovat svou práci prostřednictvím soutěží, výstav, ale i použitím vlastních výrobků v praktickém životě.
<u>sociální a personální</u>	Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, vytváření pravidel práce v týmu. Klademe důraz na utváření příjemné atmosféry v týmu, úcty, ohleduplnosti, vzájemné pomoci na základě vlastního příkladu.
<u>občanská</u>	Nastolováním vhodných konfrontačních situací (diskuse nad výtvarným dílem či výrobkem) vedeme žáky k respektování názorů a vnitřních hodnot. Učíme poskytnout první pomoc při nejjednodušších poraněních (základní první pomoc). Seznamujeme žáky s tradicemi a kulturním a historickým dědictvím nejen naším, ale i spolužáků z jiných zemí, vedeme je k respektování v celé jejich rozmanitosti.
<u>pracovní</u>	Při zadání konkrétních úkolů vedeme žáky k vhodnému a účinnému výběru materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování určených pravidel a postupů. Vedeme žáky k využívání vlastních znalostí a zkušeností z různých životních oblastí a situací a k jejich výtvarnému a pracovnímu zpracování. Zadáváním vhodných úkolů vedeme žáky k postupnému rozvoji manuální zručnosti a jejímu využití v praktickém životě, případně k přípravě na budoucí povolání.

Tělesná výchova, 1.stupeň

1.ročník

Atletika

Žák umí:

Základní pojmy, signály, povely pro organizační a pohybové činnosti při atletice

Cviky ovlivňující běžeckou rychlost a vytrvalost

Zvládá základní pojmy související s během, hodem, skokem do dálky

Gymnastika

Žák umí:

Základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a nářadí

Průpravná a kondiční cvičení pro zvládnutí gymnastických cviků

Kotoul vpřed

Rytmická cvičení a kondiční gymnastika

Žák umí:

Základní estetický pohyb těla a jeho částí

Rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, vyjádření rytmu pohybem

Soustředění na hudební a rytmičtý doprovod

Sportovní hry

Žák umí:

Základní pojmy náčiní, pohybových dovedností, herních strategií, částí hřiště, časového rozvržení utkání

Pravidla jednoduchých sportovních her

Reaguje pohotově na pokyny a povely a pokyny učitele

Úpoly

Žák umí:

Přetahy a přetlaky. Dodržuje bezpečnost svoji a soupeře

Umí se řádně a vědomě rozcvičit

Po celý rok se hrají pohybové hry. Dle možností se zařazují turistické vycházky

2.ročník

Atletika

Žák umí:

Cvičení pro ovlivňování rychlosti, běh, skok do dálky z místa, rozběhu, spojení rozběhu s odrazem

Hod, hod z chůze, s rozběhem

Základy bezpečnosti při atletických činnostech

Gymnastika

Žák umí:

Akrobacie, průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad

Přeskok, skoky prosté

Průpravná posilovací cvičení

Žák umí:

Práce se švihadlem, šplh

Sportovní hry

Žák umí:

Základní sportovní hry, základy bezpečnosti a hygieny

Pravidla jednoduchých sportovních her

Zná základní pojmy osvojovaných činností

Úpoly

Žák umí:

Cvičení na přetahy a přetlaky

Umí se řádně rozcvičit

Průpravná cvičení

Rytmická a kondiční gymnastika

Žák umí:

Základní estetický pohyb těla

Rytmizovaný pohyb

Tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem, tancem, tance založené ladění chůze a běhu

Ve 2. pololetí je zařazeno plavání. Dle možností se v zimě zařazuje bruslení, sáňkování

Turistické vycházky dle podmínek

3. ročník

Atletika

Žák umí:

Příprava startu a startovní povely. Nízký a polovysoký start.

Rychlý běh do 50 metrů

Vytrvalostní běh prokládaný chůzí

Průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti při skocích

Odras a skok do dálky s rozběhem

Průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem

Hod s rozběhem

Projekt – dětský odznak zdatnosti

Gymnastika

Žák umí:

Kotoul vpřed a vzad

Odras snožmo z můstku s rozběhem

Stoj na rukou

Základní záchrana a dopomoc při gymnastických cvičeních

Sportovní hry

Žák umí:

Držení míče odpovídající velikosti obouruč a jednoruč. Přihrávka vrchní

Chytání míče obouruč v pohybu

Vedení míče driblinkem. Střelba na koš obouruč

Přihrávka nohou. Herní a technické dovednosti vybíjené

Rytmická a kondiční gymnastika

Žák umí:

Soustředění na hudební a rytmický doprovod. Základy cvičení s nářadím

V zimě lze zařadit dle podmínek bobování, bruslení a lyžování

Plavání je zařazeno v 1.pololetí

..

4.ročník

Atletika

Žák umí:

Příprava startu a startovní povely. Rychlý běh do 60 m

Vytrvalostní běh do 15 minut

Odras a skok do dálky s rozběhem

Hod kriketovým míčkem z místa i s rozběhem

Gymnastika

Žák umí:

Roznožka a skrčka na nářadí odpovídající výšky

Výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu

Stoj na rukou

Chůze a obraty na kladince

Rytmická a kondiční gymnastika

Žák umí:

Rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, vyjádření rytmu pohybem

Soustředění na rytmický a hudební doprovod

Cvičení s náčiním

Sportovní hry

Žák umí:

Dodržování pravidel při hře, držení míče obouruč, jednoruč

Přihrávka vrchní míčem jednoruč, obouruč, chytání míče, hod míče na cíl, driblink

Herní technické, pohybové dovednosti vybíjené, basketbalu, fotbalu

Úpoly

Žák umí:

Přetahy a přetlaky

Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení- zařazují se do každého tematického celku. Taktéž pohybové hry

Lyžování a turistika-se zařazuje průběžně podle přírodních podmínek

5.ročník

Atletika

Žák umí:

Nízký a polovysoký start, rychlý běh-60 m

Vytrvalostní běh do 15 minut

Skok do dálky z místa a s rozběhem

Hod kriketovým míčkem z místa a s rozběhem

Gymnastika

Žák umí:

Průpravná a kondiční cvičení pro zvládnutí gymnastických cviků

Kotoul vpřed a vzad

Roznožka a skrčka na nářadí odpovídající výšky

Výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu

Stoj na rukou

Chůze a obraty na kladince

Rytmická a kondiční gymnastika

Žák umí:

Rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, vyjádření rytmu pohybem

Soustředění se na hudební a rytmičtý doprovod

Cvičení s náčiním

Sportovní hry

Žák umí:

Dodržení pravidel hry

Držení míče obouruč, jednoruč

Přihrávka vrchní míčem jednoruč, obouruč, chytání míče, hod míče na cíl, základy driblinku

Herní, technické, pohybové dovednosti vybíjené, basketbalu, fotbalu

Úpoly

Žák umí:

Přetahy a přetlaky

Cvičení na náradí

Do každého tematického celku se zařazují pohybové hry

Pravidla her a herní povely, signály učitele

Bezpečnost při herních činnostech, využití přírodního prostředí

Dále pak cviky na uvědomění si vlastního těla a k udržení psychického zdraví

Plavání, lyžování, bruslení, turistika – zařazeno dle přírodních podmínek naší školy Dětský odznak zdatnosti pro 5. Ročník

Plnění Odznaku všestrannosti olympijských vítězů

Osnovy

Tělesná výchova - 1. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	připraví organismus na pohybovou činnost osvojí si zdravotně zaměřenou činnost rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinuje pohyb	pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	1.-5. 1.-5. 1.-5.	OSV - sebezpoznání a sebepečení - cviky pro uvědomění si vlastního těla a k udržení psychického zdraví (rozcvička, jóga, cvičení při relaxační hudbě)
2. zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	uvědomí si zdravotní oslabení, zvládá základy speciálních cvičení, rozvíjí pohybovou činnost v návaznosti na obsah TV	konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim žáka, vhodné obutí a oblečení pro zdr. tv, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti, základní cvičební polohy, základní techniky cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení, pohybová činnost s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	1.-5.	
3. zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	praktikuje různé pohybové hry, osvojí si základy gymnastiky, zvládá rytmické a kondiční formy cvičení, osvojí si průpravné úpoly, osvojí si základy atletiky, zvládá základy sportovních her, ví, co obnáší turistika a pobyt v přírodě, zvládá základní plaveckou výuku	pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohyb, hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost, průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí, kondiční cvičení s hudbou nebo rytmic. doprovodem, základy estetického pohybu, jednoduché tance, přetahy a přetlaky, rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel, pohyb v terénu, táboření, ochrana přírody, hygiena plavání, základní plavecké dovednosti, plavecká technika, další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	2.-5.	
4. uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	osvojí si pravidla hygieny při tv, bezpečně se chová při pohybových činnostech, dovede poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení, uvědomí si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet	hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a	2.-5.	

Osnoy

Tělesná výchova - 1. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
5. jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	rozumí komunikaci v tv, ovládá pravidla osvojovaných pohybových činností, měří a posuzuje pohybové dovednosti, sleduje informace o pohybových aktivitách,	základní tělocvičné názvosloví, smluvené signály a povely, hry, závody a soutěže, měření výkonů, základní pohybové testy	2.-5.	
6. jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	osvojí si konkrétní hry se zjednodušenými pravidly, chová se a jedná v duchu fair play	fair play, olympijské ideály, symboly, hry, závody, soutěže	1.-5.	OSV-kooperace a kompetice-učit se zvládat jednání a chování v duchu fair play při hrách, v soutěžích a utkáních
7. užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	osvojí si komunikaci v tv popíše jednotlivé tělocvičné úkony pojmenuje cvičební nářadí připraví cvičební nářadí	základní tělocvičné názvosloví, smluvené signály a povely,	3.-5.	
8. zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dokáže je samostatně nebo za pomoci učitele využívat	rozhodčí při míčových hrách	3.-5.	
9. změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	změří a zapíše výkony v osvojených disciplínách, jednoduše zhodnotí kvalitu vlastní činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám, spolupracuje v družstvu, osvojí si základní hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání, uplatňuje zásady fair play jednání ve hře	hry, závody, soutěže, fair play jednání a chování, měření výkonů, základní pohybové testy	3.-5.	
10. orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních	vyjmenuje zdroje informací o pohybových činnostech, sportovních akcích na škole a v místě bydliště	mezitřídní turnaje, sportovní soutěže mezi školami	3.-5.	
11. zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	pravidelně zvládá základy speciálních cvičení vzhledem k vlastnímu oslabení, v pohybové činnosti naváže na obsah TV	základní cvičební polohy, základní technika cvičení, speciální cvičení pro samostatné cvičení (přihlednutí ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení)	1.-5.	
12. zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	ovládá základy speciálních cvičení	základní cvičební polohy, speciální cvičení pro samostatné cvičení	1.-5.	
13. upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	popíše své konkrétní zdravotní oslabení a nevhodné cvičení a činnosti, soustředí se na cvičení, vědomě kontroluje cvičení, dodržuje režim z hlediska zdravotního oslabení	rozbora a příprava obsahu hodiny vzhledem k oslabení	3.-5.	

5.1.7 TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je na prvním stupni realizována v každém ročníku s dvouhodinovou dotací týdně. Celkový počet je 10 hodin.

Obsah předmětu zahrnuje atletiku, rytmickou a kondiční gymnastiku, pohybové hry, sportovní hry, zdravotní TV a kurz plavání.

Formy práce: hry v družstvech, soutěže a reprezentace školy, cviky podle individuálních potřeb žáka. Výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti a v prostředí mimo školu – např. bazén, škola v přírodě, procházky, dopravní hřiště.

V tělesné výchova se realizuje průřezové téma: OSV

Výchovné a vzdělávací strategie - Tělesná výchova - 1. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Využitím formy předcvičování, nápodoby a odlišného rytmu vedeme žáky k respektování vlastní pohybové dovednosti, motivujeme žáky ke zdraví, zvyšování kondice, výkonnosti a soutěživosti. Používáme cvičení podle hudby, odlišný rytmus napomáhá vnímání pohybu (aerobic, tanečky, jóga). Získáváme a využíváme dovedností a návyků pro osvojení pohybového učení.
<u>řešení</u>	Zařazujeme štafetové závody se vzájemnou kontrolou. Umožňujeme spolupráci ve skupině (sestavení švédské bedny - rychlý postup a efektivní). Umožňujeme hodnocení výkonu jednotlivce kolektivem (vyhledávání konkrétních chyb - oprava).
<u>komunikativní</u>	Seznamujeme žáky s neverbální komunikací (reakce na písknutí, tlesknutí). Dbáme na to, aby komunikace byla v rámci pravidel (slušnost, ohleduplnost, sebeovládání). Spoluvytváříme s dětmi pravidla pro hry (štafetové hry, hry v družstvech, míčové hry).
<u>sociální a personální</u>	Motivujeme méně zdatné k zlepšení výkonů a jejich ocenění. Vytváříme pravidla práce v týmu společně s žáky a společně je dodržujeme. Při hodnocení respektujeme a tolerujeme různá hlediska. Zařazujeme činnosti (míčové hry, štafety, závody družstev), které umožňují spolupráci. Žáky rozdělujeme podle jejich pohybových možností. Respektujeme individuální možnosti jednotlivce z hlediska výkonu i zdraví.
<u>občanská</u>	Vedeme děti k dodržování předem dohodnutých pravidel. Zapojujeme žáky do sportovních aktivit školy. Zapojujeme žáky do sportovních aktivit školy. Vedeme žáky k respektování druhého. Poukazujeme na lidové tradice (výuka lidových tanců) a dbáme na citlivý vztah k přírodě při hrách i volném pohybu dětí.
<u>pracovní</u>	Názornou ukázkou učíme děti jednoduchým úkonům (např. dopomoc, záchrana, příprava nářadí). Dbáme na důsledné dodržování vymezených pravidel činnosti i chování a ochranu zdraví (úrazy).

Pracovní činnosti, 1. stupeň

1.ročník

Práce s drobným materiálem

Žák umí:

Výrobky z drobného materiálu - přírodniny, papír, karton, textil, modelovací hmota, drát, kov, plast, vyrobí jednoduchý výrobek

Popsat pracovní postup. Dle jednoduchého pracovního postupu vyrobit jednoduchý výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období

Znát vlastnosti materiálů a užití v praxi

Konstrukční činnosti

Žák umí:

Konstrukční činnosti - stavebnice, lego, puzzle - provádí práce montážní a demontážní

Pracovat dle předlohy, návodu

Příprava pokrmů

Žák umí:

Příprava pokrmů - jednoduchá úprava stolu, správné chování při stolování

Pěstitelské práce

Žák umí:

Péče o pokojové rostliny, znát jména vybraných pokojových rostlin

Pojmenovat jednoduché pracovní pomůcky, nářadí

Zacházet správně s pomůckami a nářadím

2.ročník

Pěstitelské práce

Žák umí:

Péče o pokojové rostliny

Vybrané umí pojmenovat na školní zahradě

Jednoduché pěstitelské práce

Příprava pokrmů

Žák umí:

Pravidla, bezpečnost, hygiena při stolování. Naše svačina, oběd ve školní jídelně

Práce s drobným materiálem

Žák umí:

Práce s materiály - papír, plast, karton, kov, drát, textil, vlna, modurit

Vlastnosti materiálů, jejich užití v praxi

Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracovávání

Výroba dáreků na Vánoce, vánoční tržnici, na Den matek

Konstrukční činnosti

Žák umí:

Jednoduchý náčrt, výkres

Vytváření jednoduchého náčrtu

3.ročník

Práce s drobným materiálem

Žák umí:

Přírodniny, papír, modurit, drát, plast, textil, karton

Vlastnosti materiálu

Zhotovit z nich výrobek, který se váže na lidové tradice, k ročnímu období

Rozpoznat pomůcky a nářadí

Předvést, jak se s nimi zachází. Podle jednoduchého plánu vyrobit výrobek

Konstrukční činnosti

Žák umí:

Konstrukční činnost - stavebnice, sestavování modelů

Práce montážní a demontážní, s předlohou a návodem

Sestavit jednoduchý model. Prokázat samostatnost při úklidu pracovního místa

Příprava pokrmů

Žák umí:

Připravit tabuli pro jednoduché stolování, předvést správné chování při stolování

Pěstitelské práce

Žák umí:

Provádět jednoduché pěstitelské práce

Pečovat o pokojové rostliny, některé umí pojmenovat

4.ročník

Práce s drobným materiálem

Žák umí:

Papír, plast, karton, drát, textil, folie, dřevo, modelovací hmoty. Zná vlastnosti materiálů a užití v praxi. Zná jednoduché pracovní postupy a operace

Dokázat si zorganizovat práci

Konstrukční činnosti

Žák umí:

Konstrukční činnost - stavebnice, práce s plánem, návodem, jednoduchým programem

Znát a dodržovat bezpečnostní předpisy

Umí poskytnout první pomoc

Pěstitelské práce

Žák umí:

Provádí pozorování pokojových rostlin.

Rozezná jedovaté a nebezpečné rostliny

Používat jednoduché náčiní pro pěstitelské práce

Příprava pokrmů

Žák umí:

Vybavení kuchyně, skladování potravin

Sestavit seznam pro nákup potravin

Připravit jednoduchý pokrm ze studené kuchyně

5.ročník

Práce s drobným materiálem

Žák umí:

Papír, plast, karton, drát, folie, modelovací hmota, textil, dřevo

Užít v praxi, ovládat vlastnosti materiálů. Zvolit a vybrat vhodné nářadí a náčiní, s kterým se bude pracovat. Vyrobit výrobek a sestavit návod k jeho zhotovení. Zhotovit výrobek pro mladšího kamaráda

Poskytnout první pomoc, zná bezpečnostní předpisy

Pěstitelské práce

Žák umí:

Pečovat o pokojové rostliny, umět vybrané správně pojmenovat

Dokázat najít další informace o pokojových rostlinách

Rozeznat a umět použít jednoduché náčiní a nářadí pro práci na školním pozemku

Pracovat na školní zahradě a ve skleníku. Vypěstovat nenáročnou rostlinu

Příprava pokrmů

Žák umí:

Znát vybavení kuchyně, technika v kuchyni - její historie a význam

Naplánovat si nákup a připravit jednoduchý pokrm

Dodržovat bezpečnostní předpisy

Konstrukční činnosti

Žák umí:

Konstrukční činnosti - stavebnice, práce s návodem, předlohou, náčrtem

Zhotovit jednoduchý výrobek i s návodem pro svého spolužáka

Osnovy

Pracovní činnosti - 1. stupeň, 1. období

Očekávané výstupy z RVP		Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
I. vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Žák pozná různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení. Porovná vlastnosti zpracovaného materiálu Ověří si vlastnosti materiálu v praxi. Dokáže zhotovit jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností. Rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a dovede s nimi zacházet. Podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek. Využití svých vlastních zkušeností. Žák prokazuje samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek Dovede zhotovit dle fantazie jednoduché výrobky. Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období.	Práce s materiály Přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování. technologie Lidové zvyky, tradice, řemesla	1,2,3	OSV - Kreativita: výrobky z různých materiálů podle své fantazie
II. pracuje podle slovního návodu a předlohy	Dokáže zhotovit jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností. Naučí se jednoduchý pracovní postup. Odhadne jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti. Napodobí průběh předváděné práce. Kolektivně dovede vypracovat jednoduchý záznam na nástěnnou tabuli. Podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek.	Jednoduché pracovní postupy Grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace, technologie	2,3	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: podle svého vlastního rozhodnutí vytvoří výrobek
III. zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Dovede si zdůvodnit jednoduchý pracovní postup. Dovede bezpečně zacházet s díly stavebnice. Po dobu práce s materiálem dbá na osobní čistotu a bezpečnost. Dovede zhotovit dle fantazie jednoduché výrobky.	Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu Lidové zvyky, tradice, řemesla		

Osnovy

Pracovní činnosti - 1. stupeň, 1. období

Očekávané výstupy z RVP		Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
IV. provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Povede si jednoduché kolektivní záznamy.	Práce v přírodě	3	
V. pečuje o nenáročné rostliny	Pozná jednoduché pěstitelské práce. Naučí se starat o pokojové květiny. Dovede pojmenovat vybrané pokojové květiny. Vypěstuje ze semena nenáročnou rostlinu v místnosti.	Pěstitelské práce	2,3 1,2,3 2,3 3	
VI. připraví tabuli pro jednoduché stolování	Připraví tabuli pro jednoduché stolování	Stolování	2,3	OSV- Kreativita: praktické dovednosti při stolování
VII. chová se vhodně při stolování	Zná pravidla chování pro stolování Dodržuje pravidla bezpečnosti chování a hygieny při stolování.	Stolování	3	

Osnovy

Pracovní činnosti - 1. stupeň, 2. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. orientuje se v základním vybavení kuchyně	Žák provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem. Dovede pozorovat jednotlivé materiály a objasňovat vlastnosti. Zvládá základní dovednosti v práci s technickými materiály. Dokáže zhotovit jednoduché výrobky pomocí svých znalostí a dovedností. Dodržuje pracovní postup podle slovního návodu i náčrtku, nákresu, výkresu. Využívá složitější metodickou řadu pracovního postupu. Sleduje průběh předváděné práce a pak sám dovede napodobit pracovní postup.	Práce s materiály, přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty Vlastnosti materiálu, užití v praxi Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň.	4,5 5 4 5 4	OSV - Kreativita: výroba jednoduchého dárku pro budoucí prvňáky
2. připraví samostatně jednoduchý pokrm	Jednoduché lidové výrobky dovede vyrobit pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí. Dovede napodobit v jednoduché formě lidové řemeslo. Žák používá kreslených návodů	Lidové zvyky, tradice, řemesla	4,5	
3. dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Používá složitější pracovní nářadí a pomůcky. Dovede vybrat vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí.	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	5 4,5	
4. udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne	Dovede bezpečně využívat a používat vlastnosti materiálu při složitějších pracovních činnostech. Opatrně zachází s pracovními nástroji podle návodu.	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	4,5	
5. provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Provádí se stavebnicí jednoduchou montáž a demontáž.	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	4,5	
6. pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Pracuje podle své vlastní představy. Řeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem.	Práce montážní a demontážní	5	
7. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Důsledně dodržuje pracovní řád při práci s nástroji, pomůckami. Hlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění. Dodržuje bezpečnost a hygienu práce. Dodržuje pořádek na pracovním místě.	Bezpečnostní předpisy, pracovní pomoc při úrazu	4,5	

Osnovy

Pracovní činnosti - 1. stupeň, 2. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
8. provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Kolektivně vypěstuje nenáročnou rostlinu na školním pozemku.	Pěstitelské práce	4,5	
9. ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Pracuje podle slovního návodu a vzoru, nebo podle fantazie.	Pěstitelské práce	4,5	
10. volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a	Pozná jednoduché pěstitelské nářadí. Používá vhodné pracovní nástroje a náčiní.	Pěstitelské práce	4,5	
11. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc	Dodržuje pravidla základní hygieny. Umí ošetřit drobné poranění. Dodržuje pravidla bezpečnosti práce.	Pěstitelské práce	4,5	
12. vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Orientuje se v základním vybavení kuchyně, seznámí se základními druhy potravin, zvolí vhodné potraviny k přípravě jednoduchých pokrmů	Příprava pokrmů	4,5	OSV - Kreativita: příprava studené kuchyně
13. využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Připraví samostatně jednoduchý pokrm, zhotoví předměty lidové tvořivosti	Příprava pokrmů	4,5	
14. volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	Příprava pokrmů	4,5	
15. udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch. Dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.	Příprava pokrmů Příprava pokrmů	4,5	

5.1.8 PRACOVNÍ ČINNOSTI – 1. STUPĚŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je realizován v každém ročníku v 1 hodině, celkem 5 hodin.

Směřuje k získávání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí. Zahrnuje všechna témata předmětu „Člověk a svět práce“.

Formy práce:individuální, skupinová, práce podle návodu.Výuka probíhá v běžné učebně, dílně, kuchyňce, na školním pozemku.

V předmětu se realizuje průřezové téma: OSV.

Výchovné a vzdělávací strategie - Pracovní činnosti - 1. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Na základě obecně užívaných termínů, znaků a symbolů vedeme žáky k interpretaci uměleckého díla a zároveň výtvarnému vyjádření vlastních pocitů, nálad, prožitků prostřednictvím různých výtvarných technik. Postupujeme od jednodušších výtvarných a pracovních technik k složitějším vyžadujícím plánování postupu realizace.
<u>řešení problémů</u>	Nastolením vhodných problémových úkolů nebo situací vedeme žáky k promýšlení a plánování způsobů jejich řešení s využitím vlastních Zadáváním přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k trpělivosti a hledání vhodných způsobů řešení a k zodpovědnosti při dokončení práce.
<u>komunikativní</u>	Vedeme žáky k vyjádření vlastních pocitů z uměleckého díla a výtvarnému vyjádření vlastního pohledu na svět. Umožňujeme žákům prezentovat svou práci prostřednictvím soutěží, výstav, ale i použitím vlastních výrobků v praktickém životě.
<u>sociální a personální</u>	Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, vytváření pravidel práce v týmu. Klademe důraz na utváření příjemné atmosféry v týmu, úcty, ohleduplnosti, vzájemné pomoci na základě vlastního příkladu.
<u>občanská</u>	Nastolováním vhodných konfrontačních situací (diskuse nad výtvarným dílem či výrobkem) vedeme žáky k respektování názorů a vnitřních hodnot Učíme poskytnout první pomoc při nejjednodušších poraněních (základní první pomoc). Seznamujeme žáky s tradicemi a kulturním a historickým dědictvím nejen naším, ale i spolužáků z jiných zemí, vedeme je k respektování v celé jejich rozmanitosti.
<u>pracovní</u>	Při zadání konkrétních úkolů vedeme žáky k vhodnému a účinnému výběru materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování určených pravidel a postupů. Vedeme žáky k využívání vlastních znalostí a zkušeností z různých životních oblastí a situací a k jejich výtvarnému a pracovnímu zpracování. Zadáváním vhodných úkolů vedeme žáky k postupnému rozvoji manuální zručnosti a jejímu využití v praktickém životě, případně k přípravě na budoucí povolání.

Český jazyk, 2. stupeň

6. ročník

Jazyková výchova

Určí slovní druhy

Vyhledá podstatná jména, určí mluvnické kategorie

Zná druhy přídavných jmen, skloňuje je, stupňuje je

Určí druhy zájmen, skloňuje je

Určí druhy číslovek, skloňuje je

Vyhledá slovesa, určí jejich mluvnické kategorie (osoba, číslo, způsob, čas)

Pozná větu jednoduchou, vyhledá podmět a přísudek

Určí rozvíjející větné členy, graficky znázorní stavbu věty jednoduché

Pozná souvětí, spočítá věty a rozliší spojovací výrazy

Zvládá pravopis vyjmenovaných slov

Rozlišuje podstatná jména obecná a vlastní, správně píše velká písmena

Zvládá pravopis koncovek podstatných a přídavných jmen

Zvládá pravopis shody podmětu a přísudku

Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

Komunikační a slohová výchova

Vyplní jednoduché tiskopisy

Vytvoří jednoduché komunikační útvary-zpráva, oznámení, dopis

Rozliší a vytvoří výtah a výpisky

Zvládne vytvořit popis budovy, krajiny, osoby a popis pracovního postupu

Smysluplně vypráví příběh, dokončí příběh, vypráví podle obrázků

Literární výchova

Rozliší epiku, lyriku, drama

Zná útvary ústní lidové slovesnosti, sběratele

Pozná bajku, báj, baladu, pověst

Porozumí čtenému textu, dokáže shrnout hlavní myšlenky

Zná literární žánry

Zná příklady děl z fantasy, dobrodružné a dětské literatury

7. ročník

Jazyková výchova

Vysvětlí mluvnický a větný význam slov

Zná způsoby obohacování slovní zásoby

Naznačí stavbu slova, pojmenuje jeho části

Vyhledá synonyma, homonyma, slova citově zabarvená, jednoznačná, mnohoznačná

Určuje slovní druhy

U ohebných slovních druhů určuje mluvnické kategorie

Určí slovesný rod

Pozná příslovečné spřežky, stupňuje příslovce

Určí druhy vět podle postoje mluvčího

Pozná větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent

Graficky znázorní větu jednoduchou, určí větné členy

Určí druhy vedlejších vět

Zvládá pravopis vyjmenovaných slov, koncovek, velkých písmen

Komunikační a slohová výchova

Vyplní jednoduché tiskopisy

Zvládne napsat popis pracovního postupu

Rozliší charakteristiku vnější a vnitřní

Charakterizuje filmovou nebo literární postavu

Vypracuje výtah z odborného textu

Napíše vlastní strukturovaný životopis

Rozlišuje popis krajiny a líčení

Literární výchova

Porozumí čtenému textu, dokáže shrnout hlavní myšlenku

Zná základní literární pojmy

Zná nejstarší literární památky ve světě i na našem území

Má přehled o české literatuře v době Karla IV. a husitství

Zná základní znaky renesance a humanismu, osobnosti světové literatury

Zná základní znaky baroka, osobnost Komenského a stav českého jazyka

8. ročník

Jazyková výchova

Určuje slovní druhy a jejich mluvnické kategorie

Skloňuje přejatá jména, zná jejich pravopis a výslovnost

Zvládá pravopis velkých písmen

Naznačí stavbu slova, pojmenuje jeho části

Určí slovesný vid

Graficky znázorní větu jednoduchou, určí větné členy

Graficky znázorní stavbu souvětí, určí druhy vedlejších vět

Správně doplní interpunkci do souvětí

Zná útvary českého jazyk.

Zařadí češtinu mezi slovanské jazyky

Komunikační a slohová výchova

Zvládne vyplnit jednoduchý tiskopis

Rozliší slovesné postupy a útvary

Vytvoří výklad, výtah, výpisky

Dokáže vyjádřit názor, uvažuje na dané téma

Zvládne charakterizovat literární postavu

Vypravuje, dodržuje dějovou posloupnost

Tvoří krátké slohové útvary

Rozumí mediálnímu sdělení

Literární výchova

Porozumí čtenému textu, dokáže shrnout hlavní myšlenku

Zná základní literární pojmy

Zná nejstarší literární památky ve světě i na našem území

Zná znaky a literární představitele středověku, renesance, humanismu, baroka

Zná znaky klasicismu a osvícenství

Zná představitele světového a českého romantismu

Shrne hlavní myšlenky národního obrození

Rozliší znaky romantismu a realismu v textu.

Dokáže v textu vyhledat odpovědi na dané otázky

9. ročník

Jazyková výchova

Vysvětlí mluvnický a věcný význam slova

Rozliší pojmy řeč a jazyk

Rozliší slovo a sousloví

Naznačí stavbu slova, pojmenuje jeho části

Zná způsoby obohacování slovní zásoby

Určí slovní druhy

Určí mluvnické kategorie ohebných slovních druhů

Určí druhy vět podle postoje mluvčího

Rozliší větu jednočlennou, dvojčlennou, větný ekvivalent

Graficky znázorní větu jednoduchou, určí větné členy

Rozliší větu a výpověď

Graficky znázorní stavbu souvětí, určí druhy vedlejších vět a významové poměry mezi větami

Správně doplní interpunkci do souvětí

Zná útvary českého jazyka

Zařadí češtinu mezi slovanské jazyky

Orientuje se v jazykových příručkách

Komunikační a slohová výchova

Zvládne vyplnit jednoduché tiskopisy

Napíše osobní a úřední dopis

Zná funkční styly, slohové postupy a útvary

Tvoří výklad, výtah, výpisky

Zvládne charakterizovat literární postavu

Zvládá všechny druhy popisu

Vypravuje s dějovou posloupností
Dokáže znázornit přímou řeč
Tvoří úvahu na různá témata
Napíše vlastní strukturovaný životopis
Vytvoří proslov k rodinné události
Napíše recenzi filmového nebo literárního díla

Literární výchova

Rozliší epiku, lyriku, drama
Porozumí čtenému textu, dokáže shrnout hlavní myšlenky
Zná základní literární pojmy
Zná nejstarší literární památky ve světě i na našem území
Zná znaky a hlavní představitele literatury středověku, renesance, humanismu, baroka, klasicismu, osvícenství
Rozliší romantismus a realismus, zná jejich představitele
Shrne hlavní myšlenky národního obrození
Zná představitele České moderny
Zná představitele 1. světové války v literatuře
Zná autory demokratického proudu
Zná představitele 2. světové války v literatuře
Rozliší literaturu oficiální, exilovou a samizdatovou
Zná představitele současné literatury
Zná hlavní divadelní scény
Dokáže v textu vyhledat odpověď na dané otázky

5.2 UČEBNÍ OSNOVY PRO 2. STUPEŇ

5.2.1 ČESKÝ JAZYK – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Jazyk jako nástroj komunikace – sdělení, vnímání, dorozumění – budeme učit tak, aby zahrnoval všechna témata vzdělávacího obsahu a průřezová témata OSV, mediální výchova, multikulturní výchova, VMEGS a dalších, kterými je tvořen. V rámci předmětu bude naplňován výstup v pořadí 14. ze vzdělávacího oboru výchova ke zdraví (v učebních osnovách označen V.14).

Využijeme k tomu této hodinové dotace: 6. ročník – 5hodin, 7. a 8. ročník – 4 hodiny a 9. ročník 5 hodin.

Výuka bude realizována převážně ve třídách, příležitostně v různých kulturních institucích (knihovny, divadla, muzea, kina atd.)

Budeme uplatňovat různé formy práce tak, jak to jednotlivá témata a cíle vyžadují (viz plán) vždy s celou třídou.

Osnovy

Český jazyk - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Komunikační a slohová výchova definuje pojmy názor, hodnocení, fakta vybere fakta ze čteného či slyšeného textu interpretuje a uspořádá fakta .provede rozbor textu argumentuje a provede kritiku textu	sloh - slohové útvary vypravování zásady mluveného projevu výpisky, výtah dopis	6.-9.	OSV - kreativita (tvorba slohových cvičení) OSV - komunikace (dialog, monolog, diskuse) MV - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení hodnocení reality mediálních projevů) MV - fungování a vliv médií ve společnosti (komparace jednotlivých médií)
2. rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	rozliší subjektivní od objektivního ve sdělování interpretuje subjektivní a objektivní názor specifikuje komunikační záměr partnera	Komunikační a slohová cvičení diskuse projev, proslov, přednáška výklad, úvaha řečnická cvičení shrnutí o slohu	7.-9.	OSV - kreativita (tvorba slohového cvičení), OSV - hodnoty, postoje, praktická etika (diskuse nad slohovými cvičeními) VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (práce s mapou jazykověda) MV - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hodnocení reality mediálních projevů)
3. rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	klasifikuje mediální prvky v komunikaci porovnává a kombinuje informace z různých zdrojů argumentuje pomocí získaných informací zdůvodní výběr informací a svůj postoj	Komunikační a slohová cvičení diskuse projev, proslov, přednáška výklad, úvaha publicistické útvary řečnická cvičení shrnutí o slohu	6. - 9. 9. 7.- 9. 8.- 9. 6.- 9. 9.	OSV - řešení problému a rozhodovací dovednosti (scénky) OSV - komunikace (interview) MV - fungování a vliv médií ve společnosti (tvorba mediálního sdělení - proslov, debata) publicistika (inzerát, oznámení, reklama) OSV - hodnoty, postoje, praktická etika
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí	zdůvodní výběr informací a svůj postoj porovnává a kombinuje informace z různých zdrojů argumentuje pomocí získaných informací	publicistické útvary řečnická cvičení shrnutí o slohu	6. - 9.	
4. dorozumívá se kultivovaně, výstižně	definuje jazykové vrstvy			

Osnoy

Český jazyk - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	jazykové prostředky přiřadí do jazykových vrstev určí vhodnost využití spisovných a nespisovných jazykových prostředků v různých stylistických útvarech rozpozná druhy zájmen a číslovek vyhledá základní i rozvíjející větné členy a zdůvodní shodu provede rozbor textu z hlediska využití jazykových prostředků	vypravování-užití přímé řeči popis charakteristika, diskuse	6.- 9. 6.- 9.	OSV - kreativita (vypracování slohových cvičení) OSV - komunikace (dialog, monolog, diskuse) OSV - hodnoty, postoje, praktická etika (hledání kladů a záporů)
5. odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	modifikuje text určí vhodnost využití spisovných a nespisovných jazykových prostředků v různých stylistických útvarech rozpozná druhy zájmen a číslovek vyhledá základní i rozvíjející větné členy a zdůvodní shodu provede rozbor textu z hlediska využití jazykových prostředků	sloh-slohové útvary vypravování zásady mluveného projevu výpisky, výtah dopis	6. 6.- 9. 6.- 9. 7. 6.- 9.	OSV - kreativita (vypracování slohových cvičení) OSV - komunikace (dialog, monolog, diskuse) MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (diskuse nad slohovými cvičeními)
6. v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči	vhodně kombinuje verbální a nonverbální jazykové prostředky	vypravování-užití přímé řeči popis	6.- 9.	OSV - komunikace (komunikační a slohová cvičení)
7. zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	definuje pojmy diskuse, komunikace, dialog, monolog analyzuje diskusní a komunikační zásady diskutuje s použitím všech takto osvojených zásad řídí diskusi, oponuje	Komunikační a slohová cvičení diskuse projev, proslov, přednáška výklad, úvaha publicistické útvary řečnická cvičení shrnutí o slohu	6.-9. 8.- 9. 9. 6.- 9. 6.- 9. 9.	MV - vnímání autora mediálních sdělení (moderace) MV fungování a vliv médií ve společnosti (tvorba mediálního sdělení) VDO - občanská společnost a škola (respektování názoru, tolerance, osobnostní postoj)
8. využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a	specifikuje hlavní myšlenku textu vybere a seřadí základní pojmy textu zdůvodní výběr klíčových slov	kratší slohové útvary-objednávka, inzerát, nabídka, stížnost, žádost	8.	

Osnovy

Český jazyk - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
přednese referát		subjektivně zabarvené vzjádření sloh - příprava k volbě povolání - diskuse, debata, rozhovor, životopis (i strukturovaný)	8.- 9. 8.- 9.	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti (scénky) OSV - hodnoty, postoje, praktická etika (hledání výhod a nevýhod)
9. uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	vytvoří souvislý text napíše sdělení v různých stylistických formách	kratší slohové útvary-objednávka, inzerát, nabídka, stížnost, žádost subjektivně zabarvené vyjádření sloh - příprava k volbě povolání - diskuse, debata, rozhovor, životopis (i strukturovaný)	8. 8.- 9. 8.- 9.	ENV - vztah člověka k prostředí (líčení přírody)
10. využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	dokáže opravit nevhodně vytvořený text provede všestranný rozbor textu aplikuje své syntaktické a gramatické poznatky ve vlastní písemné tvorbě	Komunikační a slohová cvičení diskuse projev, proslov, přednáška výklad, úvaha publicistické útvary řečnická cvičení shrnutí o slohu	6.- 9. 8.- 9. 9. 6.- 9. 6.- 9. 9.	OSV - kreativita (diskuse) MV - tvorba mediálního sdělení (inzerce) VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (sledování zahraničních médií) MV - tvorba mediálního sdělení (moderování) OSV - hodnoty, postoje, praktická etika (hledání kladů a záporů)
11. spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	používá zásady správné spisovné výslovnosti vysvětlí potřebu správné výslovnosti samohláskových a souhláskových skupin objasní podstatu spodoby znělosti a tuto znalost aplikuje v písemném projevu používá správný přízvuk v mluveném projevu rolišuje a v mluveném projevu aplikuje znalosti o větné melodii	jazykověda, jazykové příručky, zvuková stránka slova a věty řeč přímá a nepřímá slovní druhy - slovesa, podstatná jména, přídavná jména a jejich skloňování, zájmena, číslovky	6.- 9. 6. 6.	
12. rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch	popíše různé způsoby obohacování slovní zásoby vysvětlí, jak dochází k odvozování slov provede slovtvorný rozbor vysvětlí, jak vznikají slova složená rozliší zkratky a slova zkratková klasifikuje vhodnost použití jednoslovných pojmenování a sousloví	neohebné slovní druhy tvoření slov vztahy mezi slovními druhy homonyma, antonyma, synonyma	6. 6.- 7. 6.- 9. 7.- 9.	

Osnovy

Český jazyk - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	specifikuje, porovná a zdůvodní použití slov s přeneseným významem, synonym a homonym	slovesa - vid, rod	7.	
13. samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	používá základní jazykové příručky a slovníky vysvětlí, jaké informace může vyhledávat v různých jazykových příručkách objasní, jak s příručkami pracovat aplikuje své znalosti při samostatné práci s nimi	jazykověda, jazykové příručky, zvuková stránka slova a věty řeč přímá a nepřímá slovní druhy - slovesa, podstatná jména, přídavná jména a jejich skloňování, zájmena, číslovky	6.- 7. 6. 6.- 8.	MV - fungování a vliv médií ve společnosti (elektronické jazykové příručky)
14. správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	používá získaných znalostí při ohýbání slov v mluveném i psaném projevu určí mluvnické kategorie slov ohebných	jazykověda, jazykové příručky, zvuková stránka slova a věty řeč přímá a nepřímá slovní druhy - slovesa, podstatná jména, přídavná jména a jejich skloňování, zájmena, číslovky	6.- 7. 6. 6.- 7.	
15. využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	aplikuje znalosti o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů podle komunikační situace	Jazyková výchova český jazyk jako slovanský jazyk slovní zásoba a její obohacování podstatná jména přejatá - skloňování slovesa - třídy a vzory skladba - souvětí podřadná a souřadná	6. 6.- 9. 9. 7. 8.- 9.	MKV - multikulturalita (práce s příručkou)
16. rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	rozliší základní a rozvíjející větné členy a vztahy mezi nimi rozliší větu jednoduchou a souvětí, větu hlavní a vedlejší, druh vět vedlejších významových poměrů souřadného spojení pojmenuje vztah mezi větným členem a větou vedlejší v samostatné stylistické práci aplikuje znalosti o změně věty jednoduché v souvětí a naopak	Jazyková výchova český jazyk - vývoj skladba - odchylky větné stavby - souvětí souřadná shrnutí učiva 6.-9. ročníku	6. 8.- 9. 9.	
17. v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	aplikuje teoretické znalosti pravidel pravopisu lexikálního, morfologického a syntaktického v psaném projevu aplikuje pravidla psaní i a y podle umístění ve slově - kořen, předpona, přípona, koncovka zdůvodní správné psaní hláskových skupin s ě	Jazyková výchova český jazyk - vývoj	6.	

Osnovy

Český jazyk - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	zdůvodní psaní skupin souhlásek utvořených odvozováním slova aplikuje pravidla psaní předložek a předpon s, z aplikuje znalost pravidel psaní velkých počátečních písmen kombinuje využití různých pravidel	skladba - odchylky větné stavby - souvětí souřadná shrnutí učiva 6.-9. ročníku		
18. rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	popíše vývoj českého jazyka a jeho příslušnost mezi slovanské jazyky rozliší útvary našeho národního jazyka obhájí vhodnost využití různých jazykových vrstev podle podle komunikační situace určí, kdy a při jakých příležitostech se využívá spisovné češtiny	jazykověda, jazykové příručky, zvuková stránka slova a věty řeč přímá a nepřímá slovní druhy - slovesa, podstatná jména, přídavná jména a jejich skloňování, zájmena, číslovky	6. - 7. 6. - 7. 6. - 7.	
19. uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	rozliší hlavní nářečí vysvětlí rozdíly mezi spisovnou a obecnou češtinou, uvede příklady reprodukuje přečtený text popíše strukturu a jazyk literárního díla interpretuje vlastními slovy děj, charakteristiku postav, popis doby a prostředí specifikuje vztahy mezi postavami interpretuje smysl díla a zhodnotí	lidová slovesnost poezie příběhy - pohádky, pověsti, mýty, legendy, bajky literárně-výchovné aktivity	6. 6.- 9. 6.- 7. 6.- 9.	MKV - multikulturalita (četba)
20. rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	vyhledá a rozliší autorem použité jazykové a stylistické prostředky určí pomocí teoretických poznatků formu literárního díla aplikuje tuto dovednost k určení doby vzniku díla porovná, zhodnotí a posoudí základní rysy individuálního stylu autora	Literární výchova liteatura ve 20. stol. dramatická a filmová tvorba současná literatura	9. 8. - 9. 6.- 9.	VMEGS - objevujeme Evropu a svět (seznámení a srovnávání textů zahraničních literatur) ENV - vztah člověka k prostředí (diskuse o současné literatuře)
21. formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	vyjádří a zdůvodní svůj postoj k přečtenému literárnímu dílu, filmovému nebo divadelnímu představení, dramatizace uvede klady a zápory díla formuluje ústně i písemně své dojmy z četby, filmu, divadla, publicistického útvaru	lidová slovesnost poezie příběhy - pohádky, pověsti, mýty, legendy, bajky literárně výchovné aktivity	6. 6.- 9. 6.- 7. 6.- 9.	
22. tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	osvojí si základní znalosti z literární teorie aplikuje je při tvorbě literárního textu kombinuje využití různých pravidel, dramatizace provádí kritiku, argumentuje a oponuje při besedách o samostatné četbě posuzuje, oceňuje a argumentuje při vzájemných konzultacích o vlastní tvorbě	příběhy - mýty, legendy, sci-fi, detektivky drama poezie mediální texty	7.- 8. 6.- 9. 6.- 9. 8.- 9.	MKV - kulturní differenceodraz historie v textu MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a relity (poslech)

Osnoy

Český jazyk - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
23. rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	rozliší a definuje znaky brakové literatury a bulvární publicistiky uvede klady a zápory srovnává různé umělecké úrovně textu	Literární výchova liteatura ve 20. stol. dramatická a filmová tvorba současná literatura	9. 8.- 9. 6.- 9.	
24. rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	rozhoduje k jakému literárnímu žánru přísluší konkrétní text posoudí funkčnost užití jazykových a stylistických prostředků rozliší a definuje výrazné představitele základních žánrů porovná publicistické útvary	Literární výchova životopisná literatura literatura ve vztahu k historickým obdobím	8.- 9. 6.- 9.	
25. uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	specifikuje znaky základních literárních směrů určí a posoudí tyto znaky na ukázkách z děl konkrétních autorů přihadí autory k jejich dílům a naopak seřadí autory chronologicky	Literární výchova liteatura ve 20. stol. dramatická a filmová tvorba současná literatura	6.- 9. 7.- 9. 6.- 9.	VMEGS - objevujeme Evropu a svět (seznámení a srovnávání textů zahraničních literatur)
26. porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	vyjmenuje a popíše různá ztvárnění téhož námětu různými médii vyjádří a zdůvodní svůj postoj k různým zpracováním námětu, národní hrdost	Literární výchova životopisná literatura literatura ve vztahu k historickým obdobím	7.- 9. 6.- 9.	
27. vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	uvede knihovny a jejich zaměření uvede systém řazení informací v rejstřících a knihovnách vyhledá v databázi potřebné informace a použije je	lidová slovesnost poezie příběhy - pohádky, pověsti, mýty, legendy, bajky literárně-výchovné aktivity	6. 6.- 9. 6.- 7. 6.- 9.	MKV - multikulturalita (četba)

* náměty u průřezových témat vyplývají z rozpracovaného učiva (např. výstup č. 5: Učivo - dopis; PT - OSV - komunikace - psaní dopisu)

Výchovné a vzdělávací strategie - Český jazyk - 2. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Prostřednictvím problémových úloh (stylistika), otevřených otázek (gramatika) vedeme žáky k výběru strategií, třídění informací, samostatnému rozhodování (např. výběrem četby, náměty žakovských prací apod.). Diskusí o konkrétních životních situacích (blízká budoucnost i současnost) umožňujeme žákům poznat nutnost a smysl učení českého jazyka (kontakt s úřady, žádosti, seberealizace).
<u>řešení problémů</u>	Vedeme žáky k porovnávání a pozitivnímu hodnocení různých postupů týkajících se přístupu k literatuře, vyjadřování a ostatních oblastí českého Učíme žáky správně pojmenovat a formulovat problém (např. přesně pojmenovat to, čemu nerozumí). Vedeme žáky k využívání normativních příruček českého jazyka a dalších zdrojů k řešení problémových úkolů v rámci českého jazyka.
<u>komunikativní</u>	V mluvních i slohových cvičeních umožňujeme žákům vyjádření jejich myšlenek, názorů, pocitů, vyslovení hodnotících soudů k práci druhých a obhájení své práce. Zařazujeme hru, diskuse a dramatické úkoly.
<u>sociální a personální</u>	Vytváříme modelové situace k procvičení praktických dovedností (řečnické dovednosti, formulace, přijímání rolí). S pomocí zásad týmové spolupráce (výsledek týmu závisí na práci jednotlivce) vedeme žáky k využívání znalostí, k orientaci a výběru efektivních aktivit, k zodpovědnosti vůči sobě i celku, k adaptibilitě.
<u>občanská</u>	Využitím příkladů z uměleckých děl (četba, divadlo, film...) vedeme žáky k úctě ke kulturnímu dědictví. Nabízíme dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících s partnerskými i rodinnými vztahy.
<u>pracovní</u>	Umožňujeme žákům propagaci vlastních projektů na veřejnosti - stylistika, gramatika, četba, besedy o četbě, výměna typů na dobré knihy. Vedeme žáky, aby využívali znalostí nabytých v předmětu český jazyk (životopis, orientace v médiích, pracovní pohovor ...) efektivně v různých životních situacích.

Anglický jazyk, 2. stupeň

6. ročník

Gramatika

Umí používat slovesa to be, have got, can

Dokáže vyjádřit vlastnictví, používá přivlastňovací zájmena a přivlastňovací pád

Zná měsíce, umí vyjádřit datum

Chápe a používá přítomný čas prostý

Umí vytvořit otázky

Zvládá použití příslovní četnosti

Umí vytvořit a použít řadové číslovky

Chápe a používá přítomný čas průběhový

Umí porovnat a použít přítomné časy

Umí použít zájmena ve tvaru předmětu (object pronouns)

Dokáže se vyjádřit v minulém čase (to be, pravidelná i nepravidelná slovesa)

Chápe kategorii počitatelnosti

Správně užívá člen a, an, the, „nulový člen“

Umí použít výrazy množství – some, any, much, many, a few, a little

Umí stupňovat přídavná jména (pravidelná i nepravidelná)

Dokáže vyjádřit srovnání

Chápe a používá vyjádření o svých plánech (going to)

Umí vytvořit a použít příslovce

Tematické okruhy

Žák zná a umí:

Introduction – pozdravy, představí se, popis osob, popis místnosti, sportovní aktivity

My life – moje škola, popis dne, týdne, denní režim, činnosti, domácí práce, průběh roku, svátky, školní prázdniny, oslava narozenin u nás a ve světě

Animals – zvířata a jejich popis, oblíbené zvíře, zvířata v Británii

Holidays – moje prázdniny, prázdniny, cestování, dopravní prostředky

Food – jídlo a nápoje, jídelní lístek, objednávka jídla, rozhovor v restauraci

The world – zeměpis Velké Británie, počasí, rekordy, USA, světové strany

Entertainment – zábava, volný čas, televize, televizní programy, film, britský film

Samostatný projev

Dokáže pozdravit, představit se, promluvit o sobě, popsat další osobu, popsat místnost, promluvit o oblíbených sportovních aktivitách

Dokáže se vyjádřit na téma škola, popsat svůj denní režim, každodenní aktivity

Dokáže se vyjádřit o zvířatech, umí popsat vybrané zvíře

Umí vyjádřit své zážitky z minulosti – napsat pohled z dovolené

Vytvoří nákupní seznam, dokáže vyjádřit co rád/ nerad jí, popíše oblíbené jídlo – recept, umí si objednat v restauraci

Vyjádříse o počasí, místech – je schopen srovnání

Vyjádříse o své zábavě ve volném čase, sledování televize, filmech

7. ročník

Gramatika

Umí použít přítomný čas prostý
Umí použít přítomný čas průběhový
Umí rozlišit a správně použít oba přítomné časy
Dokáže se vyjádřit v minulém čase
Používá minulý čas pravidelných i nepravidelných sloves
Dokáže vytvořit a použít gerundium
Umí vyjádřit budoucí čas pomocí will
Chápe rozdíl mezi budoucími časy pomocí will a going to
Chápe a používá minulý čas průběhový
Dokáže rozlišit a správně použít minulé časy
Správně užívá a/an/the/nulový člen
Správně užívá předložky
Umí vytvořit a správně použít slova s koncovkou –body a –thing
Chápe a umí použít předpřítomný čas
Užívá slov never, ever, just
Chápe a užívá vybraná frázová slovesa
Používá modální slovesa should/shouldn't/must/mustn't/don't have to
Chápe význam a umí užít vybrané fráze tzv. everyday English při použití v běžné řeči – useful expressions, invitations, introducing, offering help, stating intentions, responses, future, arrangement, making arrangements, turning down a suggestions, just, go and...

Tematické okruhy

Žák zná:

Introduction – fráze a slovní zásoba spojená se školou

My life – rodinní příslušníci, životní milníky

The future – vesmír, místní určení

Times and places – vybrané státy světa, přírodní katastrofy, místa a věci v domě

London – Londýn a jeho části, památky, místa ve městě, trasa

Experiences – slovní zásoba spojená se získáváním zkušeností (see, visit, be, win, do, ride)

Problems – nemoci a pocity

Samostatný projev

Dokáže pozdravit, představit sebe i ostatní, promluvit o sobě, popsat další osobu, promluvit o třídě a škole

Dokáže pohovořit o rodině, o svém dosavadním životě

Dokáže vyjádřit svoje budoucí plány, promluvit o budoucnosti

Dokáže vyprávět o minulosti, vymyslet příběh

Dokáže promluvit o městě a jeho památkách, poradit cestu

Umí promluvit o tom, co někdo dokázal

Umí popsat svůj problém, poradit s problémy jiných, vyjádří zákazy, povinnosti a doporučení

8. ročník

Gramatika

Používá přítomné časy a chápe rozdíly mezi nimi
Používá minulé časy a chápe rozdíly mezi nimi
Používá budoucí časy a chápe rozdíly mezi nimi
Chápe význam vazby a použití vazby used to
Používá výrazy too a enough
Chápe a umí použít předpřítomný čas
Chápe rozdíl užití minulého a předpřítomného času
Používá výrazy for a since
Umí vytvořit a použít tázací dovětky
Umí vytvořit vedlejší věty vztahující se k podmětu
Správně užívá výrazy should a might
Umí vytvořit vedlejší věty vztahující se k předmětu
Zná vazby slovesa a infinitivu a slovesa a –ing formy
Užívá přítomné přídělní sloves
Užívá trpný rod v jemu známých časech
Dokáže vytvořit a použít podmínkovou větu (first conditional)
Umí vytvořit a užívat časové věty
Chápe význam a umí užít vybrané fráze tzv. everyday English při použití v běžné řeči – useful expressions, talking about a test, past modals, responding to news, agreeing and disagreeing, ordering a meal, asking people to do things, expressing worries, expressing purpose

Tematické okruhy

Žák zná a umí:

Introduction – popis dne a sním spojená slovní zásoba, každodenní činnosti, práce
Past and present – materiály, oblečení, přídavná jména spojená s oblečením
Fame and fortune – vazby sloves a předložek, abstraktivní podstatná a přídavná jména
Health and safety – části těla, zdravotní problémy a jejich řešení
Heroes – postavy historie a jejich vybavení, přídavná jména zakončená koncovkami –ed a –ing
Our environment – výrazy spojené s životním prostředím
Relationships – frázová slovesa, slovesa vyjadřující komunikaci a fráze s nimi spojené

Samostatný projev

Dokáže pozdravit, představit sebe i ostatní, promluvit o sobě, popsat další osobu, promluvit o svém dni
Dokáže vyjádřit změny ve svém životě, dokáže si poradit v obchodě s oblečením
Dokáže se vyjádřit o své oblíbené TV show, dokáže popsat a promluvit o své oblíbené postavě/známé osobnosti
Dokáže popsat části těla, svůj zdravotní problém, poradí si v rozhovoru s lékařem, umí dát radu ohledně zdraví, umí se vyjádřit na téma zdravého životního stylu a stravy
Dokáže popsat scénu/obrázek, dokáže se vyjádřit na téma historie, historické osobnosti
Umí se vyjádřit na téma životního prostředí a globálních problémů, je schopen diskuse na toto téma
Je schopen nastínit problém a udělit radu, vyjádřit se na téma kamarádství, diskuse s kamarádem

9. ročník

Gramatika

Používá přítomné časy a chápe rozdíly mezi nimi

Používá minulé časy a chápe rozdíly mezi nimi

Používá předpřítomný čas

Chápe rozdíl v použití předpřítomného a minulého prostého času

Správně užívá členy.

Používá budoucí časy a chápe rozdíly mezi nimi

Umí užít přítomného času průběhového pro dohody, plány

Dokáže vytvořit a použít podmínkovou větu (first conditional)

Správně užívá modální sloveso would

Dokáže vytvořit a použít podmínkovou větu (second conditional)

Správně užívá výrazy so... that

Umí užívat zvrtná zájmena

Dokáže správně vytvořit otázku v jemu známých časech

Umí vytvořit a použít gerundium

Chápe a správně užívá vybraná frázová slovesa

Umí vytvořit a použít trpný rod

Umí vytvořit a použít trpný rod modálních sloves

Správně používá předložky

Chápe a užívá nepřímou řeč

Chápe rozdíl mezi slovy say a tel

Umí užít nepřímé otázky

Chápe význam a umí užít vybrané fráze tzv. everyday English při použití v běžné řeči – useful expressions, asking or clarification, likes and dislikes, talking about a problem, talking about arrangements, giving warnings and advice, making requests, buying a ticket, polite questions

Tematické okruhy

Žák umí:

Introduction – sport (místa a vybavení), aktivity (likes and dislikes)

Problems – popis osob (vzhled a charakter), problémy s věcmi

Place and time – místa ve městě, čas (jednotky, předložky)

Risks – slovesa a od nich odvozená podstatná jména, varovné nápisy, nebezpečí

Can I ask...? – média, zaměstnání, frázová sloves, kriminalita

Buying and selling – peníze – měna, nákup, prodej, cestování

Protests – frázová slovesa

Samostatný projev

Dokáže pozdravit, představit sebe i ostatní, promluvit o sobě, promluvit o aktivitách, které má a nemá rád

Dokáže popsat problém, vysvětlit, co se stalo, popsat pocity, umí si poradit, když něco nefunguje, dokáže reklamovat zboží

Dokáže se vyjádřit o budoucnosti – formuluje svoje názory a argumenty, dokáže popsat, jak se cítí, dokáže učinit dohodu s partnerem, umí se zeptat, zda se někdo k něčemu odváží, umí vyjádřit nebezpečí

Umí si zjistit potřebnou informaci, dokáže se vyjádřit o povoláních a charakterizovat je, rozumí konverzaci týkající se přijímacího pohovoru, navrhne svoje požadavky

Umí popsat vybrané místo, vyjádří se ohledně cestování (nákup lísku, průběh trasy)

Umí reprodukovat cizí příběh a řeč

5.2.2 ANGLICKÝ JAZYK – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení pro vyučování Anglického jazyka

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklad pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Anglický jazyk se vyučuje v 6. - 9. ročníku 3 hodiny týdně. Druhý cizí jazyk v 7., 8. a 9. ročníku (RJ, FJ) 2 hodiny týdně. Výuka cizích jazyků se dělí v rámci ročníku na skupiny, které nesmí přesáhnout počet 24 žáků. Výuka se realizuje ve třídách, jazykové učebně s interaktivní tabulí a počítačových učebnách se speciálními výukovými programy pro cizí jazyky.

Požadavky na vzdělání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Vzdělávání v cizí jazyce směřuje k dosažení úrovně A2. (Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se daného jazyka bezprostředně týkají. Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh. Má velkou zásobu písniček a říkanek motivujících k učení.)

Vzdělávání v dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1. (Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím a umí tyto výrazy a fráze používat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně.)

V cizích jazycích se realizují průřezová témata OSV (sebepoznání a sebepojetí, kreativita, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti), VDO (občanská společnost a škola, občanská společnost a stát), VMEGS (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět), MKV (kulturní difference), EV (ekosystémy, vztah člověka k prostředí) a MV (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení).

Osnovy

Anglický jazyk - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	rozumí informacím týkajících se probíraných témat z každodenního života rozumí informacím týkajících se témat: zdraví a nemoci, sport a sportovní aktivita rozumí informacím týkajících se témat: zdravý životní styl a životospráva rozumí informacím týkajících se témat: životní prostředí, přírodní katastrofy rozumí informacím týkajících se plánů do budoucna rozumí informacím týkajících se módy rozumí informacím týkajících se mezilidských vztahů rozumí informacím týkajících se témat: povolání rozumí informacím týkajících se prodávání, kupování, finanční gramotnost porozumí detektivnímu příběhu a odhaduje, kdo co udělal dle ústního návodu nakreslí plán a popíše ho rozumí textům týkajících se zeměpisu, historie a kultury Velké Británie a anglicky mluvících zemí	slovní zásoba - rodina, zvířata, volný čas a prázdniny, jídlo a pití, nakupování, počasí a světové strany, film, televize, sdělovací prostředky, doprava a cestování, zeměpisné názvy, části města slovní zásoba - části těla, nemoci a zranění, druhy sportu should/shouldn't slovní zásoba - počasí, přírodní katastrofy, supřování přídavných jmen podmínková věta 2 so that budoucí čas, going to slovní zásoba - oblečení, styl podmínkové věty 1, přímá a nepřímá řeč, nepřímé otázky, souslednost časová slovní zásoba - povolání počitatelná/nepočitatelná podst. jména, výrazy množství, druhy měny, trpný rod minulý čas prostý a průběhový vazba there is, there are, přítomný čas průběhový, členy realie VB a anglicky mluvících zemí	6,7,8,9 7,8,9 8,9 7,8,9 9 7,8,9 8,9 8,9 9 9 7,8,9 6,7 6,7,8,9	MV - fungování a vliv médií ve společnosti ENV - vztah člověka k prostředí MKV - multikulturalita VMEGS - objevujeme Evropu a svět
2. rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	rozumí konverzacím týkající se témat: osobní údaje, rodina, volný čas, nakupování, objednávání jídla a pití, jídelníček rozumí předpovědi počasí rozumí informacím o kulturních tématech, minulých událostech a plánech do budoucna rozumí konverzacím o módě a rozhovoru o módní přehlídce rozumí konverzacím týkající se přijímacího pohovoru	slovní zásoba: rodina, koníčky, druhy obchodů, jídlo a pití přítomné časy how many/how much, some/any, a few/ a little slovní zásoba : počasí a světové strany přítomné časy, rozšíření slovní zásoby z probíraných témat minulé časy, budoucí časy slovní zásoba - oblečení, styl too/enough should, would, could, might, would like to	6,7,8,9 6 6,7,8,9 7,8,9 8 9	OSV - komunikace ENV - vztah člověka k prostředí MKV - kulturní diference
3. zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i	pozdraví, představí se, podá osobní informace a zeptá se na ně zeptá se ostatních, co dělali	přítomný čas prostý minulé časy	6,7,8,9 7,8,9	OSV - komunikace

Anglický jazyk - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
neformálních situacích	zeptá se na oblíbené a neoblíbené činnosti zeptá se na cestu zeptá se na život osoby v minulosti klade otázky ohledně návštěvy vyžádá si službu, poděkuje, omluví se zeptá se na zdravotní stav požádá o něco různými způsoby zeptá se na způsob trávení volného času zeptá se na plány do budoucna vede rozhovor o druzích zábavy vede rozhovor o práci, hovoří o tom, jakou práci by chtěl dělat vede rozhovor v obchodě a v restauraci vede rozhovor s určitou osobou zeptá se na způsob trávení volného času	like/dislike to+inf./gerundia slovní zásoba město, směřování, předložky místa minulé časy a předpřítomný čas tvoření otázek v minulosti, současnosti a budoucnosti, tázací dovětky zdvořilostní fráze slovní zásoba - zdraví a nemoci typy žádosti tázací výrazy budoucí časy sl. zásoba - volný čas, sdělovací prostředky předpřítomný čas, for/since, podmiňovací způsob slovní zásoba obchody, jídlo opakování časů, použití used to tvoření otázek, přítomný čas	6,7 8,9 7,8,9 7,8,9 9 6,7,8,9 7,8,9 8,9 7,8,9 7,8,9 6,7,8,9 8,9 6,7,8, 9 8,9 6,7,8	MV - fungování a vliv médií ve společnosti OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
4. mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech	popíše školu a třídu popíše rodinu a činnosti jednotlivých členů rodiny vypráví o svém domácím zvířátku popíše svůj zdravotní stav a průběh nemoci objedná jídlo v restauraci , pohovoří o svém jídelníčku popíše události minulosti vypráví o svých plánech do budoucna a představách hovoří o tom, co má rád a co ne, o svých aktivitách ve volném čase představí se a podá základní informace o sobě porovná život v současnosti s životem v minulosti popíše scénu z filmu, hovoří o televizních soutěžích hovoří o problémech se znečištěním hovoří o počasí popíše obrázek	slovní zásoba - škola, vybavení slovní zásoba rodina, přítomné časy, přídavná jména, přivlastňovací zájmena ukazovací zájmena, osobní zájmena v předmětovém vztahu, členy sl. zásoba - části těla, nemoci a poranění sl. zásoba - potraviny, nápoje, výrazy množství, počítatelná/nepočítatelná předložky času budoucí čas, going to sl.zásoba - sporty, koníčky, školní předměty pozdravy, představení se, přídavná jména předpřítomný , přítomný a minulý čas prostý sl. zásoba sdělovací prostředky, hodnotící přídavná jména, opakování časů trpný rod přídavná jména, stupňování přídavných jmen vazba there is, there are, přítomný čas průběhový, členy, přídavná jména	6,7,8,9 6,7,8,9 6 7,8,9 6,7,8,9 7,8,9 7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 8,9 8,9 8 6,7,8,9 6,7,8,9	OSV - komunikace OSV - komunikace VDO - občanská společnost a škola MV - fungování a vliv médií ve společnosti ENV - vztah člověka k prostředí

Osnoy

Anglický jazyk - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	popíše vzhled člověka a co má na sobě mluví o věcech, které se poškodí nebo nefungují porovná život u nás a ve VB	sl. zásoba - oblečení, přítomný čas prostý žádost, přídavná jména, trpný rod, reklamace zboží stupňování přídavných jmen	6,7,8,9 9 6,7,8,9	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV - kulturní diference
5. vypráví jednoduchý příběh, událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	převypráví příběh, pohádku převypráví rozhovor převypráví obsah textu vypráví zážitky a události z minulosti popíše sebe, rodinu a kamarády popíše dům, byt a okolí popíše školu a třídu popíše svůj denní režim, volnočasové aktivity popíše své oblíbené zvíře popíše a porovná Prahu a Londýn	minulé časy souslednost časová, přímá a nepřímá řeč opakování gramatických jevů a slovní zásoby minulý čas prostý, příslovce přítomný čas prostý, přídavná jména sl. zásoba - nábytek, části domu, předložky místa sl. zásoba - škola a vybavení přítomný čas prostý, slovesa činnosti, příslovce četnosti přídavná jména, části zvířecího těla slovní zásoba - části města, památky	6,7,8,9 9 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 7,8,9	OSV - kreativita OSV - komunikace MKV - kulturní diference
6. vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	vyhledává neznámá slova v textu pracuje s internetem, vyhledává požadované informace pracuje s doplňkovými materiály	práce se slovníkem práce s internetovým vyhledávačem použití časopisů, letáků, knih	6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednost MV - kritické čtení MKV - multikulturalita
7. rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	porozumí detektivnímu příběhu a odhaduje, kdo co udělal seznámí se s významem značek a pravidly školy rozumí textu o módě a rozhovoru o módní přehlídce prohloubí si znalosti o Velké Británii a anglicky mluvících zemích vzná se v kulturních aktivitách, druzích televizních programů rozumí popisu události a textu o zvláštních jevech rozumí textu o vesmíru rozumí textu bajek a jejich ponaučení rozumí textu o hudebnících a přepisu divadelní hry rozumí textům ze všech oblastí života rozumí textu s radami, jak se chovat v určitých situacích vyhledá požadovanou informaci v přečteném textu	minulý čas prostý a průběhový rady, zákazy, příkazy, zvrtná a zdůrazňovací zájmena, rozkazovací způsob sl.zásoba - oblečení, styl četba doplňkových materiálů příslovce času a způsobu, sl.zásoba - televizní programy opakování časů budoucí čas will, sl. zásoba vesmír sl. zásoba zvířata, přítomné časy frázová slovesa, opakování gramatiky vyhledávání neznámých slov, práce se slovníkem podmiňovací způsob práce se slovníkem a internetovým vyhledávačem	7,8,9 8,9 8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 7, 8,9 7 6 9 6,7,8,9 8,9 6,7,8,9	OSV - kreativita VMEGS - objevujeme Evropu a svět (práce s mapou, dialogy) MKV - multikulturalita OSV - kooperace a kompetice OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
8. vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	vyplní dotazník, formulář vyplní přihlášku vyplní CV	osobní informace sl. zásoba, popis osoby, vlastnosti formální styl, osobní údaje	7,8,9 6,7,8,9 8,9	OSV - kreativita

Osnovy

Anglický jazyk - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
9. napíše jednoduché texty o sobě, rodině, volném čase, škole a dalších osvojovaných tématech	napiše pohlednici, dopis napiše formální dopis napiše e- mail napiše životopis napiše žádost o zaměstnání píše si deník popíše sebe a svou rodinu popíše školu a školní předměty popíše volnočasové aktivity popíše způsoby cestování a žáků z prázdnin popíše zvíře napiše nákupní seznam napiše recept	pozdrav, oslovení, neformální výrazy, datum+řadové číslovky zdvořilostní obraty, formální výrazy struktura e-mailu, formální i neformální výrazy struktura životopisu, osobní údaje formální styl, opakování časů, sl. zásoba povolání datum, názvy měsíců, řadové číslovky,minulé časy, slovesa činnosti sl. zásoba: rodina, oblečení, vzhled, popisná přídavná jména, přivlastňovací zájmena sl. zásoba: škola, vybavení, rozvrh hodin, školní předměty like/don't like, slovesa činnosti, přítomné časy sl. zásoba doprava, dopravní prostředky, minulé časy, slovesa pohybu sl. zásoba části těla zvířete, přídavná jména, členy, přítomný čas prostý sl. zásoba jídlo a pití, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, some+any a výrazy množství sl. zásoba - ingredience, vybavení kuchyně, pracovní postup	6,7,8,9 9 9 9 9 7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 7,8,9 6 6,7 6,7	MV - tvorba mediálního sdělení OSV - sebezpoznání a sebepojetí OSV - kreativita OSV - kreativita MV - tvorba mediálního sdělení OSV - řešení problémů OSV - komunikace
10. reaguje na jednoduché písemné sdělení	odpovídá na inzerát odpovídá na e-mail odpovídá na dopis sjednává schůzky písemně vyjadřuje souhlas a nesouhlas	sl. zásoba povolání, zdvořilostní fráze, formální styl formální a neformální styl, struktura e-mailu formální a neformální styl, pozdravy, oslovení datum +čas, předložky času, budoucí časy, zdvořilá omluva a odmítnutí, výrazy lítosti, podmiňovací způsob formální a neformální styl, výrazy souhlasu a nesouhlasu	9 9 7,8,9 9 8,9	OSV - kreativita MV - tvorba mediálního sdělení OSV - řešení problémů OSV - komunikace

* když není u průřezových témat uveden námět, vyplývá přímo z učiva

Výchovné a vzdělávací strategie - Anglický jazyk - 2. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Vedeme žáky k vyhledávání a třídění gramatických jevů a reálií daného Vedeme k využívání prostředků masmediální komunikace (VHS, PC, tisk). Vedeme k zájmu o literaturu a kulturní dění dané jazykové oblasti a dopisování.
<u>řešení problémů</u>	Volíme vhodné způsoby k řešení problémů jako např.: doplňování textů, návodné otázky, vyhledávání v jazykových příručkách. Vedeme k analýze problémů, systematicky vysvětlujeme, odůvodňujeme a vyhodnocujeme.
<u>komunikativní</u>	Nabízíme prostředky (skupinové úkoly, dialogy, diskuse, komunitní kruh) vedoucí k vzájemné komunikaci. Vedeme k formulování vhodných názorů a komunikativních reakcí. Vysvětlujeme důležitost prezentace výsledků vlastní práce (dialogy, čtení, odpovědi na otázky, reprodukce, mluvnická a lexikální cvičení, projektové zpracování...).
	Za účelem dovést jazykové schopnosti dětí na úroveň schopnosti dorozumívání se v cizím jazyce používáme dialogy, komunikační moduly.
<u>sociální a personální</u>	Zadávat úkoly úměrné schopnostem a zájmům (sport, hudba) dětí tak, aby si uvědomili růst svých jazykových schopností. Při prezentaci výsledků práce dbáme na hodnocení individuální a týmové. Získané výsledky porovnáváme a hodnotíme z hlediska individuálních schopností žáků.
<u>občanská</u>	Nabízíme zábavné formy, při kterých vedeme ke zdravému a harmonickému rozvoji dítěte (kvízy, soutěže, písničky, korespondence, hry, použití PC). Propagujeme kulturní hodnoty dané jazykové oblasti (aktuální dění, vyhledávání materiálů na internetu, informace učitele). Realizujeme reciproční zájezdy a návštěvy daných jazykových oblastí. Učíme chránit životní prostředí (Projekt Dánsko, Den Země, návštěva přírodních rezervací v Rakousku).
<u>pracovní</u>	Vedeme k osvojení pracovních postupů při nácviu jednotlivých dovedností (výslovností cvičení, poslech, domácí příprava, referáty). Ukazujeme možnosti a rizika podnikatelského chování (vyplňování formulářů, telefonické hovory).

Francouzský jazyk, 2. stupeň

7. ročník

Gramatika

Umí hláskovat abecedu

Umí časovat sloveso být, mít, jít jet, je tam- jsou tam, vědět v přítomném čase, kladné i záporné tvary

Umí časovat slovesa 1. třídy v přítomném čase, kladné i záporné tvary, používá zájmena osobní nesamostatná

Umí použít člen neurčitý, určitý v jednotném i množném čísle, zájmena přivlastňovací nesamostatná

Umí položit jednoduchou otázku v přítomném čase, jednoduchý rozkaz

Používá základní předložky vyjadřující místo

Počítá do 100- číslovky základní

Základy větné stavby v oznamovací větě, přízvuk, melodie

Tematické okruhy

Pozdravy, poděkování

Rodina (prezentace členů rodiny), domácí zvířata

Stručná prezentace sebe sama, vyjádření věku

Školní pomůcky (co mám v tašce a penálu), barvy

Kalendář, měsíce, dny v týdnu, identifikační údaje (země, město, tel. číslo, adresa, národnost, jazyk)

Srovnání francouzské a české školy

Základy francouzských reálií, města, řeky, frankofonní země a využití francouzštiny

Čas, kolik je hodin, stručné vyjádření svých zájmů

Samostatný projev

Dokáže pozdravit, poděkovat, položit jednoduchou otázku a představit se

Dokáže jednoduše promluvit na uvedená témata

Dokáže vést jednoduchý rozhovor na uvedená témata

Dokáže se vyjádřit v přítomném čase

8.ročník

Gramatika

Nepravidelná slovesa- vědět, umět, dělat, brát, vzít, jít dolů, moci a chtít, jít ven, odjet, pít, jíst, klást

Dělivý člen, zájmena přivlastňovací a jejich používání, zájmena ukazovací nesamostatná

Umí používat přítomný čas, blízká budoucnost, zdvořilostní slovesné tvary slovesa chtít

Slovesa 2. třídy- přítomný čas a budoucí čas

Předložky a jejich využití

Minulý čas složený (perfektum), základní pohybová slovesa, zvrtné tvary

Tematické okruhy

Zájmy a záliby, zajímavá místa

Osobnosti francouzské kultury

Škola v přírodě, volnočasové aktivity

Škola- rozvrh

Doprava, dopravní prostředky, popis cesty

Bydlení, domov, jídlo, stolování

Samostatný projev

Dovede vyjádřit myšlenku v přítomné a budoucím čase

Dovede vést krátký rozhovor na daná témata

Umí vyjádřit jednoduchou myšlenku v minulém čase složeném

Umí si objednat a vybrat jídlo v restauraci

9. ročník

Gramatika

Používání členů- shrnutí, dělivý člen

Přídavná jména pravidelná i nepravidelné tvary, stupňování

Slovesa pravidelná- 3.třída, záporné sloves

Nepravidelná slovesa: vidět, vzít si na sebe, cítit se, muset, smět, říci, znát, poznat, psát, číst

Infinitivní vazby (předložky)

Předložky a jejich použití, předložkové výrazy, spojky a spojovací výrazy

Skladba jednoduchého souvětí

Časové intervaly, základy souminulého času (imperfektum), podmiňovací způsob- základní tvary

(způsobová slovesa)

Tematické okruhy

Oblékání

Lidské tělo

Zdravý životní styl (jídlo)

Vyjádření vlastního osobního pocitu, přivolání pomoci (krizová situace), vyjádření vztahů mezi lidmi

Příroda, zvířata, stručná popis (vlastnosti)

Reálie- Francie, ČR

Samostatný projev

Umí vést krátký rozhovor

Umí přivolat pomoc

Umí vyjádřit jednoduchou myšlenku v přítomnosti, částečně v minulosti a částečně v budoucnosti

Umí přeložit krátký text s pomocí slovníku

5.2.3. Další cizí jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení pro vyučování dalšího cizího jazyka /francouzský a ruský jazyk/

Další cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským a anglickým jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy.

Osvojování dalšího cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí, vede k poznání historického a kulturního vývoje dalších zemí, zejména k respektu kulturních rozmanitostí. Podporuje interkulturní komunikaci a vztah k mnohojazyčnosti, je prostředkem k celoživotnímu vzdělání.

Požadavky na vzdělávání v dalším cizím jazyce jsou formulované v RVP, vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Dosažená úroveň dalšího cizího jazyka je A1. /Ovládá základní komunikaci, tj. jednoduchá a přímá výměna informací o známých a běžných skutečnostech, dovede vyjádřit své nejnaléhavější potřeby./

Další cizí jazyk- francouzský a ruský se vyučuje v 7., 8. a 9. ročníku v dotaci 2 hodin týdně. Ve školním roce 2013/2014 v 7. ročníku dotace 2 hodin, v 8. ročníku 3 hodin , v 9. roč. výuka nezačleněna.

Ve školním roce 2014/ 2015 v 7. roč. 2 hod., v 8. roč. 2 hod. a v 9. roč. 3 hod. týdně.

Od počátku školního roku 2015/2016 výuka pouze s 2 hod. dotací v 7., 8. a 9. ročníku.

V dalším cizím jazyce se realizují průřezová témata OSV / kreativita, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti/, VMEGS / Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané/, MKV / kulturní difference, multikulturalita/ a MV /kritické čtení a vnímání mediálních sdělení/.

KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky k cílevědomé přípravě na dosažení co nejlepších výsledků celoživotního charakteru.

Vedeme žáky k osvojování a obohacování slovní zásoby, vysvětlujeme smysl a cíl učení druhého cizího jazyka.

Vedeme žáky k práci s výukovými materiály a k využití potřebných informací .

Učíme žáky užívat správné fráze v daném jazyce a jejich vhodné použití, učíme pracovat s chybou.

Zařazujeme úlohy, ve kterých jsou žáci vedeni k samostatnému vyhledávání a zpracovávání různorodých jevů.

Klademe žákům takové úkoly, ve kterých prokáží schopnosti spojovat a kombinovat vědomosti nabyté v českém jazyce s využitím poznatků a znalostí z jiných předmětů.

Upevňujeme u žáků pozitivní vztah k dalšímu cizímu jazyku, jeho smysl a využití v budoucím životě.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Vedeme žáky k vyjadřování vlastních zkušeností a názorů, dotazů a poznámek, vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je řešit.

Podporujeme samostatnost , tvořivost, logické myšlení a týmovou spolupráci při řešení problémů.

Využíváme moderní techniku při řešení problémů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vybízíme žáky k tomu, aby své myšlenky vyjadřovali jednoduše a souvisle, jasně k danému tématu.

Vedeme žáky komunikovat na kulturní úrovni.

Vytváříme vhodné příležitosti pro prezentaci svých názorů a myšlenek a pro jejich interpretaci.

Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v různých situacích.

Navozujeme situace praktického života, ve kterých žáci uplatní osvojenou slovní zásobu a jazykové struktury – rozhovory, vypravování, drama.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Vytváříme žákům podmínky pro individuální, párovou a i skupinovou práci.

Vedeme žáky k hodnocení svých dosažených výkonů a vytváříme hodnotící soustavu vedoucí ke správnému sebehodnocení, sebekritice a hodnocení jiných, vedeme je ke vzájemné toleranci.

Poporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Oceňujeme nejen úspěch, ale i pokrok žáka.

Vedeme žáky k vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní či společné cíle.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Spolupodílíme se na upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Zařazujeme témata znázorňující lidskou odlišnost a podporujeme kladné postoje v otázkách multikurality.

Vedeme žáky k porovnávání se s jinými národnostmi a k výměně zkušeností, netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Seznamujeme děti s tradicemi a kulturou našeho národa i jiných národů.

Vybízíme žáky k vlastní tvořivosti, ve které se projeví jejich vztah k umění, sportu, kultuře aj.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme žáky k bezpečnému zacházení s výukovým materiálem a pomůckami, kterých je využíváno v hodinách a vedem žáky k pozitivnímu vztahu k práci.

Úkoly zadáváme tak, aby žáci byli schopni využít svých dosažených jazykových dovedností v praktickém životě a i v jiných předmětech.

Motivujeme žáky tak, aby u nich vznikl pocit radosti a uspokojení z dobře odvedené práce s cílem motivace pro další vzdělávání.

Vedeme žáky k pravidelné přípravě a k důslednosti.

Na konkrétních příkladech/inzeráty v tisku, na internet/ demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládání vyučovaného dalšího cizího jazyka.

Využíváme znalostí, dovedností, schopností získaných z jiných vzdělávací oblastí.

Osnovy

Francouzský jazyk 2. stupeň 7.-9. třída

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	rozumí základním pokynům používaným ve výuce rozumí jednoduchým otázkám a odpovídá na ně správně reprodukuje slyšené cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reaguje používá základní podobu vět oznamovacích, tázacích a rozkazovacích v kladné a záporné formě	zvuková a grafická podoba jazyka, základy správné výslovnosti- výslovnostní cvičení, vázání a navazování, abeceda, samohlásky a skupiny samohlásek, nosové samohlásky a souhlásky, odlišnosti české a francouzské abecedy a výslovnosti, intonace a melodie vět oznamovacích, tázacích a rozkazovacích, větný a slovní přízvuk, vyjádření přitakání a nesouhlasu, slovní zásoba obsahující nejdůležitější pokyny učitele k práci a zpětné slovní reakce žáků	7,8,9	OSV - komunikace, kooperace
2. rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám popíše jednoduché obrázky reprodukuje se s právnou výslovností umí používat slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, umí pracovat se slovníkem	práce se slovníkem a jinými příručkami /fotokopie, obrazový materiál, časopis, křížovky, didaktické hry, doplňovací cvičení slovní i obrázkové, fonetický přepis, slovní zásoba a její obohacování s dopomocí obrázku a popisu, vyjádření tykání a vykání, praktické používání osobních zájmen, samostatných-zvýraznění podmětu, frázování věty a zřetelná výslovnost přivlastňování pomoci předložek	7,8,9	OSV - komunikace, kooperace

Osnovy

Francouzský jazyk 2. stupeň 7.-9. třída

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
3. rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	rozumí jednoduchému příběhu a jeho dramatizaci zachytí základní informaci z poslechu a na tomto základě předvede scénku a informaci stručně reprodukuje podle poslechu doplňuje údaje a odpovídá na otázky podle poslechu nakreslí obrázek	poslech, kontrolní otázky a odpovědi, podstatná jména, člen určitý, neurčitý a dělivý, stažený člen určitý s předložkami, přídavná jména a jejich postavení ve větě, základní slovesa a nepravidelná slovesa vyjadřující základní činnosti, slovesa pravidelná- vzory 1., 2. a 3. třídy,zvratná pravidelná slovesa v přítomném čase, pomocná slovesa, způsobová slovesa, základní skladební dvojice a pořádek slov ve větě,zájmena osobní nesamostatná a samostatná, zájmena přivlastňovací nesamostatná,zájmena ukazovací nesamostatná, příslovce,předložky a jejich využití, číslovky základní a řadové, přítomný čas, vyjádření blízké budoucnosti, složený čas minulý- perfektum,souminulý čas- imperfektum, základní druhy větného záporu, negace větného členu	7,8,9	OSV- kompetice, komunikace
4. zapojí se do jednoduchých rozhovorů	klade otázky a odpovídá na ně tvoří krátké rozhovory na probíraná témata dává pokyny a reaguje na ně je schopen vést kratší rozhovor a souvisle pohovořit v rámci nejběžnějších situací každodenního života	tvorba otázky pomocí intonace, inverze a pomocí est-ce que, slovesa vyjadřující základní činnosti: parler, finir, lire, répondre, attendre, dire, voir, faire,écrire,devoir, pouvoir, commencer, prendre, apprendre,comprendre,mettre, vouloir,aimer, préférer,pohybová slovesa: aller, partir,sortir, venir, způsobová slovesa devoir, pouvoir, vouloir, slovesná vazba aimer faire základní citoslovce, gestikulace	7,8,9	OSV- kreativita a komunikace VMEGS- Evropa s vět nás zajímá

Osnovy

Francouzský jazyk 2. stupeň 7.-9. třída

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
		zeměpisné názvy zemí a jejich hlavních měst, práce s mapou Francie		
5. sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	pohovoří stručně o sobě, své rodině a kamarádech a o činnostech vyplývajících ze skutečnosti umí požádat o základní informaci	tematické okruhy a jejich základní slovní zásoba: rodina, škola, telefonování, prezentace sebe sama a jiné osoby, kalendář- datum, vyjádření času, stavu počasí, příroda , město, barvy, nakupování, domov a bydlení- popis bytu domu, pokoje, základní oděvy a oblekání, zdraví a nemoc s vyjádřením doby trvání- odkdy- dokdy, volný čas- pojmenování zájmů, návštěva společnosti, pošta, nádraží- získání a předání informace o dopravě, zakoupení jízdenky, letiště- odbavení cestování, stravování v restauraci a placení, vyjádření osobního pocitu vlastnosti člověka	7,8,9	OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS- Evropa svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
6. odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	reaguje na otázky, pokyny, příkazy, zákazy klade otázky k tématu a odpovídá na ně pohovoří o činnostech dovede se zeptat na potřebnou informaci umí přivolat pomoc v rizové situaci	vyjádření a přivolání pomoci v rizikové situaci, vyjádření přání, příkazu a zákazu, spojování větných členů a jednoduchých vět do větného celku pomocí spojek, stručné vyjádření vlastního názoru a stanoviska frazologické obraty a ustálená spojení týkající se základních požadavků člověka	7,8,9	OSV- komunikace a kooperace
7. rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	vyhledá neznámá slova v textu vyhledá potřebné informace rozlišuje pravdivé a nepravdivé informace umí informaci vyhodnotit a udělat si vlastní úsudek seznámí se se základy reálií Francie a frankofonních zemí	překlady, práce s francouzskými web stránkami obohacování slovní zásoby pomocí obrazové dokumentace, základní orientační nápisy, reklama, základní znalosti o dopravě	7,8,9	
8. rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	rozumí obsahu čteného a mluveného textu umí sestavit větu s použitím synonym a antonym využívá slovní zásobu z tematických okruhů	jednoduché věty- souvětí, jednoduchá dramatizace textu, kratší báseň, píseň, říkadlo, rozpočítadlo, vyjádření prosby, vyjádření účelu pomocí předložky a infinitivu	7,8,9	MKV- kulturní difference
9. rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	pracuje s textem a obrázkem	práce s textem a obrazkovým doprovodem, práce s mapou a plánkem města	7,8,9	MKV- multikulturalita, VMEGS- Evropa a svět nás zajímá

Osnovy

Francouzský jazyk 2. stupeň 7.-9. třída

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	vybírání z textu základní informace a reprodukuje je používá dvojjazyčný a obrázkový slovník	?		

Ruský jazyk, 2. stupeň

7. ročník

Samostatný projev

Žák umí:

Azbuka- čtení, psaní

Pohyblivý přízvuk u sloves

Intonace oznamovacích a tázacích vět

Procvičování výslovnosti (redukce o, a, e)

Intonace tázacích a zvolacích vět, přízvuku, číslovek .

Změny intonace otázek podle jejich smyslu

Procvičování výslovnosti те, не, де

Věty typu: Как тебя зовут? Кто это? Это моя мама .Это не Якуб, а Ян

Познакомьтесь!

Oficiální a neoficiální oslovení

Pozdrav při setkání a při loučení. Představování kamaráda, kamarádky

Telefonicky si domluvit setkání

Ві, kde bydlí

Adresa bydliště

Věk

Cizí jazyk. Вы говорите по- русски? Традиции празднования Нового года и Рождества в России

Pozvánka, návštěva v rodině

Poděkování, omluva

Poučení o funkci jotovaných písmen

Pravopis jmen příslušníků národů.

У Димы в гостях. Telefonování

Překonávání jazykových obtíží

Mluvíme rusky

Pohyblivý přízvuk u sloves

Tykání a vykání v ruštině

Tematické okruhy

Žák umí:

Наша семья. Členové rodiny, další příbuzní, sourozenci. Škola a studium příbuzných, sourozenců. Práce rodičů. Тяжёлая доля

Профессия. Povolání. Čím bych chtěl být? Jaké povolání se mi líbí. Čím by chtěli být moji spolužáci? Zaměstnání otce, matky. У людей бывают разные профессии

Gramatika

Žák umí:

Sponové sloveso „ быть “ v přítomném čase

Vyjádření protikladu

1. pád podstatných jmen

Číslovky (1- 10) v 1. pádě. Číslovky (11-20) v 1. pádě

Časování sloves v přítomném čase

Psaní „ не “ u sloves. Časování sloves

Číslovky 30-90, 100 - 900

Skloňování podstatných jmen

Skloňování osobních zájmen

1.a 3. pád jednotného čísla

Slovesa быть и забыть

Podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4

Věty typu: Папа- врач. Он врач. У меня есть....., у меня нет...

Slovesa: учиться работать + 6.pád (kde) a учить работать (кем). Přivlastňovací a osobní zájmena

7. pád substantiv

Slovesa хотеть, стать, работать, мне нравится....., меня интересует. 4.pád osobních zájmen

8. ročník

Samostatný projev

Žák umí:

Rodina- členové rodiny, příbuzní, sourozenci

Povolání- zaměstnaní rodičů, přátel. Jaké povolání si chci vybrat a proč?

Volný čas- kino, hudba, knihy, divadlo, sport. Můj volný čas. Moje hobby

Pozvání, pozvánka. Přijmutí a odmítnutí pozvání

Seznamování- inzeráty. Seznamovací inzerát

Tematické okruhy

Žák umí:

Seznámení, dopisování, dopis, hobby.

Ve škole, jazykové kurzy, přihláška do jazykového kurzu.

Orientace ve školní budově.

Začátek a konec vyučování. Do jaké chodím třídy. Vyučovací hodiny a přestávky.

Rozvrh hodin, oblíbené předměty, známky z předmětu, kontrolní práce.

Orientace ve městě, otázky a odpovědi. Autobusy, tramvaje, metro, ostatní dopravní prostředky ve městě. Významné budovy, ulice ve městě. Nakupování ve městě.

Měsíce, datum.

Gramatika

Žák umí:

Podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4. Věty U menja jest. U menja net

Osobní zájmena v 1.-3. pádě

Časování sloves učit se a pracovat

6. pád (kde se učit, pracovat , jet, pomoci)

Přivlastňovací a osobní zájmena

Skloňování zájmen kdo, co

7. pád substantiv

Časování sloves chtít, stát, pracovat, líbí se mi, mám zájem o

Zvratná slovesa- tsja, tsa

Věty typu Hrát na... , hrát v...

Výslovnost měkkého a tvrdého i /y

Řadové číslovky v 1. a 6. pádě

Minulý čas

Předložkové vazby odlišné od češtiny- po, posle

9. ročník

Samostatný projev

Žák umí:

Vyučovací hodiny a přestávky, rozvrh hodin, oblíbené předměty, známky, kontrolní práce.

Orientace ve městě, metro, ulice, názvy ulic, mapa města, ptáme se a odpovídáme na dotazy. Odjezdy a dojezdy autobusů a tramvají. Pamětihodnosti. Hledáme pomoc. Informační centra.

V obchodním centru. Nakupování dárků, cena dárků, nakupování suvenýrů, jejich cena. Moderní a módní oblečení, sezónní oblečení, vkus, nevkus. Zajímavosti v obchodech, setkání

Tematické okruhy

Žák umí:

V Moskvě a Petrohradě. Památky, sochy, náměstí, divadla, muzea, kostely,... Proč je Moskva zajímavá? Zahraniční hosté v Moskvě a Petrohradě

Praha. Informace o Praze, zahraniční hosté. Památky v Praze, pamětihodnosti, galerie, výstavy. Dotazy zahraničních turistů a studentů

Rusko. Města, muzea, zámky, památky

Gramatika

Žák umí:

Řadové číslovky v 1. a 6. pádě

Minulý čas

Předložkové vazby odlišné od češtiny- po, posle

Časování sloves koupit, zeptat se, vzít

1. a 2. pád jednotného a množného čísla podstatných jmen typu obchod, škola, město, budova, týden, fotografie

4. pád množného čísla neživotných a životných podstatných jmen. Nesklonná podstatná jména

4. pád množného čísla neživotných a životných podstatných jmen. Nesklonná podstatná jména

5.2.3. Další cizí jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení pro vyučování dalšího cizího jazyka /francouzský a ruský jazyk/

Další cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským a anglickým jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy.

Osvojování dalšího cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí, vede k poznání historického a kulturního vývoje dalších zemí, zejména k respektu kulturních rozmanitostí. Podporuje interkulturní komunikaci a vztah k mnohojazyčnosti, je prostředkem k celoživotnímu vzdělání.

Požadavky na vzdělávání v dalším cizím jazyce jsou formulované v RVP, vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Dosažená úroveň dalšího cizího jazyka je A1. /Ovládá základní komunikaci, tj. jednoduchá a přímá výměna informací o známých a běžných skutečnostech, dovede vyjádřit své nejnaléhavější potřeby./

Další cizí jazyk- francouzský a ruský se vyučuje v 7., 8. a 9. ročníku v dotaci 2 hodin týdně. Ve školním roce 2013/2014 v 7. ročníku dotace 2 hodin, v 8. ročníku 3 hodin , v 9. roč. výuka nezačleněna.

Ve školním roce 2014/ 2015 v 7. roč. 2 hod., v 8. roč. 2 hod. a v 9. roč. 3 hod. týdně.

Od počátku školního roku 2015/2016 výuka pouze s 2 hod. dotací v 7., 8. a 9. ročníku.

V dalším cizím jazyce se realizují průřezová témata OSV / kreativita, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti/, VMEGS / Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané/, MKV / kulturní difference, multikulturalita/ a MV /kritické čtení a vnímání mediálních sdělení/.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	rozumí základním pokynům používaným ve výuce rozumí pokynům ze školního prostředí rozumí jednoduchým otázkám a odpovídá na ně používá pravidla komunikace v běžných každodenních situacích používá základní podobu vět oznamovacích, tázacích a rozkazovacích v kladné a záporné formě rozlišuje měkkou a tvrdou výslovnost ruských slov	přízvuk: stálý, pohyblivý výslovnost nepřízvučných samohlásek dotazy a odpovědi - odkud kdo je intonace otázky výslovnost párových měkkých a tvrdých souhlásek otázka Как тебя зовут? kdo je tam, kdo je to 1. pád podstatných jmen v oslovení. Oficiální a neoficiální oslovení rozkazovací způsob základní druhy intonace (oznamovací věta, otázky, zvolací věty) výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov zvuková a grafická podoba jazyka, fonetické znaky azbuka	7,8,9	OSV - komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, cvičení pozorování a aktivního naslouchání) VMEGS - Objevujeme Evropu a svět
2. rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám popíše jednoduché obrázky reprodukuje se s právnou výslovností umí používat slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, umí pracovat se slovníkem chápe význam cizích jazyků rozlišuje slovní přízvuk, intonaci ve větě, ve srovnání s češtinou uvědomuje si podobnost slovanských jazyků porozumí jednoduché konverzaci	slovní zásoba vyjádření výkání praktické používání osobních zájmen Jednoduchá sdělení – oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, poděkování a reakce na poděkování. zásady komunikace	7,8,9	OSV-komunikace VMEGS-Evropa a svět nás zajímá, jsme
3. rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	rozumí jednoduchému příběhu a jeho dramatizaci získává informace z poslechu na základě poslechu předvede scénku nebo jednoduchý příběh podle poslechu doplňuje údaje a odpovídá na otázky podle poslechu nakreslí obrázek	poslech základy dramatizace krátké odpovědi, tvorba věty, slovosled ve větě oznamovací, tázací, rozkazovací s hlavním zřetelem k strukturám odlišným od češtiny	7,8,9	MKV-kulturní difference

Ruský jazyk 2. stupeň 7.-9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
4. zapojí se do jednoduchých rozhovorů	klade otázky a odpovídá na ně tvoří krátké rozhovory na probíraná témata dává pokyny a reaguje na ně hovoří o tom, co kdo dělá, o zvycích, obvyklých činnostech a o tom, co právě dělá představí se a zeptá se, odkud lidé pocházejí a umí představit jinou osobu mluví o svém volném čase, o tom, co kdo dělá, co kdo má a nemá rád. používá ke komunikaci gestikulaci zvládne jednoduchou konverzaci s určením času	konverzační témata, dotazy a odpovědi - odkud kdo je idiomy Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích. časování sloves typu-číst, hovořit v přítomném, minulém a budoucím čase praktické používání tvaru nejfrekventovanějších sloves se změnou souhlásek, časování nepravidelných sloves, frekventované tvary zvrtných sloves a rozkazovací způsob pozdravy - rozdílnost v používání dotazy a odpovědi - odkud kdo je intonace otázky, slovansky mluvící země používání citoslovcí určování celých hodin	7,8,9	VMEGS-j sme Evropané OSV-kooperace a kompetice VMEGS-objevujeme Evropu a svět MKV-multikulturalita
5. sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	pohovoří stručně o sobě, sdělí, jak se jmenuje a kdo je sdělí o své rodině, domově, škole, volném čase, pocitech, povolání ,o lidském těle, jídle zdraví, oblekání, nákupy, obci, dopravních prostředcích, o kalendářním roce, o přírodě a počasí tvoří jednoduché popisy osob, zvířat a věcí	tématické okruhy Osobní a přivlastňovací zájmena, ukazovací skloňování zájmen кто, что obrázek slovosled, přídavná jména (množné a jednotné číslo), tématické okruhy-rodina, místo, kde žiji škola, povolání, program týdne volný čas, kultura, zájmová činnost vyjadřování časových údajů a dat, roční období, měsíce	7,8,9	OSV-kreativita

Osnovy

Ruský jazyk 2. stupeň 7.-9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
		orientace ve městě, doprava, cestování nákupy kultura, oblékání, zevnějšek lidí, charakterové vlastnosti Moskva, Petěrburg, Praha slovansky mluvící země		VMEGS-Evropa a svět nás zajímá
6. odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	reaguje na otázky, pokyny, příkazy, zákazy klade otázky a odpovídá na ně ptá se na každodenní činnosti a hovoří o nich představí se a zeptá se spolužáka na potřebné informace umí přivolat pomoc v rizikové situaci	dotazy a odpovědi, co kdo rád či nerad dělá Gramatické struktury Tvorb a otázky a záporu Vyjádření nutnosti, možnosti (nemožnosti) a potřebnost ve všech časech přivolání pomoci	7,8,9	OSV-kooperace a kompetice,komunikace
7. rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	vyhledává neznámá slova v textu vyhledá potřebné informace v textu odpovídá na otázky podle textu rozlišuje pravdivé a nepravdivé informace rozšiřuje si vědomosti týkající se probíraných témat seznámí se se základy reálií	práce ze slovníkem,časopisem rozšiřování si slovní zásoby krátké a odpovědi celou větou kritické čtení,reklama práce s mapou	7,8,9	OSV-řešení problémů a rozhodovací dovednosti
8. rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	chápe obsah čteného a mluveného textu umí sestavit větu s použitím synonym a antonym využívá slovní zásobu z tematických okruhů používá základní gramatické struktury a druhy vět podle postoje mluvčího návčik čtení a krátkých rozhovorů tvůrčí čtení - čtení s doplňováním	jednoduché věty- oznamovací,tázací,rozkazovací lexikální osvojení tvarů jedn.čísln sloves tvary slovesa хотеть, жить v jedn. čísle slovní zásoba částice не u sloves časování sloves , podmiňovací způsob,dokonavý a nedokonavý vid rozhovor správné používání tvrdého a měkkého znaku	7,8,9	OSV-kooperace a kompetice OSV-komunikace
9. rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	podle obrázku rozumí obsahu textu pracuje s obrázkem	práce s textem,obrazovými publikacemi kritické čtení	7,8,9	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	pracuje s texty, které obsahují známá a neznámá slovíčka	řikanky, básničky čtení předložek se slovy a správné používání, předložkové vazby s důrazem na rozdíly proti češtině		MKV-kulturní difference, multikulturalita
	vybírání z textu základní informace a reprodukuje je	jednoduché texty v azbuce		OSV-komunikace
	používá dvojjazyční a obrázkový slovník čte jednoduchý text	nácvik na čtením s důrazem na přízvuk		
10. vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	vyplní základní údaje ve formuláři-jméno, bydliště, věk napíše jednoduché sdělení- adresu, blahopřání, pohlednici z prázdnin doplňuje informace do tabulky	formuláře, přihlašovací lístek v hotelu, pohlednice základní číslovky data, roční období, měsíce roky, tvoření a skloňování číslovek řadových	7,8,9	MV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV-řešení problémů a rozhodovací dovednosti
11. napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	napíše pokyny podle obrázku napíše krátký monolog napíše dopis přiměřeného rozsahu vytvoří jednoduchý popis sestaví jednoduché sdělení týkající se osvojených témat sestaví jednoduchý krátký text o sobě, rodině písemně sestaví otázky a odpovědi popřeje k Vánocům, narozeninám (napíše krátký dopis) doplňuje věty (podle obrázku) tvoří věty napíše pokyny podle obrázku zakroužkuje správná slova popíše svoje prázdniny popíše obrázek, osoby doplňuje v textu chybějící slova zná význam slov v kontextu dodržuje pořádek slov ve větě sestaví inzerát k dopisování podle textu doplní názvy na obrázku	slovní zásoba je volena na základě frekvence a zájmu dětí praktické používání základních typu souvětí 1. a 2. časování sloves typu "číst, žít, mluvit". slovosled ve větě-oznamovací, tazací a rozkazovací Slovesné vazby – „zajímat se“.	7,8,9	OSV-kreativita
12. stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	dokáže písemně o něco požádat a správně odpovědět	inzerát, noviny	7,8,9	OSV-kreativita
		sms, mail, pracuje s internetem		MV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky k cílevědomé přípravě na dosažení co nejlepších výsledků celoživotního charakteru.

Vedeme žáky k osvojování a obohacování slovní zásoby, vysvětlujeme smysl a cíl učení druhého cizího jazyka.

Vedeme žáky k práci s výukovými materiály a k využití potřebných informací .

Učíme žáky užívat správné fráze v daném jazyce a jejich vhodné použití, učíme pracovat s chybou.

Zařazujeme úlohy, ve kterých jsou žáci vedeni k samostatnému vyhledávání a zpracovávání různorodých jevů.

Klademe žákům takové úkoly, ve kterých prokáží schopnosti spojovat a kombinovat vědomosti nabyté v českém jazyce s využitím poznatků a znalostí z jiných předmětů.

Upevňujeme u žáků pozitivní vztah k dalšímu cizímu jazyku, jeho smysl a využití v budoucím životě.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Vedeme žáky k vyjadřování vlastních zkušeností a názorů, dotazů a poznámek, vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je řešit.

Podporujeme samostatnost , tvořivost, logické myšlení a týmovou spolupráci při řešení problémů.

Využíváme moderní techniku při řešení problémů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vybízíme žáky k tomu, aby své myšlenky vyjadřovali jednoduše a souvisle, jasně k danému tématu.

Vedeme žáky komunikovat na kulturní úrovni.

Vytváříme vhodné příležitosti pro prezentaci svých názorů a myšlenek a pro jejich interpretaci.

Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v různých situacích.

Navozujeme situace praktického života, ve kterých žáci uplatní osvojenou slovní zásobu a jazykové struktury – rozhovory, vypravování, drama.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Vytváříme žákům podmínky pro individuální, párovou a i skupinovou práci.

Vedeme žáky k hodnocení svých dosažených výkonů a vytváříme hodnotící soustavu vedoucí ke správnému sebehodnocení, sebekritice a hodnocení jiných, vedeme je ke vzájemné toleranci.

Poporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Oceňujeme nejen úspěch, ale i pokrok žáka.

Vedeme žáky k vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní či společné cíle.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Spolupodílíme se na upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Zařazujeme témata znázorňující lidskou odlišnost a podporujeme kladné postoje v otázkách multikulturality.

Vedeme žáky k porovnávání se s jinými národnostmi a k výměně zkušeností, netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Seznamujeme děti s tradicemi a kulturou našeho národa i jiných národů.

Vybízíme žáky k vlastní tvořivosti, ve které se projeví jejich vztah k umění, sportu, kultuře aj.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme žáky k bezpečnému zacházení s výukovým materiálem a pomůckami, kterých je využíváno v hodinách a vedem žáky k pozitivnímu vztahu k práci.

Úkoly zadáváme tak, aby žáci byli schopni využít svých dosažených jazykových dovedností v praktickém životě a i v jiných předmětech.

Motivujeme žáky tak, aby u nich vznikala radost a uspokojení z dobře odvedené práce s cílem motivace pro další vzdělávání.

Vedeme žáky k pravidelné přípravě a k důslednosti.

Na konkrétních příkladech/inzeráty v tisku, na internet/ demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládání vyučovaného dalšího cizího jazyka.

Využíváme znalostí, dovedností, schopností získaných z jiných vzdělávací oblastí.

Matematika, 2. stupeň

6. ročník

Aritmetika

Desetinná čísla

Pojem desetinné číslo. Znázorní desetinné číslo na ose

Porovnává desetinná čísla. Převádí desetinná čísla na zlomek a obráceně

Zaokrouhluje desetinná čísla (desetiny, setiny)

Sčítá a odčítá desetinná čísla z paměti. Sčítá a odčítá desetinná čísla písemně

Násobí a dělí desetinná čísla z paměti (10, 100, ...). Násobí desetinná čísla písemně

Převádí jednotky délky, obsahu a hmotnosti (času)

Zvládá písemné dělení přirozených čísel, kde dělenec je menší než dělitel

Písemně dělí desetinných čísel. Řeší úlohy z praxe vedoucích k početním výkonům s desetinnými čísly

Dělitelnost přirozených čísel, aritmetický průměr

Rozloží čísla na součin prvočísel. Zná pojmy násobek a dělitel

Zná znaky dělitelnosti

Pozná a definuje prvočísla a složená čísla

Vypočítá nejmenší společný násobek. Největší společný dělitel

Zvládá slovní úlohy na dělitelnost

Vypočítá aritmetický průměr

Celá čísla

Zná pojem celá čísla. Znázorní celá čísla na ose

Pozná a dokáže určit čísla vzájemně opačná

Umí počítat s absolutní hodnotou

Porovná celá čísla

Zvládá s celými čísly početní operace sčítání, odčítání, násobení a dělení

Výraz

Zná pojem číselný výraz a výraz s proměnnou

Zvládá početní operace sčítání, odčítání, násobení a dělení

Vypočítá hodnotu výrazu. Zná využití závorek. Dokáže odstranit závorky

Grafy

Vypočítá aritmetický průměr, modus, medián, počátek souřadnic, souřadnice bodu

Zná, jak se dělí grafy

Sestrojí bodový a spojnicový graf

Geometrické útvary v rovině a v prostoru

Narýsuje, pozná, zná, změří a správně zapíše bod, přímku, úsečku, polopřímku, vzájemnou polohu přímek, střed úsečky, kružnici

Zná pojem úhel, jeho rozdělení. Pracuje s úhloměrem

Zná pojem, dokáže narýsovat pravý, přímý, ostrý, tupý – konvexní a nekonvexní úhel

Sestrojí osu úhlu. Změří velikost úhlu. Umí shodnost úhlů

Pozná a dopočítá vedlejší a vrcholové úhly. Přenesení úhel. Geometricky sčítá a odčítá úhly

Zná, dopočítá chybějící úhly v trojúhelníku a čtyřúhelníku

Shodnost geometrických útvarů

Osová souměrnost a její vlastnosti

Osově souměrné obrazce

Pozná osově souměrné obrazce

Umí sestrojit obrazce v osově souměrnosti

Pozná obrazce ve středové souměrnosti

Dokáže zobrazit daný obrazec ve středové souměrnosti podle středu souměrnosti

Zná základní pojmy. Zná trojúhelníkovou nerovnost

Vypočítá obvod, obsah. Zná pojem a dokáže sestrojit v trojúhelníku výšky a těžnice

Dokáže sestrojit vepsanou a opsanou kružnici trojúhelníku

Dokáže narýsovat a zapsat jednoduché konstrukce trojúhelníků

Zná pojmy čtverec, obdélník, lichoběžník, rovnoběžník

Jejich vlastnosti

Obsahy a obvody

Pozná krychli, kvádr. Narýsuje jejich síť

Pozná všechny jejich vlastnosti. Určí délky hran daného tělesa

Vypočítá objem a povrch krychle a kváдру. Zná jednotky objemu

7. ročník

Aritmetika

Zlomky

Pojem zlomek. Pojmenuje jednotlivé části zlomku

Převádí zlomek na desetinné číslo a obráceně. Znázorní zlomek na číselné ose

Krátí a rozšiřuje zlomek. Porovnává zlomky podle velikosti

Převádí zlomky na smíšené číslo a obráceně. Sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky

Řeší slovní úlohy pomocí zlomků

Lineární rovnice a nerovnice

Řeší jednoduché lineární rovnice a nerovnice – dopočítání jedné neznámé (doplň chybějící číslo)

Poměr, přímá a nepřímá úměrnost

Porovnává čísla a veličiny podle velikosti. Určí a přečte poměr, určí převrácený poměr

Dopočítá poměr. Změní číslo v daném poměru

Určí měřítko mapy, určí, jak jsou místa od sebe vzdálena. Zobrazí svůj pokoj v měřítku

Řeší slovní úlohy na přímou a nepřímou úměrnost

Řeší úlohy pomocí trojčlenky

Procenta

Vysvětlí pojem procento. Vypočítá procentové části, základu a počtu procent

Spočítá úrok a promile

Geometrie v rovině a v prostoru

Zná a umí použít věty o shodnosti trojúhelníků (sss,sus,usu)

Zná pojem a značení posunutí

Definuje pojem rovnoběžník – zná vlastnosti

Počítá obsahy a obvody. Dokáže zhotovit konstrukce čtyřúhelníků

Zná n- boky hranoly – vlastnosti. Rýsuje sítě jednotlivých hranolů

Počítá povrchy a objemy jednotlivých hranolů

Umí rozeznat jaký vzorec, dle zadání použít

8. ročník

Aritmetika

Druhá mocnina, odmocnina, Pythagorova věta

Zná a dokáže vysvětlit pojmy:

Druhá mocnina a odmocnina

Určí mocniny pomocí tabulek a kalkulačtoru. Zná z paměti druhou mocninu čísel od 1-15

Určí odmocniny pomocí tabulek a kalkulačtoru

Vypočítá délky stran pravoúhlého trojúhelníku

Umí užít v praxi Pythagorovu větu

Číselné výrazy

Zná pojem výraz, rovnost výrazů, hodnotu výrazu, mnohočlen. Dokáže vytýkat

Rozkládá mnohočlen na součin. Zná vzorce

Výrazy s proměnou

Počítá výraz s proměnou. Zná jednočlen i mnohočlen

Sčítá, odčítá, násobí a dělí. Počítá i výraz s druhou mocninou a odmocninou, zná vzorce

Upravuje mnohočleny na součin (vytknutím, úpravou vzorce)

Mocniny s přirozeným mocnitelem

Určí třetí a vyšší mocninu. Určí mocniny nuly, kladného a záporného čísla

Zvládá operace s mocninami

Lineární rovnice

Zná pojmy rovnice, levá (pravá) strana rovnice. Určí kořen rovnice

Vypočítá zkoušku. Zná a používá ekvivalentní úpravy

Řeší slovní úlohy i sám žák vymýšlí slovní úlohy. Dokáže řešit lineární rovnice a nerovnice

Zná a řeší úlohy o pohybu a společné práci

Geometrie v rovině a v prostoru

Zná pojmy, vlastnosti, části kruhu a kružnice. Vypočítá dosazením do vzorce délku kružnice, obsah kruhu

Umí v praxi použít Thaletovu větu. Zná vzájemnou polohu přímky a kružnice, vzájemnou polohu dvou kružnic. Zvládá konstrukce tečny a tětivy

Zná pojem válec, načrtne, narýsuje síť. Vypočítá objem, povrch válce pomocí vzorců. Zvládá řešit úlohy z praxe

U každé konstrukce umí žák, udělat náčrtek, zapsat rozbor, popis konstrukce, narýsovat konstrukci, udělat zkoušku a napsat kolik má konstrukce řešení

9. ročník

Aritmetika

Lineární rovnice

Řeší soustavy lineárních rovnic. Používá dosazovací a sčítací metodu

Řeší slovní úkoly s použitím soustavy lineárních rovnic

Lomené výrazy

Upravuje podle vzorců, vytýkáním, úpravou na součin. Dokáže určit podmínky lomených výrazů

Sčítá, odčítá, násobí, dělí a umocňuje lomené výrazy

Rovnice s neznámou ve jmenovateli

Řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli. Dokáže určit podmínky řešení

Finanční matematika

Dovede si vyhodnotit nabídky úrokových sazeb peněžních ústavů

Zvládne si vypočítat průměr, medián a modus

Geometrie v rovině a v prostoru

Určí a umí použít poměr podobnosti. Zná věty o shodnosti trojúhelníku. Řeší úkoly z praxe

Zná pojem funkce, funkce rostoucí, klesající, konstantní. Umí zakreslit rostoucí, klesající a konstantní funkce

Sestaví tabulku a graf. Chápe průběh funkce a rovnice

Čte z grafu. Užívá funkci při řešení slovních úloh z praxe

Určí goniometrickou funkci. Zná užití goniometrických funkcí

Používá goniometrické funkce při řešení příkladů z praxe (ve stereometrii)

Zná pojmy kužel, jehlan, rotační kužel, koule

Zná a umí vysvětlit pojmy týkající se těles: jehlan, kužel a koule (tělesová výška, stěnová výška, poloměr, průměr, podstava, plášť

Načrtne či načrtnout síť

Narýsuje pravidelný čtyřboký jehlan

Používá příslušné vzorce pro výpočet povrchu, objemu

Umí dopočítat stěnovou výšku pomocí goniometrických funkcí či Pythagorovi věty

5.2.4 MATEMATIKA – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět matematika umožňuje žákům poznávání jak okolního světa jako celku, tak i jednotlivých jeho částí. Je tedy spíše metodou a jazykem. Základním úkolem je naučit žáky užívat matematiku k lepší orientaci ve světě, v němž žijí. K tomu je třeba dobrá znalost číselných oborů včetně operací s čísly v desítkové soustavě a dobré ovládnutí příslušných algoritmů. Základní a nejtěžší úkol vyučování matematice spočívá ovšem v tom, jak naučit žáky dobře matematiku aplikovat.

Matematika pojímá i několik průřezových témat, kreativitu, řešení problémů a rozhodovací dovednosti rozvíjí ve všech ročnících, interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality v 7. ročníku, kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, práci v realizačním týmu a tvorbu mediálního sdělení v 9. ročníku.

Matematika se vyučuje ve všech ročnících, její časová dotace jsou 4 hodiny týdně v 6., 7. a 9. ročníku, 5 hodin v ročníku 8. Výuka probíhá v učebnách kmenových i počítačových, popř. v terénu. Metody výuky se vzájemně prolínají a jsou různé: frontální výuka, skupinová práce, samostatná práce, práce s textem, PC, projekty, problémové úlohy, matematické hry. Důraz klademe na samostatnou práci žáků.

Dále je v rámci předmětu matematika částečně naplňován výstup v pořadí 16. a 18. ze vzdělávacího oboru občanská výchova (v učebních osnovách označen Ov 16., Ov 18.).

Osnoy

Matematika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	vysvětlí pojem desetinné číslo na příkladech ukáže smysl používání desetinných čísel přečte a запиše dané desetinné číslo znázorní desetinné číslo na ose porovná desetinná čísla podle velikosti zaokrouhlí desetinné číslo s danou přesností převede desetinné číslo na zlomek a obráceně sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla z paměti i písemně matematizuje jednoduché slovní úlohy z praxe a řeší je využívá kalkulátorů při náročnějších úlohách převádí jednotky délky a hmotnosti vypočítá aritmetický průměr a vysvětlí jeho praktický význam aplikuje výpočet aritmetického průměru v úlohách z praxe vysvětlí pojem celé číslo, číslo kladné a záporné, uvede příklady znázorní celé číslo na číselné ose porovná celá čísla podle velikosti určí k danému číslu číslo opačné a absolutní hodnotu sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla vysvětlí pojmy číselný výraz, výraz s proměnnou, součet, rozdíl, součin, podíl, hodnota výrazu vysvětlí význam používání závorek v zápisu výrazu uvede pořadí početních výkonů při určování hodnoty výrazu vypočte hodnotu číselného výrazu po chybném výpočtu hodnoty číselného výrazu hledá chybu, zaměří se na pořadí početních operací a numerické chyby, nalezenou chybu opraví vysvětlí význam druhé mocniny a druhé odmocniny určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou mocninu racionálních čísel (mocniny čísel od 1 do 10, jejich desetinásobky, zlomky s těmito) určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru určí hodnotu výrazu s mocninami a odmocninami	Desetinná čísla - čtení a zápis desetinného čísla - desetinný zlomek a jeho zápis desetinným číslem - porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel - sčítání a odčítání desetinných čísel - násobení a dělení desetinného čísla - převody jednotek délky a hmotnosti - násobení desetinných čísel - dělení desetinného čísla číslem a desetinným - slovní úlohy - využití kalkulátoru při početních operacích s desetinnými čísly - aritmetický průměr a jeho užití Celá čísla - čísla celá – kladná, záporná, nula, číselná osa - čísla navzájem opačná - absolutní hodnota čísla - porovnávání a uspořádání celých čísel - sčítání a odčítání celých čísel - násobení a dělení celých čísel Výrazy - číselné výrazy - hodnota výrazu Mocniny - druhá mocnina racionálního čísla - určování druhé mocniny pomocí kalkulačky - druhá odmocnina - určování odmocniny pomocí tabulek kalkulačky	6 6 6 8	
2. zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	vysvětlí pojem desetinné číslo na příkladech ukáže smysl používání desetinných čísel přečte a запиše dané desetinné číslo	Desetinná čísla - čtení a zápis desetinného čísla	6	

Osnoy

Matematika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	znázorní desetinné číslo na ose porovná desetinná čísla podle velikosti zaokrouhlí desetinné číslo s danou přesností převéde desetinné číslo na zlomek a obráceně sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla z paměti i písemně využívá kalkulátorů při náročnějších úlohách	- desetinný zlomek a jeho zápis desetinným číslem - porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel - sčítání a odčítání desetinných čísel - násobení a dělení desetinného čísla - převody jednotek délky a hmotnosti - násobení desetinných čísel - dělení desetinného čísla číslem a desetinným - slovní úlohy - využití kalkulátoru při početních operacích s desetinnými čísly - aritmetický průměr a jeho užití		
□. modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	vyvětlí pojmy násobek, dělitel, prvočíslo a číslo složené uvede znaky dělitelnosti deseti, dvěma, pěti, třemi, devíti, čtyřmi, osmi a určí násobky daného čísla určí podle znaků dělitelnosti dělitele daného čísla popíše algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel určí rozklad čísla na součin prvočísel z rozkladu čísla určí jeho dělitele používá znaky dělitelnosti k řešení praktických úloh určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel řeší typické úlohy (autobusy, dělení do stejně velkých skupin, dělení tělesa na stejně velké krychle, nejmenšího společného násobku či největšího společného dělitele	Dělitelnost přirozených čísel - násobek a dělitel - znaky dělitelnosti (2, - prvočísla a čísla složená - rozklad na prvočinitele - čísla soudělná a nesoudělná - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel	6	
□. užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	vyvětlí pojmy desetinné číslo, zlomek, procento, poměr □a (čokoláda, koláč, nespojitý soubor prvků, vybarvená, nevybarvená vyjádří danou část celku (vybarvená část obrázku, počet prvků dané množiny s určitou vlastností. vyjádří poměrem kvantitativní vztah dvou daných množin na příkladech ukáže smysl používání desetinných čísel přečte a zapiše dané desetinné číslo, zlomek, procento znázorní desetinné číslo, zlomek na ose porovná desetinná čísla, zlomky, procenta podle velikosti převádí smíšená čísla na zlomky a nepravé zlomky na smíšená čísla převéde desetinné číslo na zlomek a obráceně rozšiřuje a krátí zlomek	Desetinná čísla - čtení a zápis desetinného čísla - desetinný zlomek a jeho zápis desetinným číslem - porovnávání a zaokrouhlování Zlomky - pojem zlomku, zápis desetinného zlomku - celek, část - vyjádření částí celku pomocí zlomků - převádění zlomků na desetinné číslo a naopak - základní tvar zlomku - smíšené číslo. - převádění smíšených čísel na zlomky a nepravých zlomků na	6 7	

Osnoy

Matematika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
		smíšená čísla - rozšiřování a krácení zlomků - uspořádání zlomků Poměr Procenta	7	
5. řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	vysvětlí pojmy poměr a postupný poměr vyjádří a zapíše poměrem velikostí dvou daných veličin (množin, rovinných útvarů...), tento poměr určí z obrázku i "skutečných věcí" provádí jednoduché úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy znázorní daný poměr graficky i výběrem a vhodným uspořádáním změni číslo v daném poměru rozdělí celek na části tak, aby jejich velikosti byly v daném poměru z měřítka plánu, mapy (zeměpisné i plánu součástky,...) a změřené vzdálenosti (nebo jiného rozměru) na mapě určí skutečnou vzdálenost sestrojí plán pokoje (domu,...) podle daného měřítka sestrojí plán pokoje (domu,...) podle vhodného měřítka, které si sám zvolí porovnáním skutečné vzdálenosti a vzdálenosti na mapě určí měřítko používá poměr k řešení praktických i problémových úloh	Poměr - poměr, postupný poměr - měřítko plánu, mapy	7	
6. řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	vysvětlí pojem procento, základ, uveď příklady, kde se může setkat s procenty vypočítá jedno procento z daného základu převede daný počet procent na desetinné číslo nebo zlomek určí daný počet procent z daného základu vypočítá procentovou část, základ popíše postup řešení typických úloh na procenta (změny cen, obsah prvku ve složenině...) finanční gramotnost ze zadání úlohy zjistí, co je základ v zadání úlohy vyhledá potřebné údaje a neznámé (počet procent, procentová část, základ) praktický problém matematizuje - převede na úlohu do matematické řeči s využitím procent (pokud to lze a je to vhodné :))	Procenta - procento – základ, počet procent, procentová část - výpočet procentové části - výpočet počtu procent - výpočet základu - slovní úlohy Trojčlenka	7	mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - práce s články v médiích mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - práce s články v médiích mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti - práce s články v médiích
7. matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	vysvětlí pojmy výraz, číselný výraz, rovnost výrazů, hodnota výrazu, proměnná, neznámá, výraz s proměnnou, člen, mnohočlen, vztýkání. vysvětlí vhodný použití proměnných vyjádří jednoduchý matematický vztah pomocí výrazu (součet, rozdíl, součin, podíl,..., $\times$ více, méně než..., $\times$ krát více, méně než...)	Výrazy - číselné obory - číselné výrazy, hodnota výrazu	6,8,9	

Osnoy

Matematika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
na součtu pomocí vzorce a vytýkáním	vyjádří reálnou situaci pomocí výrazu (délka - 3 kroky neznámé stejné délky a 5 centimetrů, celkový počet bonbónů - 2 krabice o stejném neznámém počtu kroků bez 5 bonbónů, délka úsečky - součet 3 stejně k danému výrazu uvede reálnou situaci odpovídající tomuto výrazu dosadí do výrazu s proměnnou danou hodnotu proměnné výraz zapsaný formou hada přepíše jako číselný výraz nebo výraz s proměnnou a určí jeho hodnotu daný výraz přepíše do formy hada vyjádří neznámou ze vzorce (vzorec přepíše do formy hada a z něho neznámou vviádří) a vypočítá její hodnotu na konkrétních příkladech ukáže postup sčítání, odčítání, násobení a dělení (jednočlenem) mnohočlenů uvede pravidla pro sčítání, odčítání, násobení a dělení (jednočlenem) sčítá, odčítá, násobí a dělí (jednočlenem) mnohočleny z daného mnohočlenu vytkne daný výraz z daného mnohočlenu vytkne vhodný výraz uvede vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdíl a pro rozdíl druhých na konkrétních příkladech využití vzorců pro druhou mocninu součtu a rozdíl a pro rozdíl druhých mocnin použije vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdíl a pro rozdíl pomocí vzorců upraví daný výraz (rozloží na součin) vyhledá v textu slovní úlohy či zadání praktického problému neznámé vyhledá v textu slovní úlohy či zadání praktického problému kvantitativní vztahy mezi veličinami nalezené vztahy mezi veličinami (číselnými hodnotami i proměnnými) ověří reálnost zapsaného výrazu (dosazením za proměnné,...)	- výraz s proměnnou - mnohočleny - vzorce		
8. formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	vysvětlí pojmy rovnost, rovnice, levá (pravá) strana rovnice, řešení (kořen) rovnice, zkouška, ekvivalentní úprava, soustava rovnic reálnou situaci popíše pomocí výrazu reálnou situaci popíše pomocí rovnice dosazením do rovnice ověří, zda dané číslo je řešením dané rovnice k danému výrazu uvede (vymyslí) reálnou situaci odpovídající tomuto k dané rovnici uvede (vymyslí) reálnou situaci odpovídající této rovnici řeší jednoduché lineární rovnice (typ $ax+b=cx+d$) pomocí úprav výrazů upraví rovnici na tvar $ax+b=cx+d$ vyřeší lineární rovnici pomocí základních ekvivalentních úprav provede zkoušku řešení dosazením do rovnice vysvětlí pojem lineární závislosti, uvede konkrétní příklady lineární uvede, že grafem lineární závislosti je přímka či její část ze zadání závislosti grafem nebo tabulkou pozná, zda jde o lineární vyjádří lineární závislost grafem, tabulkou, rovnicí	Lineární rovnice - jednoduché rovnice - ekvivalentní úprav rovnic - řešení rovnic - slovní úlohy řešené rovnicemi Lineární závislost Soustavy dvou rovnic o dvou - soustav rovnic - slovní úlohy	6,8,9 9 9	

Osnoy

Matematika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	dosadí souřadnice bodu do vztahu pro lineární závislost a pozná, zda daný bod je řešením této závislosti dosazením do rovnic ověří, zda dané souřadnice bodu jsou řešením dané na konkrétním příkladu ukáže a objasní základní myšlenku a postup eřítací a dosazovací metody řešení soustav lineárních rovnic řeší soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých ze zadání slovní úlohy určí neznámou v zadání slovní úlohy nalezne a vyjádří kvantitativní vztahy (výrazy, rovnice, soustavou rovnic) mezi proměnnými (včetně neznámé) řeší slovní úlohu lineární rovnicí nebo soustavou lineárních rovnic			
9. analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	žák provádí základní početní operace s racionálními čísly – sčítání, odčítání, násobení a dělení, v zadání slovní úlohy pozná vztahy mezi celkem a jeho částmi a mezi jednotlivými částmi celku, znázorní graficky (obrázkem) slovní úlohu, ve které je celek rozdělen na několik částí, které jsou vyjádřené různými způsoby (zlomek, desetinné číslo, procenta,...), ze zadání úlohy a jejího grafického znázornění vyjádří výrazem vztah mezi jednotlivými částmi a celku, řeší slovní úlohy, vedoucí na početní operace s racionálními čísly, ověří reálnost svého řešení zadaného problému porovnáním se svou vlastní zkušeností žák	<u>Desetinná čísla</u> <u>- slovní úlohy</u> <u>Zlomky</u> <u>- slovní úlohy</u>	6	
10. vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	vysvětlí pojmy aritmetický průměr, modus, medián, počátek souřadnic, souřadnice bodu, graf, bodový diagram, spojnicový diagram, kruhový diagram, sloupcový diagram, statistické šetření, statistická jednotka, statistický souhrn, absolutní četnost, relativní četnost vysvětlí rozdíl mezi pojmy průměr - modus - medián vysvětlí rozdíl mezi bodovým, sloupcovým, spojnicovým a kruhovým na konkrétních příkladech ukáže výhody a nevýhody použití jednotlivých diagramů provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel řeší aplikační úlohy na procenta užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část vysvětlí způsob zápisu bodu v rovině pomocí souřadnic určí souřadnice bodu v soustavě souřadnic (nejprve na čtverečkovaném do daného souřadnicového systému zanesou body zadané souřadnicemi pro dané body zvolí vhodnou velikost souřadnicového systému, vhodné měřítko a body zanesou do souřadnicového systému body v souřadnicovém systému spojí vhodnou křivkou (přímka, úsečka, parabola, hyperbola, lomená čára) jednoduchou závislost dvou veličin (přímá, nepřímá úměrnost, lineární závislost, ...) zadanou tabulkou vyjádří grafem (body zanesou do souřadnicového systému, graficky)	<u>Desetinná čísla</u> - aritmetický průměr a jeho užití <u>Celá čísla</u> <u>Grafy</u> <u>Procenta</u> - grafické znázornění diagramem <u>Statistika a finanční matematika,</u> <u>finanční gramotnost</u>	6 6 6 7 9	mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - práce s články v médiích mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - práce s články v médiích mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti - práce s články v médiích mediální výchova - práce v realizačním týmu - kooperativní zpracování dat

Osnoy

Matematika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	z grafu určí souřadnice jednotlivých bodů v grafu vyhledá a zapíše body dané vlastnosti v diagramu vyhledá a zapíše požadované hodnoty (četnost jednotlivých jevů, procentovou část jednotlivých jevů,...) vypočítá procentovou část pro dané hodnoty (jevy) a znázorní je daným diagramem vypočítá procentovou část pro dané hodnoty (jevy) a znázorní je vhodným diagramem v tabulce, textu, grafu, diagramu vyhledá data podle zadaných kritérií vyhledaná data přehledně znázorní (tabulkou, grafem, diagramem) porovná data podle velikosti vypočítá počet jednotek, aritmetický průměr, modus a medián zadaných ze zadaných hodnot určí četnost daného znaku			
11. porovnává soubory dat	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovná modus, medián a aritmetický průměr s hodnotami daného na základě porovnání modusu, mediánu a aritmetického průměru s hodnotami daného průměru posoudí, která z hodnot (mod, med, prům.) je pro daný soubor nevhodnější a své rozhodnutí odůvodní argumenty porovná soubory dat podle daných kritérií (četnost jevu, aritmetický průměr, medián, modus, maximální, minimální hodnota, procentová část	Desetinná čísla - aritmetický průměr a jeho užití Celá čísla Grafy Procenta - grafické znázornění diagramem Statistika a finanční matematika Přímá a nepřímá úměrnost	6 6 6 7 9 7	
12. určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	žák objasní pojmy závislost, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, hyperbola, koeficient přímé (a nepřímé) úměrnosti pozná, zda dané veličiny jsou na sobě závislé uvede příklady přímo úměrných a nepřímo úměrných závislostí mezi uvede vlastnosti přímé a nepřímé úměrnosti (včetně grafů a rovnic) načrtne a narysuje graf přímé i nepřímé úměrnosti doplní tabulku tak, aby vyjadřovala přímou (nebo nepřímou) úměrnost pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin z tabulky, grafu nebo slovního popisu, určí koeficient, zapíše úměrnost rovnicí			
13. vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	objasní pojmy funkce, závisle proměnná, nezávisle proměnná, lineární funkce, funkce rostoucí, funkce klesající, definiční obor, obor hodnot uvede konkrétní příklady funkcí z daných hodnot sestaví tabulku dané hodnoty zanesou do souřadného systému pozná, zda daná závislost je funkcí (z tabulky, grafu nebo slovního	Grafy Přímá a nepřímá úměrnost Funkce - definice funkce - lineární funkce a její vlastnosti	6,9 7 9	mediální výchova - interpretace vztahu

Matematika - 2. stupeň

[illegible]

Osnoy

Matematika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	sestrojí základní rovinné útvary sestrojí Thaletovu kružnici sestrojí tečnu ke kružnici procházející daným bodem sestrojí střední příčky a výšky trojúhelníku nebo čtyřúhelníku sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku určí jednoduché polohové vztahy mezi rovinnými útvary (z náčrtku či náčrtne a narysue rovinné útvary nebo jejich jednoduché polohové vztahy (jedna je částí druhého, průnik ...) zapsané použitím uveďte matematické symboly používané pro základní rovinné útvary a jednoduché situace (polohové vztahy mezi rovinnými útvary) zapíše pomocí matematických symbolů základní rovinné útvary i jednoduché situace (polohové vztahy těchto útvarů) vysvětlí význam Ludolfova čísla uveďte vzorce pro výpočet obvodů a obsahů základních rovinných útvarů vypočte obsah a obvod základních rovinných útvarů ze zadaných hodnot pomocí příslušných vzorců vypočte obvod a obsah základních rovinných útvarů, potřebné údaje daný rovinný útvar rozdělí na základní rovinné útvary vypočte obsah rovinného útvaru pomocí součtu obsahů příslušných základních rovinných útvarů ze zadání problému formuluje otázku potřebné k vyřešení problému v zadání problému vyhledá rovinné útvary, jejich velikosti a vztahy potřebné k vyřešení problému nalezené vztahy zakreslí náčrtkem, který popíše z vlastností základních rovinných útvarů vybere ty, které mu pomohou k vyřešení daného problému potřebné vlastnosti podle potřeb vyhledá zadaný problém vyřeší s využitím vlastností rovinných útvarů řešení problému vhodným způsobem ověří (konstrukcí, modelováním, výpočtem, porovnáním se skutečností ...)	- obvody a obsahy čtyřúhelníků Kruh, kružnice - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu - části kružnice, kruhu - kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku. - Thaletova věta	6,8	
16. charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	vysvětlí pojmy vnitřní a vnější úhel trojúhelníka uveče součet vnitřních úhlů trojúhelníku, čtyřúhelníku určí třetí vnitřní úhel trojúhelníku výpočtem objasní pojmy pravoúhlý, ostroúhlý, tupoúhlý trojúhelník zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních	Základní geometrické útvary - bod, úsečka, přímka, polopřímka, trojúhelník, obdélník, kruh, kružnice Trojúhelníky - třídění trojúhelníků Čtyřúhelníky - třídění čtyřúhelníků - rovnoběžníky a jejich vlastnosti - lichoběžník a jeho vlastnosti Úhel a jeho velikost - úhel a jeho přenesení - druhy úhlů	6 6,7,8 6,7 6	

Osnoy

Matematika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
		Kruh , kružnice - části kružnice, části kruhu	8	
17. určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	vymezí pojem úhel jako část roviny ohraničené dvěma polopřímkami se společným bodem načrtne úhel vysvětlí pojmy úhel pravý, ostrý, tupý, přímý, celý, nekonvexní, velikost úhlu, úhloměr, vrchol úhlu, ramena úhlu, osa úhlu, vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé úhly uvede jednotky velikosti úhlů načrtne a narýsuje zadaný druh úhlu rozliší druhy úhlů změří úhloměrem velikost úhlu narýsuje úhel dané velikosti porovná úhly podle velikosti přenesení úhel sečte, odečte úhly graficky i početně sestrojí osu úhlu uvede vlastnosti vedlejších, vrcholových, souhlasných, střídavých úhlů uvede součet vnitřních úhlů trojúhelníku, čtverhelníku pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů určí třetí vnitřní úhel trojúhelníku výpočtem vypočítá velikosti neznámých vedlejších, vrcholových, souhlasných, vysvětlí pojmy přepóna, odvěsna, protilehlá odvěsna, přilehlá odvěsna vymezí funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens jako poměr mezi vhodnými stranami pravoúhlého trojúhelníku načrtne graf goniometrických funkcí v tabulkách vzhledá hodnoty goniometrických funkcí pro daný úhel ze zadané hodnoty dané goniometrické funkce určí příslušný úhel v pravoúhlém trojúhelníku ze zadaných velikostí stran v pravoúhlém trojúhelníku vypočítá velikosti vnitřních úhlů tohoto trojúhelníku použitím goniometrických funkcí ze zadané velikosti úhlu a velikosti přepony v pravoúhlém trojúhelníku vypočte délku jeho odvěsny ze zadané velikosti úhlu a velikosti odvěsny v pravoúhlém trojúhelníku vypočte délku jeho přepony	Úhel a jeho velikost - druhy úhlů - osa úhlu - měření velikosti úhlů - úhly vedlejší a vrcholové, souhlasné a střídavé - sčítání a odčítání úhlů Goniometrické funkce ostrého úhlu - sinus - kosinus - tangens, kotangens	6	
18. odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	vyjmenuje jednotky délky a obsahu vysvětlí pojmy délka, obvod a obsah, tyto pojmy ilustruje na konkrétních ukáže velikost základních jednotek délky i obsahu uvede vztahy mezi základními jednotkami délky i obsahu převádí jednotky délky i obsahu uvede vzorce pro výpočet obvodů a obsahů základních rovinných útvarů ukáže způsob odvození vzorců pro výpočet obsahu rovnoběžníku, trojúhelníku, lichoběžníku	Jednotky délky Jednotky obsahu Trojúhelníky - obvod a obsah trojúhelníku Čtverhelníky - obvod a obsah rovnoběžníku - obsah lichoběžníku	6 6 6 6, 7	

	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
ce pro ých hodnot é údaje nebo rozdílu	<u>Kruh , kružnice</u> - délka kružnice - obsah kruhu - části kružnice, části kruhu	8	
ých problémů; lu od sa úsečky, dvou stran a symbolů e konstrukci íše píše n a úhlu, ze ých ky, ze tří oužitím á náčrtek, ků hy	<u>Základní geometrické útvary</u> - bod, úsečka, přímka, polopřímka, trojúhelník, obdélník, kruh, kružnice - střed úsečky, osa úsečky <u>Trojúhelníky</u> - třídění trojúhelníků - střední příčky trojúhelníku - výšky v trojúhelníku - obsah trojúhelníku - těžnice <u>Čtvrúhelníky</u> - třídění čtyřúhelníků - rovnoběžníky a jejich vlastnosti - lichoběžník a jeho vlastnosti - rýsování čtyřúhelníků - obvod a obsah čtvrúhelníků <u>Kruh , kružnice</u> - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu - části kružnice, kruhu - kružnice vepsaná a opsaná - Thaletova věta <u>Konstrukční úlohy</u> - množiny bodů dané vlastnosti	6 6,7,8 6,7 6.8 8	

Osnoy

Matematika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
		- konstrukce trojúhelníků - konstrukce čtverhelníků		
20. načrtne a sestrojí rovinné útvarv	charakterizuje a třídí základní rovinné útvarv zdůvodňuje a vuvžívá polohové a metrické vlastnosti základních	Základní geometrické útvarv - bod, úsečka, přímka, polopřímka, trojúhelník, obdélník, kruh, kružnice Trojúhelníky - třídění trojúhelníků Čtverhelníky - třídění čtverhelníků - rovnoběžníky a jejich vlastnosti - lichoběžník a jeho vlastnosti Kruh, kružnice Úhel a jeho velikost - úhel a jeho přenášení - druhy úhlů	6 6 6.7 6.8 6	
21. užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	vysvětlí pojmy shodnost útvarů, přímá shodnost, nepřímá shodnost, podobnost útvarů, poměr podobnosti uvede matematické symboly pro zápis podobnosti a shodnosti útvarů ukáže, vymodeluje nebo nakreslí shodné a podobné útvarv uvede větv o shodnosti a podobnosti trojúhelníků na konkrétních příkladech ukáže platnost vět o shodnosti a podobnosti pro shodné a podobné trojúhelníky určí odpovídající si strany vypočte poměr mezi stranami daných trojúhelníků rozpozná shodné trojúhelníky, uvede, zda jsou shodné podle věty sss, vět v sus nebo usu a tuto shodnost správně matematicky zapiše rozpozná podobné rovinné útvarv, správně podobnost zapiše pomocí matematické symboliky určí poměr podobnosti z daného poměru podobnosti určí délky stran podobného trojúhelníku k danému trojúhelníku sestrojí trojúhelník podobný s daným poměrem vypočte výšku předmětu ze známé délky jeho stínu užitím podobnosti rozdělí graficky úsečku v daném poměru užitím podobnosti trojúhelníků obiasní postup grafického dělení úsečky a výpočtu výšk užitím	Shodnost trojúhelníků - shodné útvarv v rovině - shodnost trojúhelníků – věty sss, sus, usu - konstrukce trojúhelníků Podobnost - podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení - poměr podobnosti - větv o podobnosti - podobnost v praxi	7 9	
22. načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osové a středově souměrný útvar	vysvětlí pojmy osové souměrný útvar, osa souměrnosti, středově souměrný útvar, střed souměrnosti, obraz útvaru vyjmenuje, načrtne, vymodeluje, uvede osové nebo středově souměrné útvarv včetně os a středů souměrnosti	Osové souměrnost - osové souměrné útvarv	6	

Osnoy

Matematika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	ověří, zda je útvar osově souměrný podle dané osy, středově souměrný podle daného bodu určí, zda je daný útvar osově souměrný, středově souměrný a určí osu souměrnosti, střed souměrnosti rozpozná útvary souměrné podle středu a podle osy, určí střed nebo osu souměrnosti uvede vlastnosti obrazu útvaru v osově souměrnosti, středové souměrnosti (není shodnost obrazu a vzoru. vzdálenost od osv. od sestrojí bod, úsečku, přímku, kružnici, trojúhelník v osově souměrnosti podle dané osy středové souměrnosti podle daného bodu)	- osová souměrnost <u>Středová souměrnost</u> - středová souměrnost - středově souměrné útvary	7	
23. určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	vsvětí pojmy krychle, kvádr, hranol, válec, kužel, jehlan, koule, kulová pojmenuje modely těles nebo tělesa ve svém okolí uvede příklady základních těles (krychle, kvádr, hranoly, jehlan, kužel, válec, koule) ze svého okolí vymodeluje, načrtne, z papíru složí modely základních těles uvede základní vlastnosti základních těles (počet stěn, tvar a velikost stěn, počet hran, vrcholů) odvodí společné i rozdílné vlastnosti těles dané těleso rozdělí na základní tělesa nebo je na základní těleso doplní rozdělí daná tělesa podle zadaných kritérií z daných kritérií vybere ta, která jsou vhodná pro třídění daných těles třídí daná tělesa podle vhodných kritérií	<u>Krychle, kvádr</u> - kvádr, krychle, síť <u>Hranoly</u> - hranoly a jejich sítě <u>Válec</u> - válec, jeho síť <u>Tělesa</u> - jehlan - kužel - koule a její části	6 7 8 9	
24. odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	vyjmenuje jednotky povrchu a objemu vsvětí pojmy povrch a objem, síť tělesa, tyto pojmy ilustruje na uvede konkrétní příklady využití povrchu, objemu ukáže velikost základních jednotek povrchu i objemu uvede vztahy mezi základními jednotkami povrchu a objemu převádí jednotky povrchu i objemu uvede vzorce pro výpočet povrchu a objemu základních těles (krychle, kvádr, hranol, válec, jehlan, kužel, koule) ukáže způsob odvození vzorců pro výpočet objemu krychle, kvádru, válce, jehlanu a kužele vyhledá (v tabulkách, odborných knihách, na internetu) vzorce pro výpočet povrchu nebo objemu složitějšího tělesa (části koule, méně známé vzorce,...) vypočte povrch a objem základních těles ze zadaných hodnot pomocí příslušných vzorců vypočte povrch a objem základních těles, potřebné údaje změří či vypočte ze zadaných dané těleso rozdělí na základní tělesa	<u>Krychle, kvádr</u> - jednotky objemu - objem a povrch krychle a kvádr <u>Hranoly</u> - objem a povrch hranolu <u>Válec</u> - objem a povrch válce <u>Tělesa</u> - jehlan - kužel - koule a její části	6 7 8 9	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	vypočte povrch a objem složitějších těles pomocí součtu nebo rozdílu obsahů příslušných základních rovinných útvarů			
25. načrtne a sestojí síť základních těles	určuje a charakterizuje základní tělesa pojmenuje modely těles nebo tělesa ve svém okolí vysvětlí pojem síť tělesa uvede základní vlastnosti základních těles (počet stěn, tvar a velikost stěn, počet hran, vrcholů, ...) načrtne nebo narýsuje několik různých sítí krychle, kvádrů určí, z jakých rovinných útvarů se skládá síť daného tělesa (zadaného modelem, slovním popisem, náčrtkem,...) určí délky hran daného tělesa určí rozměry stěn a dá je do souvislosti s rozměry jednotlivých rovinných útvarů, ze kterých se skládá síť daného tělesa načrtne nebo narýsuje síť daného tělesa	Krychle, kvádr - krychle, kvádr Hranoly - hranoly a jejich sítě Válec - válec, jeho síť Tělesa - jehlan - kužel - koule a její části	6 7 8 9	
26. načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles v rovině	určuje a charakterizuje základní tělesa uvede základní vlastnosti základních těles (počet stěn, tvar a velikost stěn, počet hran, vrcholů, ...) načrtne obraz krychle, kvádrů, válce, kužele, jehlanu v rovině	Krychle, kvádr - síť těles Hranoly - hranoly a jejich sítě Válec - válec, jeho síť Tělesa - jehlan - kužel - koule a její části	6 7 8 9	
27. analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh vysvětlí pojmy přepona, odvěsna, protilehlá odvěsna, přilehlá odvěsna uvede znění Thaletovy a Pythagorovy věty načrtne obrázek vysvětlující znění Thaletovy a Pythagorovy věty vlastními slovy vysvětlí Thaletovu a Pythagorovu větu zapiše pomocí matematické symboliky znění Pythagorovy věty pro daný pravouhlý trojúhelník vypočítá z Pythagorovy věty délku přepony v pravouhlém trojúhelníku vypočítá z Pythagorovy věty délku odvěsny v pravouhlém trojúhelníku vypočítá výšku rovnoramenného a rovnostranného trojúhelníku, délku úhlopříčky čtverce a obdélníku, délku tětiny,...	Základní geometrické útvary - úlohy Trojúhelníky - slovní úlohy Čtýřhelníky - slovní úlohy Kruh, kružnice - slovní úlohy - Thaletova věta	6 6 6, 7 8	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	určuje velikost úhlu v pravoúhlém trojúhelníku výpočtem použitím goniometrických funkcí vypočte úhel mezi úhlopříčkami v rovnoběžníku, úhel, který svírá podstava tělesa s jeho stěnou,... použitím goniometrických funkcí v zadání geometrické úlohy vyhledá potřebné údaje, zejména: co je třeba vypočítat, o jakých rovinných útvech nebo tělesech se v úloze jedná, jaké jsou známé a neznámé rozměry daných geometrických objektů podle vyhledaných údajů načrtne obrázek i se známými a neznámými rozměry určí vztahy mezi zadanými údaji (veličinami, délkami, objekty,...) a ty zapíše, k tomu využije svých znalostí daných geometrických útvarů, jejich charakteristik a vlastností (vlastnosti úhlopříček, Pythagorova věta, goniometrické funkce,...) ze zadaných údajů vybere ty, které jsou potřebné k vyřešení dané úlohy naplánuje postup řešení v souladu s nalezenými vztahy a svými znalostmi a dovednostmi a danou úlohu vyřeší výsledek svého řešení ověří (výpočtem, konstrukcí, porovnáním se svou zkušeností,...)	<u>Pythagorova věta</u> - odvození Pythagorovy věty - užití Pythagorovy věty <u>Goniometrické funkce ostrého úhlu</u> - užití goniometrických funkcí <u>Krychle, kvádr</u> - slovní úlohy <u>Hranoly</u> - slovní úlohy <u>Válec</u> - slovní úlohy <u>Tělesa</u> - slovní úlohy	8 9 6 7 8 9	
28. užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	v zadání úlohy nebo problému vyhledá potřebné údaje, zejména: co je třeba vypočítat, o jakých matematických objektech (útvech, pojmech,...) se v úloze jedná, jaké jsou známé a neznámé údaje, které údaje nejsou zadané, ... zadaný problém vhodně zstruční (načrtne obrázek nebo jinak vhodně graficky znázorní, udělá zápis,...) ze zadaných údajů vybere ty, které jsou potřebné k vyřešení dané úlohy vyhledá (v tabulkách, na internetu,...) další údaje vztahující se k určí vztahy mezi zadanými údaji (veličinami, délkami, objekty,...) a ty zapíše naplánuje postup řešení v souladu s nalezenými vztahy a svými znalostmi a dovednostmi a danou úlohu vyřeší	<u>Slovní úlohy</u>	6,7,8,9	

Osnovy

Matematika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	výsledek svého řešení ověří (výpočtem, konstrukcí, porovnáním se svou zkušeností,....) své řešení porovná s řešením spolužáka, zejména v případě odlišného výsledku či odlišného postupu řešení			
29. řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	viz. výstupy 15 - 27	<u>Slovní úlohy</u>	6,7,8,9	
Ov 16. sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů hospodaření v domácnosti, objasní princip vyrovnání schodkového a	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší(menší) než výdaje	<i>Slovní úlohy</i>	6.	
Ov 18. vysvětlí význam úroku placeného a přijatého	na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým	<i>úrok, procenta</i>	7.	
Poznámka: OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - v průběhu celého druhého stupně při řešení úloh a				

Výchovné a vzdělávací strategie - Matematika - 2. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Rozvíjíme logické myšlení a úsudek, vedeme žáky k zdůvodňování matematických postupů, vytváření hypotéz na základě jejich zkušenosti nebo pokusu. Vedeme žáky k osvojování si základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů. Vytváříme u žáků soustavu matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh) k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu při řešení úloh běžného života.
<u>řešení problémů</u>	Provádíme s žáky rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbu správného postupu při řešení matematických úloh. Rozvíjíme zkušenosti žáků s řešením úloh a problémů, poznávání možností matematiky a k uvědomování si skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby.
<u>komunikativní</u>	Učíme žáky přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka i symboliky, prováděním rozborů a zápisů řešení úloh a zdokonalováním grafického projevu. Rozvíjíme u žáků snahu o správné pochopení textu a symbolů a v souvislosti s tím rozvíjíme i vyjadřovací schopnosti a argumentaci žáků.
<u>sociální a personální</u>	Při řešení úloh a reálných problémů umožňujeme žákům pracovat jak individuálně, tak ve skupinách. Vedeme žáky k pochopení potřeby efektivní spolupráce, oceňování zkušenosti druhých a k respektování různých hledisek řešením zadaného úkolu ve skupinách. Respektujeme individuální odlišnosti jednotlivých žáků předkládáním úkolů podle jejich individuálních dovedností a schopností, a tím posilujeme jejich sebedůvěru a schopnost vzájemného respektu a úcty.
<u>občanská</u>	Při řešení složitějších matematických úloh a problémů dáváme žákům prostor k vyjádření vlastních myšlenkových pochodů a stanovisek. Vedeme je tak k respektování odlišnosti a jinakosti. Umožňujeme žákům spolupracovat a pomáhat si při řešení matematických problémů, předkládáme jim úlohy, pro jejichž správné a úplné vyřešení je potřeba kooperace všech.
<u>pracovní</u>	U žáků rozvíjíme v potřebné míře pozornost a soustředění na řešení úloh a vedeme je k vytrvalosti, pracovitosti, kritičnosti a odpovědnosti řešením úloh až do konce, posuzováním výsledků a dodržováním algoritmu řešení. Vedeme žáky k aplikaci algoritmizace na řešení reálných problémových úloh a větších projektů.

Informatika , 2. stupeň

6. třída

Základní práce v programu Malování

Základní manipulace s programem

Rastrová grafika (mozaika), rozdíl vektorové a rastrové grafiky

Základní práce s objekty

Základní práce s útvary (panel nástrojů)

Internet, síť

Historie internetu

Zásady bezpečnosti na internetu

Základy počítačových sítí (internet)

Vyhledávání informací (vyhledávače a práce s nimi)

Základní práce s MS Word

Základní práce v prostředí textového editoru

Formátování textu, ohraničení, výplně

Vkládání obrázků, práce s obrázky (ohraničení, stínování, obtékání,...)

Práce s Wordart (ozdobné texty)

Základní práce s grafickým editorem (Irfan, Photofiltre, Malování)

Ořez, výřez, základní manipulace s grafikou v různých grafických programech

Photostory

Prostředí programu Photostory – tvorba videa, formáty videa

MS Powerpoint

Základní manipulace s programem MS Powerpoint, pravidla pro tvorbu prezentací

7. třída

Pokročilá práce v grafickém editoru (malování, Photofiltre)

Práce s textem, jednoduchá koláž, ohraničení

Pokročilá práce v MS Word

Neviditelné znaky

Vkládání symbolů

Grafické objekty

Tabulky

Záhlaví a zápatí

Číslování stránek

Ohraničení a stínování

Tabulátory

Základní práce s MS Excel (tabulkovým procesorem)

Práce se sešity, práce s listy, operace s buňkami, operace s řádky a sloupci

Ohraničení, výplně, jednoduché vzorce

Pokročilá práce v MS Powerpoint

Odrážky.

Tabulky.

Vkládání symbolů (objektů, hudby, videa)

Efekty, módy (prezentační, editační)

Hardware, software

Hlavní součásti PC - procesor, paměti, základní deska, grafická karta, monitory, příslušenství (formou referátů, propojení s MS Powerpoint)

Rozdíly mezi jednotlivými typy výpočetní techniky

Tablet, smartphone, notebook, netbook, ultrabook,...

Práce s editorem fotek

Základní manipulace – nahrání fotografií, práce s kvalitou (kompresí) fotografií, efekty

8. třída

MS Office

Žák zná a umí:

Pokročilá manipulace s MS Word, MS Powerpoint, MS Excel

- Word: práce se styly, nadpisy, odstraňování vícenásobných znaků, práce s odstavci (výška, mezery, zarovnávání,...)
- Powerpoint: pravidla vlastní prezentace (výstup před publikem), prezentace v různých programech, efekty a přechody
- Excel: rozšířené funkce a vzorce, třídění dat, grafy, podmíněné formátování, absolutní a relativní adresace

Práce s grafickým softwarem (Photofiltre)

Vytvoří práci dle zadaného návodu (obálka, koláž, pohlednice) – pokročilá manipulace

Práce se softwarem na tvorbu videa (Photostory)

Vypracuje projekt na zadané téma

Bezpečnost internetu, zásady práce s internetem

Žák má pokročilé znalosti v oblasti bezpečnosti na internetu

Žák pracuje s digitální technikou

Plní průběžné úkoly na odstraňování problémů při provozu digitální techniky

Umí zapojovat hardwar, umí propojovat digitální zařízení mezi sebou

Používá mobilní technologie, miniDV, mobilní telefony, tarify

Dokáže digitální techniku udržovat a ošetřovat

Dodržuje veškerá bezpečnostní pravidla při práci s digitální technikou. Umí poskytnout první pomoc při úrazu

9. třída

Internet, funkce internetu

Žák zná:

Webhosting, doména, server, vyhledávání informací, bezpečnost na internetu (sociální sítě), způsoby připojení

Bezpečnost na internetu (pokročilé znalosti)

Práce s grafickým editorem

Žák zná a umí:

Projekty - montáž, koláž, plakát

Důraz na uživatelské dovednosti a znalosti v MS Office (Word, Excel, Powerpoint)

Grafický editor

Hardware, software

Internet a práce s ním

Profesní orientace

Orientuje se ve vybraných profesích

Učí se vhodně rozhodnout o svém budoucím povolání

Využívá poradenských služeb při výběru povolání

Dokáže svou osobu prezentovat při vstupu na trh práce

5.2.5 INFORMATIKA – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Hlavním smyslem zařazení vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** do základního vzdělávání je dosažení počítačové gramotnosti všemi žáky. Znamená to, aby v průběhu povinného vzdělávání získali všichni žáci základní dovednosti ovládat výpočetní techniku a moderní informační technologie, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se naučili s nimi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Zvládnutí výpočetní techniky a zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“.

Dovednosti získané ve vyučovacím předmětu Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku a informačních zdrojů v celém základním vzdělávání.

Časová dotace je 1 hodina týdně na 1. stupni v 5. ročníku a na 2. stupni 1 hodina týdně v 6. – 9. ročníku. V 8. a 9. ročníku se v rámci předmětu Informatika realizují témata předmětu Svět práce Digitální technologie a Svět práce.

Dále je v rámci předmětu informatika částečně naplňován výstup v pořadí 18. ze vzdělávacího oboru občanská výchova (v učebních osnovách označen Ov 18.).

Vyučování probíhá v pracovních ICT eventuelně v učebnách 2. stupně.

Výuka probíhá v dělených skupinách v jednotlivých ročnících a třídách. Skupiny jsou děleny s přihlédnutím k ostatním předmětům.

Realizovaná průřezová témata: Mediální výchova

Informatika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	žák vysvětlí pojem informace a informatika, ukáže, kde se dají informace získat, odliší spolehlivé a nespolehlivé zdroje, zhodnotí informaci z hlediska závažnosti vysvětlí, co je internet vyhledá na internetu informační zdroj podle adresy formuluje a запиše požadavek na vyhledání dané informace informaci uloží pro další zpracování, či vytiskne formuluje a запиše požadavek na vyhledání dané informace informaci uloží pro další zpracování, či vytiskne pošle e-mail, zprávu SMS aktivně se zapojí do komunikace v chatu pracuje s více zdroji	<u>Vyhledávání a komunikace informací</u> - informatika jako vědní obor získávání, třídění, zdroje informací, informační systémy, etika, instituce - ověřování věrohodností informací <u>- Internet</u> a) práce s prohlížečem b) metody vyhledávání na internetu c) formulace požadavku d) zpracování informací e) hypertexty f) způsoby komunikace – e - mail, chat, zprávy SMS slovníky, mapy, tvorba sborníků, třídění informací <u>Internet - praktické využití</u> zpracování informací	6 7 8 9	OSV - Komunikace - Správné zadávání pojmů do vyhledávačů a orientace v odkazech OSV - Komunikace - Správné zadávání pojmů do vyhledávačů hypertext, zadání E-mailu, správné psaní SMS MV - Práce v realizačním týmu - práce na diskusích, projekty OSV - Komunikace - Správné zpracování informací dle zásad komunikace
2. ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	vysvětlí rozdíly v typech aplikačních programů vyhledá a uloží soubor v adresáři ovládá práci se schránkou – kopie, vyjmutí, vložení provádí základní operace se složkami a dokumenty - označení, přesun, žák jmenuje nejznámější a nejpoužívanější textové editory ukáže příklady a oblasti využití napiše požadovaný text, opraví v něm chyby, kterých se při psaní ovládá základní nástroje programu Zoner Callisto zvládá základní funkce programu Excel v nastavení stránky upraví vzhled dokumentu označí různé bloky myší a některé (řádek, slovo, celý dokument) zformátuje text a odstavce využije schránky při práci s textem – při kopírování, přesouvání za pomoci tabulátoru napíše text ve formě tabulky vloží do dokumentu obrázky a upraví jej dle potřeby	- software operační systémy <u>- Word</u> - textový editor a) základy psaní textu <u>- Zoner Callisto</u> základy práce v graf. editoru <u>- Excel</u> informativně <u>- Word pro pokročilé</u> - textový editor a) základy psaní textu b) editace textu c) zobrazení a nastavení stránky d) označování bloků e) formátování textu f) práce se schránkou g) formáty odstavce	6 7	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - psaní novinových článků dle textu MV - Fungování a vliv médií ve společnosti sledování technického vývoje - novinky základy administrativy

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	použije ozdobné písmo a graf.prvky ke grafické úpravě dokumentu zpracovaný dokument vytiskne žák vytvoří nový list, pojmenuje, založí databázi, zpracuje daná data do tabulkového editoru vytvoří graf vytvoří databázi a zpracuje ji v programu Excel pracuje s filtry, tvoří grafy, třídí data zpracuje daný materiál v grafických editorech nascanuje a digitálně zpracuje obrázek a foto zpracovává data v tabulkovém editoru, pracuje s grafy	h) tabulátory a jejich užití i) vkládání a úpravy obrázků - Excel základy práce tvorba kalendáře databáze počítání - operace Zpracování a využití informací Word a) základy psaní textu b) editace textu c) zobrazení a nastavení stránky d) označování bloků e) formátování textu f) práce se schránkou Excel opakování ze 7. Ročníku Grafické editory Zoner calisto zpracování digitální foto a video, digitalizace scannování Tabulkový editor - Excel výpočty grafy databáze tvorba databází	8 9	MV - Fungování a vliv médií ve společnosti sledování technického vývoje - novinky administrativní úkony
3. uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	v nastavení stránky upraví vzhled dokumentu označí různé bloky myší a některé (řádek, slovo, celý dokument) zformátuje text a odstavce využije schránky při práci s textem – při kopírování, přesouvání za pomoci tabulátoru napíše text ve formě tabulky vloží do dokumentu obrázek a upraví jej dle potřeby použije ozdobné písmo a graf.prvky ke grafické úpravě dokumentu zpracovaný dokument vytiskne	- Word b) editace textu c) zobrazení a nastavení stránky d) formátování textu e) práce se schránkou f) vkládání a úpravy obrázků g) grafické prvky, písmo h) tisk a úpravy před tiskem - Word pro pokročilé j) grafické prvky, písmo k) tisk a úpravy před tiskem	6 7	

Osnovy

Informatika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	použije ozdobné písmo a graf.prvky ke grafické úpravě dokumentu zpracovaný dokument vytiskne pracuje aktivně s grafy zpracuje a naformátuje běžný text zvládá psaní textů v úředním stylu zpracuje daný materiál v grafických editorech umí naskenovat a digitálně zpracovat obrázek a foto zpracovává data v tabulkovém editoru, pracuje s grafy	- Excel grafy Word g) formáty odstavce, styly h) úřední formuláře databáze opakování test úřední styl Grafické editory Zoner calisto zpracování digitální foto a video, digitalizace scannování Tabulkový editor - Excel výpočty grafy databáze tvorba databází	8 9	MV - Práce v realizačním týmu - práce na diskusích, projekty MV - Fungování a vliv médií ve společnosti sledování technického vývoje - novinky příhláška, sdělení, odvolání MV - Práce v realizačním týmu - příprava videoreportáže, projekty, dokumentace MV - Tvorba mediálního sdělení videodokumentace, zpracování videa, digitalizace - úpravy fotek
4. pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	pošle e-mail, zprávu SMS, elektronické násilí, kriminalita, možnosti čtení a obecné při výběru digitálních informací aktivně se zapojí do komunikace v chatu aktivně se zapojí do komunikace ICQ zachovává pravidla slušné komunikace dokáže z kompletní informace vybrat podstatné orientuje se v základních prohlížečích správně používá nástroje prohlížečů přesně formuluje požadavky do vyhledávačů dodržuje zásady dle autorského zákona vytvoří pokročilou prezentaci a předvede ji žák vysvětlí, jak funguje Internet (www stránky) a k němu příslušné pojmy	- Internet a) práce s prohlížečem b) metody vyhledávání na internetu Vyhledávání a komunikace informací získávání, třídění, zdroje informací, - Internet a) práce s prohlížečem b) metody vyhledávání na internetu c) formulace požadavku Power Point tvorba pokročilých prezentací Doména, HTML jazyk, hypertext, webhosting, vyhledávače - Internet c) zpracování informací	6 7 8	MV - Fungování a vliv médií ve společnosti sledování technického vývoje - novinky MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - referáty MV - Vnímání autora med. sdělení - Zákon MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - tvorba prezentace

Osnovy

Informatika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	žák vysvětlí pojem informace a informatika, ukáže, kde se dají informace získat, odliší spolehlivé a nespolehlivé zdroje, zhodnotí informaci z hlediska závažnosti vysvětlí, co je internet vyhledá na internetu informační zdroj podle adresy	d) způsoby komunikace – informační systémy, etika, instituce - ověřování věrohodností informací	8 9	OSV - Hodnoty, postoje a praktická etika - práce dle autorského zákona
5. používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	žák pracuje s vektorovým editorem vytváří samostatně grafické listy dovede vytvořit funkční prezentaci	<u>- Internet</u> d) zpracování informací e) hypertexty f) způsoby komunikace – <u>Internet - praktické využití</u> zpracování informací <u>- Internet</u> e - mail, chat, zprávy SMS <u>- Zoner Calisto</u> grafický vektorový editor <u>Power Point</u> tvorba prezentací <u>- Internet</u> e - mail, chat, zprávy SMS	6 7 6 7 8 9	MV - Stavba mediálních sdělení - plakáty,... MV - Stavba mediálních sdělení - pozvánky MV - Stavba mediálních sdělení - graf. listy MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - tvorba pokročilé prezentace
6. zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	vytvoří prezentaci sestaví a naanimuje pokročilou prezentaci	<u>Prezentační programy</u> tvorba prezentací <u>Power Point</u> tvorba pokročilých prezentací Vkládání zvuku, videa, přechodů a časování.	8 9 9	MV - Stavba mediálních sdělení - prezentace MV - Tvorba mediálního sdělení základy digitalizace - úpravy fotek MV - Stavba mediálních sdělení - vytvoření prezentace a umístění na web MV - Stavba mediálních sdělení - www tvorba MV - Vnímání autora med. sdělení - Zákon
DT1 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální	žák ovládá digitální techniku odstraňuje problémy při provozu dig. techniky	<u>Digitální technika</u> - práce s digitální technikou - průběžné úkoly na odstraňování poruch	8,9	
DT2 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	propojuje digitální zařízení mezi sebou	- zapojování hardwaru	8,9	
DT3 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	používá uživatelsky mobilní technologie	- mobilní technologie, HDTV, miniDV, mobilní telefony, tarify		
DT4 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	dokáže digitální techniku udržovat a ošetřovat	- základy ošetřování techniky	8,9	
DT5 dodržuje základní hygienická a	dodržuje veškerá bezpečnostní pravidla při práci s dig. technikou	- bezpečnost práce s technikou	8,9	

Osnovy

Informatika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	demonstruje první pomoc při modelové situaci	- základy první pomoci, úrazy el. proudem		
SP1 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	orientuje se ve vybraných profesích	Profesní orientace - profese na DVD, výběr povolání	8,9	
SP2 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a	učí se vhodně rozhodnout o svém budoucím povolání	- diskuse o zvoleném povolání	8,9	
SP3 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného	využívá poradenských služeb při výběru povolání	- setkání s vých. poradcem školy	8,9	
SP4 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	dokáže svou osobu prezentovat při vstupu na trh práce	- modelové situace, prezentace	8,9	
Ov 18 uvede nejčastější druhy pojištění a n	porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních	- finanční produkty	8.,9.	
*MV = Mediální výchova				

Výchovné a vzdělávací strategie - Informatika - 2. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Vedeme žáky k samostatné práci zadáváním úloh, při kterých žáci používají všech získaných dovedností a znalostí z oblasti ICT. Pro názornost používáme připravené tabulky, texty, bitmapové a vektorové obrázky a pro zpětnou vazbu též dataprojektory.
<u>řešení problémů</u>	Zadáváním problémových úkolů a úloh rozvíjejících tvořivost vedeme žáky k jejich řešení a nebo hledání postupů řešení. Umožňujeme žákům řešit problémy samostatně i ve skupinách pomocí vyhledávání na Internetu a používání vlastního materiálu.
<u>komunikativní</u>	Pomocí otevřené diskuse a vzájemné rady a pomoci mezi žáky navzájem vytváříme příležitosti při skupinové práci pro vzájemnou komunikaci mezi žáky a mezi žákem a učitelem. Při práci individuální žákům umožňujeme vzájemnou komunikaci s cílem rady a pomoci. Učitel zastává roli lektora a odborného poradce.
<u>sociální a personální</u>	Zadáváme úkoly, při kterých musí žáci spolupracovat a pracovat v týmu. Umožňujeme žákům přijmout roli asistenta. Při roli asistenta si žáci posilují sociální citění a učí se pomáhat druhým.
<u>občanská</u>	Zadáváme problémové úkoly a modelové situace vedoucí k zodpovědnému chování a respektu názoru druhých. Zadáváme úkoly vedoucí k vnímání kulturních hodnot a tradic a pomocí prezentace žáci vzájemně na díla regují. Při zpracovávání a hodnocení dbáme na dodržování zákonů a společenských norem.
<u>pracovní</u>	Důsledně vyžadujeme dodržování všech předem stanovených pravidel práce s ICT. Dbáme na dokončování práce v dohodnuté kvalitě a v předem dohodnutém termínu.

Dějepis, 2. stupeň

6. ročník

Člověk v dějinách

Žák zná:

Důležitost dějepisných znalostí pro život ve společnosti

Význam dějepisných poznatků na příkladech z místa svého bydliště

Zdroje informací o minulosti; instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány

Archeolog a archeologie

Hmotné prameny

Význam muzeí pro příští generace

Úkol archivů

Příklady archiválií

Instituce, které slouží k ukládání písemností

Informace o historii

Časová osa, historická mapa, hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Vliv jevů na obloze na měření času

Různé druhy kalendářů

Hlavní historické epochy

Časová přímka

Účel historické mapy

Počátky lidské společnosti

Žák zná:

Život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kultura

Výroba kamenných nástrojů

Rozdíly a shody mezi pravěkým a dnešním člověkem

Důkazy o životě lidí starší doby kamenné na našem území

Význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost

Jak přechod k zemědělství změnil život lidí

Popíše s pomocí mapy šíření zemědělství do Evropy

Život zemědělců

Výhody využití tažné síly dobytka

Rozvoj řemesel

Způsoby zpracování mědi

Proč byl bronz vhodnější k výrobě nástrojů než kámen a měď

Výroba bronzových nástrojů

Příklady nálezů bronzových předmětů

Výhody železných nástrojů oproti bronzovým a kamenným

Archeologické kultury na našem území

Příklady archeologických kultur

Diskutuje s využitím obrázků o životě lidí v pozdní době kamenné

Život Keltů na našem území

Typické znaky předmětů vyrobených v jednotlivých archeologických kulturách

Souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury

Žák zná:

Budování zavlažovacího systému a existencí nejstarších států

Jak Nil ovlivňoval život Egyptanů

Proč řeku Nil Egyptané uctívali

Možnosti využití papyru

Přeměna krajiny v Mezopotámii v úrodnou oblast

Jak poloha Foinikie napomohla rozvoji této země

Proč Číňané tajili výrobu hedvábí

Jak ovlivňují přírodní podmínky oblasti život kočovníků

Nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví

Touha Egyptanů po nesmrtelnosti se stavební činností a s mumifikací

Nejvýznamnější památky starověkého Egypta

Vliv písma a používání číslic na rozvoj společnosti

Proč Číňané dodnes používají znakové písmo

Stanovisko k vybraným myšlenkám hinduismu nebo buddhismu

Přínos antické kultury, osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem

Uvede příklady památek starověkého Řecka

Příklady památek starověké římské kultury

Čím se liší náboženská víra Židů od víry ostatních národů

Základní myšlenky spojené s judaismem

Odlišnosti mezi starověkým a současným Řeckem

Vyprávění o vybraném hrdinovi z dějin starověkého Řecka

Navrhne za pomoci učebnice rodokmen olympských bohů

Druhy antických památek

Aktuálnost vybraných myšlenek antické filozofie pro dnešního člověka

Důkazy o vyspělosti Etrusků

Jak řecká kultura ovlivnila kulturu římskou

Proč nacházíme římské stavební památky nejen v dnešní Itálii ale i v jiných zemích Evropy

Antická a evropská kultura

Proč se křesťanství stalo nejrozšířenějším náboženstvím v Evropě

Formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a podstatu antické demokracie

Jednotlivé vrstvy egyptské společnosti ve starověku

Posoudí z pohledu dnešního člověka Chammurapiho zákoník

Rozdělení starověké indické společnosti do kast

Jak Řekové řešili přelidněnost městských států

Události, které vedly k oslabení starověkého Řecka

Zrod demokracie v Athénách

Rozdíly mezi Spartou a Athénami

Příklady práv a povinností římského občana v době republiky

Rozdíly mezi demokracií a samovládou

Myšlenky a činy římských císařů

Příčiny, které urychlily zánik římské říše

7. ročník

Křesťanství a středověká Evropa

Žák zná a umí:

Nový etnický obraz Evropy
Utváření států a jejich vývoj
Islám a islámské státy
Franská říše
Život v klášteře
Karel Veliký
Lenní systém
Vikingové
Středověká Anglie
Svatá říše římská
Románská kultura
Příchod Slovanů
Velká Morava
Český stát za Přemyslovců
Křesťanství, papežství, císařství
Křížové výpravy
Církevní řády
Kacířství
Mongolové, Tataři
Románská a gotická kultura
Středověká společnost
Poslední Přemyslovci
Vznik měst a jejich význam
Lucemburkové
Morové pohromy
Reformy
Dekret kutnohorský
Jan Hus
Husitské války
Jiří z Poděbrad
Český stát za Jagellonců
Renesance a humanismus

Zámořské objevy a dobývání. Počátky nové doby

Žák zná:

Kryštof Kolumbus
Reformace-protireformace
Evropa 16. století
Absolutismus
Absolutismus v Rusku
Osmanská říše
Habsburkové
Jednota bratrská

Rudolf II.

Český stát a velmoci 17. století

Třicetiletá válka

Obnovené zřízení zemské, J.A. Komenský

Důsledky třicetileté války

8.ročník

Žák zná:

Barokní kultura
Čarodějnické procesy
Barokní architektura a malířství
České baroko
Společnost v barokní době
Absolutistická vláda ve Francii
Anglická revoluce
Samoděržaví v Rusku
Osmanská říše
Osvícenství
Rozvoj vědy
Klasicismus
Osvícenský absolutismus
Reformy Marie Terezie a Josefa II.
Válka za nezávislost
Vznik USA

Modernizace společnosti

Žák zná:

Francouzská revoluce
Napoleonské období
Vídeňský kongres
Průmyslová revoluce
Industrializace a její důsledky
Sociální otázka
Národní hnutí
Romantismus
Utváření novodobého českého národa
Revoluce 19. století
Metternichovský absolutismus
Modernizace, realismus, impresionismus
Politické proudy
Sjednocení Itálie, sjednocení Německa
Občanská válka v USA
Modernizace Ruska
Modernizace Japonska
Kolonialismus, imperialismus
Bachovský absolutismus
Vznik Rakouska-Uherska
České politické strany
Rozvoj českého podnikání
Nacionalismus
Antisemitismus
Novogotický a novorenesanční styl

Demokratizace
Emancipace žen
Rozvoj přírodních věd
Vliv moderní techniky
Rozvoj dopravy
Počátky sportu
Moderní umění, expresionismus, secese, kubismus
První světová válka
Československé legie
Únorová revoluce, říjnová revoluce
Politické, kulturní a sociální důsledky první světové války
T.G. Masaryk, E. Beneš, M. Štefánik
Historický čas a prostor

9. ročník

Moderní doba

Žák zná:

Územní a politické změny v Evropě po 1. světové válce

Pojmy: nástupnické státy, versailleský systém, Společnost národů, bolševická revoluce, bílí a rudí

Okolnosti vzniku ČSR a jejich mezinárodní souvislosti

Význam TGM a československých legií

Fungování pluralitní demokracie, datum 28.10.1918

Mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy

Postavení ČSR v evropských souvislostech

Průběh vzniku ČSR, orientace v osobnostech, pojmech, užívání mapy

Vznik nástupnických států, doplňování názvů do slepé mapy

Hlavní politické proudy 1. republiky

Versailleský systém

Československo – první léta existence

Příčiny a důsledky světové hospodářské krize

Jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech, klady a zápory demokratických systémů

Problémy poválečného světa

Evropa na rozcestí

Bolševická diktatura v Sovětském svazu

Pojmy: amerikanizace života, pacifistické hnutí, KKK, stalinismus, gulag, fašismus, nacismus

Důsledky existence totalitních systémů, destruktivní síla totalitarismu a vypjatého nacionalismu

Hospodářská krize a její důsledky

Postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Příčiny Mnichovské dohody, její důsledky, orientace v politické situaci 2. republiky,

Mnichovský diktát. Rok 1938 – konec Československa

Zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky

Společnost národů, demokracie, fašismus, nacismus- totalitní systém, mobilizace

Hlavní osobnosti vědy, politiky, kultury

Poslední roky demokracie v Československu

Vznik a rozpad Česko – Slovenska

Světová věda a umění v období mezi světovými válkami

Československá věda a umění v období mezi světovými válkami

Základní mezníky 2. světové války, nejvýznamnější přelomové události

Zneužití techniky ve 2. světové válce důsledky zneužití

Počátek války a její průběh do roku 1941. Válka v období 1941-1943. Porážka Německa.

Kapitulace Německa a Japonska

Charakter války

Okupace Čech a Moravy, " Protektorát Čechy a Morava", „heydrichiáda", holocaust, Pražské povstání

Domácí i zahraniční odboj

Antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv

Protektorát Čechy a Morava 1939–1941
Československý zahraniční odboj 1939–1941
Protektorát Čechy a Morava 1942–1944. Československý domácí odboj 1942
Československý zahraniční odboj 1942-1944. Osvobození republiky

Rozdělený a integrující svět

Žák zná:

Příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků

Berlínská krize, korejská válka, karibská krize, studená válka. Mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce, objasní pojem sovětizace východní Evropy. Postavení rozvojových zemí, popíše a uvede příklady rozpadu koloniálního světa

Studená válka, železná opona, únorový převrat, totalita, politické procesy - 50. léta, Varšavská smlouva, NATO, Východ, Západ, normalizace

K osobnostem poválečného období přiřadí jejich charakteristiku

Svět po 2. světové válce

Poválečné uspořádání světa. Svět na počátku studené války

Poválečné uspořádání Československa, nastolení komunistické moci v Československu 1948.

Únorový převrat 1948 v ČSR

50. léta v Československu - totalita KSČ

3. československý odboj

Vytvoření totalitního režimu, postavení ČSR a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR

Uvolňování komunistického režimu v Československu v 60. letech.

21. srpen 1968, krize vládnoucího systému v ČSSR, rok 1968.

Období normalizace v Československu (70. - 80. léta), Charta 77

Kultura, umění, věda a zábava v Československu,

Politické změny v Československu v 80. a 90. letech,

17. listopad 1989, normalizace a rozklad totalitního režimu. „Sametová revoluce“

Krize sovětského impéria a „perestrojka – přestavba“, M. Gorbačov

Obnova demokracie ve východní Evropě

Rozpad Československa - 1. 1. 1993, vznik ČR

Výrazné politické změny ve světě - pád komunistických režimů v Evropě

Úspěchy a objevy lidstva, závažné problémy ohrožující lidstvo

Státně politické změny ve světě

Pohled na Evropu a proces jejího sjednocování, ČR a Evropská unie

5.2.6 DĚJEPIS – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Znalost různých historických epoch napomáhá k celkové orientaci v mnohotvárnosti kulturních, politických, sociálních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Významně by se měl uplatňovat zřetel k dějinám regionu i k dějinám místním a k základním hodnotám evropské civilizace.

Tento předmět vytváří prostor a souvislosti pro rozvinutí průřezových témat, především multikulturní výchova, mediální výchova, mezilidské vztahy, výchova demokratického občana, VMEGS, environmentální výchova.

Využijeme dvouhodinové dotace ve všech ročnících 2. stupně. Výuka se bude realizovat převážně ve třídách, příležitostně v různých kulturních a společenských institucích. Kromě obvyklých forem výuky využijeme účast na projektech celorepublikového rozsahu, např. Člověk v tísní, Tajemství Pražského hradu atd., a budeme vytvářet vlastní. Při těchto příležitostech bude výuka probíhat v zájmových skupinách utvořených napříč ročníky. Jinak bude výuka probíhat převážně s celou třídou.

Dále je v rámci předmětu dějepis částečně naplňován výstup v pořadí 27. a 35. ze vzdělávacího oboru občanská výchova (v učebních osnovách označen Ov 27, Ov 35).

Osnovy

Dějepis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
ČLOVĚK V DĚJINÁCH				
1. uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	vlastními slovy prokáže přínos dějepisu pro porozumění vývoji lidstva zdůvodní potřebnost dějepisných poznatků pro kultivaci kulturního vědomí	Celé učivo dějepisu	6.-9.	
2. uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	vyjmenuje různé zdroje informací prezentuje informační zdroje pro jednotlivá historická období uvede příklady některých pražských muzeí a expozic s historickým zaměřením	Muzea a instituce pro dějepisné poznatky	6.-9.	Med. V. - Fungování a vliv médií ve společnosti - srovnávání nově se objevujících poznatků s dosavadními fakty
3. orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	uvede důležitá data a mezníky světové i české historie zařadí na časovou osu významné osobnosti na historických mapách určí současné státní uspořádání s pomocí vysvětlivek demonstruje na historické mapě jednotlivé události	Historické mapy Chronologická přímka	6.-9.	
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI				
4. charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a	uvede přírodní podmínky doby a vztah lidí k přírodě uvede místa archeologických nálezů podle mapy	Pravěk - vývoj člověka a společnosti	6.	
5. objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	uvede nástroje a způsoby získávání prostředků k životu popíše způsoby získávání kovů	Vývojové etapy pravěku (doba kamenná, bronzová, železná)	6.	
6. uvede příklady archeologických kultur na našem území	na mapě ukáže místa archeologických kultur	Pravěké kultury na našem území	6.	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY				
7. rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	uvede místa a přírodní podmínky vzniku civilizací objasní vliv přírodních podmínek na vznik civilizace demonstruje na mapě příhodná místa pro vznik civilizace vyjmenuje nejvýznamnější civilizace starověku	Blízký východ - Egypt, Mezopotámie Čína, Indie	6.	
8. uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí	na příkladech uvede konkrétní typy starověkých staveb vyjmenuje "7 divů starověkého světa"	Světové kulturní památky	6.	
9. demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	uvede dobu trvání a vývoje Řecka a Říma objasní význam hláskového písma pro evropské písemnictví vlastními slovy vyjádří význam antického divadla uvede přínos sportovního soutěžení pro vzájemné vztahy mezi státy na základě písemných památek vysvětlí způsob života a myšlení doby vyjmenuje významné osobnosti "vědy", kultury a politiky objasní společný základ judaismu a křesťanství vysvětlí vývoj křesťanství ve státní náboženství	Východní středomoří (Fénicie, Palestina, Kréta) Řecko Řím Judaismus, křesťanství	6.	MV - Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami
10. porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	uvede formy vlády v Řecku a Římě demonstruje vzájemný vztah jednotlivých skupin obyvatelstva a vlády vymezí hierarchii společenských skupin v jednotlivých formách vlády	Společnost a politické zřízení v Řecku a v Římě	6.	
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA				
11. popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	na mapě určí posuny jednotlivých civilizačních směrů objasní důležité vlivy týkající se stěhování národů vysvětlí důvod rozšíření křesťanství do jednotlivých vznikajících států vyjmenuje odlišnosti jednotlivých prvních evropských monarchií	Stěhování národů Byzantská říše Franská říše Slované Arabská říše Vývoj křesťanství, vznik papežského státu	7.	MV - Lidské vztahy - ovlivňování kulturního vývoje
12. porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	uvede základní znaky vzniku a vývoje byzantské, arabské a franské říše porovná shody a rozdíly ve způsobu života a kultuře obyvatel těchto říší	Byzantská říše Franská říše Slované Arabská říše	7.	
13. objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení	vyjmenuje a charakterizuje význačné osobnosti vzniku a vývoje Velké Moravy	Velká Morava - vznik, vývoj a zánik	7.	

Osnovy

Dějepis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Zdůvodní zánik Velké Moravy a vliv na vývoj českého státu objasní vztah Velké Moravy k okolí vyjmenuje a charakterizuje panovníky 10. stol. v Čechách uvede letopočet vítězství přemyslovského rodu nad Slavníkovci objasní důsledky vyvraždění Slavníkovců pro vznik českého státu popíše vzájemné vztahy mezi německým sousedem a českými knížaty a mezi českým státem a papežem prokáže souvislost mezi svátkem Den české státnosti a osobou knížete Václava	Český stát v 10. st. První Přemyslovci		MV - Kulturní difference - postavení státu v rámci Evropy
14. vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	vlastními slovy definuje pojmy související s konflikty mezi světskou a církví a s církevní hierarchií (např. mnich, kněz, schizma, převor, poutník, kacíř apod.) uvede příklady vztahů mezi křesťanstvím a kacířstvím	křesťanství - duchovenstvo, vzdělanost, kláštery husitství	7.	
15. ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	popíše hierarchii společenských vrstev a jejich vzájemné vztahy uvede na příkladech tzv. rytířskou kulturu popíše hlavní znaky románského a gotického stavitelství zařadí časově oba směry objasní vývoj vzdělanosti od románské kultury ke gotické	Románská kultura Stavby světské a církevní Gotická kultura Vikingové, cesty na východa a západ Anglie a vznik Francie	7.	
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY				
16. vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	charakterizuje období humanismu a renesance uvede příklady významných osobností v oblasti umění a kultury a jejich díla vysvětlí pojem reformace uvede příklady významných osobností a dopadu jejich činnosti objasní vliv nových myšlenek a objevů na změny ve společnosti (potažmo v církvi)	Humanismus a renesance Reformace	7.	
17. vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	vyjmenuje významné církevní reformátory v Čechách charakterizuje úlohu panovníka (Václava IV.) a jeho reakce na reformaci uvede základní charakteristiku působení mistra Jana Husa objasní dopady smrti mistra Jana Husa na vývoj společnosti vyjmenuje data střetů husitských vojsk s křižáky a uvede jejich výsledky charakterizuje osobnosti spojené s vývojem husitství (Želivský, Žižka, Prokop Holý) popíše způsob života v husitských táborech popíše vývoj v české společnosti ovlivněný husitskými válkami a výsledkem bitvy u Lipan	Reformace v Čechách (nové církve, osobnosti) Vláda Václava IV. Husitsví husitské války a křížové výpravy proti Čechům	7.	
18. popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	uvede data a osobnosti spojené s zámořskými objevnými plavbami mapě ukáže směry objevných plaveb uvede důvody, které vedly k zahájení objevných plaveb uvede konkrétní výsledky jednotlivých plaveb na mapě ukáže nová území a objasní pojem kolonie prokáže vliv výsledků plaveb na hospodářský rozmach	Zámořské objevy (mořeplavci) Kolonie	7.	
19. objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	uvede jména a charakteristiku vlády a doby posledních Přemyslovců objasní význam českého státu ve 13. století (do roku 1306) vyjmenuje panovníky z rodu Lucemburků na českém trůně objasní vliv Lucemburků na politický a hospodářský vývoj státu na konkrétních příkladech prokáže význam vlády Karla IV. pro český stát a postavení v rámci říše římské uvede data začátku a konce vlády Karla IV., založení univerzity, mostu přes Vltavu popíše způsob politiky Karla IV. a jeho vztah k církvi popíše změnu postavení státu v Evropě v průběhu husitských válek a reformace (Jiří z Poděbrad, Jagellonci) objasní pojem stavovská monarchie a důsledky pro hospodářský a politický vývoj uvede datum nástupu Habsburků na český trůn	Poslední Přemyslovci Lucemburkové Jiří z Poděbrad, Jagellonci Nástup Habsburků na český trůn	7.	

Osnovy

Dějepis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	charakterizuje vládu jednotlivých Habsburských panovníků do roku 1627			
20. objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	uvede data defenestrace, bitvy na Bílé hoře, staroměstské exekuce, Obnoveného zřízení zemského uvede důvod střetu habsburské a protihabsburské koalice a důsledky střetů na významné evropské státy uvede datum konce třicetileté války charakterizuje významné osobnosti třicetileté války uvede vývoj v Evropě po Vestfálském míru	Třicetiletá válka	7.	
21. na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	definuje absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus uvede příklady absolutistických monarchií uvede data a význam anglické a Velké francouzské revoluce a vzniku USA pro další vývoj evropských států na mapě ukáže příklady typů státních zřízení	Anglická a francouzská revoluce Vznik USA	7.	
22. rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	rozpozná hlavní znaky barokního slohu vyjmenuje představitele barokní kultury v Evropě a u nás uvede významná barokní díla v Praze vlastními slovy vysvětlí pojem protireformace a charakterizuje její snahy	Baroko J. A. Komenský Protireformace	7.	
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI				
23. vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	na příkladech uvede nové nástroje a způsoby hospodaření objasní dopad vynálezu knihtisku na rozvoj vzdělanosti a myšlení lidí vysvětlí pojem manufaktura a vliv na hospodářský, sociální a politický vývoj (osvicenský absolutismus) objasní pojem osvícenství vyjmenuje a charakterizuje významné encyklopedisty popíše nejvýznamnější objevy v přírodních vědách	Francie (osvícenství) Anglie Habs. mon. (Marie Terezie, Josef II.) Prusko	8.	VDO - Občan, občanská společnost a stát - Listina základních práv a svobod
24. objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	charakterizuje postavu Napoleona Bonaparte v průběhu a závěru Velké francouzské revoluce vyjmenuje nejvýznamnější bitvy napoleonských válek ilustruje dopad napoleonských válek na vývoj evropských států a myšlení občanů v jednotlivých státech	Napoleon Bonaparte a napoleonské války	8.	MV - Lidské vztahy - ovlivňování kulturního vývoje
25. porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	prokáže příčiny vzniku národního obrození u nás a časově zařadí události obrození dalších evropských národů vyjmenuje významné osobnosti a jejich díla v NO popíše vliv díla a činnosti "buditelů" na vývoj národního citění	Národní obrození v Čechách Národně osvobozené hnutí v Evropě (r. 1848)	8.	MV - Kulturní difference - uvědomování si národní identity
26. charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	vyjmenuje politické požadavky Čechů v rámci rakouské monarchie srovná výsledek českých a maďarských snah o samostatnost porovná vývoj emancipačních snah v habsburské monarchii s vývojem v Itálii a Německu	Vznik Rakousko-Uherska České politické snahy o emancipaci	8.	
27. na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy	na základě vývoje v Evropě i monarchii popíše důvody vzniku politických stran uvede politické měšťánské proudy u nás a jejich rozdílnost	Politická hnutí a vznik politických stran	8.	
28. vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrností vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, kterým tato nerovnoměrnost vedla;	na základě příkladů prokáže rozdílnost hospodářské úrovně v jednotlivých zemích vymezí snahy vyspělých států o získání nových zdrojů surovin a odbytiště svých výrobků uvede jednotlivá ohniska střetů mezi velmocemi o získání nových	Vědecké a technické vynálezy (2. polovina 19. st.) Kolonialismus	8.	
MODERNÍ DOBA				
29. na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	krátce charakterizuje významné vynálezy a jejich vynálezy uvede data, výsledek a bojující strany ve světových válkách porovná způsob boje ve světových válkách vysvětlí dopady použití techniky na vývoj společnosti	I. a II. sv. válka, národní hrdost	9.	
30. rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	definuje pojmy demokracie a demokratický systém uvede znaky demokratického systému prokáže kladné a záporné stránky demokracie	Poválečný vývoj v Evropě	9.	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - typy řízení států (pro i proti) MV - Etnický původ - odsun Němců
31. charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších	uvede příklady totalitních systémů vyjmenuje znaky totality a nacionalismu	Nástup fašistického hnutí	9.	

Osnovy

Dějepis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	na základě hospodářské a politické situace vyvodí příčiny vzniku totalitních systémů na příkladech demonstruje důsledky totality a nacionalismu porovná dopady totality a nacionalismu	Hospodářská krize a jejich důsledky		
32. na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	vlastními slovy vysvětlí pojmy: antisemitismus, rasismus uvede příklady těchto směrů v dějinách vysvětlí pojem lidská práva a uvede příklady objasní nepřijatelnost antisemitismu a rasismu pro vývoj demokratické společnosti	Mezinárodní situace II. sv. válka	9.	
33. zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	charakterizuje vztahy a rozpory mezi velmocemi v poválečném období vysvětlí dopady situace po I. sv. válce na vznik a vývoj ČSR charakterizuje meziválečnou hospodářskou situaci v Evropě, v USA a u nás doloží jména významných představitelů hospodářského prostředí vyjmenuje významné osobnosti kulturního a politického života u nás charakterizuje význam těchto osobností pro vývoj demokracie u nás popíše politický vývoj Německa ve 30. letech uvede postoj velmocí k politickému vývoji v Německu na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu (obrana vlasti) charakterizuje tzv. mnichovskou dohodu a její důsledky pro situaci u nás a v Evropě	Vznik Československa, jeho vývoj Vývoj v Německu, Sovětského svazu, Itálie a USA mezi válkami II. sv. v. (mocenské a ekonomické důsledky)	9.	MV - Kulturní diference - formování státu
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT				
34. vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	uvede výsledky konferencí spojeneckých velmocí ke konci 2. sv. v. vysvětlí pojem "studená válka" doloží konkrétními příklady přístupy USA a SSSR k poválečné hospodářské situaci	Studená válka Poválečný vývoj v Československu	9.	MV - Lidské vztahy - deformace vnímání světa
	na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly AČR (obrana vlasti) uvede příklady zahraničních misí AČR (obrana vlasti)			
35. vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	vyjmenuje organizace zabývající se hospodářskou a vojenskou spoluprací uvede důvod vzniku organizací týkajících se hospodářské a vojenské spolupráce uvede příklady úspěchů obou poválečných bloků	Vznik mezinárodních vojenských a hospodářských seskupení	9.	VMEGS - Jsme Evropané - mezinárodní organizace
36. posoudí postavení rozvojových zemí	vlastními vysvětlí pojem "rozvojová země" uvede některé z ekonomických faktorů vedoucích k zařazení země do kategorie rozvojových zemí popíše vztah velmocí a mezinárodních organizací k rozvojovým zemím	Rozvojové země	9.	
Ov 27. rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu	Obrana státu	8.-9.	
Ov 35. popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	na příkladech objasní národní a mezinárodní úkoly Armády ČR uvede příklady zahraničních misí Armády ČR	Armáda ČR války, terorismus	9.	

Výchovné a vzdělávací strategie - Dějepis - 2. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Využíváním různých zdrojů vedeme žáky k uvažování v souvislostech, rozeznávání předpokladů, příčin a průběhu a důsledků historických jevů. Významným zdrojem k naplňování této kompetence je i využití map, atlasů, testů a soutěžních úkolů. Nabádáme žáky k získávání dalších informací (z turistických cest, encyklopedií, noven, časopisů), s nimiž seznamují spolužáky.
<u>řešení problémů</u>	Vedeme žáky k porozumění textu a rozlišení podstatných a nepodstatných informací. Předkládáme témata ke zpracování projektů s využitím mezipředmětových vztahů - se zhodnocením zdrojů informace (osobnosti, historické události, místa událostí).
<u>komunikativní</u>	Předkládáme žákům náměty k ústnímu či písemnému zpracování. Vedeme žáky k reakci na přednesené referáty a také k diskusi nad výběrem a zpracováním tématu. Vedeme žáky k využití elektronických zdrojů, filmových a video zdrojů - zpracování a reakci na obsah.
<u>sociální a personální</u>	Při zpracovávání zadaných úkolů (práce se učebnicí, textem) navozujeme možnosti vzájemné pomoci, nebo práci ve skupině. Vytváříme taková zadání, kde ve výsledku každý jedinec získá odpovědnost i za celou skupinu. Vedeme žáky ke schopnosti rozpoznat meze tolerance v honocení prací navzájem.
<u>občanská</u>	Nabízíme žákům zdroje (texty, kroniky, filmy) k poznání regionu (Praha, Vršovice, Strašnice). Navštěvujeme pravidelně s žáky významné historické památky, výstavy, Účastníme se s žáky besed s pamětníky a odborníky při příležitosti významných historických mezníků. K získání prožitků a estetického vnímání využíváme nejen hodin předmětu dějepis, ale i volitelného předmětu dějepisná praktika.
<u>pracovní</u>	V pracovních činnostech dbáme na plnění úkolů (pracovní sešit, referáty, nové poznatky o archeologických úspěších, nová literatura faktu atd.). Při zpracování témat vedeme k vytváření křížovek, sborníků, historických předmětů atd. (sborník všech našich pohraničních pevností, modely historických předmětů).

Občanská výchova, 2. stupeň

6. ročník

Žák zná:

Občan, občanství, národnost

Člověk v rytmu času

Žák zná:

Čas v praktickém životě člověka, relativnost času, měření času, letní čas, relativní vnímání času, rovnodennost a slunovrat, orientace v čase

Rodinný život

Žák zná:

Rodina, rodinné a příbuzenské vztahy, manželství, vytvoření rodiny, vývoj člověka, biologická funkce rodiny, bezpečnost dětí, kde hledat pomoc, ochranná funkce rodiny, úloha peněz a majetku v životě člověka, materiální funkce rodiny, vliv rodiny na výchovu dítěte, výchovná funkce rodiny, náhradní výchova, příčiny vedoucí k umístění v náhradní rodinné péči

První pomoc

Žák zná:

Zástava dýchání, zástava činnosti srdce a krevního oběhu, krvácení

Život ve škole

Žák zná:

Vzdělávání – celoživotní proces, školní docházka, systém vzdělávání pravidla školního života, školní řád, parlament, nadání, plánování, organizace, metody učení, odpočinek

Domov je tam, kde žiji

Žák zná:

Domov, vztah k obci, podíl občana na životě své obce, státní správa, samospráva obce, řešení záležitostí obce, obecní úřad, obecní zastupitelstvo, obecní rada, obecní rozpočet, životní prostředí člověka

Má vlast

Žák zná:

Odlišnost života v regionech, český jazyk, cizí jazyky, spisovná a nespisovná čeština, používání státních symbolů, typy státní moci

Z historie

Žák zná:

Od pravěku až k prvním Přemyslovcům, od Lucemburků po 20. stol., umělci, vynálezci, sportovci, prezidenti

Mini úvod do lidských práv

Žák zná:

Dokumenty, práva a povinnosti, konflikt a jeho řešení.

Rodina a širší sociální prostředí

Žák zná:

Rodina – postavení a role ženy a muže, vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte

Komunikace, komunikace v rodině, komunikace mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých, modelové situace zaměřené na osvojení komunikačních dovedností

Kamarádství, přátelství, láska

Rozvoj osobnosti

Žák zná:

Duševní a tělesné zdraví, vyrovnávání se s problémem (únik)

Osobní bezpečí

Žák zná:

Způsoby chování v krizových situacích – šikanování, deviantní osoby

Způsoby chování při pobytu v různých prostředích

Dětská krizová centra, linky důvěry, zdokonalování nácviku komunikace s linkou důvěry a jinými specializovanými službami, beseda s policistou

Péče o zdraví, osobní hygiena, režim dne

Žák zná:

Osobní hygiena, intimní hygiena, odívání, režim dne, volný čas

Zdravá výživa

Žák zná:

Vliv výživy na zdravotní stav lidí, výživová hodnota potravy, energetická potřeba organismu, způsoby technologie zpracování jednotlivých druhů potravin ve vztahu ke zdravé výživě, sestavování jídelníčku, hodnocení jídelníčku, recept

Sexuální výchova

Žák zná:

Proměny člověka v období dospívání, vztahy mezi chlapci a děvčaty. Sexuální zneužívání

Prevence zneužívání návykových látek

Žák zná:

Pozitivní životní cíle a hodnoty, alkoholismus, kouření

Modelové situace zaměřené na nácvik způsobu odmítání. Centra odborné pomoci

7. ročník

Rodina

Žák zná:

Práva a povinnosti členů rodiny, domov, domácí pohoda, domácí násilí, rozvod, komunikace v rodině, ekonomika domácnosti, socializace, komunikace, média

Člověk ve zdraví a nemoci

Žák zná:

Zdraví, nemoc, dědičnost, způsob života, životní a sociální prostředí, hlavní zásady péče o zdraví, stres, hygiena, původci nemocí, význam očkování, prevence přenosu infekčních chorob, život s handicapem

Člověk a kultura

Žák zná:

Kultura, umění víra, náboženství, pravidla slušného chování

Zdravá výživa

Žák zná:

Potrava, výživa, látky tvořící naše tělo, alternativní výživa a poruchy výživy, hlavní zásady správné výživy

Přírodní a kulturní bohatství

Žák zná:

Přírodní a kulturní památky, organizace a instituce pro ochranu živ. prostředí

Zneužívání návykových látek

Žák zná:

Léčiva, přírodní a chemické látky, káva, alkohol, cigarety, dělení drog, škodlivost a vedlejší účinky dopingových látek na lidský organismus, drogy a legislativa

Majetek v našem životě

Žák zná:

Naše potřeby, peníze, funkce peněz, druhy majetku, konzumní společnost, životní úroveň

Osobní bezpečí

Žák zná:

Agrese, adrenalinové sporty, nedodržování pravidel ve sportu, v silničním provozu.

Šikana - rysy, varianty, typy, způsoby obrany, legislativa

Budování zdravého sebevědomí

První pomoc, důležitá telefonní čísla, vybavení domácí lékárničky, nácvik ošetření drobných poranění

Řízení společnosti

Žák zná:

Stát, demokracie, volby, státní správa, samospráva

Sexuální výchova

Žák zná:

Pohlavní orgány, projevy tělesné zralosti, rozmnožování

Svět kolem nás

Žák zná:

EU, OSN, NATO, jednotky integrovaného záchranného systému

Lidská práva

Žák zná:

Všeobecná deklarace lidských práv, Listina základních práv a svobod, rovnost, nerovnost, diskriminace, rasismus, xenofobie, morálka, svědomí

8. ročník

Osobnost

Žák zná:

Rozdíly mezi lidmi, změny biologické, psychické a sociální

Osobnost, puberta, adolescence, poznání sebe sama. Představy o budoucnosti, dospělost a stáří

Sebepojetí, sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí, sebeuvědomování, vůle

Temperament, temperamentové typy, charakter. Motivy, zájmy, potřeby, hodnoty

Vlohy, schopnosti, dovednosti, inteligence, nadání, talent, genialita, kreativita (tvořivost)

Rodina

Žák zná:

Faktory ovlivňující stabilitu rodiny, předrodičovská etapa, rodičovská etapa, prarodičovská etapa, sourozenecké konstelace, sňatek, konflikty v rodině

Psychické procesy a stavy

Žák zná:

Smyslové poznávání skutečnosti - vnímání, vjem, smyslové klamy, sociální vnímání a poznávání, všímavost a představivost

Rozumové poznávání skutečnosti - myšlení, řeč, myšlenkové operace, řešení problémů

Paměť, zapomínání, pozornost, hra, učení, práce, funkce pravé a levé hemisféry, city, jejich druhy a vlastnosti

Člověk ve zdraví a nemoci

Žák zná:

Stádia chování nemocného člověka, léčebný režim, rekonvalescence, pacient, bolest, prevence nemocí, dieta, expirační doba léku, alternativní medicína, fytotherapie, civilizační choroby

Člověk v sociálních vztazích

Žák zná:

Asertivní, pasivní a agresivní jednání, asertivní práva a povinnosti

Stres a jeho příčiny, konflikt, způsoby řešení NŽS. Tělesné a duševní zdraví, relaxace

Zdravá výživa

Žák zná:

Energetická hodnota stravy, standardizovaná denní spotřeba potravin, metabolismus, podvýživa, hladomor, reklama, hygiena potravin

Hospodaření

Žák zná:

Trh, nabídka, poptávka, fungování trhu, cena zboží, ekonomie

Výrobní a nevýrobní odvětví, výrobní faktory, sjednávání nákupu statků a služeb – vhodná komunikace. Dělb práce, specializace, technický rozvoj

Právní minimum

Žák zná:

Morální a právní normy, následky porušování norem, právní vztah - jeho účastníci, obsah, předmět, právní způsobilost, právní řád, právní systém, právní oblast, právní odvětví, právní předpisy, právní normy, Ústava ČR

Moc zákonodárná, moc výkonná, moc soudní

Základní práva a svobody, Listina základních práv a svobod, ombudsman, prosazování svých práv a respektování práv druhých, politické spektrum v ČR, politické strany, pravice, levice, pluralita, volební kampaň

Orgány EU a jejich funkce

Prevence zneužívání návykových látek

Žák zná:

Geopolitické příčiny vzniku závislosti, návyk, toxikofilie, workoholismus, gamblerství, krize, pomoc v krizi, odmítnutí drogy, empatie, tolerance

Osobní bezpečí

Žák zná:

Agresivita, zločin, trestný čin, trauma, formy agresivity, zlost, pocit uvolnění, delikt, delikvent, xenofobie, rasismus, domácí násilí, vandalismus, mimořádná událost, evakuace, evakuační zavazadlo, transport zraněného, letecká záchranná služba, horská služba

Lidská sexualita

Žák zná:

Lidská sexualita, zamilovanost, pohlavní život, celibát, incest, homosexualita, lesbismus, transsexualismus, bisexualita, heterosexuality, identita, reprodukční zdraví, rizika předčasněho těhotenství, rizika prostituce, deviace, úchylka

9. ročník

Člověk, stát a právo

Žák zná:

Obec a její obyvatelé, život v naší obci. Účast spoluobčanů na správě a řízení obce

Právo volební a petiční, význam komunálních voleb

Vyřizování záležitostí na úřadu, naše povinnosti a práva, dodržování pravidel slušného chování. Státní občanství, občanství ČR, průkazy totožnosti a povinnost prokázat se jimi. ČR jako součást Evropské unie, práva a povinnosti plynoucí z občanství v EU, výhody členství

Rodina

Žák zná:

Biologické rodičovství, matriarchální a patriarchální rodina, krizové situace v rodině, jejich příčiny a možná řešení, životní minimum, předpoklady pro výchovu dítěte, výchovné vzory, zákon o rodině

Občan a právo

Žák zná:

Význam práva, právní řád ČR, zákony, právní předpisy a právní normy, právní vědomí
Právní vztahy, fyzická a právnická osoba, způsobilost k právům a povinnostem, způsobilost k právním úkonům, základní občanská práva, Ústava ČR a Listina základních práv a svobod. Občanský zákoník, vlastnické právo, zodpovědnost vlastníka, dědění, majetek a bohatství v žebříčku našich hodnot, autorská práva, jejich porušování, zodpovědnost občanů za jimi způsobené škody

Péče o duševní zdraví

Žák zná:

Duševní stav člověka, duševní rovnováha, motivace ke zdolávání potíží a překážek, duševní zdraví, duševní hygiena, psychické napětí, relaxace, meditace, jóga, hygiena domácnosti, prevence civilizačních chorob, handicapovaní sportovci, preventivní lékařské prohlídky, očkovací průkaz

V pracovním poměru

Žák zná:

Volba povolání, studijní a jiné předpoklady pro výkon zvoleného povolání, sebepoznávání, plánování vlastní budoucnosti, pracovní činnost, pracovní prostředí, pracovní prostředky a předměty, hledání zaměstnání, komunikace se zaměstnavatelem, žádost o zaměstnání, životopis. Služby úřadu práce

Pracovní právo – pracovní smlouva (povinné náležitosti), výpověď, rozvázání pracovního poměru, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, orgány právní ochrany a jejich úkoly, dodržování zákonů

Význam sankcí

Zdravá výživa

Žák zná:

Stravovací návyky, výživa kojenců a batolat, porucha stravovacích návyků, obecné základy stravování nemocných, globalizace ve výživě, cizorodé látky v potravním řetězci, kvalita výživy obyvatelstva

Právní ochrana

Žák zná:

Orgány právní ochrany a sankce, přestupky a správní řízení, občanské soudní řízení, trestní právo, děti a paragrafy

Rodina a zákony

Žák zná:

Základní práva a povinnosti manželů, manželství nebo partnerství, formy pomoci státu rodinám, výchova, právní odpovědnost rodičů, mravní a právní důsledky rozvodu.

Náhradní rodinná péče, mezinárodní adopce

Prevence zneužívání návykových látek

Žák zná:

Zneužívání návykových látek, legalizace drog; znaky závislosti, sekta, účinky závislosti, prevence závislosti, protidrogové instituce, druhy dopingu, antidopingové testy, první pomoc při otravě návykovými látkami, patologické hráčství

Hospodaření

Žák zná:

Ekonomika, státní rozpočet – zdroje příjmů, daně v daňové soustavě ČR, poplatník a plátce daně, sociální politika státu, druhy pojištění, povinné pojištění, pomoc potřebným
Peněžní ústavy, Česká národní banka, bankovní služby, úrok, úvěr, elektronické bankovníctví.
Možnosti podnikání v ČR, živnostenský list, živnostník, výhody a nevýhody zaměstnání a podnikání

Osobní bezpečí

Žák zná:

Podoby násilí, týrání dětí, sexuální zneužívání, umělecké grafity, kriminalita mládeže a její prevence, násilí ve sportu, katastrofy a hromadná neštěstí, chování obyvatelstva při mimořádných událostech, úkoly CO, úrazy v silničním provozu, první pomoc

Globální svět

Žák zná:

Problémy současného světa, ohrožené životní prostředí, globalizace

Sexuální výchova

Žák zná:

Různé podoby lásky, vzory pro partnerství, osobní vlastnosti, sociální prostředí, rodinné prostředí, sexuální aktivity, soulož, prevence nechtěného těhotenství, prostředky plánovaného rodičovství, interrupce, miniinterrupce, prostituce, kuplířství, pornografie, těhotenství a porod, genetická informace

Životní perspektivy

Žák zná:

Životní plány a cíle

5.2.7 OBČANSKÁ VÝCHOVA – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 6., 7, 8. a 9. ročníku.

Součástí výchovy občanství vedle obsahů tohoto předmětu jsou i témata předmětu výchova ke zdraví:

- vztahy mezi lidmi a formy soužití;
- osobnostní a sociální rozvoj.

Vyučovací předmět Občanská výchova tak zajišťuje naplňování několika výstupů ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (konkrétně viz kapitola 4.2 Poznámky k učebnímu plánu, v osnovách jsou výstupy označeny V+pořadí výstupu v RVP). Dále je v rámci předmětu občanská výchova naplňován výstup v pořadí 37. ze vzdělávacího oboru dějepis (v učebních osnovách označen D.37).

Výuka probíhá převážně ve třídách, příležitostně v různých institucích (např. poslanecká sněmovna, soud, muzea atd.).

Obor vzdělávací oblasti výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá žákům cestu k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a státních orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Zabývá se i průřezovými tématy osobnostně sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova a mediální výchova.

Budeme uplatňovat různé formy práce s důrazem na diskusi a projektové vyučování.

Osnoy

Občanská výchova - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	objasní účel důležitých symbolů našeho státu uvede způsoby jejich používání spojí je s historickými obdobími státu - změny	státní symboly	6.-7.	
2. rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	objasní pojmy domov, vlast, národ svůj vztah k národu spojí se vztahem k určitému zeměpisnému společenskému, ekonomickému a kulturnímu prostředí, v němž národ existuje uvede národní zvyky, významné události a osobnosti nevylučuje úctu k jiným národům a spolupráci s nimi chápe rozdíl mezi vlastenectvím a nacionalismem	rodina, národ, vlast lásky k vlasti, k určitému zeměpisnému společenskému, ekonomickému a kulturnímu prostředí, v němž národ existuje národní zvyky, významné události a osobnosti úcta k jiným národům = spolupráce mezi národy EU - současné národně orientované tendence proti jednotícím snahám	6.-7. 8. 9.	
3. zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	na příkladech života ve škole zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a jeho dopad na prostředí a vybavenost školy aktivně proti němu vystupuje zapojí se do udržování okolí školy, třídění odpadu spojuje úpravy na zlepšení života v regionu s finančními náklady a ztrátami při záměrném poškozování majetku	Obec, region, země život ve škole, školní řád domov v širším významu, vztah k regionu, životní prostředí	6. 7-9.	VDO Občanská společnost a škola: život ve škole, obec, region, dopad na životní prostředí - Diskuze, Tvorba plánu svého regionu, Úvaha, Třídění karet.). EV - Vztah člověka k prostředí - Putování za krásami vlasti - Vyprávění, Prezentace - Skupinová práce - Co nám tu předkové zanechali) EV - Vztah člověka k prostředí - Člověk a příroda(Internet, Práce s odbornými články)
4. zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	zná různé oblasti kultury vysvětlí, jak mohou ovlivnit život člověka v kladném i záporném směru	kultura, druhy a funkce umění, kulturní instituce kultura odívání, stolování, bydlení, chování - pravidla společenského chování kulturní památky - umělecké slohy	6. 7.	
5. kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	objasní, co vše působí na formování osobnosti popíše možné negativní vlivy a nutnost obrany proti nim kriticky přistupuje k mediálním informacím, vysvětlí jejich vliv na veřejné mínění a nebezpečí zneužití médií	Osobnost co vše působí na formování osobnosti, negativní vlivy, obrana proti nim hromadné sdělovací prostředky, kritický přístup k informacím	8. 9.	
6. zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	objasní, v čem všem se může lidská solidarita projevit, popíše situace, kdy je třeba chránit stát, navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení na příkladech doloží význam solidarity zapojuje se do akcí spojených s charitativní činností (sběr věcek, finance ze sběrových akcí) pomáhá nemocným spolužákům a všem, kteří pomoc potřebují na příkladech doloží možnost pomoci v rodině	mezilidské vztahy, zásady lidského soužití, lidská solidarita, obrana státu pomoc člověku v nouzi péče o nemocné a handicapované rodinné vztahy - vzájemná pomoc	6.-9.	OSV - Poznávání lidí - člověk a jeho osobnost, typologie osobnosti(Pracovní listy, Brainstorming, Testy osobnosti, práce s textem)..
7. uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	ovládá pravidla společenského chování v různých situacích a prostředí, prakticky jich využívá (snaží se) zlepšuje kulturu mluveného projevu neshody a konflikty řeší objasněním a dohodou, nikoli násilím (v modelových situacích)	pravidla společenského chování - kultura chování a mluveného projevu	6.-9.	OSV - Mezilidské vztahy - v čem můžeme pomoci druhým, lidská solidarita (Řízený rozhovor, diskuse, práce s texty)
8. objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	objasní potřebu tolerance v rodinném životě, ve třídním kolektivu, ve škole, důležitosti tolerance v mezilidských vztazích, usiluje o ni zná práva národnostních a etnických menšin žijících v naší republice, seznámí se s jejich zvyky a obyčejí, respektuje je pomáhá spolužákům jiné národnosti uznává svobodu náboženského vyznání	rodina, třída, škola práva a povinnosti občanů práva národnostních a etnických menšin náboženství, svoboda vyznání - Listina základních práv a svobod, Ústava ČR	6. 6-9. 8.-9.	OSV - Komunikace - řešení konfliktů a neshod, pravidla komunikace (Hraní rolí - mimické a pantomimické výstupy, Práce s literární ukázkou, diskuse, Videoprogram).
9. rozpoznává netolerantní, rasistické,	vysvětlí pojmy: netolerance, xenofobie, rasismus	základy společenského chování	7.-8.	

Osnoy

Občanská výchova - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti	vlastními slovy vyjádří, jak mohou negativně ovlivnit mezilidské vztahy	lidská práva		
10. posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	na příkladech z rodiny i ze školy posoudí přínos spolupráce využívá ji při řešení konkrétních úkolů ve skupinách, při tvorbě projektu na příkladech doloží její nepostradatelnost při různých regionálních činnostech, při ochraně přírodního bohatství a životního prostředí	rodina škola domov (region) přírodní bohatství a jeho ochrana	6.-7. 6.-9.	
11. objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	vysvětlí pojem osobnost, typy osobnosti je schopen realistického sebepoznání a poznání jiných lidí vysvětlí, jak může sebekritika, sebevýchova, seberegulace pozitivně ovlivnit kvalitu jeho života i vztah k druhým lidem	člověk jako osobnost - trojí pohled na osobnost rozdílnost, typy osobnosti	8.	OSV - Sebepoznání a sebepojetí - poznej sám sebe, pohled na sebe očima druhých (Dramatizace, Úvaha, Třídění karet - city, Skupinová práce - Jak řešit náročnou životní situaci).
12. posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	vysvětlí pojmy vlastností osobnosti, vůle, charakter objasní, jak mohou schopnosti, vlohy, nadání, charakterové vlastnosti a zájmy ovlivnit jakoukoli činnost člověka vysvětlí význam osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů popíše způsob rozvíjení volních vlastností, prokáže význam vůle při dosahování cílů	Vlastnosti osobnosti zájmy, schopnosti (nadání), temperament, charakter dovednosti vývoj schopností, vliv motivace, vloh, cvičení vůle	8.	
13. rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	na základě poznání charakterových vlastností ujasní, které jsou kladné a které záporné rozpozná projevy záporných vlastností u sebe i u druhých lidí špatné vlastnosti potlačuje a dobré rozvíjí a tím vhodně koriguje své chování a jednání	Člověk jako jedinec podobnost a odlišnost lidí vnitřní svět člověka	8.	
14. popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	popíše, co vše působí na utváření charakteru a vůle (nejsou vrozené) dokáže teoreticky i prakticky vybrat správné cesty k jejich posilování a rozvíjení víry v sebe	osobnostní rozvoj zdravý životní styl	8.	OSV - Psychohygiena - režim dne, zdravý životní styl (Videoprogram, Pracovní listy, Dotazník, Tvorba letáčku..)
15. rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	rozlišuje různé formy vlastnictví, porovnává je a uvede jejich příklady vymezi způsoby právního nabytí osobního vlastnictví, jeho převádění a ochrany, vysvětlí rozdíly mezi hmotným a nehmotným vlastnictvím, zdůvodní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a uplatňuje je ve svém jednání, vysvětlí, co jsou autorská práva a k čemu	Majetek, bohatství formy vlastnictví, nabytí majetku a jeho převádění, smlouvy o nabytí majetku, duševní vlastnictví (nehmotné), ochrana majetku	6.--8.	
16. dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	popíše vlastní způsob zacházení s penězi - dodržuje zásady hospodárnosti na příkladech způsobu zacházení s učebnicemi a ostatním školním vybavením zhodnotí přístup žáků ke svěřenému majetku objasní riziko sázek a her, uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti, vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji, rozliší zbytečné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci, vysvětlí zásady	Hospodaření domácnosti rodinný a osobní rozpočet protiprávní způsob nabytí majetku	6.-8.	
17. na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady využití debetní a platební karty, vysvětlí	vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet, uvede příklady hotovostního placení, uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení, posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétních situacích na příkladech objasní přednosti a rizika použití	hotovostní pladba, bezhotovostní platba, platební karty, výhody a nevýhody využívání platební karty, bankovní účet	7.	
18. vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí	vysvětlí funkci bank při obchodování na peněžním trhu ví, jaké služby nabízí banka občanům (vklady, úvěry, převody z účtu, ...)	Peněžní ústavy banka, spořitelna, postavení ČNB cenné papíry	8.-9.	

Osnovy

Občanská výchova - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
19. uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	na příkladech objasní možnosti úspor, investic, či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků	deficit, půjčky	8.-9.	
20. na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisků a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	vysvětlí, co je inflace jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu, na příkladu vysvětlí způsoby jak se stanovuje cena, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH vysvětlí, jak poptávka a nabídka ovlivňuje cenu zboží na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování	fungování trhu, trh tvorba ceny, poptávka, nabídka, cena zboží inflace daně, daňové úlevy	8.-9.	
21. rozlišuje ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	rozčlení, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje vyjmenuje a objasní příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané na základě porovnání příjmů a výdajů státního rozpočtu objasní pojmy: vyrovnaný státní rozpočet, schodek státního rozpočtu, státní dluh	Hospodářství a stát Hospodářská politika státu peněžní, rozpočtová, důchodová, sociální politika úloha státu v získávání prostředků na financování nevýrobní sféry	9.	
22. rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	dokáže vysvětlit význam nevýrobních odvětví pro výrobu a opačně uvede příklady součinnosti výroby, obchodu a služeb chápe členění národního hospodářství na výrobní a nevýrobní sféru popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby	obchod a služby jako oblast podnikání tržní ekonomika, tržní mechanismus výroba-základní výrobní zdroje, výrobní náklady, zisk	8. - 9.	
23. rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	vysvětlí vznik státu uvede charakteristiky státu uvede, čím se liší různé typy a formy států pomocí zeměpisných znalostí přiřadí ke konkrétním státům	Stát co je stát, vznik státu formy států druhy států státní občanství	7.-9. 8.-9.	
24. rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	vyjmenuje složky státní moci, jejich orgány a instituce rozliší, kdo má v ČR moc zákonodárnou, výkonnou a soudní a s čím jsou spojeny vysvětlí, v čem spočívá samospráva obcí a krajů, v čem vykonávají některé funkce státu	Státní moc zákonodárná - Parlament ČR, složení, pravomoci moc výkonná - vláda ČR (orgány a instituce); prezident moc soudní - soudy ČR, státní zastupitelství samospráva obcí a krajů	7.-9. 6.	VDO - Občan, občanská společnost a stát - Samospráva obcí a krajů, státní moc (Odborné články, Rozhovor, Žakovský parlament - diskuse, návštěva soudní síně).
25. objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	vysvětlí pojem demokracie, rozdíl mezi zastupitelskou demokracií a referendem objasní výhody demokratického způsobu řízení státu, kraje, obce pro každodenní život občanů	Demokracie a volby demokratický stát výhody demokratického způsobu řízení	8.-9.	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - forma vlády, demokracie a demokratický stát (Práce s médii, odborné texty)
26. vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech jako možnost občanů podílet se na řízení státu uvede na příkladech, jak mohou výsledky voleb ovlivnit život občanů	volby, volební právo jako právo občanů podílet se na vedení státu důležitost výsledků voleb	7.-9.	VDO - Formy participace občanů v politickém životě - volby, volební právo (Práce s odbornou literaturou , diskuse návštěva senátu)
27. přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a	vymezi společenský smysl a účel práva, k čemu slouží právní systém	Ústava ČR, Listina základních práv a svobod	8.-9.	

Osnovy

Občanská výchova - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých, popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby, na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	práva a svobody občanů povinnosti občanů		
28. objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů při řešení konfliktů a rozhodování sporů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství atd.	právní řád jako souhrn právních norem	8.	
29. provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	vlastními slovy vyjádří smysl pojmů: právní vztahy, úkony, právní způsobilost, způsobilost k provádění právních úkonů uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy	Člověk a právo právní vztahy druhy práva (obchodní, rodinné, pracovní, živnostenské atd.)	7.-8.	
30. dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují zná rizika jejich porušování	právní ustanovení	8.	
31. rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	rozliší úlohu soudů, polici, armády, úřadů a obcí při právní ochraně občanů	Orgány právní ochrany občanů systém soudů v ČR, nezávislost soudců senát i samosoudci	8.-9.	
32. rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	rozliší přestupek a trestný čin, kdo se jejich řešením zabývá objasní, co je protiprávní jednání	občanské spory; civilní soud trestný čin, trestní řízení, Státní zastupitelství	8.-9.	
33. diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	uvede příklady korupčního jednání a diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích	korupce	8.-9.	
34. popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU, NATO i možných způsobů jejich uplatňování	na příkladech popíše výhody spolupráce mezi národy; na příkladech porovná výhody a nevýhody členství ČR n	Rada bezpečnosti NATO, NATO EU, historie vzniku, klíčová data evropské integrace, smlouvy, Orgány EU, společná měna	8., 9.	MKV - Lidské vztahy - OSN, Přidružené organizace a jejich cíle (Internet, Pracovní listy) MKV - Principy sociálního smíru a solidarity (Videoprogram, skupinová práce))Orgány EU, společná měna VMEGS-Orgány EU, společná měna
35. uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy	vymezi činnost některých mezinárodních společenství, k nimž má vztah ČR, jejich cíle objasní jejich význam ve světovém dění posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy	Rada Evropy, NATO, OSN, Evropská unie, Valné shromáždění Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE)	9.	
36. uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	uvede příklady, v nichž skýtá globalizace naději, v čem nebezpečí	pozitivní a negativní stránky globalizace, znaky globalizace, hlavní projevy globalizace	9.	
37. uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	uvede některé globální problémy současnosti, jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidí vysvětlí pojem globální problémy uvede možnosti odstranění globálních problémů souvisejících se životním prostředím	významné globální problémy lidstva	9.	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - globální problémy lidstva - dopad na živ. Prostředí (Internet, odborné texty, Úvaha)
38. objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu	objasní souvislost globálních a lokálních problémů uvede příklady, ve kterých by vyřešení lokálních problémů vedlo ke snížení či odstranění problémů globálních, zaměří se na místo bydliště, region	globální problémy lidstva souvislost globálních a lokálních problémů	6. - 9.	
39. uvede příklady mezinárodního	chápe terorismus jako velký problém současného světa		9.	

Osnoy

Občanská výchova - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizi nevojenského charakteru	uvede příklady mezinárodního terorismu (doloží tiskem) zaujme vlastní postoj ke způsobu jeho potírání, popíše situace kdy je třeba bránit stát a navrhe jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení. na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu	Terorismus jako velký problém současného světa boj proti terorismu příčiny neúspěchu obrana vlasti problémy současného světa	9.	
D.37. prokáže základní orientaci v problémech současného světa	orientuje se v problémech současného světa			
V. 1. respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	uvede základní pravidla společenského chování v různých situacích poznává a chápe, že přátelství je součástí lidského štěstí chápe základní zásady pro kamarádství chápe vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	Vztahy mezi lidmi a formy soužití rodina jako základní přirozené prostředí vztahy v rodině, funkce rodiny lidská společnost, společenský život	6.	
V. 2. vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	vysvětlí význam rodiny pro rozvíjení jedince nejen po stránce fyzické, ale i pro vytváření prvních vztahů k jiným lidem respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery vysvětlí, jak vztahy mezi spolužáky, zájmovými skupinami a spolky ovlivňují pozitivně či negativně rozvoj osobnosti, jak ovlivňují jedince z hlediska prospěšnosti zdraví vysvětlí, proč je zdraví stavem úplné fyzické, duševní a sociální pohody, nikoli pouze nepřítomnosti nemoci nebo tělesné chyby definuje pojem fyzické zdraví - jako tělesný stav, sociální - jako schopnost vycházet s lidmi, mentální - jako stupeň duševní vyspělosti, emocionální - jako schopnost zvládání citů	Vztahy mezi lidmi a formy soužití rodina jako základní přirozené prostředí vztahy v rodině, funkce rodiny lidská společnost, společenský život	6.	
V.4.posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	na příkladech dokáže, že své zdraví má každý ve svých rukou, a to na základech správné výživy a zdravých stravovacích návyků na vytvoření vlastního zdravého životního stylu při uspokojování lidských potřeb	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, podpora zdraví fyzické, duševní a sociální zdraví zdravý životní styl stres a jeho vztah ke zdraví	6.-8.	
V.6 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	hodnotí význam zdraví rozliší pojmy epidemie, karanténa, bulimie, anorexie zjistí postoj spolužáků a rodičů ke zdraví	výživa a zdraví	6. - 7.	
V. 9. projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	objasní, jak přílišná zátěž, tíseň a tlak vede ke vzniku stresu popíše, jaké mohou být stresové reakce - deprese, popíše, proč stres vždy vyvolává i tělesné změny rozčlení, které stresující faktory (lidské stresory) na člověka působí objasní, jak je možné překonat stresory (např. relaxace)	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, podpora zdraví fyzické, duševní a sociální zdraví zdravý životní styl stres a jeho vztah ke zdraví psychohygiéna podpora zdraví působením na pozitivní změnu prostředí	6.-8.	
V.11. kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	uvede pravidla společenského chování v modelových situacích se jimi řídí	Člověk a citový život partnerské vztahy, manželství základy společenského chování pravidla soužití ve skupině, rodině a škole	8.	
V. 13. uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou	pozná a vyjmenuje různé typy a formy návykových látek uvědomuje si, jak mohou ovlivnit tělesný i duševní stav člověka dává do souvislosti zdravotní i psychosociální rizika spojená se popíše uplatnění osvojených dovedností, jak se chovat při kontaktu se uvede, kde hledat pomoc sobě i druhým vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt	Osobnosti a sociální rozvoj morální rozvoj sebezpoznaní a sebezpojetí komunikace Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, podpora zdraví zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek	6.-9.	
V.16. uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany, v modelových situacích volí vhodné způsoby jednání, které směřují k adekvátní ochraně, spolupracuje na přípravě a hodnocení modelových situacích ohrožení pro mladší spolužáky	psychické onemocnění, násilí mifené proti sobě samému, alkohol, pasivní a aktivní kouření, zbraně, nebezpečné předměty, nebezpečný internet, těžké životní situace a jejich zvládání	6.-9.	

Výchovné a vzdělávací strategie - Občanská výchova - 2. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Využíváme řady aktivizujících metod, které žákům přibližují problematiku občanského minima, seznámí je s aktuálními problémy společnosti a vedeme je ke kritickému zhodnocení společenských jevů. Nabízíme témata pro zpracování projektů, při nichž žáci využívají mezipředmětových vztahů. Předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, vedeme je k jejich pravidelnému využívání.
<u>řešení problémů</u>	Vedeme žáky k porovnávání informací a poznatků, které nabízí vyučující, nebo které si žáci shromažďují sami na jedné straně a vlastními přístupy a postoji na straně druhé. Vedeme žáky k samostatnému sledování společenských událostí, zpráv, jednání lidí - využívání informačních a komunikačních prostředků, jejich vyhodnocování a vyvozování hodnotících závěrů, jejich vliv na současnost a budoucnost.
<u>komunikativní</u>	Vedeme žáky k vytváření vlastních názorů a jejich obhajování v diskusi a zároveň k toleranci názorů jiných. Předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících s ekologií, životní úrovní atd., při nichž mohou využívat různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, grafů, tabulek... Nabádáme je k získávání informací z vlastních zdrojů a prezentování těchto informací.
<u>sociální a personální</u>	Navozujeme dostatek situací, při kterých si žáci uvědomují, co je podstatné pro volbu povolání, situací, které vedou k rozvíjení sebedůvěry a motivují k dosažení co nejvyššího vzdělání v rámci jejich možností. Vytváříme dostatek situací k poznání potřeby spolupracovat s druhými při řešení úkolu, respektovat a využívat zkušenosti druhých
<u>občanská</u>	Nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících s mezilidskými - partnerskými i rodinnými vztahy (jejich dodržování a narušování) i dostatek modelových situací k prokázání dovedností chránit životní prostředí, pomáhat v krizových situacích, situacích hrubého zacházení, násilí atd. Navštěvujeme soudní přelíčení, jednání PS Parlamentu ČR, výstroj, muzea, historické památky. Účastníme se besed s odborníky v různých oblastech, v praxi si tak žáci ověřují získané dovednosti.
<u>pracovní</u>	Předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů souvisejících s volbou povolání. Seznamujeme je se základními informacemi ze zákoníku práce, občanského zákoníku, možnosti získání živnostenského listu.

Fyzika, 2. stupeň

6.ročník

Stavba látek, tělesa

Žák zná:

Vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek

Síla – vzájemné působení těles

Gravitační síla, gravitační pole

Měření síly

Látky – složeny z pohybujících se částic

Vzájemné silové působení částic

Atomy a molekuly

Elektrické vlastnosti látek

Žák zná:

Elektrování při vzájemném dotyku

Elektrické pole

Model atomu

Magnetické vlastnosti látek

Žák zná:

Působení magnetů

Magnetické pole

Výroba magnetu

Indukční čáry magnetického pole

Magnetické pole Země

Měření fyzikálních veličin

Žák zná:

Délka – jednotky, měřidla, opakované měření délky

Objem – jednotky, měření objemu pevného tělesa, kapalin

Hmotnost – jednotky, měření hmotnosti pevných těles a kapalin

Hustota – hustota látky, výpočet hustoty látky, výpočet hmotnosti tělesa

Čas – jednotky, měření času. Změna teploty vzduchu v průběhu času

Teplota – jednotky, měření teploty tělesa

Změna objemu pevných těles, kapalin a plynů při zahřívání nebo ochlazování

7.ročník

Pohyb těles a síla

Žák zná:

Klid a pohyb tělesa

Popis pohybu

Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb – rychlost a dráha rovnoměrného pohybu tělesa, průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu tělesa

Síla, skládání sil

Žák zná:

Znázornění síly

Gravitační síla a hmotnost tělesa

Skládání sil stejného směru, opačného směru, rovnováha dvou sil

Skládání různoběžných sil

Těžiště tělesa

Rovnovážná poloha tělesa

Posuvné účinky síly, Newtonovy pohybové zákony

Žák zná:

Zákon síly, zákon setrvačnosti, zákon akce a reakce

Otáčivé účinky síly

Žák zná:

Páka, kladka

Deformační účinky síly

Žák zná:

Tlak, tlaková síla, tlak v praxi

Tření

Žák zná:

Třecí síla, tření v denní i technické praxi

Mechanické vlastnosti tekutin

Žák zná:

Pascalův zákon

Hydraulická zařízení

Hydrostatický tlak.

Archimedův zákon, plování těles

Mechanické vlastnosti plynů

Žák zná:

Atmosféra Země, atmosférický tlak, měření a změny atmosférického tlaku

Vztlaková síla v atmosféře Země

Tlak plynu v uzavřené nádobě, manometr

Světelné jevy

Žák zná:

Světelné zdroje, rychlost světla, přímočaré šíření světla

Měsíční fáze, stín

Zákon odrazu světla

Zobrazení rovinným zrcadlem, zrcadla v praxi

Lom světla, rozklad světla optickým hranolem

Barva těles

8.ročník

Práce, výkon

Žák zná:

Práce, práce při zvedání tělesa kladkami

Výkon, výpočet práce z výkonu a času, účinnost

Pohybová a polohová energie

Žák zná:

Pohybová energie tělesa

Polohová energie tělesa

Vzájemná přeměna polohové a pohybové energie tělesa

Vnitřní energie, teplo

Žák zná:

Zahřívání těles při tření

Změna teploty těles tepelnou výměnou

Teplo

Měrná tepelná kapacita látky, výpočet tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně

Tepelná výměna prouděním

Tepelné záření – využití energie slunečního záření

Změny skupenství látek

Žák zná:

Tání a tuhnutí

Vypařování, var

Kapalnění

Pístové spalovací motory

Elektrický náboj, elektrické pole

Žák zná:

Elektroskop, jednotka elektrického náboje

Vodič a izolant v elektrickém poli

Síločáry elektrického pole

Elektrický proud

Žák zná:

Měření elektrického proudu, napětí, zdroje elektrického napětí

Ohmův zákon – elektrický odpor, závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče

Výsledný odpor rezistorů spojených v el. obvodu za sebou a vedle sebe

Reostat, dělič napětí (potenciometr)

Elektrická práce, elektrická energie

Výkon elektrického proudu

Zvukové děj

Žák zná:

Šíření zvuku prostředím

Tón, výška tónu

Ucho, ochrana před nadměrným hlukem

Nucené chvění, rezonance

Odraz zvuku

9.ročník

Elektromagnetické jevy

Žák zná:

Magnetické pole cívky s proudem

Elektromagnet a jeho užití

Působení magnetického pole na cívku s proudem

Elektromotor

Elektromagnetická indukce

Střídavý proud

Žák zná:

Vznik střídavého proudu

Měření střídavého proudu a napětí

Transformátory

Rozvodná elektrická síť

Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech

Vedení elektrického proudu v polovodičích

Žák zná:

Změna odporu polovodičů

Polovodiče typu N a P

Polovodičová dioda, dioda jako usměrňovač

Další součástky s jedním PN přechodem

Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními

Žák zná:

Elektrické spotřebiče v domácnosti

Ochrana před úrazem elektrickým proudem

První pomoc při úrazu elektrickým proudem

Elektromagnetické záření

Žák zná:

Elektromagnetické vlny a záření, zdroje záření

Světelné jevy a jejich využití

Žák zná:

Lom světla, čočky

Optické vlastnosti oka

Lupa a mikroskop, dalekohled

Jaderná energie

Žák zná:

Atomová jádra

Radioaktivita, využití jaderného záření

Jaderné reakce

Uvolňování jaderné energie

Jaderný reaktor, jaderná energetika

Ochrana před zářením

Vesmír

Žák zná:

Sluneční soustava

Naše Galaxie

Kosmonautika

5.2.8 FYZIKA – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět fyzika je realizován na celém druhém stupni a má časovou dotaci 1 vyučovací hodinu týdně v 6. ročníku a 2 vyučovací hodiny týdně v 7., 8. a 9. ročníku.

V 6. ročníku se žáci seznamují s fyzikou, fyzikálním myšlením a fyzikálním pohledem na svět kolem nás. V dalších ročnících je potom tento pohled prohlubován a navíc rozšiřován o matematické metody popisu a matematické a fyzikální modely reálného světa. Konkrétní obsahové naplnění oboru je dáno RVP ZV a ŠVP.

Ve vzdělávacím obsahu fyziky jsou naplňována následující průřezová témata: osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání, kooperace a kompetice, environmentální výchova - základní podmínky života, vztah člověka k prostředí, mediální výchova – kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.

Důraz je kladen na samostatnou práci žáků s podílem moderních vyučovacích forem – kooperativní a projektové výuky. Výuka je realizována ve speciální moderně vybavené fyzikální učebně.

Osnoy

Fyzika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	- určí rozdíl mezi látkou a tělesem - rozliší na konkrétních příkladech látku a těleso - uveče možná skupenství látek a jejich vlastnosti - rozezná na konkrétních příkladech skupenství látky na základě vlastností jednotlivých skupenství - uveče konkrétní příklady fyzikálních veličin a jim odpovídajících jednotek - na konkrétních příkladech rozliší, co je a co není fyzikální - vlastními slovy definuje pojem fyzikální veličiny a její jednotky - vyjmenuje vhodné způsoby měření konkrétních fyzikálních veličin - vybere vhodné měřidlo a pomocí něho změří danou fyzikální veličinu (délku, hmotnost, objem, teplotu tělesa, čas) a výsledek správně zapíše	Stavba látek - Tělesa a látky - Skupenství látek Měření fyzikálních veličin - Délka a její měření - Hmotnost a její měření - Objem; měření objemu - Měření času - Měření teploty - Fyzikální veličiny a jednotky	6. 6., 8. 6. 6. 6. 6. 6.	OSV - Rozvoj schopností poznávání - Měření fyzikálních veličin a prezentace výsledků OSV - Kooperace a kompetice - Měření fyzikálních veličin a zpracování výsledků těchto měření ve skupinách
2. uveče konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	- vlastními slovy definuje atom a molekulu - vyjmenuje vlastnosti atomů a molekul - uveče příklady difuze a Brownova pohybu	Částicové složení látek - Částicové složení látek - Brownův pohyb; difuze	6. 6.	
3. předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	- popíše, jak se změní rozměry tělesa při zvýšení či snížení jeho teploty - rozhodne, zda se délka či objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší	Měření fyzikálních veličin Závislost délky a objemu tělesa na jeho teplotě	6.	
4. využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	- definuje hustotu látky - na základě znalosti vztahu pro výpočet hustoty vypočítá hustotu z dané hmotnosti a objemu tělesa - uveče různé jednotky hustoty - vyjádří danou hustotu látky jinou jednotkou hustoty - experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu tělesa - vypočítá hmotnost tělesa známého objemu z dané látky - na konkrétních příkladech vysvětlí vztah pro výpočet hmotnosti tělesa známého objemu z dané látky	Hustota látek - Hustota látky - Výpočet hustoty - Jednotky hustoty - Výpočet hmotnosti - Výpočet objemu	6. 6. 6. 6. 6.	
5. rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	- vysvětlí pojmy trajektorie a dráha pohybu - v konkrétních situacích rozhodne, zda se těleso pohybuje, nebo je v klidu vůči jinému tělesu - rozdělí různé pohyby podle jejich trajektorií - vysvětlí rozdíl mezi rovnoměrným a nerovnoměrným pohybem	Pohyb těles - Klid a pohyb těles - Trajektorie pohybu; druhy pohybů - Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb	7. 7. 7.	

Osnoy

Fyzika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
6. využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	- definuje rychlost a dráhu rovnoměrného pohybu - vypočítá rychlost rovnoměrného pohybu tělesa z dané dráhy a času - uvede různé jednotky rychlosti - vyjádří danou rychlost jinou jednotkou rychlosti - experimentálně určí rychlost rovnoměrného pohybu tělesa ze změřené dráhy a času pohybu - vypočítá dráhu rovnoměrného pohybu tělesa ze známé rychlosti a času - na konkrétních příkladech vysvětlí vztah pro výpočet dráhy rovnoměrného pohybu tělesa ze známé rychlosti a času - vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu - odečítá hodnoty času a dráhy z grafu dráhy, na základě těchto hodnot určí rychlost pohybu tělesa	<u>Pohyb těles</u> - Rychlost rovnoměrného pohybu - Dráha rovnoměrného pohybu - Graf dráhy rovnoměrného pohybu	7. 7. 7.	
7. změří velikost působící síly	- uvede jednotku síly a definuje 1 Newton - na konkrétních příkladech ukáže, že působení dvou těles je vždy vzájemné - popíše siloměr a jeho funkci - siloměrem změří gravitační sílu působící na těleso a výsledek zapíše	<u>Vzájemné silové působení těles</u> - Vzájemné silového působení těles <u>Síla</u> - Jednotka síly - Měření a znázornění síly	6., 7. 6., 7. 6., 7.	
8. určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- uvede konkrétní příklady gravitačního, elektrického a magnetického silového působení dvou těles - popíše vzájemné silové působení dvou elektrických nábojů, respektive pólů magnetu - definuje gravitační, elektrické a magnetické pole - vysvětlí pojem siločáry pole a dané pole pomocí siločar znázorní - vypočte gravitační sílu působící na těleso známé hmotnosti - znázorní sílu působící na těleso šipkou - definuje tíhu tělesa a vysvětlí rozdíl mezi tíhou a gravitační silou - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného či opačného směru - určí graficky výslednici dvou sil různého směru	<u>Vzájemné silové působení těles</u> - Gravitační síla, gravitační pole <u>Elektrické vlastnosti látek</u> - Elektrování těles - Elektrický náboj - Elektrické pole, siločáry <u>Magnetické vlastnosti látek</u> - Magnetická síla - Magnetické póly - Magnetické pole, siločáry <u>Síla</u> - Výpočet gravitační síly - Skládání sil - Tíha	6., 7. 6., 8. 6., 8. 6., 8. 6. 6., 8. 7. 7. 7.	
9. využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v	- vyjmenuje účinky sil - uvede a na příkladech ukáže, jaké může mít účinky síla působící na těleso	<u>Newtonovy pohybové zákony</u> Účinky sil	7.	

Osnoy

Fyzika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
jednoduchých situacích	- vlastními slovy vyjádří Newtonovy pohybové zákony a jejich platnost ukáže na konkrétních příkladech - aplikuje Newtonovy pohybové zákony na běžné jednoduché situace - předpoví v dané situaci chování těles, na které působí daná výsledná síla	- Zákon síly - Zákon setrvačnosti - Zákon akce a reakce	7. 7. 7.	
10. aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	- definuje moment síly vzhledem k pevné ose otáčení - ukáže, že otáčivý účinek síly závisí na momentu této síly - popíše páku jako těleso otáčivé kolem pevné osy - uvede různé běžné pomůcky nebo situace, které lze modelovat pákou - používá vztahu pro rovnováhu na páce k zjištění neznámé síly i neznámého ramena síly - popíše volnou i pevnou kladku i jejich funkci - určí sílu potřebnou k vyzvednutí tělesa kladkou či kladkostrojem a výsledek ověří experimentem - v různých praktických problémových situacích navrhne vhodný jednoduchý stroj (kombinaci kladek a pák) k vyzvednutí tělesa	<u>Otáčivé účinky sil</u> - Moment síly - Rovnováha na páce - Kladky - jejich použití, rovnováha na kladce	7. 7. 7.	
11. využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	- definuje tlak - vysvětlí příčinu tlaku - vysvětlí rozdíl mezi tlakem a tlakovou silou - vypočítá tlak z dané síly a plochy - vypočítá tlakovou sílu z daného tlaku a plochy - vysvětlí příčinu tlaku v kapalinách - navrhne experiment potvrzující závislost hydrostatického tlaku na hloubce pod hladinou a hustotě kapaliny - vypočítá tlak v dané hloubce pod hladinou dané kapaliny - vysvětlí princip spojených nádob - uvede využití spojených nádob v praxi - vysvětlí, jak funguje rozvod vody z vodáren do domů - vypočítá potřebnou výšku vodárny - navrhne vhodný způsob rozvodu vody v domě na základě znalosti jeho výšky a postavení vodárny - uvede několik příkladů dokazujících existenci atmosférického tlaku - experimentálně určí velikost atmosférického tlaku - uvede několik příkladů dokazujících existenci atmosférického tlaku - objasní princip různých tlakoměrů - experimentálně dokáže platnost Pascalova zákona - uvede příklady využití Pascalova zákona v praxi - vypočítá konkrétní hodnoty tlaku a tlakové síly v hydraulických zařízeních	<u>Deformační účinky sil</u> - Deformace. Tlak - Výpočet tlaku - Výpočet tlakové síly <u>Mechanika tekutin</u> - Hydrostatický tlak - Spojené nádoby - Jak pracují vodárny - Atmosférický tlak - Pascalův zákon - Hydraulická zařízení	7. 7. 7. 7. 7. 7. 7. 7.	

Osnovy

Fyzika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
12. předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	- vysvětlí příčinu vzniku vztlakové síly v tekutinách - vypočítá vztlakovou sílu v dané tekutině působící na těleso známého objemu - vysvětlí pojmy plování, vznášení a potápění těles v tekutině - porovná vztlakovou a gravitační sílu působící na těleso ponořené do tekutiny - předpoví chování tělesa ponořeného v tekutině	<u>Mechanika tekutin</u> - Vztlaková síla - Archimédův zákon	7. 7.	
13. určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	- uvede, kdy se koná mechanická práce - v konkrétních případech rozliší, zda se koná mechanická práce, případně kdo nebo co práci koná - vypočítá mechanickou práci ze známé působící síly a známé dráhy - definuje mechanickou energii tělesa - uvede druhy mechanické energie - na konkrétních příkladech dokáže závislost polohové energie tělesa na jeho hmotnosti a výšce nad zemí - na konkrétních příkladech dokáže závislost pohybové energie tělesa na jeho hmotnosti a rychlosti - použije souvislost energie tělesa s vykonanou prací k odvození vzorce pro výpočet polohové energie tělesa - vypočítá změnu polohové energie tělesa	<u>Mechanická práce</u> - Mechanická práce <u>Mechanická energie</u> - Polohová a pohybová energie tělesa - Výpočet mechanické energie	8. 8. 8.	
14. využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	- definuje výkon - porovná výkony v různých situacích - vypočítá výkon z vykonané práce a času - vypočítá práci z výkonu a času - v konkrétních situacích vysvětlí rozdíl mezi prací skutečně vykonanou a prací užitečnou - definuje účinnost - vypočítá účinnost	<u>Mechanická práce</u> - Mechanická práce - Výkon - Účinnost	8. 8. 8.	
15. využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	- uvede děje, při kterých se mění mechanická energie - V jednoduchých konkrétních situacích vysvětlí, jak se mění pohybová nebo polohová energie - zanalyzuje danou jednoduchou situaci a ukáže v ní vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie a určí jejich maximální hodnoty - uvede příklady přeměny mechanické energie na teplo - definuje vnitřní energii tělesa - ukáže, jak lze měnit vnitřní energii tělesa - určí v jednoduchých případech, zda změna vnitřní energie nastala tepelnou výměnou nebo konáním práce	<u>Mechanická energie</u> - Přeměny polohové a pohybové energie <u>Síla</u> - Tření <u>Vnitřní energie. Teplo.</u> - Částicové složení látek - Vnitřní energie	8. 7. 6., 8. 8.	

Osnovy

Fyzika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	• popíše princip činnosti elektromotoru • popíše princip činnosti alternátoru a dynamo • uvede příklady, kdy dochází k vzájemné přeměně elektrické a mechanické energie • popíše jaderný reaktor a vysvětlí jeho činnost • vyjmenuje výhody a nevýhody jaderných elektráren • stručně vysvětlí princip výroby elektrické energie v používaných elektrárnách	<u>Elektrické jevy</u> - Elektrická práce, elektrická energie <u>Elektromagnetické jevy</u> - Elektromotory <u>Střídavý proud</u> - Generátory střídavého proudu - Výroba elektrické energie <u>Jaderná fyzika</u> - Jaderný reaktor - Jaderná energetika <u>Přeměny energie</u>	8. 9. 9. 9. 9. 9. 8.	
16. určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	• uvede různé způsoby tepelné výměny mezi tělesy • aplikuje poznatky o tepelné výměně na řešení různých problémových situací z přírody i praktického života • definuje teplo • definuje měrnou tepelnou kapacitu látky • vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity látek • vypočítá teplo předané mezi tělesy při tepelné výměně ze znalosti hmotností a změny teploty	<u>Vnitřní energie. Teplo.</u> - Tepelná výměna vedením. Proudění tepla. Tepelné záření. - Teplo - Měrná tepelná kapacita látky - Výpočet tepla	8. 8. 8. 8.	
17. zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	• uvede různé zdroje energie a možnosti jejich využití pro člověka a pro lidstvo • stručně vysvětlí princip výroby elektrické energie v používaných elektrárnách • vyjmenuje výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektráren, zvláště pak z hlediska jejich vlivu na životní prostředí • vyjmenuje některé události související s energetikou • provede rozbor některých neštěstí souvisejících s energetikou, zvláště pak výbuchu jaderné elektrárny v Černobylu • porovná vhodnost volby jednotlivých druhů elektráren • v jednoduchých případech posoudí vhodnost volby jednotlivých druhů elektráren k výrobě elektrické energie v daném místě	<u>Střídavý proud</u> - Výroba elektrické energie <u>Polovodiče</u> - Polovodičové součástky <u>Jaderná fyzika</u> - Jaderný reaktor - Jaderná energetika - Černobyl <u>Energetika</u>	9. 9. 9. 9. 9.	Environmentální výchova - Lidské aktivity a životní prostředí - Projekt o energetice Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí - Projekt o energetice Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Diskuse o různých mediálních sděleních o jaderné energii a energetice (TV, video, noviny) Mediální výchova - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Diskuse o různých mediálních sděleních o jaderné energii a energetice (TV, video, noviny)

Osnoy

Fyzika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
				OSV - Kooperace a kompetice - Projekt o energetice
18. rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	• definuje kmitání a vyjmenuje konkrétní příklady • definuje pojmy kmit, frekvence a perioda kmitání • z grafu časového průběhu děje pozná, zda jde o kmitání • z grafu časového průběhu periodického děje pozná periodu, frekvenci a amplitudu pohybu • definuje vlnění a vyjmenuje konkrétní příklady • definuje veličiny charakterizující vlnění - frekvence vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění • odvodí a používá vztahu mezi frekvencí, rychlostí a vlnovou délkou • vysvětlí a napříkladech ukáže rozdíl mezi vlněním příčným a podélným • popíše, jak vzniká zvuk v některých hudebních nástrojích • vysvětlí fyzikální podstatu zvuku • vysvětlí souvislost výšky tónu s jeho frekvencí • vyjmenuje některé látky vhodné pro šíření zvuku • vyjmenuje některé látky dobře izolující zvuk • experimentálně odvodí, zda těleso z dané látky je vhodné pro šíření zvuku nebo naopak ke zvukové izolaci	<u>Mechanické kmitání a vlnění</u> - Mechanické kmitání - Mechanické vlnění <u>Akustika</u> - Zdroje zvuku - Výška tónu - Problémové úlohy	9. 9. 9. 9. 9.	
19. posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	• vysvětlí souvislost hlasitosti zvuku s amplitudou a množstvím přenášené energie • rozliší různé látky podle jejich vhodnosti pro šíření zvuku • popíše lidské ucho jako orgán pro příjem zvuku • porovná různé zdroje zvuku podle jejich škodlivosti pro člověka • navrhne různé způsoby zmenšení hluku v daném prostředí	<u>Akustika</u> - Lidské ucho - Vlastnosti zvuku	9. 9.	
20. sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	• nakreslí schematické značky některých elektrických součástek • vysvětlí pojmy zdroj elektrického napětí, vodič elektrického proudu, elektrický spotřebič, uzavřený obvod a uvede konkrétní příklady • z daného schématu elektrického obvodu předpoví, zda jím bude procházet elektrický proud • sestaví jednoduchý elektrický obvod • definuje rozvětvený a nerozvětvený elektrický obvod • u daného elektrického obvodu určí, zda jde o obvod rozvětvený nebo nerozvětvený • nakreslí schéma reálného elektrického obvodu • sestaví elektrický obvod podle daného schématu	<u>Elektrické jevy</u> - Elektrický obvod	8.	
21. rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	• definuje elektrický proud jako jev • definuje elektrický proud jako veličinu • uvede jednotku elektrického proudu	<u>Elektrické jevy</u> - Elektrický náboj, elektrické pole - Měření elektrického proudu	6., 8. 8.	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	• popíše elektrický proud v rozvětveném obvodu • zapojí ampérmetr do obvodu • změří ampérmetrem proud procházející daným místem elektrického obvodu • definuje elektrické napětí jako příčinu vzniku elektrického pole ve vodiči • uvede jednotku elektrického napětí • určí elektrické napětí mezi uzly v rozvětveném obvodu ze známého napětí na zdroji • zapojí voltmetr do obvodu • změří voltmetrem napětí mezi danými místy v elektrickém obvodu • uvede příklady vzniku střídavého proudu a střídavého napětí • vysvětlí rozdíl mezi stejnosměrným a střídavým proudem, respektive napětím • definuje pojem efektivní proud, respektive napětí • z grafu střídavého proudu, respektive napětí určí efektivní i maximální hodnoty a frekvenci	- Elektrické napětí a jeho měření <u>Střídavý proud</u> - Generátory střídavého proudu - Střídavý proud	8. 9. 9.	
22. rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	• vysvětlí pojmy vodič, izolant a polovodič • uvede příklady vodičů, nevodičů i polovodičů • popíše elektroskop a vysvětlí jeho funkci • vysvětlí chování vodiče a nevodiče v elektrickém poli • popíše závislost odporu vodiče a polovodiče na teplotě • popíše závislost odporu fotorezistoru na osvětlení • na konkrétních případech vysvětlí příčinu vodivosti polovodiče typu N, resp. typu P • experimentálně určí, zda dané těleso je vodičem, nevodičem nebo polovodičem • ze znalosti chemického složení tělesa určí, zda dané těleso je vodičem, nevodičem nebo polovodičem • z grafu závislosti odporu tělesa na jeho teplotě rozliší polovodič od vodiče	<u>Elektrické jevy</u> - Vodič a nevodič v elektrickém poli <u>Polovodiče</u> - Vlastní polovodiče - Nevlastní polovodiče	8. 9. 9.	
23. využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	• popíše způsob zjištění závislosti elektrického proudu procházejícího kovovým vodičem na napětí mezi jeho konci • nakreslí a sestaví jednoduchý obvod pro přímé měření proudu a napětí • znázorní graficky závislost elektrického proudu na napětí • zapíše poznatek zjištěný z experimentu • formuluje slovy a matematicky Ohmův zákon • uvede meze platnosti Ohmova zákona	<u>Elektrické jevy</u> - Ohmův zákon - Odpor vodiče - Ohmův zákon graficky - Výsledný odpor vodičů zapojených za sebou a vedle sebe	8. 8. 8. 8.	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	• definuje odpor vodiče a jeho jednotku • odliší definici odporu od Ohmova zákona • vypočítá odpor vodiče ze zadaného proudu a napětí • změří vypočítanou hodnotu odporu • určí z grafu odpor vodiče • řeší úlohy a problémy na odpor vodiče • navrhne způsob, jak zajistit, aby odpor vodiče byl konstantní • uvede vztah odporu vodiče a jeho geometrických vlastností • v tabulce vyhledá měrný elektrický odpor látky • vypočítá odpor vodiče z dané látky dané délky a daného průřezu • nakreslí a sestaví obvod se spotřebiči řazenými za sebou i vedle sebe • popíše způsob odvození vztahu pro výpočet celkového odporu dvou rezistorů řazených za sebou nebo vedle sebe • uvede vztah pro výpočet celkového odporu dvou rezistorů řazených za sebou nebo vedle sebe • řeší úlohy a problémy s obvody se dvěma i více elektrickými spotřebiči			
24. využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	• uvede, že v okolí vodiče s proudem je magnetické pole • navrhne, sestaví a provede jednoduchý experiment dokazující, že v okolí vodiče s proudem je magnetické pole • nakreslí siločáry magnetického pole vodiče s proudem • nakreslí schematickou značku cívky a elektromagnetu • definuje magneticky měkkou a magneticky tvrdou ocel • popíše elektromagnet • zjistí magnetické póly cívky s proudem • uvede různé způsoby použití elektromagnetu v praxi • nakreslí a vysvětlí, jak funguje zvonek, elektromagnetické relé a jistič • navrhne, sestaví a provede jednoduchý experiment zkoumající působení magnetického pole na cívku s proudem • vysvětlí princip činnosti magnetoelektrických měřicích přístrojů • popíše elektromotor • vysvětlí činnost elektromotoru • definuje indukované napětí a indukovaný proud • uvede podmínky, za kterých dochází na cílce ke vzniku indukovaného napětí • navrhne a provede experiment demonstrující vznik indukovaného proudu • řeší problémové úlohy na vzájemné působení magnetického pole a cívky s proudem • vyrobí model elektromotoru, zvonku a jističe	Elektromagnetické jevy - Magnetické pole vodiče s proudem - Elektromagnet - Cívka s proudem - Elektromotory - Elektromagnetická indukce	9. 9. 9. 9. 9.	

Osnovy

Fyzika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
25. zapojí správně polovodičovou diodu	• uvede, jak z vlastního polovodiče vznikne polovodič typu P a polovodič typu N • na konkrétních případech vysvětlí příčinu vodivosti polovodiče typu P, resp. typu N • definuje, co je polovodičová dioda • nakreslí schematickou značku polovodičové diody • definuje propustný a závěrný směr • nakreslí schema elektrického obvodu s diodou zapojenou v propustném nebo závěrném směru • pozná některé typy běžně používaných diod • zapojí diodu do obvodu • uvede další polovodičové součástky s jedním přechodem PN a jejich schematické značky • uvede různé možnosti využití polovodičových součástek • podle schematu sestaví obvod s můstkovým zapojením diod	<u>Polovodiče</u> - Polovodičové součástky	9.	
26. využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	• definuje pojmy stejnorodé prostředí, rovinné zrcadlo, světelný paprsek • uvede konkrétní příklady stejnorodého prostředí, rovinného zrcadla, světelného paprsku • formuluje zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém prostředí a zákon odrazu světelného paprsku • navrhne a provede experimenty dokazující přímočarost šíření světla ve stejnorodém prostředí a zákon odrazu • rozhodne a ověří, zda se světelný paprsek bude v daném prostředí šířit přímočaře • vysvětlí princip dírkové komory • předpoví (nejde geometricky i prakticky) chod paprsku po odrazu na rovinném zrcadle • řeší různé problémové úlohy na šíření a odraz světla	<u>Optika</u> - Šíření světla - Dírková komora - Rovinná zrcadla - Zobrazování	9. 9. 9. 9.	
27. rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	• vysvětlí pojmy lom světla, lom ke kolmici a od kolmice • vysvětlí pojmy úplný odraz, mezní úhel • uvede, jak se chová světelný paprsek na rozhraní voda-vzduch, sklo-vzduch • vysvětlí lom světla od kolmice i ke kolmici na základě různé rychlosti šíření světla v různých prostředích a na základě analogie s běžcem na poli a na silnici • předpoví chod paprsku po průchodu rozhraním sklo-vzduch, voda-vzduch • řeší úlohy na lom světla v různých prostředích • definuje pojmy kulové, vypuklé a duté zrcadlo, ohnisko a střed kulového zrcadla • uvede příklady využití kulových zrcadel v praktickém životě • popíše chování význačných paprsků na kulovém zrcadle	<u>Optika</u> - Lom světla - Čočky - Zobrazování	9. 9. 9.	

Osnovy

Fyzika - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	• rozezná duté zrcadlo od kulového • nalezne (geometricky i prakticky) ohnisko kulového zrcadla • nalezne geometricky i prakticky obraz předmětu zobrazovaného kulovým zrcadlem a určí jeho vlastnosti • definuje pojmy čočka, spojka, rozptylka, ohnisko, vrchol čočky • uvede příklady využití čoček v praktickém životě • popíše chování význačných paprsků při průchodu světla čočkou • rozezná spojku od rozptylky • nalezne (geometricky i prakticky) ohnisko čočky • nalezne geometricky i prakticky obraz předmětu zobrazovaného čočkou a určí jeho vlastnosti • popíše mikroskop a Keplerův dalekohled • sestaví model mikroskopu a Keplerova dalekohledu			
28. objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	• definuje sluneční soustavu • vyjmenuje tělesa sluneční soustavy • popíše pohyby těles sluneční soustavy • vysvětlí vznik zatmění Měsíce a zatmění Slunce • sestaví jednoduchý model demonstrující vznik zatmění • sestaví jednoduchý model sluneční soustavy a pohybů planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	<u>Astrofyzika</u> - Sluneční soustava	9.	OSV - Kooperace a kompetice - Projekt o vesmíru
29. odliší hvězdu od planety na základě jejích vlastností	• definuje hvězdy a planety • vyjmenuje vlastnosti hvězd a planet	<u>Astrofyzika</u> - Vzdálený vesmír	9.	

Výchovné a vzdělávací strategie - Fyzika - 2. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Předkládáme žákům problémové situace, jejichž řešení jim umožňuje prohlubovat vlastní zkušenosti s fyzikálními jevy a umožňuje poznávat fyzikální podstatu přírodních zákonitostí. Používáme projektové výuky, při které se žáci učí vyhledávat, zpracovávat a kriticky posuzovat fyzikální poznatky z několika různých zdrojů a ty dávat do širších souvislostí s dalšími, především přírodovědnými poznatky o světě. Vhodnou volbou otevřených úloh a problémů vedeme žáky k poznání, že pochopení a popis přírodních zákonitostí je dlouhotrvající proces, který vyžaduje další vzdělávání a je nezbytný pro život člověka v moderní společnosti, zároveň vedeme žáky k poznání, že výsledky fyzikálního zkoumání světa provázejí člověka na každém kroku. Umožňujeme žákům samostatně i ve skupinách navrhovat a provádět fyzikální experimenty s běžně dostupnými pomůckami i speciálními přístroji k ověřování pravdivosti (a tím i k dokazování) i formulování hypotéz a fyzikálních zákonitostí. Chyb v měření i v řešení fyzikálních problémů a úloh využíváme jako prostředku k prohloubení fyzikálních poznatků a dovedností a k nalezení správné cesty k řešení těchto problémů a úloh.
<u>řešení problémů</u>	Navozujeme různě náročné problémové situace, při kterých žáci (samostatně i ve skupině) formulují problém a plánují úkoly a postupy (myšlenkové i experimentální) řešení problému. Zařazujeme úlohy a úkoly, při kterých žáci na základě vlastních zkušeností s přírodními jevy sami docházejí k fyzikální podstatě zkoumaných jevů. Při řešení fyzikálních úloh a zkoumání fyzikálních jevů a vlastností těles umožňujeme žákům uplatnit dovednosti a schopnosti z ostatních oblastí jejich poznání.
<u>komunikativní</u>	Při obhajobě a formulaci hypotéz a názorů týkajících se daného fyzikálního jevu vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků a jejich spolupráci na úkolu a pro prozkoumávání různých pohledů a názorů a učíme žáky vhodně argumentovat. Při vzájemné komunikaci vedeme žáky k používání fyzikálních poznatků, dovedností a experimentů k obhajobě či vyvrácení myšlenek a názorů. Při zpracovávání fyzikálních měření a prací a při zpracovávání fyzikálních pozorování umožňujeme žákům využívat moderní komunikační a informační prostředky a technologie.
<u>sociální a personální</u>	K seznamování žáků s některými méně náročnými partiemi fyziky využíváme výměnu rolí učitel <-> žák, a tím rozvíjíme sebedůvěru žáků a vytváříme prostor pro uvědomování si sociálních rolí žáků. Při porozumění, poznávání a odvozování fyzikální podstaty různých přírodních dějů a jevů vycházíme z individuálních zkušeností a odlišností
<u>občanská</u>	Při hodinách fyziky diskutujeme o užitečnosti, případně i nezbytnosti technických vynálezů, strojů a prací pro člověka a jejich dopadu na životní prostředí. Umožňujeme žákům poznat historii fyzikálních objevů a seznámit se se jmény a životy velkých osobností a myslitelů, kteří významně ovlivnili vývoj fyzikálního poznání.
<u>pracovní</u>	Při fyzikálních měřeních, pozorováních a zpracovávání výsledků dodržujeme pravidla bezpečnosti práce a dohodnutá pravidla zacházení Při řešení početních úloh a fyzikálních měřeních vedeme žáky k přehlednému a dohodnutému zápisu výpočtu a zpracovávání výsledků Umožňujeme žákům vyrábět a následně užívat funkční fyzikální pomůcky a přístroje z běžně dostupných materiálů.

Chemie, 2. stupeň

8. ročník

Společné a rozdílné vlastnosti látek

Žák zná:

Čím se chemie zabývá

Fyzikální tělesa a látky

Chemické nádoby

Základní chemické a fyzikální vlastnosti látek

Znamé chemické látky a jejich vlastnosti

Společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek

Skupenství látek a jejich změny

Zásady bezpečné práce s běžně používanými látkami

Žák zná:

Zásady bezpečnosti ve školní laboratoři i v běžném životě

Varovné značky a jejich význam

Mimořádné události

Žák zná:

Správné chování v případě úniku nebezpečných látek a požáru

Směsi

Žák zná:

Stejnorodé a různorodé směsi

Různé druhy různorodých směsí (suspenze, emulze, pěna, dým, mlha) a jejich příklady

složky roztoku, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanost, nasycený a nenasycený roztok

Složení roztoků

Žák zná:

Výpočet složení a příprava požadovaného roztoku, hmotnostní zlomek

Základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek

Žák zná:

Vliv teploty, plošného povrchu a míchání na rychlost rozpouštění, praktické příklady

Oddělování složek směsí

Žák zná:

Oddělování složek směsí (usazování, odstředování, krystalizace, filtrace, destilace, sublimace)

Voda

Žák zná:

Výskyt vody v přírodě

Rozdělení vod (destilovaná, pitná, užitková, odpadní / měkká, tvrdá, minerální)

Skupenství vody, koloběh vody v přírodě

Význam vody pro existenci života

Vzduch

Žák zná:

Složení vzduchu a poměr jednotlivých složek

Čistota ovzduší, ozonová vrstva

Částicové složení látek a chemické prvky

Žák zná:

Atom (protony, neutrony, elektrony, obal a jádro)

Molekula

Názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků

Periodická soustava prvků, protonové číslo

Prvek, sloučenina, chemická vazba

Kovy, nekovy, polokovy

Žák zná:

Vlastnosti jednotlivých skupin a praktické použití některých prvků

Chemické reakce

Žák zná:

Výchozí látky a produkty

Zápis chemické reakce, příklady jednoduchých reakcí

Zákon zachování hmotnosti

Žák zná:

Vyčíslení jednoduchých chemických rovnic

Typy chemických reakcí

Žák zná:

Exotermická a endotermická reakce

Faktory ovlivňující průběh chemických reakcí

Anorganické sloučeniny

Žák zná:

Oxidy – názvosloví, vlastnosti, významné oxidy

Halogenidy - názvosloví, vlastnosti, významné halogenidy

Sulfidy - názvosloví, vlastnosti, významné sulfidy

Kyseliny a hydroxidy

Žák zná:

Kyselost a zásaditost roztoků

Vzorce a názvy. Vlastnosti významných kyselin a hydroxidů

9. ročník

Soli

Žák zná:

Společné vlastnosti solí

Vznik, vzorce a použití významných solí

Redoxní reakce – oxidace a redukce, výroba železa a oceli, koroze

Galvanický článek, elektrolyza

Organická chemie – základní uhlovodíky

Žák zná:

Anorganická a organická látka

Alkany, alkeny, alkiny, areny – vzorce a základní vlastnosti významných uhlovodíků

Paliva

Žák zná:

Fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn)

Průmyslově vyráběná paliva

Výhody a nevýhody při používání různých druhů paliv

Deriváty uhlovodíků

Žák zná:

Halogenové deriváty – významní zástupci, jejich vzorce a vlastnost

Alkoholy a fenoly - významní zástupci, jejich vzorce a vlastnosti

Aldehydy a ketony - významní zástupci, jejich vzorce a vlastnosti

Estery, esterifikace

Organické kyseliny

Organické látky v lidském těle

Žák zná:

Tuky, cukry, bílkoviny, vitamíny – zdroje, příklady funkcí

Fotosyntéza

Žák zná:

Výchozí látky a produkty fotosyntézy

Podmínky aktivní fotosyntézy

Tuky, cukry, bílkoviny

Žák zná:

Příklady jednotlivých tuků, cukrů, bílkovin

Zdravá výživa

Chemie a společnost

Žák zná:

Chemický průmysl, recyklace surovin
Životní prostředí
Biotechnologie

Mimořádné události

Žák zná:

Havárie chemických provozů.

Úniky nebezpečných látek

Chování v různých typech nebezpečných situací

Plasty a syntetické materiály

Žák zná:

Názvy, vlastnosti a použití běžných plastů

Přírodní a syntetická vlákna

Plasty a životní prostředí

Detergenty, pesticidy, insekticidy

Léčiva a návykové látky

5.2.9 CHEMIE – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět chemie umožňuje žákům poznávat a seznamovat se s látkami, a jejich přeměnami, na nichž závisí životní pochody. Z těchto poznatků si klade chemie za cíl poskytnout především ty, které jsou pro žáky v běžném životě důležité.

Chemii doprovází v průběhu 8. a 9. ročníku dvě průřezové témata: osobnostní a sociální výchova a environmentální výchova.

Výuka chemie probíhá v 8. a 9. ročníku. Časová dotace na tento předmět je 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v učebně chemie či v terénu (exkurse,..), formou vyučovacích hodin nebo laboratorních prací. Na laboratorní práce se žáci dělí do dvou skupin. Formy práce se v hodinách kombinují: frontální výklad, experimenty prováděné učitelem, žáky (laboratorní práce), práce s textem, PC, projekty, chemické hry.

Osnoy

Chemie - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. určí společné a rozdílné vlastnosti látek	- popíše, čím se chemie zabývá - rozliší fyz. tělesa a látky - nazve chemické nádobí - uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti látek - rozliší známé látky podle jejich různých vlastností - popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - rozpozná skupenství látek a jejich změny	Pozorování, pokus a bezpečnost práce - vymezení předmětu chemie - látky a tělesa - chemické nádobí - vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elek. vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	8.	
2. pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	- Na základě piktogramů posoudí nebezpečnost používá vybrané chem. látky H-věty, P-věty - rozliší dle symboliky do jaké skupiny rizikovitosti patří daná látka	- zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky -varovné značky, jejich význam	8.	OSV, Seberegulace a sebeorganizace: práce v laboratoři s chemikáliemi a chemickým nádobím
3. objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	- popíše správné chování a jednání při požáru, úniku nebezpečných látek	- první pomoc, havárie	8.	EV, Základní podmínky života; modelové situace EV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, modelové situace
4. rozlišuje směsi a chemické látky	- rozliší různorodé a stejnorodé směsi - rozliší různé druhy různorodých směsí (suspenze, emulze, pěna, dým, mlha), uvede příklady z běžného života. - správně (v souvislostech) použije pojmy: složky roztoku, rozpouštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	Směsi: - různorodé, stejnorodé (roztoky) - složky směsi, složení roztoku - zředěný a koncentrovaný roztok - nasycený, nenasycený roztok	8.	
5. vypočítá složení roztoků, připraví prakticky	připraví roztok libovolného složení	- hmotnostní zlomek	8.	
6. vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	- pomocí vzorce spočítá příklady na výpočet složení roztoků (hmotnostní zlomek, hmotnost roztoku, hmotnost rozpouštěné látky) a připraví roztok o požadované procentualitě	- vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku	8.	
7. navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	- aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpouštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlení známých situací z běžného života. - sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci - popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace - navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě - vysvětlí princip usazování a krystalizace	- oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	8.	
8. rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	- uvede rozdělení vod (podle znečištění a množství minerálů) včetně jejich výskytu v přírodě a použití	- ~~destilovaná~~ - destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody	8.	
9. uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- rozezná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě - na příkladech uvede význam vody pro existenci života - uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi	- ~~ovzduší~~ - složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	8.	EV, Základní podmínky života; pokus EV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, projekt

Osnoy

Chemie - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	- rozliší vodu destilovanou, pitnou (včetně stolní), užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a využití - vysvětlí pojem měkká, tvrdá a minerální voda - popíše oběh vody v přírodě, vysvětlí jeho princip - napíše chem. vzorec vody - prokáže znalost složení vzduchu (dusík a kyslík kvantitativně v %) - uvede princip hašení			
10. používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	- uvede příklady (z praxe) dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic - popíše a vysvětlí pojem atom a molekula - slovně popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů	Částicové složení látek a chemické prvky - částicové složení látek - molekuly, atomy, atom.jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony	8.	
11. rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	- používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků - vysvětlí, co udává protonové číslo - vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a naopak., zapíše správně ke značce prvku protonové číslo - používá pojmy chemické látky, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny	- prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo - chemické sloučeniny - chemická vazba, příklady	8.	
12. orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- uvede příklady praktického využití kovů (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au) - uvede základní složky slitin kovů (mosaz, bronz, dural) a příklady využití těchto slitin - uvede příklady praktického využití nekovů (H, O, N, Cl, S, C) - popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy a jednoduchými pokusy ověří jejich vlastnosti - rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků, vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi	- kovy a nekovy (vlastnosti a použití)	8.	
13. rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	- rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech -provede jednoduché chemické reakce - uvede příklady chemických reakcí probíhajících v přírodě a chemických reakcí používaných při chemické výrobě	Chemické reakce - výchozí látky a produkty - chemický děj	8.	
14. přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	- uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh - zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce - přečte chemické rovnice (včetně použití látkového množství) -provede jednoduché výpočty z chemických rovnic	- chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost	8.	
15. aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při	-uvede vliv některých faktorů (teplota, plošný obsah, katalyzátory) na rychlost chem. reakcí	- klasifikace chemických reakcí - slučování, rozklad, reakce exotermní a endotermní	8.	

Osnoy

Chemie - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
předcházení jejich nebezpečnému průběhu		- faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalyzátory		
16. porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, halogenidů, kyselin a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech, halogenidech, kyselinách, hydroxidech. - zapíše z názvů vzorce oxidů, halogenidů, kyselin a hydroxidů a naopak ze vzorců jejich názvy. - popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů, halogenidů, kyselin a hydroxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí.	Anorganické sloučeniny - halogenidy, oxidy, sulfidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných zástupců	8.	
17. vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	- uvede vliv roztoků kyselin na životní prostředí a vyjmenuje možnosti, jak těmto dopadům lze předcházet	- kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů	8.	EV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, pozorování
18. orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku universálním indikátorovým papírkem a uvede co znamená neutralizace a příklady jejího uplatňování v praxi	- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku universálním indikátorovým papírkem - uvede co znamená neutralizace a příklady jejího uplatňování v praxi - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí jejich vliv na životní prostředí - vysvětlí pojmy oxidace a redukce, je schopen rozhodnout, zda se jedná o redoxní reakci - popíše výrobu surového železa a oceli - vysvětlí pojem koroze, uvede co ji způsobuje a způsoby zabránění jejího vzniku - objasní podstatu elektrolýzy a galvanického článku a uvede příklady praktického využití	- soli kyslíkatých kyselin - vlastnosti, použití a vznik vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví; hnojiva a stavební pojiva a keramika - redoxní reakce - oxidace a redukce; výroba železa a oceli; koroze; galvanický článek a elektrolýza	9	
19. rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	-rozliší anorganické a organické sloučeniny - zapíše z názvů vzorce jednoduchých uhlovodíků a naopak ze vzorců jejich názvy. Uvede jejich vlastnosti a použití	Organická chemie - uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	9.	
20. zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	-vysvětlí výhody a nevýhody užívání různých druhů paliv - uvede příklady širokého využití zemního plynu, uhlí a ropy	- paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	9.	EV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, průzkum a porovnávání jednotlivých druhů paliv
21. rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- rozliší pojmy „uhlovodíky“ a „deriváty uhlovodíků“	- deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných halogenových derivátů, alkoholů, fíenolů, karbonylových a karboxylových sloučenin, vznik esterů - esterifikace	9.	

Osnoy

Chemie - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	-na příkladech vzorců známých derivátů uhlovdíků rozliší uhlovdíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu - rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí a octové, formaldehydu a acetonu. Uvede vlastnosti a příklady použití těchto látek. - uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí			
22. orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů	- uvede výchozí látky a produkty fotosyntézy	- přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle: fotosyntéza	9.	EV, Základní podmínky života; sledování a vovzování závěrů
23. určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	- vyjmenuje podmínky, za kterých probíhá aktivní fotosyntéza	- fotosyntéza	9.	
24. uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	- rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy, uvede kde se tyto látky nacházejí a z čeho je člověk získává a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	bílkoviny, tuky, sacharidy, vitaminy	9.	
25. zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	-doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka - uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby - vysvětlí pojem „biotechnologie“, uvede příklady	Chemie a společnost - chemický průmysl v ČR - výroby, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin	9.	EV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, třídění odpadu, exkurze EV, Vztah člověka k prostředí, třídění odpadu, exkurze
26. aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet - vyjmenuje nejznámější chemické podniky v okolí, uvede příklady jejich výroby a posoudí možná nebezpečí při vzniku havárií - na modelových příkladech uvede zásady chování za mimořádných situací ohrožujících zdraví a život člověka během přírodních a průmyslových havárií v blízkosti bydliště (školy) - uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší	- mimořádné události -havárie chem. provozů, úniky nebezpečných látek	9.	EV, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, modelové situace EV, Vztah člověka k prostředí, projekt
27. orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- rozpozná plasty od dalších látek; uvede příklady názvů, vlastností a použití. Rozpozná názvy přírodních a syntetických vláken. -posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - bezpečně zachází s běžnými mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti - rozpozná označení hořlavých a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořavinami a výbušninami -uvede příklady otravných látek a způsoby ochrany proti nim	- plasty a syntetické materiály - polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid, polyamidová a polyesterová vlákna; vlastnosti, použití a likvidace - detergenty, pesticidy, insekticidy - léčiva a návykové látky	9.	EV, Vztah člověka k prostředí, pokusy

Výchovné a vzdělávací strategie - Chemie - 2. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Seznamujeme žáky s elementárními poznatky o chemických látkách, které jsou důležité v běžném životě, využitím jejich vědomostí, odborné literatury, informační techniky a experimentů. Zařazujeme pokusy, z kterých žáci vyvozují závěry - tím určují např. vlastnosti, barvu, z dosavadních vědomostí (z jiné literatury, TV, PC) uvedou použití atd.
<u>řešení problémů</u>	Umožňujeme žákům si osvojovat postupy řešení problémů - plánování své činnosti, jejích cílů, postupů, prostředků, orientace se mezi informacemi získanými studiem i experimentální činností a vyvození z nich závěry. Vedeme žáky k cílenému pozorování vlastností chemických látek a jejich přeměn, rozlišování výchozích látek a produktů reakcí, hledání vysvětlení chemických dějů kolem nás využíváním multiplikátů a vlastních zkušeností.
<u>komunikativní</u>	Učíme žáky vyjadřovat se chemickým jazykem a používat chemické názvosloví, zapisovat probíhající chemické děje rovnicemi. Prací s odborným textem a jeho interpretací rozvíjíme u žáků snahu o správné pochopení textu a symbolů a v souvislosti s tím rozvíjíme i vyjadřovací schopnosti a argumentaci žáků.
<u>sociální a personální</u>	Vytváříme situace, při kterých si žáci samostatně připravují podklady a potom je společně ve skupině zpracovávají a diskutují o jejich správnosti. Následnou prezentací výsledků před třídou podporujeme jejich sebedůvěru. Při porozumění, poznávání a odvozování chemické podstaty různých přírodních dějů a jevů vycházíme z individuálních zkušeností a odlišností jednotlivých žáků.
<u>občanská</u>	Na základě vlastních zkušeností a názorných příkladů učíme žáky respektovat ekologické souvislosti, požadavky na kvalitní životní prostředí, ukládat použité chemické látky na určená místa (recyklace zářivek, lednice, léky...) a šetrně s nimi nakádat. Vedeme žáky k tomu, aby ze získaných informací vyvozovali důsledky vlivu chemického průmyslu na životní prostředí, zjišťovali jeho nezbytnost v běžném životě člověka.
<u>pracovní</u>	Při práci v laboratořích učíme žáky zásadám bezpečné práce s chemikáliemi včetně běžně prodávaných hořavin, žiravin, škodlivých a jedovatých látek, učíme je poskytnout první pomoc při úrazu způsobeném těmito látkami. Praktickou činností při pokusech rozvíjíme u žáků manuální dovednosti.

Přírodopis, 2. stupeň

6. ročník

Žák zná:

Planeta Země- vznik života na Zemi, projevy života, podmínky života

Rozmanitost přírody- vztahy mezi organismy

Jak zkoumáme přírodu, mikroskop

Buňka – základní stavební jednotka, rostlinná a živočišná buňka – srovnání

Jedno a mnohobuněčné organismy, soustava organismů

Viry, bakterie, sinice, houby

Lišejníky – průkopníci života. Řasy – stélkaté rostliny

Prvoci – jednobuněční živočichové

Žahavci, ploštěnci, hlísti – cizopasníci rostlin a živočichů

Měkkýši- plži, mlži, hlavonožci

Kroužkovci – článkovaní červi

Členovci

Žák zná:

Pavoukovi

Korýši

Vzdušnicovci

Hmyz- rozmnožování hmyzu, hmyz s proměnou dokonalou, nedokonalou, blechy, síťokřídlí, motýli, brouci, dvoukřídlí, blanokřídlí

Ostnokožci

7. ročník

Strunatci

Žák zná:

Kruhoústí a paryby

Ryby

Obojživelníci – ve vodě a na souši

Plazi- želvy, krokodýli, šupinatí – ještěři a hadi, cizokrajní ještěři a hadi

Ptáci – vnější stavba těla

Ptáci – vnitřní stavba těla

Chování ptáků

Vodní ptáci, mokřadní ptáci, mořští ptáci, dravci a sovy, lesní stromoví ptáci, ptáci okraje lesa, křovin, otevřené krajiny, ptáci otevřené krajiny, ptáci břehů tekoucích vod, ptáci obří a trpaslíci

Vznik a vývoj ptáků

Biologie rostlin

Žák zná:

Přechod rostlin na souš

Mechorosty

Plavuně, přesličky

Kapradiny

Kořen, stonek, list, květ

Květenství, opylení a oplození

Semena a plody

Rozmnožování rostlin

Nahosemenné rostliny

Srovnání jednoděložných a dvouděložných rostlin

Listnaté stromy a keře

Pryskyřníkovité, brukvovité, růžovité, bobovité, miříkovité, hluchavkovité, lilkovité, hvězdíkovité, liliovité, lipnicovité, vstavačovitité

Cizokrajné rostliny

Společenstva

8. ročník

Savci

Žák zná:

Vývoj savců, savci se přizpůsobují prostředí, vnitřní stavba těla savců

Přehled hlavních skupin savců

Žák zná:

Vejcícorodí

Živorodí – vačnatci

Hmyzožravci, letouni, chudozubí, hlodavci, zajíci, šelmy(psovitě, kočkovité, lavicovitě, medvědovitě), ploutvonožci, kytovci, chobotnatci, lichokopytníci, sudokopytníci, primáti

Savci biomů světa

Etologie

Biologie člověka

Žák zná:

Člověk v živočišném systému

Původ a vývoj člověka

Lidská plemena

Od buňky k člověku

Kosterní soustava

Svalová soustava

Oběhová soustava

Mízní soustava

Dýchací soustava

Trávicí soustav.

Vylučovací soustava

Kožní soustava

Nervová soustava

Smyslové orgány- sluch, zrak

Hormonální soustava

Pohlavní soustava

Genetika

První pomoc – záchrana života

9. ročník

Neživá příroda

Mineralogie

Žák zná:

Prvky-halogenidy

Oxidy- křemičitany

Petrologie

Žák zná:

Horniny- vyvřelé, usazené, přeměněné

Stavba Země

Žák zná:

Vnitřní geologické děje- sopečná činnost, zemětřesení, tsunami

Vnější geologické děje- zvětrávání, činnost vody, činnost ledovců, větru

Historie Země

Žák zná:

První organismy na Zemi

Éry a etapy- prahory- prvohory- druhohory- třetihory-čtvrtohory

Ekologie

5.2.9 PŘÍRODOPIS – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2.hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídě, někdy také v terénu, v každém ročníku jsou vřazeny laboratorní práce/5/, žáci se dělí na dvě skupiny.

Výuka seznamuje žáky a živou a neživou přírodou, zaměřuje se na poznávání a pozorování přírody, její důležitosti. Prolínají se zde kapitoly s enviromentální výchovy, mediální výchovy, psychohygieny.

V rámci výuky přírodopisu budou realizována tato témata vzdělávacího oboru výchovy ke zdraví:

- změny v životě člověka a jejich reflexe
- zdravý způsob života a péče o zdraví
- rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- hodnota a podpora zdraví

Vyučovací předmět Přírodopis tak zajišťuje naplňování několika výstupů ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (konkrétně viz kapitola 4.2 Poznámky k učebnímu plánu, v osnovách jsou výstupy označeny V+pořadí výstupu v RVP).

Osnoy

Přirodopis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	velmi jednoduše rozliší základní sféry Země, vývoj živé hmoty a podmínky života Rozlišuje jednotlivá geologická období z hlediska podstatných geologických změn a jejich rozčlenění do útvarů podle charakteristických znaků (vznik a vývoj života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí)	Země a život Dějiny Země (vznik a vývoj života, geologická období)	6,9 9	
2. popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	- vysvětlí stavbu buňky a porovnává buňku rostlinnou a živočišnou, pozoruje buňku mikroskopem a provádí její jednoduchý nákres - popíše dělení buňky popíše stavbu jednobuněčných organismů, virů, bakterií, sinic, řas a hub	<u>Stavba a funkce organismů - buňka</u> - základní stavba rostlinné a živočišné buňky, srovnání - dělení buňky organismy jednobuněčné bakterie, viry (charakteristiky stavby - význam)	6	
3. rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	- vysvětlí stavbu buňky a porovnává buňku rostlinnou a živočišnou, pozoruje buňku mikroskopem a provádí její jednoduchý nákres - popíše dělení buňky popíše stavbu jednobuněčných organismů, virů, bakterií, sinic, řas a hub Popíše vnější a vnitřní stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - vysvětlí základní stavbu a funkci jednotlivých orgánových soustav a jejich vztahů	<u>Stavba a funkce organismů - buňka</u> - základní stavba rostlinné a živočišné buňky, srovnání - dělení buňky organismy jednobuněčné bakterie, viry (charakteristiky stavby - význam) Vývoj savců Vnější stavba těla Vnitřní stavba těla - orgánové soustavy <u>Biologie člověka</u> orgánové soustavy člověka-jejich stavba a funkce:s.opěrná, pohybová, dýchací,trávicí,vylučovací,i.koží, smyslová.oběhová,žlázy s vnitřní sekrecí - vzájemné vztahy jednotlivých orgánů, vlivy prostředí na jejich funkci - ochrana zdraví, nebezpečí poškození jednotlivých částí lidského organismu, zásady první pomoci, styk člověka s prostředím, zpětná vazba	6 8 8	
4. třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říši a nižších taxonomických jednotek	Rozlišuje podle diakritických znaků základní systematické skupiny rostlin a živočichů (jednobuněčných a mnohobuněčných, bezobratlých, obratlovců), určí zástupce Zdůvodní závislost rostlin na podmínkách prostředí Pracuje s atlasy a s zjednodušenými klíči	organismy jednobuněčné bakterie, viry (charakteristiky stavby - význam) Vyšší rostliny I Vyšší rostliny II Rostliny semenné - nahosemenné, jehličnany Organizmy mnohobuněčné	6 6,7.8 7 6,7	

Osnoy

Přírodopis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
		bezobratlí obratlovci		
5. vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Zdůvodní závislost rostlin na podmínkách prostředí Vysvětlí pojmy: výtrusy, opylení, oplození Definuje funkci chromozomů Vyjmenuje druhy pohlavního a nepohlavního rozmnožování u rostlin a živočichů Uvede pro tyto druhy příklady Vysvětlí, k čemu slouží genetická poradna	Organizmy jednobuněčné Organizmy mnohobuněčné nepohlavní a pohlavní rozmnožování Základy genetiky	6 7 8 6,7 8	
6. uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- objasňuje biologickou a společenskou podstatu člověka rozlišuje lidské rasy a uvede jejich charakteristické znaky uvede příklady dědičných chorob	<u>Biologie člověka</u> - postavení člověka v přírodě, rozšíření lidské populace	8	
7. uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	popíše stavbu jednobuněčných organismů, virů, bakterií uvede příklady nemocí způsobených bakteriemi nebo viry a jejich prevence vyvodí význam užitečných a užitkových bakterií pro člověka hodnotí význam zdraví a potřeby jeho ochrany, uvede informace o imunitním systému a jeho podpoře	organismy jednobuněčné - bakterie, viry (charakteristiky stavby - význam) zdraví a nemoc : vnější a vnitřní faktory ovlivňující lidský život	6 8	
8. rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- vysvětlí jaký je rozdíl mezi rostlinami a houbami, poznává běžné houby, zejména rozlišuje jedovaté a jedlé, dokládá význam plísní a kvasinek, uvádí příklady nižších rostlin, jak se rozmnožují a kde rostou Pracuje s atlasy hub a modely	<u>Organismy mnohobuněčné</u> nižší rostliny, organismy mnohobuněčné vývoj jednoduchých společenstev organismů a ekosystémů	6	EV - Ekosystémy - práce s atlasy a v terénu
9. vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	vysvětlí jaký je rozdíl mezi rostlinami a houbami, poznává běžné houby, zejména rozlišuje jedovaté a jedlé, dokládá význam plísní a kvasinek, uvádí příklady nižších rostlin, jak se rozmnožují a kde rostou vyjmenuje způsoby výživy hub	Organizmy jednobuněčné - houby, kvasinky Organismy mnohobuněčné - houby (s plodnicemi a bez plodnic) vývoj jednoduchých společenstev organismů a ekosystémů	6	EV - Ekosystémy - práce s atlasy a v terénu
10. objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	vysvětlí, jaký je rozdíl mezi rostlinami a houbami vysvětlí pojem symbioza	<u>Organismy mnohobuněčné</u> lišejníky	6	
11. odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	uvádí příklady od nižších rostlin k vyšším vypracuje zápis z pozorování rostlinných buněk mikroskopem Pracuje s atlasy a s zjednodušenými klíči rostlin	<u>Organismy mnohobuněčné</u> nižší rostliny, organismy mnohobuněčné vývoj jednoduchých společenstev organismů a ekosystémů Vyšší rostliny I Základní rozdíly mezi nižšími a vyššími rostlinami	6,7 7	EV - Ekosystémy - práce s atlasy a v terénu

Osnovy

Přírodopis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	Zdůvodní závislost rostlin na podmínkách prostředí	Mechorosty,kapraďorost, pletiva Vyšší rostliny III krytosemenné - třídění	7	
12. porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	Rozlišuje podle diakritických znaků základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce Pracuje s atlasy a s zjednodušenými klíči rostlin Zdůvodní závislost rostlin na podmínkách prostředí Vysvětlí význam a zásady třídění organismů objasní vztahy mezi vnější a vnitřní stavbou rostlinného těla a popíše jeho uspořádání od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům Uvede praktické příklady funkcí jednotlivých orgánů rostlin a jejich vztahů v rostlině jako celku	<u>Organismy mnohobuněčné</u> nižší rostliny,organismy mnohobuněčné vývoj jednoduchých společenstev organismů a ekosystémů základní životní děje rostlin Vyšší rostliny I Základní rozdíly mezi nižšími a vyššími rostlinami Mechorosty,kapraďorost, pletiva Vyšší rostliny III krytosemenné - třídění stavba květu, kořene,stonku,listu,	6,7 7 7 7	EV - Ekosystémy - práce s atlasy a v terénu
13. vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- vysvětlí co je fotosyntéza a porovnává s dýcháním, vysvětlí jak se mění život rostlin v roce, rozlišuje rozdíl mezi rostlinami jednoletými, dvouletými a vytrvalými, objasňuje význam ochrany rostlin a hub Zdůvodní závislost rostlin na podmínkách prostředí vysvětlí, jak se mění život rostlin v roce	<u>Organismy mnohobuněčné</u> nižší rostliny,organismy mnohobuněčné vývoj jednoduchých společenstev organismů a ekosystémů základní životní děje rostlin Vyšší rostliny I Základní rozdíly mezi nižšími a vyššími rostlinami Mechorosty,kapraďorost, pletiva Vyšší rostliny III krytosemenné - třídění ,oplení, oplození, stavba květu, kořene,stonku,listu,	6,7 7 7	EV - Ekosystémy - práce s atlasy a v terénu
14. rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	vysvětlí, jak se mění život rostlin v roce, rozlišuje rozdíl mezi rostlinami jednoletými, dvouletými a vytrvalými Rozlišuje podle diakritických znaků základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce Pracuje s atlasy a s zjednodušenými klíči rostlin	<u>Organismy mnohobuněčné</u> nižší rostliny,organismy mnohobuněčné vývoj jednoduchých společenstev organismů a ekosystémů základní životní děje rostlin Vyšší rostliny I Základní rozdíly mezi nižšími a vyššími rostlinami Mechorosty,kapraďorost, pletiva	6,7 7	EV - Ekosystémy - práce s atlasy a v terénu

Osnovy

Přírodopis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	Vysvětlí význam a zásady třídění organismů Zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Vyšší rostliny III krytosemenné - třídění ,oplení, oplození, stavba květu, kořene,stonku,listu,	7	
15. odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Pracuje s atlasy a s zjednodušenými klíči rostlin Zdůvodní závislost rostlin na podmínkách prostředí Rozlišuje podle diakritických znaků základní systematické skupiny objasní vztahy mezi vnější a vnitřní stavbou Uvede praktické příklady funkcí jednotlivých orgánů rostlin a jejich vztahů v rostlině jako celku	<u>Organismy mnohobuněčné</u> nižší rostliny,organismy mnohobuněčné vývoj jednoduchých společenstev organismů a ekosystémů základní životní děje rostlin Vyšší rostliny I Základní rozdíly mezi nižšími a vyššími rostlinami Mechorosty,kaprad'orost, pletiva Vyšší rostliny II Rostliny semenné - nahosemenné, jehličnany Vyšší rostliny III krytosemenné - třídění ,oplení, oplození, stavba květu, kořene,stonku,listu,	7 7	EV - Ekosystémy - práce s atlasy a v terénu
16. porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Rozlišuje živočichy podle diakritických znaků, řadí je do hlavních taxonomických skupin, základní způsob života některých živočichů a jejich přizpůsobení prostředí Popíše základní způsoby života některých živočichů Vysvětlí individuální vývin hospodářsky známých živočichů vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Vyjmenuje orgánové soustavy Příklady cizokrajných přírodních společenstev a neznámějších, organismů těchto společenstev - příklady vztahů	<u>Živočichové mnohobuněční</u> Žahavci, ploštěnci, hlísti, kroužkovci,měkkýši, korýši, pavoukovci, hmyz Vyšší živočichové II ptáci, ptáci ekosystému luk, polí, vod a jejich okolí a lidských sídlišť Vnější stavba těla Vnitřní stavba těla - orgánové soustavy Systémové řazení živočichů přehled hlavních skupin savců Cizokrajní živočichové v daných pásmech Savci našich ekosystémů	6 7 6,7 6,7,8 8 8	
17. rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Rozlišuje živočichy podle diakritických znaků, řadí je do hlavních taxonomických skupin, základní způsob života některých živočichů a jejich přizpůsobení prostředí Popíše základní způsoby života některých živočichů Vysvětlí individuální vývin hospodářsky známých živočichů	<u>Živočichové mnohobuněční</u> Žahavci, ploštěnci, hlísti, kroužkovci,měkkýši, korýši, pavoukovci, hmyz Vyšší živočichové II ptáci, ptáci ekosystému luk, polí, vod a jejich okolí a lidských sídlišť Systémové řazení živočichů	6 7 8	

Osnovy

Přírodopis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	Příklady cizokrajných přírodních společenstev a nejsnámejších, organismů těchto společenstev - příklady vztahů	přehled hlavních skupin savců Cizokrajní živočichové v daných pásmech Savci našich ekosystémů		
18. odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Rozlišuje živočichy podle diakritických znaků, řadí je do hlavních taxonomických skupin, základní způsob života některých živočichů a jejich přizpůsobení prostředí Popíše základní způsoby života některých živočichů vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Uvede charakteristické znaky živočichů podle jejich výskytu Příklady cizokrajných přírodních společenstev a nejsnámejších, organismů těchto společenstev - příklady vztahů	<u>Živočichové mnohobuněční</u> Žahavci, ploštěnci, hlísti, kroužkovci, měkkýši, korýši, pavoukovci, hmyz Vyšší živočichové II ptáci, ptáci ekosystému luk, polí, vod a jejich okolí a lidských sídlišť Vnější stavba těla Vnitřní stavba těla - orgánové soustavy Systémové řazení živočichů přehled hlavních skupin savců Cizokrajní živočichové v daných pásmech Savci našich ekosystémů	6 7 7 8	
19. zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Rozlišuje živočichy podle diakritických znaků, řadí je do hlavních taxonomických skupin, základní způsob života některých živočichů a jejich přizpůsobení prostředí Vysvětlí individuální vývin hospodářsky známých živočichů vymezí zásady bezpečného chování ve styku se živočichy vysvětlí význam světové ochrany přírody, botanických a zoologických zahrad Objasní význam živočichů v přírodě i pro člověka	<u>Živočichové mnohobuněční</u> Žahavci, ploštěnci, hlísti, kroužkovci, měkkýši, korýši, pavoukovci, hmyz Vyšší živočichové II ptáci, ptáci ekosystému luk, polí, vod a jejich okolí a lidských sídlišť Vnější stavba těla Vnitřní stavba těla - orgánové soustavy Systémové řazení živočichů přehled hlavních skupin savců Cizokrajní živočichové v daných pásmech Savci našich ekosystémů Etologie chování živočichů, přizpůsobení danému prostředí	6 7 8 9	
20. určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- vysvětlí základní stavbu a funkci jednotlivých orgánových soustav a jejich vztahů na modelu lidského těla určí polohu jednotlivých orgánových soustav a orgánů	<u>Biologie člověka</u> orgánové soustavy člověka-jejich stavba a funkce: s. opěrná, pohybová, dýchací, trávicí, vylučovací, i. kožní, smyslová, oběhová, žlázy s vnitřní sekrecí - vzájemné vztahy jednotlivých orgánů, vlivy prostředí na jejich funkci	8	
21. orientuje se v základních vývojových		<u>Biologie člověka</u>	8	

Osnovy

Přírodopis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
stupních fylogeneze člověka	objasní biologickou a společenskou podstatu člověka vyjmenuje vývojová stádia člověka jako druhu	- postavení člověka v přírodě, rozšíření lidské populace		
22. objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	objasňuje rozmnožování člověka a ochranu před pohlavními chorobami vyjmenuje jednotlivá vývojová období života člověka	rozmnožování, vývin jedince, rodičovství, funkce rodiny, nebezpečí pohlavních chorob a AIDS, hlavní období lidského života	8	
23. rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	hodnotí význam zdraví a potřeby jeho ochrany, uvede informace o imunitním systému a jeho podpoře, o nebezpečí drog, uvede pravidla zdravého životního stylu a pozitivní a negativní dopad prostředí na zdraví člověka, navrhne denní rozvrh činností s ohledem na zásady zdravého životního stylu, charakterizuje zdravý životní styl a aplikuje jeho zásady v režimu školy, porovná nabídku programů podpory zdraví v rámci školy a obce, vybere nejvhodnější pro svoji věkovou skupinu, rozpozná pozitivní a negativní vlivy působící na jeho zdravý vývoj a argumentuje ve prospěch zdravého životního stylu uvede podmínky, při kterých vznikají běžná onemocnění uvede příklady prevence nemocí a epidemií vyjmenuje běžné nemoci, jejich příznaky a způsoby léčby	hygiena, vlivy kouření, alkoholu a drog, zneužívání léků, zdraví a nemoc, pravidla správného stravování a pitného režimu zdravého člověka, epidemie	8	EV - Vztah člověka k prostředí - ekologické hry
24. aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	vyjmenuje běžné úrazy, jejich průvodní jevy uvede způsoby první pomoci při běžných poraněních v modelových situacích na spolužácích poskytne první pomoc	První pomoc	8	
25. objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	velmi jednoduše rozliší základní sféry Země, vývoj živé hmoty a podmínky života vysvětlí svými slovy, proč jsou jednotlivé sféry důležité pro život	Země a život Země naše planeta	6,9 6,9	
26. rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Určuje některé nerosty podle jejich vzhledu, fyzikálních a chemických vlastností a výskytu a objasní jejich vznik Pracuje s atlasy, s zjednodušenými klíči nerostů a hornin a s modely	Minerály Fyzikální vlastnosti minerálů Přehled minerálů Horniny vytvřené, usazené, přeměněné	9 9	
27. rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Vysvětlí základy deskové tektoniky Rozlišuje vnitřní a vnější geologické děje, jejich příčiny a důsledky Objasní horninový cyklus a oběh vody	Utváření zemského povrchu vnitřní geologické děje vnější geologické děje	9	
28. porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	vyjmenuje půdotvorné činitele a uvede význam pro vznik půdy vyjmenuje hlavní půdní typy na vybraných vzorcích určí druh půdy	Vznik půdy	9	
29. rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	Rozlišuje jednotlivá geologická období z hlediska podstatných geologických změn a jejich rozčlenění do útvarů podle charakteristických znaků (vznik a vývoj života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí)	Dějiny Země	9	EV - Základní podmínky života - návštěva muzea a následná diskuse

Osnoy

Přírodopis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
30. uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	v daném časovém úseku sleduje a zapisuje počasí, uvědomuje si význam vody a teploty prostředí pro život, zná ochranu a využití přírodních zdrojů, vysvětlí význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, ví jaké vlivy znečišťují ovzduší a zná klimatické změny na živé organismy a na člověka. Umí výjmenovat mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí, má povědomí o přírodních světových katastrofách a to zejména o nejčastějších mimořádných přírodních událostí v ČR (povodně, vetrné bouře, sněhové kalamity, laviny, máleď) a ochranou před nimi vymezí podnebné pásy a uvede jejich charakteristiky na modelových příkladech hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků	Základy ekologie a ochrana životního prostředí přírodní katastrofy ve světě a v ČR	9 8.-9.	EV - Vztah člověka k prostředí - ekologické hry
31. aplikuje praktické metody poznávání přírody	zhotoví preparát správně používá lupu, mikroskop používá pozorování a vlastní zkušenosti ze svého okolí k poznávání přírody - poznává zásady pro pozorování v přírodě - pozoruje vybranou přírodu (její část) okem, lupou - popíše mikroskop, připravuje jednoduchý mikroskopický preparát, pozoruje ho malým zvětšením a jednoduše nakreslí - orientuje se v učebnici a využívá rejstřík - osvojuje si základní pravidla zakládání a sledování jednoduchého pokusu (v návaznosti na 1. stupeň ZŠ)	Laboratorní práce Metody zkoumání přírody základní metody pozorování přírody - nástroje pro pozorování přírody : lupa, mikroskop - záznamy pozorování - práce s literaturou jednoduchý pokus	6,7,8,9 6,7,8,9	OSV - Rozvoj schopností poznávání - laboratorní práce OSV - Rozvoj schopností poznávání - práce v terénu
32. dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	vymezí zásady bezpečného chování ve styku s živou a neživou přírodou v modelových situacích používá zásady bezpečného chování	Celé učivo přírodopisu	6,7,8,9	
33. uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	pro jednotlivé organismy uvede jejich typický ekosystém vyjmenuje organismy, které lze najít v různých ekosystémech	Živá příroda	6,7,8,9	
34. rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	vlastními slovy definuje pojmy: populace, společenstvo, ekosystém Vyjmenuje druhy ekosystémů Uvede konkrétní příklady pro definované pojmy	Botanika Zoologie Biologie člověka	6,7 6,7 8	
35. vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	popíše vývoj jednoduchých společenstev, organismů a ekosystémů definuje pojmy producent, konzument, reducent posoudí vztah mezi potravní pyramidou a z ní vyplývající biologickou rovnováhou	Potravní pyramida Biologická rovnováha	6,7 6,7	
36. uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	na základě vlastních zkušeností uvede kladné a záporné vlivy člověka na životní prostředí Vysvětlí zákony ekolog.přizpůsobivosti	Příroda a její ohrožení Základy ekologie a ochrana životního prostředí	9	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - exkurze do spalovny Malešice

Osnoy

Přirodopis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	Zdůvodní nebezpečí ekologických katastrofatastrof	Změny vyvolané činností člověka Vliv činnosti člověka na kvalitu ŽP Negativní vlivy lidské činnosti na pedosféru		
V.3. vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	objasní společenskou a biologickou podstatu člověka popíše zásady hygieny a otužování rozliší pojmy intimní a duševní hygiena pracuje s odbornou literaturou	sexuální dospívání a reprodukční zdraví zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování	8	
V. 7 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	objasní pojmy racionální výživa, přeměna látek, zdravý životní styl uvede praktický příklad jídelníčku na týden sestaví model potravní pyramidy vyhledá pomocí různých zdrojů složení potravy a složek, které negativně působí na lidský organizmus	výživa a zdraví	8	
V.8 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	objasní pojmy imunita rozliší vstupní brány nemoci zachovává zásady prevence hodnotí nebezpečí návykových látek	ochrana před přenosnými i nepřenosiými chorobami	8	
V.11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje;	vysvětlí rozdíl mezi ženským a mužským pohlavím, uvědomuje si sexualitu jako součást formování osobnosti, ví co je zdrženlivost, promiskuita rozliší primární a sekundární pohlavní znaky popíše jednotlivá vývojová období	dětství, puberta, dospívání	8	
V.12. respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	objasní princip pohlavního rozmnožování a ochrany před pohlavními chorobami popíše použití antikoncepčních prostředků a vysvětlí jejich význam, uvědomí si problematiku těhotenství a rodičovství mladistvých, vysvětlí, proč zákon stanovuje věkovou hranici pro beztestní pohlavní styk, charakterizuje odpovědné sexuální chování, vysvětlí, které hygienické postupy a preventivní činnosti podporují reprodukční zdraví, charakterizuje zásady odpovědného chování v oblasti sexuality na elektronických médiích; uvede postup v konkrétních modelových případech, vymezí a vysvětlí rizika předčasněho a nechráněného pohlavního styku, spojuje význam sexuality/pohlavnosti především s perspektivním vztahem, manželstvím, založení rodiny, plánovaným rodičovstvím	sexuální dospívání a reprodukční zdraví sexualita, etika, morálka, sexuální chování	8 7.-8	
V.15. projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy;	uvede adekvátní příklady první pomoci při běžných poraněních a mimořádných událostech v modelových situacích aplikuje poznatky o první pomoci,	první pomoc	6.-9	

Osnovy

Přírodopis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	uvede základní čísla první pomoci, uvědomuje si rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, ví jak postupovat v případech dopravní nehody, v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu a jiné účastníky, vyhodnocuje konkrétní rizikové situace silniční a železniční dopravy a vyvozuje bezpečné chování, diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení, argumentuje pro správné řešení situací, aktivně se zapojuje do akcí školy podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě, cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky - jako chodec, cyklista, ošetří drobná i závažná poranění, poskytne první pomoc při život ohrožujících stavech			

Výchovné a vzdělávací strategie - Přírodopis - 2. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů (internet, encyklopedie, muzea, časopisy, regionální mapy). Vedeme žáky k samostatné práci tak, že pozorují určitý model a z něho vyvozují závěry.
<u>řešení problémů</u>	Zařazujeme metody, při kterých žáci dochází k řešení sami tak, že navodíme vhodnou situaci (výklad, úryvek z knihy, model, obrázek, multiplikát) nebo formulujeme problémové otázky. Zadáváme úkoly, při nichž mají žáci nacházet shodné, podobné a odlišné znaky a volit vhodné způsoby řešení Na daném úkolu mají žáci možnost si prakticky ověřit správnost řešení, je sledována zodpovědnost a schopnost obhájit své řešení (zápis) - např. herbář.
<u>komunikativní</u>	Zajímáme se, jak žáci formulují své myšlenky, jak výstižně dokáží popsat daný úkol, jaké mají znalosti a vyjadřovací schopnosti, jak reagují na dotazy spolužáků a případnou kritiku. Nasloucháme vyprávění žáků, do diskuse postupně zapojujeme zbývající spolužáky a zjišťujeme zdroj vyprávěných informací.
<u>sociální a personální</u>	Formujeme pozitivní představu o sobě samém (biologie člověka - sexuologie, antikoncepce, tolerance k zdravotnímu handicapu). S pomocí zásad týmové spolupráce (výsledek týmu závisí na práci jednotlivce) vedeme žáky k využívání znalostí, k orientaci a výběru efektivních aktivit, k zodpovědnosti vůči sobě i celku, k adaptibilitě.
<u>občanská</u>	V diskusi učíme žáky respektovat přesvědčení druhých (např. o vzniku světa, antikoncepce). Ekologickým zaměřením předmětu vedeme žáky k zamyšlení se nad sebou (jak pracuji s odpady, co jsem schopen udělat, zda jsou schopni zbavit se svých zlozvyků).
<u>pracovní</u>	Pomocí názorných příkladů vedeme žáky k odpovědnému přístupu k životnímu prostředí, hospodárnosti, a ukazujeme společenský význam ochrany životního prostředí a zdraví (např. karcinogenní látky). Ukazujeme žákům, jaká nebezpečí plynou z nedodržování bezpečnostních norem.

Zeměpis, 2. stupeň

6. ročník

Země jako vesmírné těleso

Žák zná:

Vznik vesmíru a Sluneční soustavy. Kategorie těles sluneční soustavy
Planety vnější a vnitřní co do stavby, velikosti a vzdálenosti

Geografické informace, zdroje dat, kartografie, topografie

Žák zná:

Mapa, měřítko mapy, kartografická zobrazení, druhy map podle měřítek, obsahu, počtu mapových listů, hodnověrnosti, zobrazovací metody polohopisu, výškopisu a popisu, konstrukční prvky map

Přírodní obraz Země

Žák zná:

Geosféry. Složky fyzickogeografické sféry a jejich rozložení na Zemi

Litosféra

Žák zná:

Seismický model Země. Geomagnetismus. Složení Země

Atmosféra

Žák zná:

Meteorologické prvky a jevy.

Složení atmosféry, ozónová vrstva. Znečištění ovzduší, teplotní inverze

Hydrosféra

Žák zná:

Světový oceán, chemické a fyzikální vlastnosti mořské vody, znečištění světového oceánu, vzestup hladiny světovým oteplováním, dopravní a ekonomický význam oceánu, El Niño

Geneze jezer a jejich funkce v krajině, rybníky

Řeky, znečištění řek, regulace řek, revitalizace říčních toků, přehrady, jezy, zdymadla, regulace a revitalizace vodních toků, hydrogeologická klasifikace pramenů

Podzemní vody prosté a minerální

Zásobování obyvatelstva pitnou vodou

Pedosféra

Žák zná:

Půdní druhy a typy, změna půdního profilu s nadmořskou výškou a zeměpisnou šířkou.

Ohrožení půdy - eroze a degradace půd

Biosféra

Žák zná:

Tropické deštné lesy – biom, půda, zmenšování rozlohy vlivem zemědělství

Savany, pouště, mediteránní vegetace, lesy mírného pásu, velehorská vegetace, glaciální reliéf, výšková stupňovitost, tajga

Krajinná ekologie

Žák zná:

Základní pojmy ekologie a krajinné ekologie

Obyvatelstvo světa

Žák zná:

Hustota zalidnění, struktura obyvatelstva v různých částech světa

Reprodukční chování obyvatelstva a jeho vyjádření pomocí základních demografických dat – ukazatele

Hlavní rasové skupiny, míšenci, vymezení národů, etnik, etnických skupin a nářečí

Jazyky, jazykové rodiny a skupiny, nejrozšířenější jazyky světa, systémy písma – problémy s překladem a přepisem geografických názvů

Náboženské systémy, jejich klasifikace oblasti vlivu

Světové hospodářství – zemědělství, průmysl, doprava, služby

Žák zná:

Charakteristika historického vývoje světového hospodářství, základní tendence vývoje, struktura hospodářství

Rozdíly mezi jednotlivými makroregiony

Nejdůležitější surovinové a energetické zdroje současného světa, oblasti jejich těžby, možnosti využití

Obnovitelné zdroje – různé podoby, možnosti využití v různých částech světa, ekonomické klady i zápory využívání obnovitelných zdrojů

7.ročník

Regiony světa

Afrika

Žák zná:

Poloha, rozloha a členitost, povrch, podnebí, vodstvo, přírodní krajiny

Obyvatelstvo- při pobřeží Středomořího moře (severní Afrika), Sahel – nejchudší část Afriky, země Guinejského zálivu (západní Afrika), Východní Afrika, Jižní Afrika

Atlantský, Indický, Tichý a Severní ledový oceán

Žák zná:

Poloha, rozloha a členitost, teplota, oceánské proudy, využití oceánů

Amerika

Žák zná:

Poloha, rozloha a členitost, povrch, podnebí, přírodní krajiny, vodstvo, obyvatelstvo

Severoamerické regiony USA – světová velmoc- regiony USA (východ a jih, střed, západ)

Kanada – druhá největší země světa

Středoamerické regiony Mexiko – země dávných indiánských kultur od Yucatanu k

Panamskému průplavu, ostrovy Karibského moře

Jihoamerické regiony, andské státy, Brazílie a její sousedé, Země Jižního rohu

Antarktida

Žák zná:

Kontinent ledu a chladu

Austrálie

Žák zná:

Poloha, rozloha a členitost, povrch, přírodní podmínky

Australský svaz

8.ročník

Evropa

Žák zná:

Evropa se představuje

Historický vývoj evropské civilizace

Co Evropany rozděluje a co spojuje

Přírodní podmínky v Evropě

Přírodní oblasti Evropy

Přírodní zdroje

Vývoj, rozmístění evropského obyvatelstva

Přirozený pohyb obyvatelstva

Struktura evropského obyvatelstva

Migrace, města

Na pomoc těm, co nestačí, charita

Hospodářství

Evropa regionů

Střední Evropa

Severní Evropa

Západní Evropa

Jižní Evropa

Jihovýchodní Evropa

Východní Evropa

EU

9.ročník

Česká republika

Přírodní podmínky

Žák zná:

Povrch a jeho členění, vznik a vývoj reliéfu, horopisné celky

Podnebí

Žák zná:

Teploty a srážky, podnebné oblasti

Znečišťování ovzduší

Vodstvo

Žák zná:

Řeky a jezera, rybníky a přehradní nádrže, podzemní vody, znečišťování vod

Půdy

Žák zná:

Půdní druhy, půdní typy

Rostlinstvo a živočišstvo

Ochrana přírody

Životní prostředí

Obyvatelstvo a sídla

Žák zná:

Obyvatelstvo, národnosti, hustota zalidnění, věkové složení

Sídla, urbanizace, venkovská sídla, městská sídla

Hospodářství

Žák zná:

Průmysl paliv a energetiky

Hutnický průmysl

Strojírenský průmysl

Chemický průmysl

Průmysl stavebních hmot

Spotřební průmysl

Textilní a oděvní

Kožedělný, dřevozpracující průmysl

Sklářský a keramický průmysl

Zemědělství

Žák zná:

Chov hospodářského zvířectva, zemědělská půda a pěstování plodin
Potravinářský průmysl

Doprava a spoje

Žák zná:

Železniční a silniční doprava, vodní a letecká doprava, potrubní doprava

Kraje ČR

Žák zná:

Hlavní město Praha

Středočeský kraj

Jihočeský kraj

Plzeňský kraj

Karlovarský kraj

Ústecký kraj

Liberecký kraj

Královéhradecký kraj

Pardubický kraj

Kraj Vysočina

Jihomoravský kraj

Olomoucký kraj

Moravskoslezský kraj

Zlínský kraj

Svět kolem nás

Obyvatelstvo a sídla

Žák zná:

Obyvatelstvo a početní růst, rozmístění obyvatelstva na Zemi, pohyb obyvatelstva

Lidské rasy, národy a jazyky

Náboženství

Struktura obyvatel

Venkovská sídla, městská sídla a urbanizace, struktura měst, funkce měst a jejich zázemí

Hospodářství

Žák zná:

Světové hospodářství

Jádrové a periferní oblasti

Světové zemědělství, pěstování užitkových plodin a chov hospodářských zvířat, rybolov a lesní hospodářství

5.2.11 ZEMĚPIS – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět má dotaci 2 hodiny týdně v 6 - 9.ročníku. Převažující formou je vyučovací hodina v zeměpisné pracovně. Projekty a vycházky probíhají v terénu. Žáci navštěvují i zeměpisné pořady a planetárium.

Obsah předmětu vede žáky k poznávání nejbližšího okolí, ČR a světa. Učí zpracovávat statistická data, používat mapy, plány a atlasy. Vede k chápání procesů probíhajících v krajině sféře. Nutí k zamýšlení nad ekologickými problémy světa.

V předmětu se realizují tato průřezová témata: VMEGS, EV, MV.

ZŠ KROKOVÁ ŠVP

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE				
1. organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- vyhledá jaké přirozené družice má naše Země, základní údaje o Měsíci, jaké pohyby vykonává - vyjmenuje hlavní mezníky v dobývání vesmíru, jak ovlivňují dnešní život - vysvětlí pojmy globus, mapa - vypočítá různé vzdálenosti na globusu a mapě podle měřítka - vysvětlí pojmy rovnoběžka a poledník - ukáže na mapě zeměpisné souřadnice kteréhokoli místa na Zemi - orientuje se při určování časových pásem a přechodech datové meze na Zemi - pracuje s turistickou mapou, znázorňuje výškopis a polohopis na mapách, vysvětluje pojmy – kóta, nadmořská výška, vrstevnice a seznamuje se s některými mapovými značkami - posoudí význam služeb - co do skupiny služeb řadíme, na mapě ukáže nejvyhledávanější místa z hlediska cestovního ruchu - navrhuje příklady některých výrobků (surovin), které mají hlavní podíl na exportu a importu - rozdělí státy podle geografické polohy, rozlohy a lidnatosti	Planeta Země Mapa, obraz Země Jak žijí lidé na Zemi	6. 6. 6. - 9.	
2. používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	- vysvětlí pojmy globus, mapa - vypočítá různé vzdálenosti na globusu a mapě podle měřítka - vysvětlí pojmy rovnoběžka a poledník - ukáže na mapě zeměpisné souřadnice kteréhokoli místa na Zemi - pracuje s turistickou mapou, znázorňuje výškopis a polohopis na mapách, vysvětluje pojmy – kóta, nadmořská výška, vrstevnice a seznamuje se s některými mapovými značkami - vysvětlí pojmy – vnitřní a okrajová moře, průliv, průplav, záliv, poloostrov, ostrov, na mapě ukazuje světové oceány, studené a teplé mořské proudy - vyhledá rozlohy světových oceánů, seřadí oceány podle rozlohy, na mapě ukáže nejhlubší místa oceánů, okrajová moře, poloostrovy, ostrovy, mořské proudy a porovná hospodářské využití světových oceánů - seřadí světadíly podle rozlohy - na mapě ukáže polární oblasti, zhodnotí podmínky života v polárních oblastech a vyjmenuje příklady některých organismů žijících v polárních oblastech - vysvětlí pojmy poloha a tvar - rozdělí státy podle geografické polohy, rozlohy a lidnatosti	Mapa, obraz Země Hydrosféra Biosféra Jak je svět rozdělen	6. 6. 6. 7. - 9.	EV - ekosystémy - využití mořských proudů /atlas hydrosféry/ EV - základní podmínky života - využití flóry, fauny /encyklopedie, tematické mapy/
3. přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	- vyjmenuje typy reliéfu, které v ČR převládají, vysvětlí, jak se Český masív a Karpaty měnily v jednotlivých geologických obdobích, zařadí jednotlivá pohoří pomocí mapy do horopisných celků - pracuje s turistickou mapou, znázorňuje výškopis a polohopis na mapách, vysvětluje pojmy – kóta, nadmořská výška, vrstevnice a seznamuje se s některými mapovými značkami - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebním, vyjmenuje podnebné pásy - vyjmenuje podnebné pásy do kterých světadílů zasahuje – na mapě najde místa s nejvyšším a nejnižšími teplotami, nejvyššími a nejnižšími srážkami - vyjmenuje vegetační pásy do kterých světadílů zasahuje – vyhledá významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto pásu - popíše vznik pohoří - popíše polohu a povrch kontinentů - na mapě vyhledá významné ostrovy, poloostrovy, nejdelší pohoří, činné sopky, nejvyšší vrcholy, významné veletoky, jezera, moře a oceány, které kontinenty obklopují - vyjmenuje podnebné a vegetační pásy – uvádí rostliny a živočichy typické pro jednotlivé pásy	Povrch ČR Mapa, obraz Země, mapa ČR Atmosféra Biosféra Litosféra Amerika Asie Afrika Evropa Antarktida	8. 8. 6., 8. 6. - 9. 6. 7. - 9.	EV - vztah člověka k prostředí - spłodiny /zpracování klimatických dat-výpočty,tabulky, internet/ EV - ekosystémy - národní parky a CHKO /odborná literatura,časopisy,internet,video/
4. vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	- vysvětlí pojmy globus, mapa - vypočítá různé vzdálenosti na globusu a mapě podle měřítka - vysvětlí pojmy rovnoběžka a poledník - ukáže na mapě zeměpisné souřadnice kteréhokoli místa na Zemi - orientuje se při určování časových pásem a přechodech datové meze na Zemi - pracuje s turistickou mapou, znázorňuje výškopis a polohopis na mapách, vysvětluje pojmy – kóta, nadmořská výška, vrstevnice a seznamuje se s některými mapovými značkami	Mapa, obraz Země Kontinenty	6. - 9.	
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ				
5. zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními	- jednoduše vysvětlí, jak vznikl vesmír, hvězdy a další tělesa sluneční soustavy - vyjmenuje tělesa patřící do sluneční soustavy - zejména planety	Planeta Země	6.	

Page 305 of 360

Osnoy

Zeměpis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
tělesy sluneční soustavy	- vyhledá základní údaje o Zemi a nejbližších vesmírných tělesech, - uvede pohyby, které naše Země vykonává a jejich důsledky - vyhledá jaké přirozené družice má naše Země, základní údaje o Měsíci, jaké pohyby vykonává - vyjmenuje hlavní mezníky v dobývání vesmíru, jak ovlivňují dnešní život			
6. prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	- vyhledá jaké přirozené družice má naše Země, základní údaje o Měsíci, jaké pohyby vykonává - vyjmenuje hlavní mezníky v dobývání vesmíru, jak ovlivňují dnešní život - vyhledá základní údaje o Zemi a nejbližších vesmírných tělesech, - uvede pohyby, které naše Země vykonává a jejich důsledky	Země v pohybu	6. - 9.	Mediální výchova - Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - Nové objevy /encyklopedie,internet/
7. rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	- vyjmenuje hlavní složky krajinné sféry - popíše vnitřní stavbu naší Země, vyjmenuje základní části oceánského dna, typy pohoří podle způsobu vzniku, vnitřní a vnější činitele, kteří ovlivňují zemský povrch - seřadí světadíly podle rozlohy - vysvětlí pojmy – vnitřní a okrajová moře, průliv, průplav, záliv, poloostrov, ostrov, na mapě ukazuje světové oceány, studené a teplé mořské proudy - vyhledá rozlohy světových oceánů, seřadí oceány podle rozlohy, na mapě ukáže nejhlubší místa oceánů, okrajová moře, poloostrovy, ostrovy, porovná hospodářské využití světových oceánů - vyjmenuje činitele, kteří se podílejí na vzniku půdy, uvádí jak půdy rozděluje - vyjmenuje podnebné pásy do kterých světadíl zasahuje – na mapě najde místa s nejvyššímu a nejnižšími teplotami, nejvyššími a nejnižšími srážkami - vyjmenuje vegetační pásy do kterých světadíl zasahuje – vyhledá významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto pásu - na mapě ukáže polární oblasti, zhodnotí podmínky života v polárních oblastech a vyjmenuje příklady některých organismů žijících v polárních oblastech - popíše polohu a povrch kontinentů, vyhledá na mapě nejdelší pohoří, činné sopky, nejvyšší vrcholy, významné veletoky, jezera, moře a oceány, které kontinenty obklopují - vyjmenuje podnebné a vegetační pásy kontinentů – uvádí rostliny a živočichy typické pro jednotlivé pásy - na mapě ukáže významné ostrovy, poloostrovy, pohoří, nejvyšší hory, sopky, významná jezera a veletoky – do kterých oceánů se vlévají	Litosféra Hydrosféra Pedosféra Atmosféra Biosféra Kontinenty	6. 6. 6. 6. 6. 7. - 9.	
8. porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	- vyjmenuje hlavní složky krajinné sféry - popíše vnitřní stavbu naší Země, vyjmenuje základní části oceánského dna, typy pohoří podle způsobu vzniku, vnitřní a vnější činitele, kteří ovlivňují zemský povrch - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím, vyjmenuje podnebné pásy - vysvětlí pojmy – vnitřní a okrajová moře, průliv, průplav, záliv, poloostrov, ostrov, na mapě ukazuje světové oceány, studené a teplé mořské proudy - vyhledá rozlohy světových oceánů, seřadí oceány podle rozlohy, na mapě ukáže nejhlubší místa oceánů, okrajová moře, poloostrovy, ostrovy, mořské proudy a porovná hospodářské využití světových oceánů - na mapě ukáže polární oblasti, zhodnotí podmínky života v polárních oblastech a vyjmenuje příklady některých organismů žijících v polárních oblastech	Litosféra Atmosféra Hydrosféra Biosféra	7. - 9. 7. - 9. 7. - 9. 7. - 9.	
REGIONY SVĚTA				
9. rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	- popíše polohu světadílů – s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadíl oddělují, největší ostrovy a poloostrovy - vyjmenuje příklady státních hranic a hlediska, která se uplatňují při jejich rozlišení	Litosféra, regiony světa vznik státních hranic, politické členění	6. - 9. 9.	
10. lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- popíše polohu světadílů – s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadíl oddělují, největší ostrovy a poloostrovy - vyjmenuje státy Severní Ameriky, Střední Ameriky a Jižní Ameriky, vysvětlí které oblasti Ameriky a proč říkáme Karibská oblast a Latinská Amerika - vyjmenuje některé státy Evropy, Asie, Afriky	Jak je svět rozdělen Státy světa	6. 7., 9.	
11. porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- na mapě najde významná pohoří, řeky a jezera - vyjmenuje podnebné pásy do kterých světadíl zasahuje – na mapě najde místa s nejvyššímu a nejnižšími teplotami, nejvyššími a nejnižšími srážkami - vyjmenuje vegetační pásy do kterých světadíl zasahuje – vyhledá významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto pásu - na mapě ukazuje hlavní naleziště nerostných surovin - popíše polohu a povrch Ameriky, vyhledá na mapě nejdelší pohoří, činné sopky, nejvyšší vrcholy, významné veletoky, jezera, moře a oceány, které Ameriku obklopují	Přírodní složky a oblasti Země	6. - 9.	

Osnoy

Zeměpis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	- vyjmenuje podnebné a vegetační pásy Ameriky – uvádí rostliny a živočichy typické pro jednotlivé pásy - na mapě ukazuje hlavní oblasti těžby nerostných surovin - vyjmenuje nejvýznamnější hospodář-sky pěstované plodiny, uvede hlasní průmyslové oblasti a porovná hospodářskou vyspělost vybraných států - vyjmenuje a na mapě ukáže státy Severní a Latinské Ameriky, hlavní města, využívá získaných znalostí k charakteristice jednotlivých států z hlediska přírodních i hospodářských podmínek - vyhledá rozlohu největšího světadílu, krajní body asijské pevniny - na mapě ukáže významné ostrovy, poloostrovy, pohoří, nejvyšší hory, sopky, významná jezera a veletoky – do kterých oceánů se vlévají - vyjmenuje podnebné pásy, vysvětlí pojem monzun, které oblasti Asie nejvíce ovlivňuje - vyjmenuje vegetační pásy – uvede typické rostliny a živočichy každého pásu - vyjmenuje oblasti na které můžeme Asii rozdělit, které státy do oblasti patří a co je typické pro danou oblast z hlediska přírodních i hospodářských podmínek - vyjmenuje politické formy států (republika, monarchie..), vyhledá příklady, které převládají v současném světě - vyhledá hlavní rybolovné oblasti - na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin, posoudí jejich význam pro jednotlivá průmyslová odvětví - vyjmenuje hlavní průmyslová odvětví těžkého a spotřebního průmyslu - vyjmenuje druhy dopravy , srovnává jejich rozvoj dříve a dnes - zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo - na mapě ukáže hlavní oblasti cestovního ruchu - vysvětlí pojmy import, export, aktivní a pasivní obchodní bilance - uvede nejdůležitější centra světového obchodu a hlavní hospodářské organizace ve světě	- Jak žijí lidé na Zemi - Hospodářský zeměpis - Hospodářství - Svět se propojuje	6., 9. 7. - 9. 6., 9. 6., 9.	
12. zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- zjišťuje počet obyvatel a porovná rozmístění obyvatelstva - vyhledá základní údaje o obyvatelstvu – původní obyvatelstvo, přistěhovalci, hustota obyvatelstva a významná sídla - uvede nejrozšířenější náboženství a vyjmenuje hlavní jazykové skupiny - vyjmenuje příklady státních hranic a hlediska, která se uplatňují při jejich rozlišení - vyjmenuje příklady nezávislých, závislých států, unitárních a federativních států - vysvětlit rozdíly mezi nimi - objasní příčiny konfliktů - vypočítá přírůstek obyvatelstva, zjistí příklady států s kladným a záporným přírůstkem, porovná tyto státy, vyhledá nejnovější údaje o počtu obyvatelstva, výhledy do budoucna	Obyvatelstvo	9.	
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ				
13. posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	- porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi - vysvětlí pojmy - migrace, imigrace, emigrace - rozděluje obyvatelstvo podle ras, jazyků - vyjmenuje náboženství ve světě - rozděluje obyvatelstvo podle věku, pohlaví a ekonomické aktivity	Obyvatelstvo	9.	MV - lidské vztahy - emigrace, migrace MV - etnický původ - rasové rozdělení /grafické zpracování dat,tabulky,mapy/
14. posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	- porovná venkovská a městská sídla, jejich význam v minulosti a dnes, vysvětlí pojmy - urbanizace, aglomerace, konurbace, megalopole - ve kterých státech světa se s těmito městskými sídly setkáváme - objasní jakou úlohu plní každá část města	Obyvatelstvo	9.	
15. zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	- rozlišuje hlavní skupiny hospodářské činnosti, vyjmenuje hospodářské systémy v minulosti i dnes	Hospodářství	9.	
16. porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	- na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin, posoudí jejich význam pro jednotlivá průmyslová odvětví - vyjmenuje hlavní průmyslová odvětví těžkého a spotřebního průmyslu - vyjmenuje nejvýznamnější hospodář-sky pěstované plodiny, uvede hlasní průmyslové oblasti a porovná hospodářskou vyspělost vybraných států - rozdělí státy světa podle stupně hospodářského rozvoje	- Hospodářství - Zemědělství	7. - 9. 7. - 9.	

Osnoy

Zeměpis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	- vysvětlí rozdíly mezi jádrovými a periferními oblastmi a uvede příklady - vyjmenuje různé typy zemědělství, ve kterých oblastech světa se s nimi setkáme - zemědělské plodiny zařazuje do podnebných pásů, na mapě ukáže hlavní oblasti pěstování těchto plodin – uvádí příklady hospodářských zvířat a význam jejich chovu - vyhledá hlavní rybolovné oblasti - vyjmenuje druhy dopravy , srovnává jejich rozvoj dříve a dnes - zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo - na mapě ukáže hlavní oblasti cestovního ruchu, finanční gramotnost - vysvětlí pojmy import, export, aktivní a pasivní obchodní bilance - uvede nejdůležitější centra světového obchodu a hlavní hospodářské organizace ve světě	Doprava Služby Světový obchod	9. 9. 9.	
17. porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	- rozděluje světadíl na několik oblastí, které se od sebe odlišují - srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň - uvede nejdůležitější centra světového obchodu a hlavní hospodářské organizace ve světě, finanční gramotnost	Světový obchod	9.	
18. lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- rozděluje světadíl na několik oblastí, které se od sebe odlišují - srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň, finanční gramotnost - uvede typy politické moci ve státě - jakými způsoby je uplatňována - vyjmenuje a vysvětlí hlavní význam politických organizací ve světě, součástí kterých je i ČR - objasní příčiny konfliktů	Svět se propojuje Politické organizace	6., 9. 9.	
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ				
19. porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	- vyjmenuje vegetační pásy na Zemi – u každého posuzuje, kterému teplotnímu pásu odpovídá a vyhledá typické zástupce rostlin a živočichů	Přírodní složky a oblasti země	6. - 9.	EV - vztah člověka k prostředí - typická flóra a fauna /práce s atlasem/
20. uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	- vyjmenuje nejvýznamnější hospodář-sky pěstované plodiny, uvede hlavní průmyslové oblasti a porovná hospodářskou vyspělost vybraných států - vyjmenuje různé typy zemědělství, ve kterých oblastech světa se s nimi setkáme - zemědělské plodiny zařazuje do podnebných pásů, na mapě ukáže hlavní oblasti pěstování těchto plodin – uvádí příklady hospodářských zvířat a význam jejich chovu	Zemědělství	6. - 9.	EV - lidské aktivity - problémy živ. prostředí /práce s odbornou literaturou,použití časopisů L+Z a N.Geogr./
21. uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- vyjmenuje vegetační pásy na Zemi – u každého posuzuje, kterému teplotnímu pásu odpovídá a vyhledá typické zástupce rostlin a živočichů - vyhledá hlavní rybolovné oblasti	Zemědělství	6. - 9.	EV - základní podmínky života - udržitelný rozvoj /atlas,encyklopedie/
ČESKÁ REPUBLIKA				
22. vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	- vysvětlí pojmy poloha a tvar - najde na mapě své bydliště - vyjmenuje a najde na mapě významné objekty regionu	Mapa, region		
23. hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	- vyjmenuje typy reliéfu, které v ČR převládají, vysvětlí, jak se Český masív a Karpaty měnily v jednotlivých geologických obdobích, zařadí jednotlivá pohoří pomocí mapy do historických celků - vyjmenuje hlavní průmyslové odvětví ČR, na mapě ukáže nejvýznamnější průmyslové zóny - porovná příklady chovu hospodářských zvířat, vyjmenuje hlavní hospodářsky pěstované plodiny	Povrch ČR Průmysl ČR	6., 8. 8.	
24. hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	- vysvětlí čím je ovlivněno rozložení teplot a srážek v ČR, zjišťuje minimální a maximální naměřené hodnoty - na mapě ukáže významné řeky, jezera, rybníky a přehrady a zdůvodňuje jejich využití - vysvětlí rozdíly mezi půdními typy, porovná jejich využití a rozmístění - vyjmenuje hlavní floristické oblasti a výškové stupně rostlinstva - vyhledá pomocí mapy chráněná území - vyjmenuje hlavní průmyslové odvětví ČR, na mapě ukáže nejvýznamnější průmyslové zóny - porovná příklady chovu hospodářských zvířat, vyjmenuje hlavní hospodářsky pěstované plodiny	Podnebí ČR Vodstvo ČR Půda ČR Biota ČR Průmysl ČR Zemědělství ČR	8.	EV - vztah člověka a prostředí - průmyslové /vycházka,exkurze/
25. lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	- zjistí počet obyvatel ČR podle posledního sčítání, vysvětlí pojmy porodnost, úmrtnost, přírůstek obyvatelstva a urbanizace - rozdělí obyvatelstvo podle pohlaví, věku, ekonomické aktivity, zjišťuje národnosti a národnostní menšiny na území ČR	Obyvatelstvo ČR	8.	VMEGS - Jsme Evropané - problém migrace a emigrace /řízená debata,odborný text-statistická ročenka/

Osnoy

Zeměpis - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	- vyjmenuje kraje ČR a významná sídla - vyjmenuje regiony, na které je ČR rozdělena, vysvětlí čím se region podobá a čím se liší od sousedních regionů – využívá získané znalosti z přírodních a hospodářských podmínek ČR			
26. uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- posoudí význam služeb - co do skupiny služeb řadíme, na mapě ukáže nejvyhledávanější místa z hlediska cestovního ruchu - navrhuje příklady některých výrobků (surovin), které mají hlavní podíl na exportu a importu - popíše kterých ekonomických společenstvích je ČR členem	Světový obchod Politická integrace a ČR	9. 8.	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá - zážitky z cest/projekt/
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE				
27. ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	aktivně používá buzoly orientuje se v terénu podle topografických značek	Zeměpisná vycházka	6., 8.	
28. aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	zakreslí plán nejbližšího okolí (bydliště, škola, dopravní infrastruktura, historické a významné objekty, sportovní zařízení, firmy)	Práce v terénu	8.	
29. uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	dodržuje pravidla silničního provozu neznečišťuje životní prostředí respektuje pokyny v oblastech zákonem chráněným charakterizuje mimořádné události-sesuvy půdy, zemětřesení, vulkanická činnost, záplavové vlny, sněhové laviny spuštěné lidmi a základní způsoby ochrany(individuální, kolektivní) na modelových příkladech hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků	Zeměpisná vycházka Práce v terénu	6., 8. 6.-7 8.-9	

Výchovné a vzdělávací strategie - Zeměpis - 2. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Učíme žáky samostatně vyhledávat potřebné informace pomocí atlasů, učebnic, statistických ročenek, časopisů, audiovizuální techniky. Učíme žáky pracovat s informacemi, orientovat se v množství informací a vyvodit podstatné. Vedeme žáky k samostatnému pozorování a získané výsledky sami porovnávají, posuzují a vyvozují závěry pro eventuelní využití v budoucnosti.
<u>řešení problémů</u>	Navozujeme problémové situace, aby žáci přemýšleli o nesrovnalostech a jejich příčinách a naplánovali postupy a způsoby jejich řešení. Nabízíme dostatek námětů k samostatné práci týkající se ekologických problémů.
<u>komunikativní</u>	Učíme žáky formulaci vlastních názorů, ale i získaných z různých zdrojů formou referátů, aktualit, projektů. Navozujeme situace, kdy žáci debatují ve skupinách a hodnotí své výstupy.
<u>sociální a personální</u>	Při práci ve skupinách dbáme na ohleduplnost a úctu k druhým tak, aby se upevňovaly dobré mezilidské vztahy. Vedeme žáky k tomu, aby oceňovali zkušenosti druhých a čerpali poučení z toho, co si lidé myslí, dělají.
<u>občanská</u>	Na příkladech současné migrace učíme žáky respektovat práva a odlišnosti kultur. Vedeme žáky k úctě ke zděděnému historickému a kulturnímu dědictví, k vlastenectví v regionálním zeměpisu. Navozujeme situace vedoucí k ochraně přírody a životního prostředí.
<u>pracovní</u>	Na konkrétních příkladech ze zkušeností žáků navozujeme situace vedoucí k šetrnému zacházení se zdroji. K pochopení fungování trhu zařazujeme do výuky práci se statistickými daty. Při zeměpisných vycházkách upozorňujeme žáky na negativní vlivy v chování člověka k přírodě.

Hudební výchova, 2. stupeň

6.ročník

Dokáže správně nasadit tón, správně dýchá, rozezná rytmus

Rozpozná délku, sílu, výšku a barvu tónu

Zazpívá jednoduchou píseň

Reprodukuje melodii zahrnou učitelem (pěvecky, rytmicky)

Rozeznává jednotlivé nástroje, skupiny nástrojů, doprovází se samostatně na Orf. nástroje

Zazpívá českou lidovou píseň

Orientuje se v 2/4 rytmu

Rozezná hudební nástroje i dle obrázků

Vyjádří hudbu pohybem. Zatančí polku

Aktivně poslouchá, kriticky hodnotí, rozliší a zařazuje do hudebních období

Pozná ukázky od B. Smetany, pozná písňovou formu

Česká hudba, Bedřich Smetana, lidová hudba, lidové písně, umělé písně

Polka, pochod

7.ročník

Dokáže správně nasadit tón, správně dýchá, rozezná rytmus

Rozpozná délku, sílu, výšku a barvu tónu

Zazpívá píseň lidovou i umělou

Orientuje se v notovém zápisu

Zvládne interpretaci dvojhlasu a kánonu

Zvládne základ zpěvu ve sboru, rytmitizuje dle Orf. instrumentů

Vyjádří hudbu pohybem. Předvede valčík, mazurku

Pozná kánon, rozpozná hudební nástroje z ukázek

Zná vybrané hudební skladatele

Rozpozná vícehlas, jednohlas, zazpívá kánon a dvojhlasnou píseň

Aktivně poslouchá, kriticky hodnotí

Pozná vybrané ukázky od Bacha, Vivaldiho. Baroko - Bach, Vivaldi. Pozná Ódu na radost.

Rozliší trojdílnou formu R-P-R

Zná složení symfonického orchestru, komorní hudby

Zařazuje do hudebních období

Orientuje se v základních rysech klasicismu.

Menuet

Rozezná dur/moll tóniny, stupnice

C dur, D dur, A dur/a moll

Orientuje se v hudebních formách

2 dílná, 3 dílná

8.ročník

Dokáže správně nasadit tón, správně dýchá, rozezná rytmus

Rozpozná délku, sílu, výšku a barvu tónu

Zazpívá náročnější lidovou a umělou píseň ve správném rytmičtém a melodickém znění

Improvizuje pohyb v rytmu

Orientuje se v notovém zápisu

Orientace v taktu sudý/lichý

Národní hudba v jednotlivých zemích

Aktivně poslouchá a vyjadřuje se k poslechu, zná vybrané skladatele

Umí použít a zná informace o ruské, rakouské, polské, německé a italské hudbě

V souvislostech rozpozná skladby romantických skladatelů

Klasicismus – Mozart, Beethoven

Romantismus - Čajkovskij, Schubert, Chopin, Wagner, Verdi

Vyjádří hudbu pohybem

Zatančí mazurku, valčík, kankán

Zná rozdíl mezi operou a operetou a muzikálem, rozpozná píseň z muzikálu

Orientuje se v současných trendech

Orientuje se v hudebních formách

sonátová

9. ročník

Dokáže správně nasadit tón, správně dýchá, rozezná rytmus

Rozpozná délku, sílu, výšku a barvu tónu

Zvládne zpěv náročnějšího rytmu a melodizace

Doprovodí se a ostatní na Orf. nástroje

Improvizuje doprovod a pohyb v hudbě, zná vybrané skladatele a historický vývoj hudby

Rozpozná jazzový styl hudby, zná život L. Armstronga, E. Fitzgerald, J. Ježka

Jazz, populární hudba

Zazpívá spirituál, blues, píseň ze Semaforu

Zná vývoj populární hudby

Rozpozná vybrané skladby z rocku, metalu, pohovoří o trendech současné hudby

Připraví referát na oblíbenou kapelu a odprezentuje ho

Má povědomí o kapelách Beatles, Queen, Led Zepelin, Metallica, Pink floyd

Aktivně poslouchá, kriticky hodnotí, rozliší a zařazuje do hudebních období

Přiradí skladby k autorům a století

Vyjádří hudbu pohybem: rock'n'roll, swing. Improvizuje pohyb swingu

5.2.12 HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Důraz je kladen na rozvoj estetického vnímání a mimojazykovou skutečnost. Východiskem jsou hudební činnosti, pro které mají žáci nejlepší předpoklady. Hudba je tu podnětem ke hře, polem pro rozvoj tvořivosti a fantazie a zdrojem objevování sebe sama. Jednotlivé hudební činnosti se navzájem prostupují. Žáci zpívají, hrají na hudební nástroje, vyjadřují hudbu pohybem a hudbu poslouchají.

Předmět směřuje k tomu, aby žáci získali vztah k hudbě jako k součásti kultury, aby byli schopni porozumět hudebnímu dílu.

Výuka žáky seznamuje s jednotlivými hudebními žánry, se základy dějin hudby a aktuálním hudebním děním.

V hudební výchově se realizují průřezová témata osobnostně sociální výchova (tématický okruh: kreativita), VMEGS (tématický okruh: Evropa a svět nás zajímá), multikulturní výchova (tématický okruh: kulturní diference, etnický původ), mediální výchova (tématický okruh: vnímání mediálních sdělení).

Vyučovací předmět hudební výchova má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 6. až 9. ročníku. Výuka probíhá většinou ve specializované třídě.

Osnovy

Hudební výchova - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Žák: - Dokáže správně nasadit tón, správně dýchat - Odhadne správnou hlasitost zpěvu, správně rozlišuje mluvený projev od pěveckého - Užívá většího hlasového rozsahu - Rozezná rytmus při vokálním projevu - Dle svých schopností rozvíjí rytmické citění hrou na tělo a na Orffovy hudební nástroje, improvizací - Rozšiřuje si hlasový rozsah - Převádí melodie z nezpěvné do zpěvné - Sestaví vlastní vokální projev, upravuje hlasovou nedostatečnost - Hledá nápravu hlasové nedostatečnosti - Rozezná dur a moll tóniny	Vokální činnost - Pěvecký projev - Hlasová hygiena Vokální činnost - Vokální projev Hudebně pohybová činnost Vokální činnost - Pěvecký projev - Orientace v notovém záznamu - Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti Vokální činnost - Vokální projev - Reflexe vokálního projevu - Intonování melodií	6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 8,9 8,9	OSV - kreativita: vlastní hudební projev, tvorba rytmických cvičení
2. uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- Využívá jednoduché Orffovy nástroje k produkci jednoduchých rytmických motivů - Pomocí gest, mimiky, „řeči“ těla znázorní hudbu - Taktuje složitější rytmické útvary - Užívá hudební nástroje při produkci hudebních motivů - Používá hudební nástroje k doprovodu pěveckých projevů	Instrumentální činnost - Hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře - využití hudeb. aktiv. žánrů Instrumentální činnost - Hudební nástroje Instrumentální činnost - Hudební nástroje - Hudební a nehmelní představy - Instrumentální doprovody - Poznatky z hudební teorie	6,7 6,7,8,9 6,7 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá: poslechy a srovnávání jednotlivých nástrojů, poslechy lidové hudby a hledání odlišností OSV - kreativita: praktické seznámení s vybranými nástroji
3. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Využívá jednoduché Orffovy nástroje k produkci jednoduchých rytmických motivů	Vokální činnost - Pěvecký projev - Hlasová hygiena Instrumentální činnost - Hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře - využití hudeb. aktiv. žánrů Vokální činnost - Vokální projev	6,7,8,9 6,7,8,9 6,7 6,7 6,7,8,9	OSV - kreativita: spojení rytmu a zpěvu, doplnění slovem

Osnovy

Hudební výchova - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	- Užívá většího hlasového rozsahu - Rozezná rytmus při vokálním projevu - Používá hudební nástroje k doprovodu a k reprodukci hudebních motivů - Pomocí gest, mimiky, „řečí“ těla znázorní hudbu - Taktuje složitější rytmické útvary - Rozezná hudebně výrazové prostředky: melodii, rytmus, tempo, dynamiku, tečkovaný rytmus, stupnice s „b“ - Rozšiřuje si hlasový rozsah - Užívá hudební nástroje při produkci hudebních motivů	- Slovní a hudební rytmus - Instrumentální činnost - Hudební nástroje - Vokální činnost - Pěvecký projev - Orientace v notovém záznamu - Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - Instrumentální činnost - Hudební nástroje - Hudební a nehmelní představy - Instrumentální doprovody - Vokální činnost - Vokální projev - Reflexe vokálního projevu - Intonování melodií	6,7,8,9 8,9 8,9 7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 8,9 8,9 8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá: typické nástroje jednotlivých zemí MkV - kulturní diferenciacie: různá pojetí hudby v souvislosti se životním stylem
4. orientuje se v zápise písni a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	- Rozpozná délku, sílu, barvu, výšku tónu - Rozezná dur a moll akord - Rozliší jednotlivé formy - Postihne výrazové prostředky (melodii, rytmus, tempo, dynamiku ...) - Zapiše tóny do notové osnovy - Rozezná různé techniky vokálního projevu (brumendo, scat, falzet ad.) např. - Rozezná rytmus při vokálním projevu - Používá hudební nástroje k reprodukci hudebních motivů - Ověřuje a upevňuje poznatky z hudební teorie - Ověřuje a upevňuje poznatky z hudební teorie	- Poslechová činnost - Kvalita tónu - Vztahy mezi tóny - Struktura hudebního díla - Hudební styly a žánry (opera, opereta, symfonie+ významné osobnosti, hudební současnost, muzikál) - Hodnoty not, stupnice s křížky, intervaly - Vokální činnost - Vokální projev - Slovní a hudební rytmus - Vokální činnost - Pěvecký projev - Orientace v notovém záznamu	8,9 7,8,9 6,7,8,9 8,9 7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9 6,7,8,9	Mediální výchova - Vnímání autora mediálního sdělení: např. vytvoření estetického zážitku a jeho hodnocení

Osnoy

Hudební výchova - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	- Převádí melodie z nezpěvné do zpěvné - Sestaví vlastní vokální projev, upravuje hlasovou nedostatečnost	- Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - Vokální činnost - Vokální projev - Reflexe vokálního projevu - Intonování melodií	6,7,8,9 6,7,8,9 8,9 8,9	
5. rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- Užívá jednoduché taneční kroky - Rozezná dvoudobý a třídobý takt - Určí dur/ moll akordy, melodie vzestupnou a sestupnou - porovná jednotlivé tance - Vyjadřuje hudbu pomocí gest, mimiky, „řeči“ těla - Reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách	Hudebně pohybová činnost - Pohybový doprovod znějící hudby - Základy lidové hudby - Základy pohybu valčíku a polky Hudebně pohybová činnost - Pohybové vyjádření hudby - Pohybový doprovod Hudebně pohybová činnost - Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - choreografie - pojem a vztah k hudbě - základy dějin hudby Hudebně pohybová činnost - Pohybové reakce na hudbu (Orientace v prostoru) - taneční žánry - základy dějin hudby 20. století	6,7 6,7 6,7 6,7 6,7 6,7,8,9 6,7,8 6,7,8 8,9 9	OSV - kreativita: rozeznání tanečních kroků, tvorba jednoduché choreografie
6. orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- Poslouchané kriticky hodnotí, rozlišuje a zařazuje skladby jednotlivých období - Slovně hodnotí hudbu (jaká je a proč) - Umí vyjádřit zážitek a dojem	Poslechová činnost - Orientace v hudebním prostoru - Vztahy mezi tóny - Hudební dílo a jeho autor Poslechová činnost - Hudební dílo a jeho autor; vývojová období – starověk, středověk, antika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus - Interpretace znějící hudby	8,9 8,9 8,9 8,9 8,9	
7. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- Rozpozná funkce stylů a žánrů k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům - Porovnává jednotlivé skladby autorů a jejich život - získá přehled o slohových obdobích	Poslechová činnost - Hudební styly a žánry (jazz, blues, rock, pop, folklór, hudební divadlo a film) - propagace hudby (vliv, festivaly apod. jako součást umění) - souvislost s životním stylem	8,9 8,9 8,9	
8. vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Rozliší jednotlivé formy	Poslechová činnost - Kvalita tónu - Vztahy mezi tóny	6,7,8,9 6,7,8,9	

Osnovy

Hudební výchova - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	Postihne výrazové prostředky (melodii, rytmus, tempo, dynamiku ...)	- Struktura hudebního díla - Hudební styly a žánry (opera, opereta, symfonie+ významné osobnosti, hudební současnost, muzikál) - Hodnoty not, stupnice s křížky, intervaly	8,9 8,9 6,7,8,9	
	chápe hudbu jako součást umění a hledá souvislosti mezi dalšími druhy umění	Poslechová činnost - Orientace v hudebním prostoru - Vztahy mezi tóny - Hudební dílo a jeho autor	8,9 6,7,8,9 8,9	
	Poslouchané kriticky hodnotí, rozlišuje a zařazuje skladby jednotlivých období	Poslechová činnost	8,9	Mediální výchova - vnímání autora mediálního sdělení: např. souvislost hudby s různými životními fázemi autora
	Slovně hodnotí hudbu (jaká je a proč)	- Hudební dílo a jeho autor; vývojová období – starověk, středověk, antika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus - Interpretace znějící hudby	8,9 8,9	
	Umní vyjádřit zážitek a dojem			
	Rozpozná funkci stylů a žánrů k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům	Poslechová činnost		MkV - etnický původ, např. etnická hudba, poslechy
	rozpozná vliv minulosti na současnou hudbu	- Hudební styly a žánry (jazz, blues, rock, pop, folklór, hudební divadlo a film) - propagace hudby (vliv, festivaly apod. jako součást umění) - souvislost s životním stylem	8,9 8,9 8,9	

Výchovné a vzdělávací strategie - Hudební výchova - 2. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Třídíme hudební informace, sdělujeme, vyhodnocujeme a srovnáváme hudební zážitky, operujeme se základními pojmy, vytváříme náhled na hudbu, sledujeme hudební současnost (např. festivaly, významné mladé umělce apod.) a hudební novinky. Vedeme žáky k interpretaci uměleckého díla a zároveň hudebnímu vyjádření vlastních pocitů, nálad, prožitků prostřednictvím poslechu, vlastní hudební produkce .
<u>řešení problémů</u>	Nabídkou poslechových ukázek různých žánrů, hudebních směrů a kultur vedeme žáky ke konfrontaci s jejich vědomostmi, znalostmi, schopnostmi v hudbě.
<u>komunikativní</u>	Podporujeme komunikaci ve skupinách při hrách, soutěžích. Vyhodnocujeme hudební dovednosti žáků (např. schopnost doprovodit na nástroj, schopnost sebe prezentace v kolektivu) vzájemným porovnáváním.
<u>sociální a personální</u>	Vedeme žáky ke správnému společenskému chování (výchovnými pořady apod.) a pozitivnímu vlivu hudby na člověka
<u>občanská</u>	Prosazujeme české hudební tradice, dějiny hudby, českou hudební scénu, srovnáváme se zahraniční, vedeme žáky k vlastenectví. Vedeme žáky k debatě o umění, hledáme souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. Motivujeme k dalšímu hudebnímu sebevzdělávání.
<u>pracovní</u>	Využíváme všechny dostupné pomůcky k výuce, znalostí a zkušeností žáků (např. vlastní produkce, osobní realizace - hudba, event. text), propojujeme práci s ostatními předměty (např. občanská, pohybová a výtvarná výchova), výchovné vycházky, výlety. Motivujeme žáky k jejich dalšímu hudebnímu vzdělávání a rozvoji (začlenění do pěveckých a instrumentálních těles, popř. profesní příprava).

Výtvarná výchova, 2. stupeň

6.ročník

Rozvíjení smyslové citlivosti

Žák zná:

Linie, tvar – kresba různými materiály

Kresba z představy i podle fantazie

Figura

Portrét, autoportét

Maska

Předmět nebo jejich skupina

Ilustrace k textu (ústní lidová slovesnost)

Tvůrčí práce s přírodninami

Tvůrčí práce s tradičními motivy (Vánoce, Velikonoce)

Uplatňování subjektivity

Žák umí:

Malba – volba vhodné barevnosti podle zamýšleného vizuálního účinku

Vhodné uspořádání prvků do formátu

Figura (inspirace textem)

Výroba loutky (maňáska)

Kresba – ilustrace k vybranému textu

Ověřování komunikačních účinků

Žák umí:

Teorie – počátky umění

Pravěké umění (jeskynní malby)

Diskuze nad dílem

Slavné portréty, maska

7.ročník

Rozvíjení smyslové citlivosti

Žák zná:

Linie, tvar – kresba

Různé druhy písma

Gotické okno

Renesanční portrét dle předlohy

Inspirace kresbami Leonarda da Vinci

Malba – míchání různých odstínů barev dle barevné předlohy

Uplatňování subjektivity

Žák umí:

Koláž – hlava podle Arcimbolda

Starověká literatura – ilustrace (Epos o Gilgamešovi, Bible – Starý zákon)

Ověřování komunikačních účinků

Žák zná:

Teorie – vysvětlení principu různých druhů písma, druhy písma

Středověká kniha

Slavné architektonické památky v Praze a v ČR

Románský sloh a gotika a jejich znaky

Renesance, manýrismus a jejich znaky

8.ročník

Rozvíjení smyslové citlivosti

Žák zná:

Linie, tvar – kresba

Variace motivů z architektury (baroko, rokoko, klasicismus-tvůrčím způsobem dotvoří daný motiv a vysvětlí svůj postup)

Realistický portrét a karikatura (osobnosti národního obrození i současnosti)

zobrazení prostoru s využitím pravidel perspektivy)

I

Uplatňování subjektivity

Žák zná:

Malba – kopie impresionistického obrazu, vyjádření nálady

Malba zátiší (baroko)

Pointilismus (zvládá techniku a chápe princip)

Ověřování komunikačních účinků

Žák zná:

Teorie – památky baroka, klasicismu

Památky historizujících slohů v Praze a ČR – diskuze nad dílem

Impresionismus

Slavné české památky – zařazení k architektonickým slohům

9.ročník

Rozvíjení smyslové citlivosti

Žák zná:

Linie, tvar – kresba

Variace motivů ze secesní architektury

Ornament

Realistická a abstraktní kresba

Návrh designu výrobku

Uplatňování subjektivity

Žák zná:

Malba – rozvíjení motivu, vyjádření pocitu barvou

Avantgardní směry

Pochopení principu směru

Fauvismus (krajina, portrét)

Expresionismus (portrét)

Dadaismus (objekt)

Kubismus (zátiší, hudební nástroje)

Surrealismus (sen, koláž k básni)

Kaligram – báseň v obraze

Ověřování komunikačních účinků

Žák zná:

Teorie – secese, znaky, autoři

Směry avantgardy

Slavní čeští umělci (Mucha, Kupka, Toyen)

Diskuze nad dílem

5.2.13 VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova má časovou dotaci v 6. a 7.ročníku dvě vyučovací hodiny týdně, v 8.ročníku jednu vyučovací hodinu týdně realizovanou v dvouhodinovém bloku jednou za 14 dní.

Pojetí předmětu respektuje **umění** jako proces specifického poznávání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jejich vzájemné provázanosti a tyto informace nelze formulovat a sdělovat jinými, než uměleckými prostředky. Žáci jsou vedeni takto chápat každé umělecké dílo, ale i tvořit – na základě **poznání** skutečnosti a faktů, ke kterým se mají vyjádřit, **promýšlí a hledají** způsob vyjádření, při tom a i při spontánním procesu tvorby mají **vnitřní prožitek** a na základě tohoto prožitku se **vyslovují** ke zkoumané skutečnosti. Cílem tedy není „výroba výkresů“, ale kultivace dětské duše v citlivého člověka, který si uvědomuje sám sebe, všímá si okolního světa a nebojí se vyjádřit svůj individuální vztah k němu.

Předmět směřuje k tomu, aby v žácích probudil **tvořivost**, „hledačství“ a „pokusnictví“, aby rozvíjel **fantazii a kreativitu** a při tom je naučil i výtvarně se vyjádřit, tzn. umět výtvarně myslet, poznat výrazové prostředky výtvarného jazyka a umět je použít, ovládat rozmanité výtvarné techniky (tedy příslušné nástroje a materiály), umět chápat estetické hodnoty kolem sebe (nejen umělecká díla, ale i životní prostředí, užité umění, kulturu odívání, kulturu bydlení, apod.).

Se vzrůstajícím věkem roste i racionalita myšlení žáků, což má vliv na výtvarné vyjadřování – dochází k tzv. krizi dětského výtvarného projevu. Bude překonávána metodou, která pojímá téma jako výchozí inspiraci, přičemž jedno téma se může výtvarně zkoumat z mnoha hledisek – tak vznikají **výtvarné řady a projekty**, tzn. řetězení námětů a problémů k jednomu tématu, které žákům odhaluje složitost světa a vede k individualizovanému a syntetizujícímu poznání. **Skupinové práce** na velkých formátech zase učí žáky spolupracovat, tolerovat názory druhých a uvést je do souladu se svými.

Všemi ročníky 2. stupně prostupují výtvarné techniky kresby, malby (rozdíl mezi kreslením a malováním), grafické techniky (tisk z výšky, tisk z hloubky, tzv. náhradní grafické techniky), techniky prostorového vyjadřování (modelování z hlíny, tvarování z papíru, kaširování,...) a některé další techniky jako koláž, muchláž, textilní techniky a v neposlední řadě také xeroxová a počítačová grafika. Škola vlastní keramickou pec a hlubotiskový grafický lis. Pro studijní práce ve škole slouží sbírka přírodnin, sbírka strojových součástí a sbírka starých hodinových strojků. Za vhodného počasí chodí žáci kreslit ven (stromy, květiny, domy v perspektivním zobrazení apod.). V rámci výuky žáci navštíví sbírky Národní galerie(buď s pracovními listy a nebo některý z pořadů lektorského oddělení NG), muzea a pražské architektonické památky či památná místa (rovněž s pracovními listy).

Předmět výtvarná výchova využívá znalostí z jiných vyučovacích předmětů a zároveň je prohlubuje či na ně vytváří nový jiný pohled. Jsou to předměty přírodopis, zeměpis, dějepis, český jazyk, občanská výchova, matematika, fyzika, technické práce, chemie, hudební a tělesná výchova. Dotýká se i řady průřezových témat (viz. dále).

Při besedách o výtvarném umění či motivacích k výtvarnému tvoření se využívají reprodukce uměleckých děl, soubory diapozitivů, soubor grafických listů a matric, soubor žakovských prací, soubor knižních ilustrací, sbírka kytic, soubor předmětů lidového umění, výrobky užitého umění, ukázky z umělecké literatury a hudebních ukázky, encyklopedie nejrozličnějšího zaměření i odborné knihy, např. Anatomie pro výtvarníky.

ESTETICKÁ VÝCHOVA – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Cílem povinně volitelného předmětu estetická výchova je rozvíjení estetického vnímání žáků, podpoření jejich zájmu o kulturní a estetické hodnoty, rozvíjení jejich tvořivých schopností a celková kultivace jejich osobnosti, včetně utváření vhodných hodnotových postojů. Tento proces se uskutečňuje prostřednictvím vlastního výtvarného vyjadřování i kontaktem s podněty z oblasti výtvarné kultury a kultury vůbec.

Předmět je určen žákům 7., 8. a 9. ročníku, jeho časová dotace je v 7. ročníku 1 hodina týdně, v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Pojetí předmětu se snaží v žácích rozvíjet aspekty, které napomáhají utváření aktivního, tvořivého přístupu ke světu, podporují v nich zvědavost a přirozený zájem o svět. Vhodné podněty mohou zmírňovat i některé negativní jevy současného života, jako je převládající racionální myšlení, vliv médií a reklamy, zrelativnění některých hodnot atd. S věkovou kategorií žáků II. stupně souvisí také nástup nepříznivého vlivu - tzv. krize dětského výtvarného projevu. V důsledku narůstající racionality dítěte a zvyšující se míry sebereflexe a sebekritičnosti k vlastním výkonům ustupuje jeho spontánní projev, v souvislosti s tím se v určité míře může objevovat též oslabování zájmu o výtvarnou tvorbu. Tyto projevy lze zmírňovat pojetím výtvarné práce, které není zaměřeno na způsob tzv. dovednostní výuky, ale spíše směrem k zaujetí žáků námětem, kdy si k jeho obsahu vytvářejí vlastní vztah, pro který následně hledají osobitý způsob výtvarného vyjádření. Hlavní smysl zde tedy není kladen na samoučelné vytváření esteticky působivého výsledku, ale spíše na proces, na vyvolání myšlenkové a prožitkové aktivity, na motivaci k hledání nových pohledů, rozšiřujících navyklý rámeček zkušeností.

Témata výtvarných prací se snaží zahrnout co nejširší okruh skutečnosti – přírodní a vědní obory, projevy umění, historie, mytologie, prožitkové oblasti atd. Při práci jsou žáci ve vztahu k jednotlivým výtvarným řešením motivováni příklady děl výtvarné kultury.

Ve výtvarném projevu se uplatňují techniky kresby, malby, grafické techniky (tisk z výšky a z hloubky), tzv. náhradní grafické techniky, prostorová tvorba (modelování z hlíny, kaširování, práce s různorodými materiály, objektová tvorba), některé tzv. nové postupy VV (dekoláž, instalace, práce s prostředím atd.). Žáci jsou vedeni k vnímání výtvarné kultury v širší její

různých projevů – užité a dekorativní umění, vybraná odvětví designu, projevy lidového umění atd. Nižší počet žáků umožňuje realizovat i některé technologicky náročnější techniky – např. sítotisk, malba na hedvábí atd.

V rámci seznamování s díly národní a světové kultury je kladen důraz na aktivní vnímání uměleckého díla (schopnost mu porozumět, rozpoznávat jeho nosné prvky, uvědomovat si jeho zařazení do historického a kulturního kontextu) a na utváření vlastních postojů a hodnotících hledisek, včetně schopnosti názor zformulovat. Seznamování s vybranými díly se uskutečňuje prostřednictvím obrazových materiálů, návštěv muzeí, výstav, historických památných míst, případně kulturních programů. Škola vlastní soubor diapozitivů, výtvarné monografie a encyklopedie.

Součástí výuky je také seznamování s možnostmi a způsoby prezentace výtvarných prací – žáci se účastní výtvarných soutěží, výzdoby školních prostor, přípravy různých akcí školy.

Při výuce jsou v rámci výtvarné tvorby žáků zařazovány formy individuální i skupinové práce, při hodnocení je zohledňován tvůrčí vklad žáka, jeho přístup k realizaci a výsledná podoba práce.

Předmět sleduje stejné výchovně vzdělávací cíle jako předmět výtvarná výchova. Zahrnuje tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova.

Osnoy

Výtvarná výchova - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků	žák se výtvarně vyjadřuje na základě svých zkušeností, poznatků, smyslových vjemů a fantazie k vyjádření využívá známé výtvarné prostředky kresebné i malířské	bod, linie, šrafování, různé typy rukopisů, grafologie, ornament symetrický a asymetrický, barvy základní a jejich míchání, fyzikální vlastnosti barev, psychologické působení barev, symbolická řeč barev, barva - prostor - obiem	6.-9.	OSV - kreativita: - žák si volí formát na výtvarnou práci - žák si volí práci ve zvoleném formátu na výšku nebo na šířku - žák si volí výtvarný materiál či kombinace materiálů - žák si volí, zda bude pracovat sám nebo ve skupině - žák hledá řešení výtvarného problému - žák uplatní svou fantazii, nebojí se riskovat - žák vyjde z náhody a hledá další výtvarné rozpracování
1. žák variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	žák zkouší neobvyklé kombinace výtvarných prostředků a technik experimentuje s různorodými materiály vytváří v ploše i prostoru jejich neobvyklé kombinace a varianty	kresebné techniky, šrafování, kolorování, lavírování, rozmývání, malířské techniky, chápání rozdílu mezi kreslením a malováním, grafické techniky tisku z výšky i hloubky, tzv. náhradní grafické techniky, techniky prostorového vyjadřování, textilní techniky, náhoda jako východisko pro výtvarnou práci	6.-9.	- žák zobrazuje své sny - žák parafrázuje či dotváří díla výtvarných umělců
2. žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	žák ovládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých prožitků, myšlenek a představ žák zkoumá vztah vlastního těla a pohybu, estetiku pohybu a snaží se to vyjádřit výtvarnými prostředky interpretuje umělecké díla zaznamenávající pohyb těla a pohyb vůbec využívá sluchové a hmatové podněty svého těla pro výtvarný přepis	kresebné techniky, šrafování, kolorování, lavírování, rozmývání, malířské techniky, chápání rozdílu mezi kreslením a malováním, grafické techniky tisku z výšky i hloubky, tzv. náhradní grafické techniky, techniky prostorového vyjadřování, textilní techniky, náhoda jako východisko pro výtvarnou práci anatomie těla pro výtvarníky, kánon lidského těla, studie ruky, hlavy, těla, tělo v pohybu, autoportrét, op - art, futurismus, kinetismus, orfismus a hudba, nové figurativní umění	6.-9.	OSV - sebepoznání a sebepojetí: - žák vyjadřuje své pocity barvou a tvarem - žák vyjadřuje pozitivní vlastnosti barvou, tvarem, přiběhem
3. žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	žák chápe a využívá metody současného výtvarného umění včetně metod digitálních médií	umělecké směry 19., 20. i tohoto století, parafráze uměleckých děl, grafika užitá a volná, písmo, jeho užitá a estetická funkce, principy textové kompozice, design, obalová technika, deformace a řád, umělecká stylizace, xeroxová a počítačová grafika, video - umění, pop - art a reklama, land - art, body - art, konceptuální umění, konstruktivismus a matematika, funkce umění v dnešní společnosti	6.-9.	MEDIÁL - fungování a vliv médií ve společnosti : - žák zjišťuje účinek svého mediálního sdělení na okolí - žák variuje výtvarné prostředky a tím zkouší jejich účinek

Osnoy

Výtvarná výchova - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	principy současného výtvarného umění uplatní ve vlastním vizuálně obrazném vyjádření učastí na projektech se snaží vidět a zachytit věci a problémy v jejich složitosti a vztazích			MEDIÁL - tvorba mediálního sdělení: - žák vytváří návrhy plakátů a obalů - žák parafrázuje už vzniklá mediální sdělení - žák rozliší funkci sdělnou a funkci estetickou a řeší jejich vzájemný vztah
4. žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	žák vysvětlí a využije kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě interpretuje umělecká díla z hlediska využití výtvarných prostředků a kompozičních principů	symetrie, asymetrie, zlatý řez, středová kompozice, kompozice v různých formátech, principy textové kompozice, harmonie a disharmonie, barevná kompozice, světelná kompozice, vertikála a diagonála, horizont, deformace a řád, geometrická abstrakce, oblast dekorativní kompozice	6.-9.	
5. žák rozliší působení vizuálně obrazného působení v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	žák rozliší verifikovatelné vjemy od fantazijních představ hledá a analyzuje skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech své poznatky uplatní při výtvarné práci	ilustrace umělecká a odborná, umělecká ilustrace popisná a volná, užité umění - vztah užité a estetické hodnoty, práce v pléneru - studie přírodnin a přírodních objektů i technických výtvorů, realismus a surrealismus	6.-9.	OSV - sebepoznání a sebepojetí - žák se zamýšlí nad svým výtvarným vyjádřením - žák ztvárňuje své vzpomínky a zážitky - žák hledá své vzory a ztotožňuje se s nimi ENV - lidské aktivity a problémy životního prostředí: žák ztvárňuje zásahy člověka do životního prostředí a ztotožňuje nebo neztotožňuje se s nimi (např. živá a mrtvá voda), žák ztvárňuje zásahy člověka do krajiny (např. krajina a technika), žák zobrazuje rostlinnou říši a uvědomuje si její důležitost (např. jak pijí stromy), žák zobrazuje zvířecí říši a uvědomuje si její důležitost (např. létající ryby), žák zobrazuje člověka jako součást přírody a uvědomuje si to (např. jak pracuje mozek)
6. žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	žák zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty porovná vybrané kulturní projevy	základní principy uměleckých slohů a jejich společenské pozadí, vývoj architektury, perspektiva rovnoběžná a lineární, horizont, úběžník, antiperspektiva, architektonické památky Prahy, období uměleckých směrů, současné umění	6.-9.	

Osnovy

Výtvarná výchova - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	vytváří výtvarné parafráze vybraných uměleckých děl ověřuje při této výrobě výtvarné principy i umělecký přístup výtvarných umělců žák zdůvodní vlastní vizuálně obrazná vyjádření			
7. žák porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	podílí se na způsobu jejich prezentace interpretuje citlivě tvorbu druhých pojmenuje různé způsoby vyjádření a učí se je tolerovat ověřuje si vliv svých činností na okolí porovnává design různých předmětů navrhuje design jednoduchých předmětů	komunikace a asertivita, užité umění - vztah užité a estetické hodnoty, kým a jeho hlavní znaky, ornament, secesní ornament, tradice svátků - Vánoce, Velikonoce, dekorativní předměty, oblast dekorativní kompozice	6.-9.	MULTI - kulturní diference:- žák se seznamuje s výtvarnou kulturou naší i cizí, vytváří parafráze známých i méně známých obrazů nebo tyto obrazy dále rozvíjí, žák se seznamuje s typickými dekory (indiánský, starořecký, český lidový,...) a používá je ve své práci
8. žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	žák pozná s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům aktivně se podílí na různých způsobech prezentace vizuálně obrazných vyjádření	druhy umění, druhy výtvarného umění - malířství, sochařství, architektura, užité umění a jejich obory, umění zobrazující a abstraktní, lidové umění, naivní umění, kulturní instituce a jejich návštěva, formy prezentace výtvarných prací - účast v soutěžích, vystavení - výzdoba, uspořádání tematické výstavy, uspořádání přehlídky, uspořádání výtvarné akce (happening), uspořádání prodejní akce	6.-9.	MULTI - kulturní diference: - žák se seznamuje s tradicemi svátků našich i jiných národů, - žák ilustruje texty našich i cizích autorů- poznává tak jejich kulturu (např. romské pohádky) nebo způsob života (např. Steinbeck – Ryzáček)

Výchovné a vzdělávací strategie - Výtvarná výchova - 2. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	Na základě obecně užívaných termínů, znaků a symbolů vedeme žáky k interpretaci uměleckého díla a zároveň výtvarnému vyjádření vlastních pocitů, nálad, prožitků prostřednictvím různých výtvarných technik. Postupujeme od jednodušších výtvarných a pracovních technik k složitějším vyžadujícím plánování postupu realizace.
<u>řešení problémů</u>	Nastolením vhodných problémových úkolů nebo situací vedeme žáky k promýšlení a plánování způsobů jejich řešení s využitím vlastních. Zadáváním přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k trpělivosti a hledání vhodných způsobů řešení a k zodpovědnosti při dokončení práce.
<u>komunikativní</u>	Vedeme žáky k vyjádření vlastních pocitů z uměleckého díla a výtvarnému vyjádření vlastního pohledu na svět. Umožňujeme žákům prezentovat svou práci prostřednictvím soutěží, výstav.
<u>sociální a personální</u>	Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, vytváření pravidel práce v týmu. Klademe důraz na utváření příjemné atmosféry v týmu, úcty, ohleduplnosti, vzájemné pomoci na základě vlastního příkladu.
<u>občanská</u>	Nastolováním vhodných konfrontačních situací (diskuse nad výtvarným dílem či obrazně vizuálním vyjádřením) vedeme žáky k respektování názorů a vnitřních hodnot druhých lidí. Učíme poskytnout první pomoc při nejednodušších poraněních (základní první pomoc). Seznamujeme žáky s tradicemi a kulturním a historickým dědictvím nejen naším, ale i spolužáků z jiných zemí, vedeme je k respektování v celé jejich rozmanitosti.
<u>pracovní</u>	Při zadání konkrétních úkolů vedeme žáky k vhodnému a účinnému výběru materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování určených pravidel a postupů. Vedeme žáky k využívání vlastních znalostí a zkušeností z různých životních oblastí a situací a k jejich výtvarnému zpracování. Zadáváním vhodných úkolů vedeme žáky k postupnému rozvoji manuální zručnosti a jejímu využití v praktickém životě, případně k přípravě na budoucí povolání.

Tělesná výchova, 2. stupeň

6. ročník

Žák zná:

Bezpečnost a organizace TV

Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport

Atletika

Žák umí a zná:

Běžecská abeceda

Běh na 60 metrů

Štafetové běhy 4x 60m

Vytrvalostní běh na 1000 metrů

Běhy mimo dráhu

Hod kriketovým míčkem

Skok daleký

Skok vysoký

Sportovní hry

Žák umí a zná:

Přehazovaná

Kopaná – herní systémy, hra, utkání podle žákovských pravidel

Košíková – pravidla, herní systémy, hra

Florbal

Gymnastika

Žák umí a zná:

Akrobacie

Přeskoky

Cvičení s náčiním a na nářadí

Estetické a kondiční formy, cvičení s hudbou

Úpoly, přetahy a přetlaky

Žák umí a zná:

Bruslení – jízda vpřed, jízda vzad, přešlapování vpřed, přešlapování vzad, bezpečnost

Lyžování – sjezdové lyžování – nácvik carvingového oblouku, závody po skončení kurzu, bezpečnost

7. ročník

Žák umí a zná:

Bezpečnost a organizace TV

Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport

Atletika

Žák umí a zná:

Hod kriketovým míčkem

Skok daleký

Skok vysoký

Běh na 60 metrů

Štafetové běhy 4x 60m

Vytrvalostní běh na 1000 metrů

Základy překážkového běhu

Běhy mimo dráhu

Sportovní hry

Žák umí a zná:

Přehazovaná

Kopaná – herní systémy, hra, utkání podle žákovských pravidel

Košíková – pravidla, herní systémy, hra

Netradiční míčové hry

Florbal

Gymnastika

Žák umí a zná:

Akrobacie

Přeskoky

Cvičení s náčiním a na nářadí

Zdravotně orientovaná zdatnost

Estetické a kondiční formy, cvičení s hudbou

Úpoly, přetahy a přetlaky

Žák umí a zná:

Bruslení – jízda vpřed, jízda vzad, přešlapování vpřed, přešlapování vzad, bezpečnost

Lyžování – sjezdové lyžování – nácvik carvingového oblouku, závody po skončení kurzu, bezpečnost

8. ročník

Žák umí a zná:

Bezpečnost a organizace při TV

Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport

Atletika

Žák umí a zná:

Běžecská abeceda

Běh na 60 metrů

Vytrvalostní běh na 1 500 metrů

Štafety 4x 60 metrů

Běh v terénu

Skok daleký

Skok vysoký

Vrh koulí

Atletický čtyřboj

Sportovní hry

Žák umí a zná:

Volejbal – pravidla, průpravná cvičení, herní kombinace, herní činnosti, hra

Netradiční míčové hry

Kopaná – herní činnosti, herní kombinace

Florbal – pravidla, hra, turnaj

Košíková - hra

Házená - průpravná cvičení

Netradiční pohybové hry

Gymnastika

Žák umí a zná:

Akrobacie- přemet stranou, kotoul letmo, stoj na rukou, stoj na hlavě

Přeskoky

Kruhy

Úpoly

Žák umí a zná:

Bruslení – jízda vpřed, jízda vzad, přešlapování vpřed, přešlapování vzad, bezpečnost

Lyžování – sjezdové lyžování – nácvik carvingového oblouku, závody po skončení kurzu, bezpečnost

9. ročník

Žák umí a zná:

Bezpečnost a organizace TV

Atletika

Žák umí a zná:

SBC (speciální běžecká cvičení)

Běh na 60 metrů

Štafetový běh na 4x 60 metrů

Vytrvalostní běh na 1500 metrů

Běh v terénu, běh na 20 minut

Překážkový běh

Skok daleký

Skok vysoký

Vrh koulí

Hod plným míčem

Gymnastika

Žák umí a zná:

Přeskoky

Akrobacie

Kruhy

Úpoly

Sportovní hry

Žák umí a zná:

Zdokonalování herních systémů všech sportovních her

Samostatné rozhodování turnaje

Žák umí a zná: Bruslení – jízda vpřed, jízda vzad, přešlapování vpřed, přešlapování vzad, bezpečnost

Lyžování – sjezdové lyžování – nácvik carvingového oblouku, závody po skončení kurzu,
bezpečnost

5.2.13 TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je vyučován ve všech ročnících v časové dotaci 2 hodiny týdně, hlavní formou realizace je vyučovací hodina; od šestých tříd dělen na skupiny chlapců a dívek. Dále je obsah realizován v blocích (kurz LVVZ, ŠvP, sportovní soutěže, zážitkové projekty, bruslení). Výuka probíhá v tělocvičně, posilovně, na hřišti, v parku a na dalších sportovištích sezónně využívaných.

Cílem je získat kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu, vytvářet návyky zdravého životního stylu vedoucí k soustavnému utužování zdraví (Tyrš = Tužme se!) a zdravého životního stylu. Dále k dodržování sportovní etiky, pravidel a jednání fair – play.

Obsah předmětu se naplňuje také ve volitelném předmětu sportovní hry. Úzké mezipředmětové vztahy nalezneme k hudební výchově (rytmizace, cvičení na hudbu).

Vzdělávací strategie vychází z konstruktivistické pedagogiky. Dalšími používanými metodami a formami jsou: ukázka, výklad, pokus – omyl, frontální, skupinová, individuální výuka.

Z průřezových témat jsou začleněna témata OSV a environmentální výchovy. Dále jsou v rámci předmětu tělesná výchova naplňovány výstupy v pořadí 5. a 10. ze vzdělávacího oboru výchova ke zdraví (v učebních osnovách označeny V.5 a V.10).

Dětem se zájmem o sport nabízíme zapojení do kroužků a sportovních klubů.

Osnoy

Tělesná výchova - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Orientuje se v nabízených PA a využívá jich v pravidelných pohybových činnostech Zařazuje vhodně PA do denního režimu Předvede kompenzační cvičení zaměřené na sedavý způsob života Usiluje o zlepšení parametrů svých pohybových schopností v rámci zásad rovnoměrného vývoje a věkových zákonitostí.	příprava na pohybovou aktivitu, strečink kondiční vytrvalý běh kompenzační a relaxační cvičení	6.-9. 6.-9. 6.-9.	OSV- Psychohygiena-Uvolňovací a relaxační techniky (dechová vlna, strečink)
2. usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	popíše základní znaky zdatnosti vysvětlí jak pohybová aktivita ovlivňuje zdraví organismu přihadí pohybovou činnost k danému typu zdatnosti rozliší pohybový program rekreačního a výkonnostního sportu a sportu chlapců a dívek	vytrvalostní běh sprint posilování s vlastním tělem posilování se zátěží gymnastika	6.-9. 6.-9. 6.-9. 8.-9. 6.-9.	
3. samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	respektuje fyziologické zásady rozcvičení s ohledem na hlavní činnost sestaví a předvede různé způsoby rozehrání organismu používá stabilní nízké polohy pro strečink a vyvaruje se prudkých švihových pohybů v první části rozcvičení používá kompenzační cvičení s ohledem na hlavní činnost	atletika, gymnastika, hry sportovní hry, rytmická gymnastika, atletika gymnastika	6.-9. 6.-9.	OSV- Kreativita- Taneční vystoupení, tvoření her
4. odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	popíše základní druhy škodlivin, drog a dopingových látek a jejich účinky na zdraví organismu používá přirozené prostředky k dosažení zdatnosti jako alternativu k dopingovým látkám aerobní činnosti neprovádí v těsné blízkosti rušných komunikací, jako alternativu volí aktivity v uzavřených prostorách(tělocvičně)	posilování, atletika výživa ve sportu životní prostředí a pohybová aktivita	8.-9. 6.-9. 6.-9.	
5. uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	volí variantu cvičení, která odpovídá jeho schopnostem chová se ohleduplně ke svému okolí při pohybových aktivitách mimo areál školy vždy přizpůsobí svou činnost vzhledem k možným nebezpečím úrazu	gymnastika, sportovní hry, lyžování pobyt v přírodě, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potrav, tepla	6.-9. 7. 6.-9.	
6. zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a běžecké vytrvalosti a odrazové schopnosti v bězích a skocích zvládá podle svých předpokladů techniku a taktiku rychlého a vytrvalého běhu v terénu i na dráze podle svých předpokladů zvládá techniku hodů míčkem z rozběhu podle svých předpokladů zvládá techniku vrhu koulí zvládá podle svých předpokladů techniku skoků do dálky a do výšky předvede základní druhy příhrávek, střelby z místa a z pohybu v basketbalu v utkání dodržuje daný herní systém a taktiku dodržuje a vyžaduje plnění pravidel a herních systémů v přehazované přehodí síť při podání	průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení, běh na 60 m, technika a taktika běhu v závodech rovnoměrný vytrvalý běh do 1500 m štafetová předávka, štafetový běh skok daleký skok vysoký (nůžky, flop) hod míčkem z rozběhu kulařská gymnastika, vrh z místa, vrh se sunem basketbal, přehazovaná gymnastika - akrobacie, přeskok, hrazda, kruhy	6.-9. 6.-9. 6.-7. 8.-9. 6.-9. 6.-7. 8.-9. 6.-9. 6.-9.	OSV- Kreativita- Sportovní hry OSV- Poznávání lidí- Sportovní hry

Osnoy

Tělesná výchova - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	blokuje smeč, maximálně se snaží udržovat plynulost hry předvede základní zpevňovací, rotační, koordinační a odrazové cvičení v gymnastice zvládá kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou s oporou o zeď bezpečně provede přeskok kozy nebo švédské bedny roznožkou a skrčkou (gymnastický odraz) bezpečně zvládne kotoul letmo do duchny s malou překážkou zvládá průpravná cvičení na hrazdě a na kruzích provede výmik, vzpor, sešin, odskok z odkmihu na hrazdě provede přešvih vzad a vpřed, vis vznesmo a střemhlav na kruzích bezpečně se houpe na kruzích dvoukrokovým rytmem dle svých předpokladů ovládá základní způsoby zatáčení na sjezdových lyžích nebo snowboardu bezpečně se rozjede zatočí a zastaví na bruslích účelně používá mapu a buzolu při orientačním běhu	lyžování a snowboarding bruslení orientační běh	7. 8.-9. 8.-9.	
7. posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	popíše hlavní znaky techniky osvojované činnosti rozpozná hlavní chyby osvojované činnosti rozpozná správné a chybné provedení pohybové činnosti u ostatních žáků rozpozná správné a chybné provedení pohybové činnosti u sebe vyvaruje se chyb v osvojovaných dovednostech	gymnastika, atletika, lyžování, sportovní hry, posilování, turistika a pobyt v přírodě	6.-9.	
8. užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	při vedení částí hodin používá názvosloví a dohodnuté výrazy rozhodování tréninkových utkání doplňuje slovním komentářem a gestikulací rozhodčího	sportovní hry, gymnastika příprava závodu nebo soutěže	6.-9. 8.-9.	
9. naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	při tréninkových utkáních dodržuje pravidla	sportovní hry, atletika	6.-9.	EV- Vztah člověka k prostředí- Organizace soutěže nebo výletu
	v týmu podporuje i slabší spolužáky (spoluhráče) při koedukované činnosti využívá přednosti opačného pohlaví nevyužívá přírodní prostředí ke sportu, hrozilo-li by jeho poškození	rytmická gymnastika pobyt v přírodě a na hřišti	6. 6.-9.	
10. dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	podle svých předpokladů přispívá ke spolupráci a tvorbě taktiky při soutěžním utkání, při plnění pohybového úkolu a jiných příležitostech pro skupinu obětuje individuální úspěch	basketbal, přehazovaná pohybové hry dobrodružné aktivity v tělocvičně i v přírodě	6.-9. 6.-9. 6.-9.	OSV- Poznávání lidí- Sportovní hry, outdoorové aktivity OSV- Kooperace a kompetice- Sportovní hry, atletika, skupinové aktivity, outdoorové aktivity
11. rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	respektuje rozhodnutí rozhodčího, případně využívá povolené prostředky ke komunikaci s ním rozhoduje tréninková utkání, nebo se podílí na práci rozhodčího ovládá své emoce tak, že neomezuje práva ostatních účastníků PA povzbuzuje slušným způsobem	organizace závodu nebo soutěže basketbal, přehazovaná atletika	8.-9. 6.-9. 6.-9.	OSV- Poznávání lidí- Sportovní hry
12. sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Posuzuje svůj individuální pokrok a možnosti Zaznamenává si své výkony Sleduje změny v parametrech svých výkonů a vyhodnocuje jejich tendence	atletika posilování gymnastika	6.-9. 6.-9. 6.-9.	
13. zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy;	Podílí se na práci rozhodčího	organizace závodu nebo soutěže	8.-9.	EV- Vztah člověka k prostředí- Organizace soutěže nebo výletu

Osnovy

Tělesná výchova - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Připraví a zorganizuje PA pro ostatní	organizace výletu	8.-9.	
14. zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	vede si přehled vlastních výkonů a porovnává je s normami podle změřených výkonů posoudí vývoj celé skupiny i jednotlivců prezentuje část výsledků práce skupiny	atletika, posilování rozvojové programy	6.-9. 8.-9.	
15. uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	Na příkladech rozliší základní zdravotní oslabení a přiřadí k nim i dlouhodobé důsledky při jejich neřešení V případě vlastního oslabení se snaží vzniklý problém odstranit pravidelným cvičením doma i pod vedením učitele Vyhýbá se pohybovým aktivitám, které se neslučují s jeho zdravotním stavem	druhy zdravotních oslabení denní režim korekční cvičení podpůrného pohybového systému	6.-9. 6.-9. 6.-9.	
16. zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení	Popíše vlastní zdravotní oslabení Předvede speciální vyrovnávací cvičení, korigující jeho vlastní oslabení. Předvede posloupnost stabilních poloh pro nácvik vyrovnávacích cvičení Předvede základní vyrovnávací cvičení pro kompenzaci sedavého způsobu života	zdravotní oslabení a jejich kontraindikace vyrovnávací cvičení stabilní polohy zaměřená vyrovnávací cvičení	6.-9. 6.-9. 6.-9. 6.-9.	
17. aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	U hlavních sportovních odvětví určí hlavní namáhané partie, které jsou při daném typu zatížení přetíženy. Uvede důsledky prohlubování zdravotního oslabení Nepřetěžuje nebo nezatěžuje tělesné partie, které jsou oslabeny	kompenzace v posilování atletika, gymnastika, sportovní hry	6.-9. 6.-9.	
V 5. usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Vyhledává pohybové aktivity Aktivně se účastní pohybových aktivit	Zdraví a pohyb Sportovní hry	6.-9. 6.-9.	
V 10. samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Předvede kompenzační cvičení zaměřené na sedavý způsob života Předvede abdominální dýchání a dechovou vlnu Dodržuje pitný režim Předvede na základních strečinkových cvičeních zásady správného protahování	Relaxační cvičení Dechová cvičení Strečink	8.-9. 6.-9. 6.-9.	

Výchovné a vzdělávací strategie - Tělesná výchova - 2. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<u>k učení</u>	V hodinách se zaměřujeme na pozorování a experimentování s účinky tělesného zatížení a z toho vyvozujeme vliv na lidský organismus. Vedeme žáky k systematickému zaznamenávání vlastních výkonů. Ze získaných údajů vytváříme osobní strategie, kterými umožňujeme snadnější pohybové učení a učíme tím, jak se udržovat v dobré tělesné kondici a Vedeme žáky k zaznamenávání parametrů tělesné stavby a růstu, a tím se žáci učí porovnávat a poznávat vlastnosti a funkce vlastního těla.
<u>řešení problémů</u>	Žákům předkládáme v hodinách dilemata sportu pro zdraví a sportu pro výkon. Předkládané a vyvozované vzorce chování pomáhají žákům poznávat podstatné vlivy na rozhodování v problémových situacích a jejich adekvátní Porovnáváme vlastní zkušenosti se zdravotními komplikacemi s literaturou a vyvozujeme příčiny zdravotních problémů, které se snažíme řešit. Zařazováním dobrodružných a problémových her ve skupině dáváme žákům prostor pro nalezení vhodných postupů a řešení.
<u>komunikativní</u>	Umožňujeme žákům pravidelně vést části hodin. Seznamujeme žáky s běžnými značkami a symboly, pomocí kterých zakreslují tréninkové a herní situace ve sportovních hrách. Při vedení rozcviček a dalších pohybových aktivitách žáky vedeme k používání jednotného názvosloví. Umožňujeme žákům organizovat sportovní akce, a tím komunikovat a spolupracovat s okolím.
<u>sociální a personální</u>	Výměnou rolí učitele - žáka umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel v hodinách. Účastí na sportovních soutěžích umožňujeme žákům poznávat spoluhráče i soupeře v reálných situacích. Umožňujeme pohybově nadaným žákům se podílet na pomoci a vyučování méně pohybově nadaných žáků.
<u>občanská</u>	Umožňujeme žákům poznávat pravidla sportovních soutěží a her, čímž žáky učíme rozumět smyslu zákonů a společenských norem. Při organizaci sportovních soutěží žákům umožňujeme posuzování negativního vlivu podobných akcí na životní prostředí a vybízíme žáky k
<u>pracovní</u>	Umožňujeme žákům hodnotit jednostranná tělesná zatížení profesních činností a navrhnout kompenzační cviky na odstranění jejich negativních

Člověk a svět práce, 2. stupeň

6. a 7. ročník

Pěstitelské práce

První pomoc, zná zásady poskytování 1. pomoci. Dodržuje pravidla bezpečnosti práce na školním pozemku a ve skleníku

Podzimní práce na zahradě. Zná a orientuje se v druzích zahradnického nářadí

Bylinky – výsadba. Zorientuje se na potřeby jednotlivých základních rostlin na výživu a půdu a stanoviště

Chov domácích zvířat, rozpozná jednotlivé druhy hospodářských zvířat. Zná jejich potřeby potravní a chovatelské. Zná základní nemoci domácích zvířat, hlavně nemoci nebezpečné lidem

Příprava na Vánoční tržnici

Pěstování kulturních plodin. Žák rozpozná jednotlivé druhy základních okrasných, užitkových, jedovatých a léčivých rostlin. Ví o základních potřebách těchto rostlin ke zdárnému vývoji

Pěstování domácích květin. Pozná, které květiny se k sobě hodí. Dokáže odhadnout jejich chování po utržení. Má rozvinuté estetické cítění. Poradí si s jednoduchou vazbou květin

Pražské zahrady a parky – ukázky a návštěva (dle možností)

Letní práce na zahradě

Práce s technickými materiály

Práce se dřevem, papírem. Umí používat znalosti o vlastnostech základních materiálů

Užívá poznatky o základech kótování. Čte jednoduché technické výkresy. Měření a orýsování, jednoduché řezání, pilování a rašplování, broušení, vrtání, dlabání, hoblování, spojování hřebíky a vruty, lepení, povrchová úprava

Práce s kovem

Měření a orýsování, stříhání, řezání, pilování, broušení, ohýbání, rovnání, vrtání, spojování.

Aktivně se zúčastňuje tvorby pracovních postupů

Práce s plasty

Měření a orýsování, řezání, stříhání, pilování, broušení, vrtání, tvarování teplem, lepení

V průběhu praktických činností získává žák základní poučení o materiálech, které používá a o bezpečnosti práce s nimi. V nezbytné míře a na uživatelské úrovni se zabývá vlastnostmi technických materiálů a jejich praktickým použitím (např. barvy, tmely, lepidla)

Rozeznává různé druhy materiálů: dřevo - kov – plasty a umí je vhodně použít

Určování základních vlastností materiálů; fyzikálních, technických, technická zpracovatelnost

Práce s vhodnými nástroji a nářadím

Řezivo

Plní dílenský řád, umí sestavit pracovní postup, dokáže ho uvědoměle dodržovat, zná pravidla první pomoci

5.2.15 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si vedle základních pracovních dovedností a návyků i konkrétní dovednosti související s prováděním, plánováním, organizováním a hodnocením pracovních činností, ale i s upevňováním návyků a zásad bezpečnosti a hygieny práce.

V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům může poskytovat důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhat jim při rozhodování o dalším profesním zaměření.

Realizace učiva:

Práce s technickými materiály – 6. a 7. ročník, školní dílna, 1 hod týdně, třída se dělí na 2 skupiny

Pěstitelské práce, chovatelství – 6. a 7. ročník, školní pozemek a školní skleník, 1 hodina týdně, třída se dělí na 2 skupiny

Svět práce – 8. a 9. ročník, učebna PC 1 hodina týdně, třída se dělí na 2 skupiny, zde se souběžně realizují i výstupy z „**Využití digitálních technologií**“.

V předmětu Člověk a svět práce bude zařazeno průřezové téma **Enviromentální výchova**.

Člověk a svět práce - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	Umí používat znalosti o vlastnostech základních tech materiálů. . Užívá poznatky o základech kótování čte jednoduché technické výkresy Uvědoměle používá a dodržuje zásady bezpečnosti práce	Práce na jednotlivých výrobcích.	6,7	
2. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	Zná a umí používat vhodné technické materiály Zná a umí používat nástroje vhodné k jejich opracování	Používání tech. mater. na výrobky podle jejich vlastností. Správně volí vhodné nástroje a nářadí	7 6,7	Ekologie- lidské aktivity a problémy životního prostředí - les, těžba a zpracování rud, výroba a likvidace plastů. (např.využití zbytkového dřevěného a kovového materiálu - recyklace)
3. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	Vede s přehledně poznámky z vyučovacích lekcí Zúčastňuje se aktivně tvorby pracovních postupů později je schopen jednoduché pracovní postupy tvořit	Úprava ve školním sešitě. Zachovávání technologické kázně.	6,7 6,7	
4. Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	Řídí se základy kótování umí přečíst jednoduché technické výkresy na základě slovního zadání si dokáže navrhnout výrobek je schopen výrobek převést do grafické podoby je schopen zapsat postup výroby pomocí vybraného nářadí vyrobí výrobek Zná sled operací při ručním obrábění základních tech . materiálů.	Náčrty výrobků s ohledem na základy kótování Tvorba pracovních postupů.	7 6,7	
5. Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím. Poskytne první pomoc při úrazu.	Umí rozpoznat základní nástroje a nářadí pro ruční obrábění tech. materiálů Uvědoměle plní dílenský řád Umí sestavit pracovní postup a dokáže ho uvědoměle dodržovat Zná základní pravidla první pomoci	Seznámení se základními nástroji pro ruční obrábění materiálů. Seznámení s BOZP a dílenským řádem. První pomoc při úrazech.	6 6,7 6	
6. Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	Rozpozná jednotlivé druhy základních okrasných, užitkových, jedovatých a léčivých rostlin. Ví o základních potřebách těchto rostlin ke zdárnému vývoji.	Základní druhy rostlin. Základy pěstování jednotlivých druhů rostlin.	6 6,7	Ekologie- lidské aktivity a problémy životního prostředí - dopady pěstování kulturních plodin na krajinu - Praktická činnost žáků . Práce na školní zahradě a ve skleníku EV- Praktická práce -úprava a údržba školní zahrady, práce ve školním skleníku.
7. Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.	Pozná, které květiny se k sobě hodí dokáže odhadnout jejich chování po utržení má rozvinuté estetické cítění Poradí si s jednoduchou vazbou květin Zorientuje sená potřeby jednotlivých základních rostlin na výživu a půdu, stanoviště	Základy pěstování květin. Základy pro vazbu květin.	6 6	
8. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.	Zná a orientuje se v druzích zahradnického nářadí umí o ně pečovat ví, kdy má které nářadí použít	Základní zahradnické nářadí, jejich používání a údržba.	6	
9. Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	Rozpozná jednotlivé druhy hospodářských zvířat, , .. zná jejich potřeby potravní a chovatelské základní nemoci	Drobná hospodářská zvířata. Domácí zvířata.	6,7 6,7	Ekologie - lidské aktivity a problémy životního prostředí - BIO potraviny - Skupinová práce- Prezentace připravených bio- potravin

Člověk a svět práce - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	zná potřeby domácích zvířat Zná základní nemoci drobných hospodářských a domácích zvířat, hlavně nemoci nebezpečné lidem	Nejběžnější onemocnění drobného hospodářského zvířectva a domácích zvířat.	7	
10. Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty.	Zná zásady poskytování první pomoci. Uvědoměle dodržuje pravidla bezpečnosti práce na školním pozemku a ve školním skleníku	Dodržování BOZP na školním pozemku a ve školním skleníku. Zásady první pomoci s důrazem na poranění zvířat.	6,7 6,7	
DT1 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	žák ovládá digitální techniku umí odstraňovat problémy při provozu dig. techniky	Digitální technika - práce s digitální technikou - průběžné úkoly na odstraňování poruch	8,9	
DT2 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	umí propojovat digitální zařízení mezi sebou	- zapojování hardwaru	8,9	
DT3 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	používá uživatelsky mobilní technologie	- mobilní technologie, HDTV, miniDV, mobilní telefony, tarify		
DT4 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	dokáže digitální techniku udržovat a ošetřovat	- základy ošetřování techniky	8,9	
DT5 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje veškerá bezpečnostní pravidla při práci s dig. Technikou umí poskytnout první pomoc při úrazu	- bezpečnost práce s technikou - základy první pomoci, úrazy el. proudem	8,9	
SP1 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	orientuje se ve vybraných profesích	Profesní orientace - profese na DVD, výběr povolání	8,9	
SP2 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	učí se vhodně rozhodnout o svém budoucím povolání	- diskuse o zvoleném povolání	8,9	
SP3 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	využívá poradenských služeb při výběru povolání	- setkání s vých. poradcem školy	8,9	
SP4 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	dokáže svou osobu prezentovat při vstupu na trh práce	- modelové situace, prezentace	8,9	

Výchovné a vzdělávací strategie - Člověk a svět práce - 2. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
k učení	Vedeme žáky k tomu, aby se naučili vybírat k jednotlivým pracovním operacím vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní (vlastní instruktáž, Na základě zprostředkovaných poznatků z učebnic, naučné literatury výuk. filmů, ... učíme žáky orientaci v problematice vztahu rostlin a zdraví člověka, chovu užitkových zvířat. Na základě výměny zkušeností seznamujeme žáky se zásadami chovu domácích zvířat. Pomocí základů technického kreslení (např. technických norem a základů kótování) učíme žáky převádět svoje představy do srozumitelné grafické
řešení problémů	Pomocí užití vlastní zkušenosti učíme žáky řadit více jednoduchých pracovních operací do pracovních postupů při výrobě složitějších výrobků. Umožňujeme žákům na základě pozorování zvládat jednoduché pěstitelské činnosti, sledovat pěstitelské pokusy a pomocí doporučené literatury řešit problémy při pěstování pokojových rostlin. Postupem od jednoduchého k složitějšímu vedeme žáky k samostatnosti při pracovních úkonech., ke schopnosti přenášet svoje představy „na papír“, volit správné materiály na základě znalostí jejich vlastností.
komunikativní	Vedeme žáky aby, na základě získaných dovedností a zkušeností, byli schopni rozhodnout v diskusi o nejvhodnějších pracovních postupech. Spoluprací dvou nebo více žáků na jednom úkolu vedeme žáky ke vzájemné komunikaci, která vede k optimálnímu řešení. Snažíme se , aby si žáci byli schopni představit pomocí základních znalostí mezinárodních norem tvar a funkci výrobku, vybrat správný materiál.Aby dokázali řešit problémy při pěstování pokojových rostlin.
sociální a personální	Vyvoláváme u žáků na základě jejich vlastních zkušeností uvědomělý pocit potřeby pořádku na pracovišti z hlediska bezpečnosti práce. Celý systém výuky prac. vyuč. vyvolává u žáků vlastní pocit potřeby řádu a jednoty na pracovišti
občanská	Na základě vlastního prožitku (video) demonstrujeme žákům možnosti poskytnutí první pomoci při úrazu a klademe důraz na povinnost tuto pomoc v rámci svých možností poskytnout. Vštěpujeme žákům, aby vědomě dodržovali zásady bezpečnosti práce a technologickou kázeň jako základní důvod předcházení úrazům.
pracovní	Pracovní činností učíme žáky přesnosti (dodržování tvaru a rozměrů výrobku podle tech. výkresu).

Vedme žáky praktickými činnostmi, na základě vyhledávání poznatků v různých zdrojích a z vlastních prožitků, z exkurzí dosáhnout toho, aby mohli sami realizovat různé pěstitelské pokusy, starat se o zahradu a pokojové rostliny, získají kladný vztah k domácímu zvířectvu.   Nabízíme žákům získat schopnost představit si na základě znalostí základů mezinárodních norem tvar a funkci výrobku, zvolit správný materiál, použít vhodné nástroje při výrobě.   Dbáme na vědomé dodržování zásad bezpečnosti práce a technologickou kázeň.

5.2.15 ZÁVĚRČNÁ PRÁCE – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět bude probíhat v 9. ročníku v týdenní dotaci 1 hodina. Bude realizován ve třídě nebo v odborné učebně vybavené projekční technikou.

Předmět slouží zejména k prohlubování zájmu žáků 9. tříd a rozvíjení dovedností týkajících se práce s textem, plnění úkolu podle podmínek a prezentace. Důraz bude kladen na samostatné zvolení, plánování a plnění záměru daného tématem.

Cílem předmětu je samostatné vytvoření závěrečné práce podle předem daných podmínek a kritérií a následné obhájení práce za účasti veřejnosti.

Obsahem předmětu budou tématické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova a učivo předmětu Informatika

Osnovy

Závěrečná práce - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	naplňuje postup své práce kontroluje realizace plánu práce používá strategie zvládnání vlastní trémy vyjadřuje se věcně správně a jasně ovládá techniku řeči (i neverbální aspekty) poutavě prezentuje	Plánování učení Prezentace a prezentační dovednosti Neverbální a verbální signály v komunikaci	9.	OSV - Seberegulace a sebeorganizace - plánování práce OSV - Seberegulace a sebeorganizace - modelové situace OSV - Komunikace - prezentace
ICT2. ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	používá textový editor k vytvoření práce naformátuje text podle dané předlohy	Textový editor - Word		MV - tvorba mediálního sdělení - vlastní psaní práce - výběr vhodných sdělení
ICT3. uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	používá typografická pravidla používá vhodné zalomení a formátování textu a odstavce	typografická pravidla		
ICT4. pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	používá obrázky a zdroje podle autorského práva správně cituje použité informace	Autorský zákon		
ICT5. používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	vyhledá vhodné zdroje pro napsání práce používá informace z různých informačních zdrojů (knihy, internet)	Informační zdroje		
ICT6. zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	vytvoří prezentaci k obhajobě práce (vč. animace)	Prezentační software - Powerpoint		

Výchovné a vzdělávací strategie - Závěrečná práce - 2. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
k učení	Předkládáme úkol (žákův projekt závěrečné práce), při němž je umožněno žákům vyhledávat a třídit informace. Formou odborných konzultací vedeme žáky k logické operaci s odbornými termíny, k uvádění znalostí do souvislostí V práci i při obhajobě bude žákům umožněno zhodnocení svých výsledků činnosti.
řešení problémů	Seznamujeme žáky formou praktických úkolů s algoritmy plánování své Odbornými konzultacemi rozvíjíme kritické myšlení žáků Umožňujeme každému žákovi obhajobu své práce
komunikativní	Dáváme žákům možnost prezentovat výsledky své práce ve veřejné obhajobě Vytvoříme modelové situace pro simulaci prezentace Dáme příležitost
sociální a personální	Stanovenými kritérii práce vedeme žáka k práci s více zdroji a úhly pohledu
občanská	Kritériálním hodnocením vedeme žáky k respektování předem daných V praktických blocích vedeme žáky ke znalosti a používání autorského
pracovní	Tím, že má předmět mezipředmětovou povahu, umožňujeme žákům využívat znalosti z jednotlivých oborů v zájmu jeho vlastního rozvoje. Stanovujeme pravidla pro tvorbu práce

6 HODNOCENÍ A AUTOEVALUACE

6.1 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Obecné zásady hodnocení

- Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků postupuje škola v souladu s ustanoveními §51–53 školského zákona.
- Pravidla a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání žáků vymezuje podrobně řád školy (zde doplňujeme podrobně pouze kritéria hodnocení skupinové práce a projektů).
- Snažíme se hodnotit žáka průběžně a tím mu poskytovat bezprostřední zpětnou vazbu (i neverbální), aby efektivně postupoval ve svém učení a měl příklad pro vlastní sebehodnocení.
- Chceme aby hodnocení bylo pozitivní, spravedlivé a pro žáky motivující, proto se snažíme žáky povzbuzovat a vyzdvihovat jejich úspěchy (a kritiku provádět neveřejně).
- Nehodnotíme žáka, ale jeho výkon, a to jak z hlediska částí, tak celku
- Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci, pouze na žádost rodičů a doporučení PPP se u některých žáků používá slovní hodnocení . U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, vzájemné hodnocení žáků až po sebehodnocení žáků.

Formy ověřování vědomostí a dovedností

- Zkoušení, testy, samostatná práce, čtvrtletní práce
- Práce v hodině, domácí úkoly, referáty, výrobky a práce žáků
- Projekty, skupinové práce, práce ve dvojicích
- Práce s mapou a v terénu
- Experimenty
- Práce s pomůckami (slovníky, encyklopedie, odborná literatura, přístroji)
- Pracovní listy
- Práce na PC
- Hry
- Laboratorní práce
- Řízený rozhovor
- Výjezdy, exkurze, pobyty mimo školu (např. ŠvP)
- Olympiády, soutěže
- Mimoškolní aktivity (např. charita, kroužky)
- Testování žáků 5. a 9. tříd

Kritéria hodnocení skupinové práce

Sebehodnocení

Schopnosti kooperace

- Vymezení rolí
- Dodržení stanovených rolí
- Zapojení méně aktivních jedinců
- Pozitivní hodnocení pracovních vztahů
- Schopnost diskuse
- Schopnost naslouchat a přijmout myšlenku a názor druhého (popř. formulovat kompromis)
- Rozvoj pozitivní komunikace
- Schopnost argumentace
- Přijmout kritiku
- Formulace a prezentace vlastního názoru
- Podpora schopnosti organizace
- Vzájemné hodnocení

Volba strategie

- Vymezení, vypracování a splnění úkolů
- Rozdělení dílčích úkolů
- Vyhledávání zdrojů informací
- Práce s pomůckami
- Hospodaření s časem
- Posloupnost jednotlivých kroků
- Zhodnocení splnění úkolu

Kritéria hodnocení projektu

- Výběr, získání a zpracování informací
- Různost zdrojů informací
- Originalita, nápaditost, tvořivost
- Aktivita, přístup k práci
- Dosažení výsledků
- Následné využití výsledku práce
- Prezentace a propagace výsledku
- Schopnost prosadit nápad, myšlenku
- Schopnost opustit myšlenku
- Schopnost podřídit se zájmu celku
- Splnění záměru projektu
- Výběr a splnění strategie řešení
- Úroveň obsahového a grafického zpracování
- Úroveň a forma výstupu
- Správnost obsahu, přesnost
- Úroveň komunikace a spolupráce
- „Časový horizont“

Kritéria hodnocení v předmětu Závěrečná práce

- přehlednost práce a prezentace
- splnění podmínek (formální stránka)
- splnění termínů (práce v hodinách)
- věcná správnost (+úroveň porozumění tématu)
- originalita (původnost, nápady, úroveň vlastního myšlení)
- pravopisná správnost
- obhajoba (dodržení času, způsob obhájení, úroveň projevu)

NP – ČEŠTINA PRO CIZINCE

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Nepovinný předmět Čeština pro cizince se zaměřuje na žáky-cizince s nedostatečně osvojeným českým jazykem. Cílem je dosáhnout takové úrovně porozumění, aby děti byly schopny co nejefektivněji absolvovat výuku a zařadit se do života v České republice.

Výuka probíhá převážně v učebně, často s použitím interaktivní tabule. Týdenní dotace tohoto volitelného předmětu je 1 hodina týdně.

Volitelný předmět je realizován s vybranými žáky – cizinci z 1. i 2. stupně. Výuka je organizována ve skupinách podle věku nebo podle jazykových schopností.

Osnovy

NP - Čeština pro cizince - 1.-9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	Vyslovuje jednotlivá slova Zvyšuje svou slovní zásobu Čte věku přiměřený text Zvládá základní principy výslovnosti	rodina informace o počasí, události ve společnosti, ordinace, lékárna, nemoci a první pomoc na silnici pojmenování osob, věcí, zvířat, barev rozšíření učiva o slovesech a zájmech	*	
2. rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	V textech a mluvených projevech najde jména, krátké fráze, celkové porozumění obsahu krátkého článku pomocí obrazové dokumentace Přeloží základní konverzační fráze Používá funkčně slovník Časově a místně vyjádří myšlenku Podá získanou informaci o lidech, rodině, práci apod. Mluví o své zemi	společnost rodina slovesný čas tvorba jednoduchých vět, základy skladby - intonace a melodie věty, větný přízvuk zájmy, fráze, sport, kultura základní znalosti o zájmech počítání hodiny, datum, místo bydlení země, příroda procvičování a opakování slovních druhů,		
3. rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	Představí se, sestaví věty, kde představí osobu Použije základní konverzační fráze ve společnosti Položí jednoduchou otázku na toto téma Stručně pohovoří o rodině a svém prostředí Popíše kde žije, kam chodí do školy. Pohovoří o svém způsobu života Rozliší nejdůležitější pokyny při vyučování i v životě Orientuje se při nakupování Používá frazeologii při cestování	setkání - představení se - poděkování - rozloučení použití členů, předložky, zápor větný, základní, osobní a přivlastňovací zájmena rodina škola prostředí a čas opakování a osvojování konverz. Frází adresa prosba, žádost koupě a rezervace jízdenky restaurace ubytovací zařízení		
4. rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku	Snaží se dorozumět a klade důraz na mluvený projev, dovede se vyjádřit opisem Vyloží obsah textu vlastními slovy Zapojí se do konverzace	rodina škola prostředí a čas stručný dopis pozdravy data vyjádření údajů:		
	Rozliší názvy nejdůležitějších věcí ve školním prostředí	Škola - základní komunikace Věty a číslovky Abeceda, základy fonetiky, rozdíl mezi mluveným a psaným projevem základní slovesa - být a mít		

Osnovy

NP - Čeština pro cizince - 1.-9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
6. sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích,	Osloví v dopise a na pohlednici, sestaví jednoduché sdělení, mail, SMS Položí otázku a stručně na ni reaguje (oblast každodenního života) Vyjadřuje se jednoduchými větami o svém městě, rodině, osobě, zájmech, kultuře - základní konverzační témata Používá frazeologii při cestování	Strukturální životopis stručný dopis pozdravy data vyjádření údajů: povolání, bydliště setkání členy a jejich použití vyjádření myšlenek, dojmu, pocitu vyjádření blízké budoucnosti bydlení země, příroda potraviny, barvy koupě a rezervace jízdenky restaurace ubytovací zařízení		
7. reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	V textech a mluvených projevech najde jména, krátké fráze, celkově porozumí obsahu krátkého článku pomocí obrazové dokumentace Přeloží základní konverzační fráze Vyjadřuje se jednoduchými větami reprodukuje vlastními slovy běžný text	rodina škola prostředí a čas opakování a osvojování konverz. Frází počítání do 100, adresa, časování základní sloves. 1. Třída nepravidelná slovesa zájmy, fráze, sport, kultura základní znalosti o zájmech počítání vyjádření myšlenek, dojmu, pocitu vyjádření blízké budoucnosti		
9. zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	Stručně pohovoří o sobě Popíše místo a osoby, podá stručnou charakteristiku Představí se, sestaví věty, kde představí osobu Použije základní konverzační fráze ve společnosti Rozliší názvy nejdůležitějších věcí v životních situacích Rozumí instrukcím a pokynům Vyjádří osobní názor a názory stručně srovná	rodina škola opakování a osvojování konverz. Frází Škola - základní komunikace		

*ročník není uveden, protože rozhodující je posun dovedností v čase na základě "vstupního objemu" dovedností v českém jazyce

Výchovné a vzdělávací strategie - NP - Čeština pro cizince

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
k učení	Vedeme žáky k vyhledávání a třídění gramatických jevů. Pro názornost používáme připravené pracovní listy, obrázky, případně písanky, mačkadla a pro zpětnou vazbu též dataprojektory nebo interaktivní tabuli
řešení problémů	Volíme vhodné způsoby k řešení problémů jako např.: doplňování textů, návodné otázky, vyhledávání ve slovníku.
komunikativní	Nabízíme prostředky (skupinové úkoly, dialogy, diskuse, komunitní kruh) vedoucí k vzájemné komunikaci. Vysvětlujeme důležitost prezentace výsledků vlastní práce (dialogy, čtení, odpovědi na otázky, reakce na pokyny, reprodukce, mluvnická a lexikální cvičení...).
sociální a personální	Zadáváme úkoly, při kterých musí žáci spolupracovat a pracovat v týmu Zadáváme úkoly úměrné schopnostem a zájmům (sport, hudba) žáků cyklicky, aby si uvědomili růst svých jazykových schopností.
občanská	Zadáváme problémové úkoly a modelové situace vedoucí k zodpovědnému chování a respektu k názoru druhých. Pro poznávání české kultury a historie využíváme vycházky a výlety na významná místa našeho státu, ale i návštěvy divadelních představení atd. Ale ačkoliv je naší snahou naučit děti cizince co nejlépe českému jazyku, musíme brát v úvahu, podporovat a ctít národní povědomí státu, odkud dítě přichází.
pracovní	Vedeme k osvojení pracovních postupů při nácviu jednotlivých dovedností (výslovností cvičení, poslech, domácí příprava).

VP – ANGLICKÁ KONVERZACE – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Anglická konverzace přispívá k zdokonalování anglického jazyka v praktickém životě, ve využití naučených dovedností, gramatiky, konverzačních obrátů a slovní zásoby v každodenních situacích. Učí žáky nejen správně, ale i pohotově reagovat, umět klást otázky a odpovídat, vést dialogy přirozenou formou, umět vyprávět o sobě, popisovat osoby, místa, zážitky a události.

Poskytuje základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Konkrétně naše žáky připravuje na využití získaných jazykových dovedností na plánované návštěvě Londýna, pořádané naší školou.

Výuka konverzace probíhá na 2. stupni u vybraných žáků 7., 8. a 9. ročníků, a to ve skupině zhruba po 15 žácích 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v jazykové učebně s interaktivní tabulí.

Žáci se procvičují v oblasti zahrnující běžná konverzační témata, (rodina, bydlení, volný čas, škola, doprava, cestování, prohlídka města, obchody, nakupování, restaurace, zdraví, počasí, zaměstnání), se kterými se dostávají denně do styku. Jejich úroveň znalosti anglického jazyka směřuje k dosažení úrovně A2.

Prostředkem k dosažení stanovených cílů jsou poslechy audionahrávek, reagování na situace a úkoly zadane na základě nahrávky, opakování dialogů, tvorba vlastních dialogů, četba přiměřeně obtížných textů k daným tématům a práce s nimi, vlastní vyprávění, práce s interaktivní tabulí, doplňující písně, kvízy, křížovky a hádanky kladoucí důraz na logické uvažování a pohotovost, učení se komunikaci v rozhovoru osobním i telefonickém, prostřednictvím dopisů, pohlednic či e-mailu, využití videa a počítačů.

Osnoy

VP -Anglická konverzace - 7.-9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
1. Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu a života o rodině, bydlení, volném čase, škole, rozumí obsahu textů.	Přečte a porozumí textům z každodenního dopravní a cestování, o městech Praha a Londýn, o vánočních tradicích v ČR a VB, nakupování, restauracích, zdravotnictví, počasí a zaměstnání	Slovní zásoba zahrnující všechna vyučovaná témata a základní gramatické jevy – tj. členy, podstatná jména – jednotné a množné číslo, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, přídavná jména – stupňování, příslovce, zájmena osobní, ukazovací, přivlastňovací, přivlastňovací pád, předložky místa a času, slovesa „be, have“, vazba „there is/are“, způsobová slovesa, přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, budoucí čas, blízká budoucnost, kladný a záporný rozkaz, výrazy množství, „some, any“ + složeniny, hodně/málo, gerundium.	7.-9.	
2. Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	Porozumí audionahrávkám na jednotlivá témata, na základě slyšených dialogů vytváří své vlastní.			
3. Používá dvojazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	Tvoří vlastní text, píše vyprávění na dané téma, tvoří životopis, formální dopis, žádost o zaměstnání, e-mail, pohlednici, inzerát, vyplňuje dotazník, sestavuje nákupní seznam, píše vlastní kuchařský recept			
4. Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací v probíraných tematických okruzích.	Popisuje rodinu a jednotlivé členy, jejich fyzický vzhled, oblečení a charakterové rysy, vlastní dům nebo byt, hovoří o svém volném čase a zájmech, oblíbeném domácím zvířátku, popíše školu a třídu, vypráví o běžných denních činnostech a povinnostech, oblíbených a neoblíbených předmětech. Hovoří o cestování, dopravních prostředcích, popisuje budovy ve městě a orientaci ve městě. Popisuje typy obchodů a způsob nakupování, objednávání jídel v restauraci a typy jídel, popíše svůj zdravotní stav a průběh nemoci, napíše omluvku, vypráví o počasí, popisuje plány na prázdniny a do budoucna, hovoří o volbě povolání a druhů zaměstnání.			
5. Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	Reaguje na slyšené dialogy, opakuje je, a základě slyšeného a přečteného textu převypráví obsah rozhovoru či příběhu			
6. Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.	Hovoří na jednotlivá témata, vede rozhovory a reaguje na běžné životní situace – rodina, škola, volný čas, nakupování, objednání jídla v restauraci, objednání jízdenky, ptaní se na cestu, vede rozhovory o práci, o svém denním režimu, o plánech do budoucna, o prázdninách, o zážitku v minulosti, o zdraví Ptá se na osobní informace, oblíbené a neoblíbené činnosti, požádá o něco různými způsoby, vyjádří politování, udělí rady, vyzádá si službu, poděkuje, omluví se.			

Výchovné a vzdělávací strategie - VP - Anglická konverzace - 2. stupeň

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
k učení	Vedeme žáky k zájmu o kulturní dění dané jazykové oblasti a dopisování, k využívání prostředků masmediální komunikace, k vyhledávání a třídění informací, vyhledávání poznatků areálů, k upevnění si jazykových dovedností.
řešení problémů	návodné otázky, vedeme k analýze problémů, jejich vysvětlení, odůvodnění a vyhodnocení.
komunikativní	Nabádáme ke vzájemné komunikaci (skupinové úkoly, dialogy, diskuse), vedeme k formulování vlastních názorů a komunikativních reakcí.
sociální a personální	Při prezentaci výsledků práce dbáme na hodnocení individuální a týmové. Získané výsledky porovnáváme a hodnotíme z hlediska individuálních schopností žáků. Zadáváme úkoly úměrné schopnostem a zájmům dětí tak, aby si uvědomily růst svých jazykových schopností.
občanská	Zábavnou formou (kvízy, písničky, soutěže, hry, korespondence, použití PC a interaktivní tabule) vedeme děti k harmonickému rozvoji vlastní osobnosti i vzájemných vztahů v kolektivu. Propagujeme kulturní hodnoty dané jazykové oblasti a připravujeme děti na výjezd do zahraničí, konkrétně Velké Británie – Londýna.
pracovní	Vedeme k osvojení pracovních postupů při nácviku jednotlivých dovedností (domácí příprava, práce s textem, poslechová cvičení, dialogy).

VP – UMĚLECKÁ VÝCHOVA – 7.-9. ROČNÍK

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Důraz je kladen na rozvoj estetického vnímání, respektování umění jako procesu specifického poznávání, poznávání dalších druhů umění v rámci návštěv výstavních galerií, praktického poznávání různých druhů umění v rámci staletí i v rámci různých uměleckých profesí. K tomu velmi napomáhá osobní návštěva velmi známých památek v rámci Prahy.

V praxi ukázka různých stavebních slohů, výtvarných činností, uměleckých řemesel. Výuka navazovala na mezipředmětové vztahy hlavně mezi dějepisem, výtvarnou výchovou, občanskou výchovou, hudební výchovou, zeměpisem a českým jazykem.

Vyučovací předmět umělecká výchova má časovou dotaci 2 hodiny týdně a účastní se jí Žáci 7. až 9. ročníků. Výuka probíhá částečně ve třídě a částečně v terénu – galerie, památky, muzea, výstavy.

Osnovy

VP - Umělecká výchova - 7.-9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	orientuje v dané problematice – památka, výtvarné nebo sochařské dílo, umělecké prostředí. výtvarně vyjadřuje k památce, zážitkům, k liter. dílům, tradicím.	renesance v Praze , návštěva galerií	7-9	
	rozlišuje různé výtvarné techniky v praxi uvede druh tehy	návštěva galerií	7.-9.	
	orientuje se v historické ose v rámci pražských památek vysvětlí, co ho zaujalo, čím je památka, dílo tak důležité, v čem je jeho význam.	nejstarší pražské památky k nejmodernějším	7-9	
	reflektuje české národní tradice a vyrobí k nim výrobek vhodnou technikou	základy drhání, vázání uzlů, vánoční výrobky, kreslení tradic- Vánoce, Velikonoce	7.-9.	

Výchovné a vzdělávací strategie - VP - Umělecká výchova

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
k učení	Na základě znalostí z ostatních předmětů vedeme žáky k určování základních znaků určitých arch. slohů, rozšiřování znalostí z oblastí malířství, sochařství, přírodovědy a dalších oborů. Postupujeme od jednodušších forem k těžším, vyžadujeme získávání dalších informací např. i o současném moderním umění.
řešení problémů	Vedeme žáky ke správnému řešení zadaných úkolů u daných památek, předkládáme různá témata, která vedou žáky k dalšímu přemýšlení a rozvoji jejich vědomostí, dovedností a návyků.
komunikativní	Vedeme žáky k vyjádření vlastních názorů a pocitů z daného díla či památky, k výtvarnému zpracování zážitků z vycházky.
sociální a personální	Vedeme žáky ke správnému vystupování v galeriích, respektování názorů na umění, celkovému společenskému vystupování.
občanská	Prosazujeme české umělecké tradice, české i světové kvalitní umění, kultivování žáků po všech stránkách.
pracovní	V činnostech vedeme žáky nenásilnou formou k plnění zadaných úkolů a motivujeme je k dalšímu sebevzdělávání - např. žáci sami chtějí navštěvovat další různé výstavy, galerie, památky.

VP – ZEMĚPISNÉ PRAKTIKUM – 7.-9. ROČNÍK

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Zeměpisná praktika rozšiřuje vědomosti a dovednosti předmětu Zeměpis, a to především směrem k praxi. Hlavním smyslem zařazení předmětu je seznámení s životem v místním regionu formou orientace v terénu, topografických prací, rozlišování specifických znaků krajiny a rozlišováním přírodních a kulturních poměrů.

Časová dotace jsou 2 hodiny týdně (v případě realizace výuky v terénu, proběhne výuka jedenkrát za čtrnáct dnů po dohodě s žáky a jejich zákonnými zástupci) na 2. stupni ve skupině složené z maximálně 17 žáků 8. a 9. ročníku.

Vyučování probíhá v učebnách 2. stupně a v terénu.

Osnoy

VP - Zeměpisné praktikum - 7.-9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Rozpracované učivo	Roč.	Průřezová témata
	orientuje se na místním plánu Prahy 10	vývoj území, nová výstavba - Praha 10	7,8,9	
	určí typ a dobu stavby charakterizuje MHD a prhu jako dopravní uzel v rámci PID navštíví aktuální výstavy v Praze charakterizuje faunu a floru	historické stavby - Praha 10, Praha - centrum doprava výstavy CHKO	7,8,9	
	zakreslí trasu pochodu do slepé mapy vytvoří mapu svého bydliště vyjádří různými způsoby krajinářské, přírodní, umělecké hodnoty krajiny	Terénní cvičení	7,8,9 7,8,9	

Výchovné a vzdělávací strategie - VP - Zeměpisné praktikum

Kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
k učení	Vedeme žáky k samostatné práci zadáváním úloh, při kterých žáci vyhledávají informace a třídí je. Vedeme ke stanovování cíle učení a k posuzování vlastního pokroku.
řešení problémů	Zadáváním problémových úkolů vedeme žáky k pozorování, experimentům a kritickému posouzení výsledků. Umožňujeme žákům porovnávat výsledky svých výzkumů a úkolů.
komunikativní	Pomocí otevřené diskuse vytváříme příležitosti k vyjadřování názorů, vhodné argumentaci a reakci a obhajobě názoru. Využíváme různé texty, záznamy, obrazové materiály a zeměpisné symboly.
sociální a personální	Zadáváme úkoly, při kterých musí žáci spolupracovat a společně vytváříme s žáky pravidla práce v týmu. Častou diskusí a zpětnou vazbou vedeme k respektování různých hledisek a k možnosti čerpání poučení z toho, co druzí říkají a dělají.
občanská	Tvorbou pravidel umožňujeme chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy (práva a povinnosti ve škole i mimo
pracovní	Praktickým zaměřením předmětu umožňujeme využívání znalostí a zkušeností a zamýšlení se nad vlastním profesním zaměřením.